สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

สถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพหาดลายัน
LAYAN HEALTH RESORT AND SPA

นางสาว ปรียชนัน สายสาคเรศ

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 41172
วัน, เดือน, ปี 18 S.A. 2544

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2543 – 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต

(ผศ.กุลธร เลื่อนฉวี)
คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ผศ. กุลธร เลื่อนฉวี	ประธานกรรมการ
อ. ธีระศักดิ์ อินทรประสงค์	รองประธานกรรมการ
ดร. สมชาย ศรีสมพงษ์	กรรมการ
รศ. กุสุมา ธรรมธำรง	กรรมการ
อ. อนุรักษ์ ศรีสวัสดิ์	กรรมการ
อ. โชติวิทย์ พงษ์เสริมผล	กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ โอชกร ภาคสุวรรณ)
อาจารย์ที่ปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพหาดลายัน
ชื่อนักศึกษา	นางสาว ปรียชนัน สายสาคเรศ
ภาควิชา	สถาปัตยกรรม
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2543 – 2544

บทคัดย่อ

ข้อปัญหา

การศึกษาทางด้านสุขภาพ นับเป็นศาสตร์ที่ให้ประโยชน์แขนงหนึ่ง เพราะในการดำรงชีวิตของมนุษย์ท้ายที่สุดนั้นการที่จะประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ได้ จะต้องอาศัยการมีสุขภาพที่ดี จิตใจที่ดี เพื่อการมีความคิดที่ดี และสร้างสรรค์ ดังนั้นสิ่งจำเป็นคือ การสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นแก่มนุษย์ ปัจจุบันมีสถาบันที่ส่งเสริม และสนับสนุนทางด้านสุขภาพไม่มากนัก เพราะส่วนมากแล้วยังเห็นการมุ่งมั่นในการทำงานเป็นสำคัญ เพิ่งจะเริ่มให้ความสนใจในระยะ 2 – 3 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผู้คนเหล่านี้จะเล็งเห็นคุณค่าของชีวิตและธรรมชาติจะมีศักยภาพในการใช้จ่าย เป็นผู้ที่ต้องการเสริมสร้าง และสร้างสรรค์สุขภาพ สถานที่ตั้งของโครงการเพื่อสุขภาพในเมืองนั้นไม่สามารถส่งเสริมศักยภาพของโครงการได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากความสับสนวุ่นวายของเทคโนโลยี จำเป็นที่จะต้องมีสถานที่ตั้งโครงการที่มีความสงบ เป็นส่วนตัว และมีบรรยากาศที่ดี เพราะโครงการที่ดีนั้นหากสถานที่ตั้งโครงการที่ดี ย่อมจะไม่ส่งผลให้โครงการประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน ดังนั้น สถานที่ที่มีความเหมาะสมตามลักษณะดังกล่าวจะต้องเป็นสถานที่ที่มีภูมิประเทศที่เหมาะสม ทั้งยังจะต้องเป็นสถานที่ที่สะดวกด้านการคมนาคม การขนส่ง และสามารถที่จะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว เพื่อทำรายได้ให้กับประเทศได้

วัตถุประสงค์ในการศึกษาโครงการนี้ เพื่อค้นหาแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรม ให้มีความเหมาะสมมากที่สุด เพื่อสนองตอบการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นโครงการที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมสภาพแวดล้อม และสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการวิจัย

เพื่อให้การออกแบบสามารถตอบสนองความต้องการ และพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการได้อย่างเหมาะสมมากที่สุด จะต้องทำการศึกษาข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเรื่องราวความ และขอบเขตเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพ การสร้างความสมดุลทางด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ

2. ศึกษาลักษณะการจัดองค์ประกอบในส่วนต่างๆ ที่จะมีผลต่อการสร้างความรู้สึกที่ดีในการใช้โครงการเพื่อสุขภาพ

3. ศึกษาอาคารตัวอย่างทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อจะได้มาตรฐานที่เหมาะสมและข้อปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาแก้ไข ปรับปรุงให้โครงการมีความสมบูรณ์มากที่สุด

4. ศึกษาพฤติกรรม และความต้องการของผู้ใช้โครงการในลักษณะโครงการเพื่อสุขภาพ

5. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานขององค์ประกอบโครงการโดยละเอียด

6. ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในการนำมาเป็นสถานที่ตั้งโครงการ

7. นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดจำนวนผู้ใช้โครงการ องค์ประกอบและแนวทางการออกแบบเพื่อการดำเนินงานในขั้นต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. สถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ เป็นสถานที่สร้างสรรค์ความสมดุลทางด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ ทำให้เกิดสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่ดี เป็นประโยชน์สำหรับมนุษย์ในสภาวะปัจจุบันที่ประสบปัญหาจากการพัฒนาวิวัฒนาการ

2. การจัดองค์ประกอบในส่วนต่างๆ ต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการใช้ส่วนประกอบที่จะมีผลต่อความรู้สึกทางด้านร่างกาย และด้านจิตใจ เช่นการเลือกสี การใช้แสงธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ทางพัฒนาการที่ดีต่อสุขภาพ เป็นต้น เพื่อเป็นผลต่อการส่งเสริมโครงการ

3. การนำวิธีการต่างๆ มาใช้เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับองค์ประกอบโครงการนั้น จะต้องมีการประยุกต์ให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องทั้งกับ มนุษย์ และไม่ทำลายสภาพแวดล้อม

4. การจัดวางผังโครงการจะต้องมีความเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ

5. การออกแบบอาคารจะต้องมีแนวความคิดที่เป็นผลให้เกิดแรงจูงใจในการเข้าใช้โครงการ การนำวัสดุพื้นถิ่นมาใช้ให้เกิดความงาม และคุณค่าเฉพาะของวัสดุนั้น ทั้งยังเป็นการประหยัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่เกินความจำเป็นด้วย

6. การออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม จะต้องไม่เกิดผลในการทำลายพื้นที่ธรรมชาติ ต้องเลือกสรรพืชพันธ์ที่เข้ากันได้ดีกับลักษณะทางกายภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. โครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ ควรที่จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมากขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่การตื่นตัวของเอกชนเท่านั้น เพราะการดูแล และสร้างสรรค์สุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับปัจจุบันที่เกิดปัญหาการพัฒนาวิวัฒนาการ การสร้างดวามสมดุลด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ จะเป็นการสร้างศักยภาพของบุคลากรให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือนำไปใช้

2. การกำหนดที่ตั้งโครงการนั้น ลักษณะภูมิประเทศในแต่ละพื้นที่ จะมีส่งผลต่อผลงานทางสถาปัตยกรรมด้วย

3. การนำวัสดุพื้นถิ่นจากธรรม หรือวัสดุมาประยุกต์ใช้ เพื่อแสดงถึงคุณค่าในการเรียนรู้ถึงประโยชน์สูงสุดของวัสดุต่าง ๆ

4. การสร้างสรรค์โครงการที่ดี มีความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน จะเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศด้วย

5. สำหรับรัฐบาล และเอกชน ควรจะ มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารสู่สาธารณชน มีการวางแผนการพัฒนาโครงการเพื่อสุขภาพอย่างต่อเนื่องในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

จุดมุ่งหมายในการทำวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาภาควิชาสถาปัตยกรรมนั้น เพื่อที่นักศึกษาจะได้แสดง แนวความคิดในเชิงสร้างสรรค์ ให้เป็นที่ประจักษ์ถึงความเข้าใจ ความตั้งใจ และความพยายาม ในการนำวิชาความรู้ตลอดระยะเวลาของการเรียนในมหาวิทยาลัยสู่สาธารณะชน ระหว่างการทำงานนักศึกษาจะต้องอาศัยเหตุผลเพื่อการวิเคราะห์และอ้างอิงอย่างชัดเจน เนื่องจากวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์นั้นมิใช้ศิลปกรรมศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง แต่เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมโดยการนำเหตุผลทางด้านวิทยาศาสตร์มาอ้างอิง

การสร้างสรรค์งานด้านสถาปัตยกรรมนั้นเป็นการสร้างสิ่งจรรโลงให้เกิดขึ้นบนแผ่นดิน ดังนั้นการฝึกฝนเพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักสร้างสรรค์ จำเป็นที่จะต้องเตรียมการตั้งแต่การสร้างพื้นฐานที่ดี และฟูมฟักไปจนถึงระยะที่นักสร้างสรรค์เกิดความพร้อม และความมั่นใจ มีความสามารถที่จะแสดงออกซึ่งผลงานคุณภาพ

จากระยะเวลาที่ผ่านมาทำให้พบว่า วิชาวิทยานิพนธ์มิได้ต้องการเพียงแต่ให้นักศึกษาแสดงศักยภาพในด้านผลงานเท่านั้น ยังมีจุดประสงค์เพื่อเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพจะต้องอาศัยพื้นฐานข้อมูลที่มีความชัดเจนตรงไปตรงมา นักศึกษาต้องอาศัยความเพียรพยายามเพื่อที่จะได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิทยานิพนธ์ ต้องพบปะสนทนา แลกเปลี่ยนทัศนคติ อีกทั้งต้องได้รับความช่วยเหลือจากบุคคล และสถาบันที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ จะต้องอาศัยการสนับสนุนทั้งด้านกำลังกาย และด้านกำลังใจเป็นสำคัญ ดังนั้นข้าพเจ้าขอยกย่องคุณงามความดีของผู้ที่มีส่วนช่วยเหลืองานวิทยานิพนธ์ ให้ประสบผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์โอชกร ภาคสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ บอกเล่าประสบการณ์ ให้คำปรึกษา และกำลังใจตลอดระยะเวลาการทำงาน

2. คณะกรรมการในการทำวิทยานิพนธ์ ที่แนะนำ และบอกเล่าประสบการณ์ ทำให้มีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น

3. อาจารย์ธีระศักดิ์ อินทรประสงค์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา และกำลังใจตลอดระยะเวลาของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

4. อาจารย์ทุกท่าน ที่ให้โอกาส ประสบการณ์ ความเข้าใจ และความเมตตาต่อนักศึกษาตลอดระยะเวลาของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

5. เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ให้คำปรึกษา และคำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์

6. เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดภูเก็ต ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ให้คำปรึกษา และคำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรณีเขต 2 จังหวัดภูเก็ต ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางธรณีวิทยาของจังหวัดภูเก็ต

8. เจ้าหน้าที่ป่าไม้ จังหวัดภูเก็ต ที่ให้ข้อมูลเรื่องพันธุ์ไม้พื้นถิ่นที่เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของจังหวัดภูเก็ต

9. เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ที่ให้ข้อมูลพื้นฐานของที่ตั้งโครงการ

10. เจ้าหน้าที่การสื่อสารแห่งประเทศไทย ที่ทำให้ตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ได้รับข้อมูล ข่าวสาร อย่างสะดวก และรวดเร็ว

11. คุณสันติ จรรย์แสง และสถาปนิก บริษัท สถาปนิก สริน จำกัด ที่ให้ข้อมูล และคำแนะนำ

12. คุณพงษ์เกียรติ พัฒนสิน ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้งโครงการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดองค์ประกอบของโครงการ และกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

13. คุณยงยุทธ สายสาคเรศ ที่ช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำ และจัดส่งข้อมูลตลอดการทำวิทยานิพนธ์

14. เพื่อน ๆ ที่ร่วมเก็บเกี่ยวประสบการณ์ และสร้างความทรงจำที่ดี

15. สมาชิกในครอบครัวเลิศสมบุญ ครอบครัวชิตางกูร ครอบครัวบุนนาค ครอบครัวหมื่นหนู และครอบครัวสายสาคเรศ ที่ให้กำลังใจ และเป็นแรงสนับสนุน

16. คุณประวิตร และคุณปรานี สายสาคเรศ บิดา และมารดา ที่ให้ชีวิต และการศึกษา

17. คุณลออ เลิศสมบุญ คุณตา ที่อบรมเลี้ยงดูให้เป็นคนที่มีคุณภาพ

ปรียชนัน สายสาคเรศ

2 เมษายน 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อ		ก
กิตติกรรมประกาศ		ง
สารบัญ		ฉ
สารบัญตาราง		ช
สารบัญภาพ		ฌ
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ความเป็นมาของโครงการ	4
	1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	5
	1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ	5
	1.4 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ	5
	1.5 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ	6
บทที่ 2	การศึกษาอาคารตัวอย่าง	
	2.1 อาคารตัวอย่างในประเทศ	
	2.1.1 ชีวาศรม	7
	2.1.2 เซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท	16
	2.1.3 บันยันทรี กรุงเทพ	21
	2.1.4 บันยันทรี ภูเก็ต	26
	2.1.5 เดอะ โอเรียนเต็ล สปา	33
	2.2 อาคารตัวอย่างในต่างประเทศ	
	2.2.1 Balina Selai Resort	38
บทที่ 3	การศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ	
	3.1 ความรู้เกี่ยวกับสปา	43
	3.2 การวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ	46
	3.3 การศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดพื้นที่ใช้สอยโครงการ	63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

บทที่ 4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

4.1 หลักในการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ 84
4.2 ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ 85
4.3 สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต 109
4.4 ตารางเส้นทางการบินภายในประเทศ 122
4.5 ลักษณะสถาปัตยกรรมท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต 126
4.6 การเลือกตำแหน่งที่ตั้งโครงการ 143

บทที่ 5 การศึกษางานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

5.1 ระบบโครงสร้างและการเลือกใช้วัสดุ 149
5.2 ระบบดับเพลิงและระบบป้องกันอัคคีภัย 151
5.3 การกำจัดขยะและการสาธารณสุขในอาคาร 152
5.4 การใช้ทรัพยากรน้ำและการบำบัดน้ำเสีย 153
5.5 การป้องกันอาชญากรรมในอาคาร 160

บทที่ 6 สรุปผลงานการออกแบบ

6.1 แนวความคิดในการออกแบบ 161
6.2 สรุปแนวความคิดในการออกแบบโครงการ 162
6.3 ผลงานการออกแบบ 164

บรรณานุกรม 173

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. การงดอาหาร 174
ภาคผนวก ข. การออกกำลังกายในน้ำ 181
ภาคผนวก ค. การบำบัดโรคด้วยน้ำ 186
ภาคผนวก ง. ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 188
ภาคผนวก จ. ผังเมืองรวมชุมชนเชิงทะเลและกมลา จังหวัดภูเก็ต 191
ภาคผนวก ฉ. ประกาศกระทรวงคมนาคม 195
ภาคผนวก ช. กฎกระทรวง 197

ประวัติผู้เขียน 215

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงหน้าที่และอัตรากำลังบุคลากรในโครงการ	49-60
2. แสดงสรุปจำนวนบุคลากรที่มีในโครงการ	61
3. แสดงอัตรากำลังบุคลากรเฉลี่ยสำหรับกิจการโรงแรมในประเทศไทย	61
4. แสดงความสัมพันธ์และพื้นที่ใช้สอยโครงการ	64-82
5. แสดงขนาดพื้นที่ใช้สอยต่อสุขภัณฑ์	82
6. แสดงสรุปพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ของโครงการ	83
7. แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกในจังหวัดภูเก็ตช่วงปี พ.ศ.2538-2542	89
8. แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดภูเก็ต	90-91
9. แสดงการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และการไฟฟ้ารายอำเภอ ปีงบประมาณ 2542	105
10. แสดงจำนวนและอัตราส่วนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขต่อประชากร แยกตามประเภท	106
11. แสดงสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และศาสนาของ จ.ภูเก็ต	109
12. แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.เมือง จ.ภูเก็ต	110-113
13. แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต	113
14. แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.ถลาง จ.ภูเก็ต	114-115
15. แสดงสถิติผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดภูเก็ตในปี พ.ศ. 2542	117-118
16. แสดงจำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดภูเก็ตปี พ.ศ. 2542	119-120
17. แสดงเส้นทางการบินภายในประเทศ บริษัทการบินไทย(จำกัด)มหาชน	122-125
18. แสดงสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของจังหวัดภูเก็ตแบบต่าง ๆ	142
19. แสดงมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามประเภทของอาคาร	205
20. แสดงความกว้างของช่องทางเดินในอาคารตามประเภทอาคาร	210
21. แสดงระยะดิ่งของอาคารตามประเภทอาคาร	210

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.	แสดงการจัดวางผังและบรรยากาศทั่วไปในโครงการชีวาศรม	11-15
2.	แสดงการจัดวางผังและบรรยากาศทั่วไปในโครงการเซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท	17-20
3.	แสดงการจัดวางผังและบรรยากาศทั่วไปในโครงการบันยันทรี กรุงเทพ	22-25
4.	แสดงการจัดวางผังและบรรยากาศทั่วไปในโครงการบันยันทรี ภูเก็ต	29-32
5.	แสดงการจัดวางผังและบรรยากาศทั่วไปในโครงการเดอะ โอเรียนเต็ลสปา	34-37
6.	แสดงการจัดวางผังและบรรยากาศทั่วไปในโครงการ Balina Selai Resort	39-42
7.	แสดงตำแหน่งของจังหวัดภูเก็ต	86
8.	แสดงแผนที่ธรณีวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันตกของประเทศไทย และแหล่งแร่ชนิดต่าง ๆ นอกชายฝั่ง	93
9.	แสดงโครงสร้างหลักของพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่	94
10.	แสดงแผนที่ธรณีวิทยาจังหวัดภูเก็ต	95
11.	แสดงแผนที่ธรณีวิทยาควาเทอร์นารีเกาะภูเก็ต	96
12.	แสดงแผนที่อุทกวิทยาของเกาะภูเก็ต	97
13.	แสดงการคมนาคมทางบกจังหวัดภูเก็ต	98
14.	แสดงระบบเครือข่ายถนนจังหวัดภูเก็ต	99
15.	แสดงเครื่อข่ายระบบสื่อสารจังหวัดภูเก็ต	100
16.	แสดงตำแหน่งอ่างเก็บน้ำจังหวัดภูเก็ต	102
17.	แสดงระบบน้ำใช้จังหวัดภูเก็ต	103
18.	แสดงระบบกำจัดขยะจังหวัดภูเก็ต	108
19.	แสดงลักษณะรูปด้าน โครงสร้าง และรายละเอียดของสถาปัตยกรรม จ.ภูเก็ต	128-141
20.	แสดงตำแหน่งพื้นที่บริเวณหาดลายัน	144
21.	แสดงที่ตั้งโครงการ	145
22.	แสดงมุมมองภายในโครงการ	146-148
23.	แสดงผลงานการออกแบบ	164-169
24.	แสดงภาพถ่ายหุ่นจำลอง	170-172

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันกระแสความต้องการในการดูแลสุขภาพของตนเองมีมากขึ้น ทำให้มนุษย์เริ่มหันมาพึ่งพาตนเองกันมากขึ้น ไม่ใช่เฉพาะประเทศไทยเท่านั้นที่เริ่มตื่นตัว ความจริงประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างอเมริกาก็มีการตื่นตัวเรื่องสุขภาพแนวใหม่กันพอสมควร และได้มีแนวคิดร่วมกันในหลายประเทศ ที่เห็นว่าควรจะเน้นการส่งเสริมสุขภาพขึ้นมาแทนการรักษา และได้เผยแพร่แนวความคิดนี้ออกไปทั่วโลก

คำว่า " สุขภาพ " นั้นหมายถึงสุขภาวะที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สังคม และ จิตใจ ประกอบกัน ไม่ใช่เพียงแต่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ หรือความพิการเท่านั้น

คำว่า " การส่งเสริมสุขภาพ " หมายถึงกระบวนการเพิ่มความสามารถของมนุษย์ ในการควบคุม และ พัฒนาสุขภาพของตนเองให้ดีขึ้น

กระแสการส่งเสริมสุขภาพที่เกิดขึ้นทั่วโลกขณะนี้ มุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือตนเอง และ หมู่คณะ โดยเน้นวิธีการที่เป็นธรรมชาติโดยมีความเชื่อว่า " มนุษย์ คือ ส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ธรรมชาติจะดูแลมนุษย์เองมนุษย์ทุกคนจะมีพลังธรรมชาติแทรกอยู่ในตัวเองพร้อมที่จะต่อสู้กับเชื้อโรค และ ความไม่สมดุลต่าง ๆ ได้ เพียงแต่เราขจัดสิ่งที่ไม่เป็นธรรมชาติออกไปร่างกายก็จะปรับสมดุลได้เอง โรคภัยไข้เจ็บก็จะหายไป ร่างกาย และ จิตใจของเราก็จะมีความแข็งแรง สมบูรณ์ สวยงาม และ มีสุขภาพที่ดี "

ในการเสริมสร้างสุขภาพให้ร่างกาย แข็งแรง สมบูรณ์นั้นวิธีการทั้งหมดจะมีจุดมุ่งหมายไปสู่จุดเดียวกัน คือ การสร้างระบบภูมิต้านทานของร่างกายให้แข็งแรงที่สุด

การที่ร่างกายจะมีระบบภูมิต้านทานที่แข็งแรงย่อมต้องการการใช้ชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อไม่ให้ร่างกายได้รับสารพิษเข้าไปมากเกินไป ร่างกายจึงปรับสมดุลทั้งภายในตัวเอง และ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้ วิธีที่จะสร้างสุขภาพดีจึงมีหลักง่าย ๆ อยู่ 3 ประการ คือ

1. ขับสารพิษออกจากร่างกายให้ได้มากที่สุด
2. สร้างระบบภูมิต้านทานให้แข็งแรง
3. สร้างสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจ และ สิ่งแวดล้อม

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ พื้นฐานของการทำนุบำรุงร่างกายให้มีสุขภาพที่ดีอยู่เสมอ สำหรับวิธีการที่ใช้นั้นมีหลายวิธี แตกต่างกันไป ตามความเชื่อถือ และตามความนิยมของกลุ่มคน แต่ไม่ว่าจะเป็นวิธีใดก็ตามต้องสอดคล้องกับหลัก 3 ประการนี้เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้คนมีสุขภาพดีตามแนวทางธรรมชาติแบบใหม่นี้ จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต ให้เข้าใกล้ธรรมชาติมากขึ้น เพราะในปัจจุบันผู้คนส่วนมากจะดำเนินชีวิตตามวิถีทางของโลกตะวันตกมากขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นธรรมชาติแบบดั้งเดิม ส่งผลให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของผู้คน และเป็นปัญหาในปัจจุบัน

การส่งเสริมสุขภาพตามแนวทางธรรมชาตินี้จะมุ่งเน้นที่การสร้างภูมิต้านทานให้แข็งแรงมากที่สุด เพื่อเป็นตัวป้องกัน และรักษาโรคภัยไข้เจ็บทั้งหลายผู้คนจำเป็นที่จะต้องทำความรู้จักระบบภูมิต้านทานในร่างกายด้วย

ภูมิต้านทานเป็นระบบคุ้มกันภัยของร่างกาย ที่ธรรมชาติสร้างไว้ เพื่อทำหน้าที่ปกป้องดูแลร่างกายตลอดเวลาไม่มีการหยุดพัก เนื่องจากเชื้อโรค หรือสิ่งแปลกปลอมมีอยู่ทั่วไปในบรรยากาศ และผ่านเข้าออก ในร่างกายของผู้คนอยู่ตลอดเวลา การที่ผู้คนไม่เป็นโรค ก็เพราะระบบภูมิต้านทานนี้สามารถจัดการทำลายเชื้อโรคเหล่านั้นได้ และระบบภูมิต้านทานจะทำงานได้อย่างแข็งแรงนั้น จำเป็นที่จะต้องได้รับการดูแล จากระบบต่าง ๆ ภายในร่างกายด้วย

ภูมิต้านทานที่สำคัญ คือ เม็ดเลือดขาว ที่ไหลเวียนไปตามกระแสเลือด และน้ำเหลือง ทำหน้าที่ตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่เข้ามาในร่างกาย เมื่อพบก็จะส่งเซลล์ออกไปทำลายสิ่งแปลกปลอมนั้น การที่ร่างกายจะสามารถต้านทานสิ่งแปลกปลอม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น แหล่งผลิตที่สร้างภูมิต้านทานต้องแข็งแรง จำพวก ต่อมทอนซิล ต่อมน้ำเหลือง ต่อมไทมัส ม้าม หรือไขกระดูก เหล่านี้ต้องแข็งแรงอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์จึงจะสามารถทำหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม ดังนั้นระบบไหลเวียนโลหิตจำเป็นต้องแข็งแรง นั่นคือ หัวใจ และหลอดเลือดต่าง ๆ ต้องอยู่ในสภาพที่ดี หมายความว่า ระบบย่อยอาหารต้องเป็นปกติ ทำหน้าที่ในการสร้างสารอาหารไปหล่อเลี้ยงหัวใจ และอวัยวะที่สำคัญอื่น ๆ ระบบประสาท ระบบกระดูก ต้องมีความพร้อมในการสั่งการ และทำงานได้อย่างคล่องตัว จึงจะช่วยกันทำให้ระบบภูมิต้านทานเข้มแข็งสามารถทำงานสอดประสาน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ฉะนั้น การที่จะสร้างระบบภูมิต้านทานให้แข็งแรงจึงต้องเน้นไปที่การสร้างอวัยวะ และระบบต่าง ๆ ในร่างกายให้แข็งแรง และการที่จะสามารถประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยการใช้วิถีทางทางธรรมชาติเข้ามาร่วมในการดูแล ซึ่งจะเกี่ยวข้องทั้งสิ่งที่อยู่ภายใน และภายนอกร่างกาย

การเสริมสร้างภูมิต้านทานเพื่อส่งเสริมสุขภาพนั้นจะส่งเสริมในด้านหลัก ๆ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านร่างกาย
2. ด้านจิตใจ
3. ด้านสิ่งแวดล้อม

ในการส่งเสริมทางด้านร่างกาย ตามแนวทางธรรมชาติบำบัดส่วนมากจะเน้นไปที่วิธีการรูปแบบง่าย ๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. รับประทานอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย
2. มีการล้างสารพิษออกจากร่างกาย ได้แก่ การอดอาหารล้างสารพิษ การสวนล้างลำไส้ การใช้ความร้อน ฝึกหัดการหายใจ ขัดถูผิวหนัง ดื่มน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย
3. การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
4. การนวดเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

เอกสารนี้ใช้ภายในองค์กรเท่านั้น ห้ามนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ห้ามดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับวิธีการเสริมสร้างทางด้านจิตใจนั้น มีความสำคัญมากในเรื่องสุขภาพ เพราะจิตเป็นส่วนที่ควบคุมร่างกาย เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างสุขภาพอย่างมาก แต่ผู้คนส่วนมากจะละเลยความสำคัญในข้อนี้ไป และไปเน้นที่การรักษาร่างกาย ทำให้ไม่สามารถรักษาบางโรคให้หายจากการเจ็บป่วยได้ การสร้างจิตใจให้เบิกบาน และมีพลังนั้น มีวิธีการหลายอย่าง เช่น

1. การออกกำลังกาย
2. การออกกำลังกายในน้ำ
3. การงดอาหาร
4. การฝึกจิต
5. การทำสมาธิ

นอกจากการส่งเสริมสุขภาพทางด้านร่างกาย และจิตใจแล้ว บรรยากาศรอบๆ ตัวผู้คนทุกวันนี้ก็ส่งผลถึงสุขภาพด้วย ดังนั้น การสร้างเสริมสิ่งแวดล้อมที่ดีจึงมีความสำคัญ ผู้คนไม่สามารถแยกตัวออกจากสิ่งแวดล้อมได้ ในสมัยก่อนผู้คนมีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติ จึงมีชีวิตที่ยืนยาว และแข็งแรง มาถึงปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้นำความเจริญทางด้านวัตถุ และความสะดวกสบายต่างๆ ที่ทำให้ผู้คนออกห่างจากวิถีชีวิตดั้งเดิม ทำให้เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคแบบใหม่ๆ ดังนั้น การสัมผัสธรรมชาติจึงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตได้[1]

ในการปฏิบัติเพื่อให้เรามีสุขภาพดีตามแนวทางธรรมชาติแบบใหม่นี้ จากกระแสความต้องการที่ผู้คนเริ่มหันมาเอาใจใส่กับสุขภาพมากขึ้นมาก ทำให้ผู้คนส่วนมากเกิดความต้องการสถานที่พักผ่อนที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ และ ผนวกการบริการทางด้านการส่งเสริมสุขภาพไว้ด้วย เพื่อที่จะสามารถพักผ่อนควบคู่กับการดูแลสุขภาพภายในสภาพแวดล้อมที่สงบ และ ใกล้ชิดธรรมชาติ เพื่อหยุดพักจากชีวิตความวุ่นวายในวัฏจักรสังคมเมือง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะได้มีโอกาสที่จะเปลี่ยนจังหวะของวิถีชีวิต โดยการกลับไปสู่ธรรมชาติอย่างแท้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[1] ปรับปรุงจากหนังสือ, มานพ ประภาษานนท์, สุขภาพดีด้วยวิถีธรรมชาติ, (กรุงเทพ: บริษัท พิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด, 2543), หน้า 9 – 15

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ถ้ากล่าวถึงความก้าวหน้าของประเทศไทยในระยะเวลา 4 – 5 ปีที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบันจะพบว่าเศรษฐกิจของประเทศ ได้ฟื้นตัว และขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ย 10.5 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่คาดการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติถึง 1 เท่าตัวและปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวขึ้น ในอัตราที่สูง ได้แก่ การขยายตัวทางด้านการส่งออก การขยายตัวทางด้านการลงทุน และการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยว[2]

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงเป็นการลงทุนที่จะได้รับผลอย่างคุ้มค่าอย่างมหาศาลต่อประเทศไทย ซึ่งแนวความคิดในเรื่องดังกล่าวนี้ ในต่างประเทศก็ได้นำไปใช้ในการมุ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ส่วนในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีลักษณะภูมิอากาศที่ใกล้เคียงกัน จะพบว่าการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวนั้นดูจะเป็นปัจจัยหลักในการแข่งขันด้านการเจริญเติบโตของแต่ละประเทศด้วย

และ เนื่องจากปัจจุบันผู้คนจะดำเนินชีวิตตามวิถีทางของโลกตะวันตกมากขึ้น วิวัฒนาการรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นธรรมชาติแบบดั้งเดิม ส่งผลให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรม และเป็นปัญหาอย่างมาก การแข่งขัน เพื่อสร้างความก้าวหน้า และความสำเร็จ ส่งผลให้ผู้คนที่หมกมุ่นกับสภาพปัจจุบัน เกิดภาวะความกดดัน และความเครียด เป็นผลให้สุขภาพจิตใจและร่างกายเสื่อมโทรม จากเหตุผลดังกล่าวพบว่าผู้คนเหล่านี้ จะจัดสรรเวลาเพื่อท่องเที่ยว และพักผ่อนตามสถานที่ทางธรรมชาติต่าง ๆ ซึ่งสถานที่เหล่านี้มักจะเป็นชนบทที่มีทัศนียภาพ และสภาพแวดล้อมที่ดี

ผู้คนเหล่านี้จะเล็งเห็นคุณค่าของชีวิตและธรรมชาติ จะมีคุณภาพและศักยภาพในการใช้จ่าย เป็นผู้ที่ต้องการเสริมสร้างสุขภาพ สถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ เป็นที่สนใจในต่างประเทศมาเป็นเวลานาน และ ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับในประเทศไทย ในช่วงแรก ๆ คนไทยยังมีประสบการณ์ในกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพน้อย เพราะจากการศึกษาสถิติผู้ที่เข้ามาใช้บริการ โดยส่วนมากแล้วเป็นคนต่างประเทศ แต่ในระยะหลังนี้คนไทยเริ่มตื่นตัวมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้โครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพมีความเป็นไปได้อย่างมากในปัจจุบันจนถึงอนาคต ทั้งยังเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นการสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพราะภูมิประเทศของประเทศไทย มีความงดงามอย่างมาก โครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพจึงเป็นโครงการหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสามารถสร้างรายได้ให้ชุมชนในท้องถิ่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[2] การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, โครงการศึกษาแนวทางการตลาดการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (2542)

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อสนับสนุนการพักผ่อนเพื่อสุขภาพ และ ส่งเสริมการท่องเที่ยว

1.2.2 เพื่อเป็นการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ

1.2.3 เพื่อให้มีผลงานการออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะสอดคล้อง กลมกลืนกับธรรมชาติ และ ลักษณะของท้องถิ่น

1.2.4 เพื่อยกระดับสถานที่ท่องเที่ยวของประเทศให้มีมาตรฐาน สามารถเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

1.2.5 เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของที่ตั้งโครงการ ซึ่งมีผลโดยตรงทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนอันจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ

1.3.1 เพื่อศึกษาระบบการนำวิธีการรวบรวม จัดทำ และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาใช้กับงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม

1.3.2 เพื่อศึกษาลักษณะการออกแบบสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ของพื้นที่ กับการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของโครงการ และลักษณะที่สัมพันธ์กับท้องถิ่น

1.3.3 เพื่อศึกษาระบบโครงสร้าง วิธีการก่อสร้าง ระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนวัสดุที่เหมาะสมต่อโครงการ และที่ตั้งโครงการ

1.4 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ

โครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพเป็นโครงการเสนอแนะ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมในด้านการดูแลสุขภาพ และความงามของร่างกาย ทั้งยังเป็นโครงการที่สนับสนุนนโยบายขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวของประเทศ จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับการบำบัดและการดูแลสุขภาพ เพื่อให้การออกแบบทางสถาปัตยกรรมนั้น มีความงดงาม เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่สุด ขอบเขตของการศึกษาโครงการสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1.4.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ การจัดองค์ประกอบในส่วนต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในส่วนของการบริหาร การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย และการพักผ่อน

1.4.2 ศึกษาโครงการที่เป็นประเภทเดียวกันทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 ศึกษาการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

1.4.4 ศึกษาความสัมพันธ์ของการออกแบบอาคารปัญหาและ ผลกระทบที่จะได้รับในด้าน การวางผัง การออกแบบ ประโยชน์ใช้สอย รูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นและระบบเทคนิคประกอบอาคารเพื่อที่จะสรุปผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรมที่สมบูรณ์

1.4.5 ศึกษาลักษณะ และรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับโครงการ

1.5 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ

1.5.1 ทำให้มีความเข้าใจในระบบธุรกิจโรงแรม และสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ เหตุผล และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งโครงการ เพื่อสนับสนุนให้เกิดประโยชน์ ทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

1.5.2 ทำให้มีความเข้าใจในวิธีการดูแลรักษาร่างกาย ให้มีสุขภาพที่ดี และเกิดความงดงาม โดยใช้ความสัมพันธ์กับวิถีทางธรรมชาติ เพื่อเป็นความรู้ในการพัฒนาการออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่ดีเยี่ยมในอนาคต

1.5.3 ทำให้มีความเข้าใจในขั้นตอนการออกแบบสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ สามารถกำหนดขนาด ออกแบบ จัดวางผังบริเวณของโครงการให้มีความเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศของที่ตั้งโครงการ จนสามารถสรุปผลงานการออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมได้

1.5.4 ทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการนำรูปแบบประเพณี วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบให้เกิดศักยภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาอาคารตัวอย่าง

เนื่องจากโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ เป็นโครงการที่ได้รับความนิยมย่างมากในต่างประเทศ แต่สำหรับในประเทศไทยแล้ว โครงการในลักษณะนี้ เพิ่งจะได้รับความนิยมในช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา และเป็นโครงการที่มีความแปลกใหม่

ดังนั้น การออกแบบทางสถาปัตยกรรม มีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาอาคารตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะเช่นเดียวกันก่อน เพื่อที่จะได้เข้าใจ ถึงหลักการดำเนินการ และวิธีการออกแบบที่มีความถูกต้องเหมาะสม

2.1 อาคารตัวอย่างในประเทศ

2.1.1 ชีวาศรม

ชื่อโครงการ	ชีวาศรม
เจ้าของโครงการ	Chiva-Som International Health Resort Co.,Ltd.
ที่ตั้งโครงการ	73/4 ถนนเพชรเกษม อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
พื้นที่โครงการ	17 ไร่ (27,200 ตารางเมตร)
ประเภทโครงการ	สถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ
สถาปนิก	บริษัท เดอะ ชินแทกซ์ กรุ๊ป จำกัด
ภูมิสถาปนิก	บริษัทแลนด์สเคป แพลนนิ่ง จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.1 แนวความคิดในการดำเนินการจัดตั้งโครงการ

โครงการเริ่มต้นที่แนวคิดของเจ้าของโครงการโดยความต้องการในการมีสุขภาพที่ดี คำว่าชีวาศรมมาจากรากศัพท์คือชีวา กับอาศรม ซึ่งมีความหมายว่าที่พักพิงแห่งชีวิต โครงการนี้จะเน้นความแตกต่างจากโรงแรมและรีสอร์ทโดยทั่ว ๆ ไปคือเป็นศูนย์สุขภาพไม่ใช่รีสอร์ทเพื่อสุขภาพเพราะมีการจัดวางรายการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบ และเข้มงวดต่อเนื่องในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งยังมีการให้บริการที่อบอุ่นเป็นกันเอง

2.1.1.2 แนวความคิดในด้านการวางผัง

1. ต้องการให้มีความสงบปราศจากการรบกวนจากภายนอกเพื่อการพักผ่อน และทำกิจกรรมอย่างสมบูรณ์แบบ โดยการจัดวางผังอาคารล้อมรอบให้พื้นที่กิจกรรมอยู่ตรงส่วนกลาง

2. การแบ่งองค์ประกอบของโครงการออกเป็น 5 ส่วนเพื่อความสะดวกในการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ

3. การวางผังอาคารตามแนวแกน 45 องศากับพื้นที่ตั้งโครงการ เพื่อให้เกิดมิติของที่ว่างให้เกิดความรู้สึกที่เชื่อมต่อกันดูกว้างขวางขึ้น และสามารถทำให้มองเห็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม

4. ต้องการเน้นในเรื่องของความสงบโดยไม่สามารถนำรถเข้ามาในโครงการได้จะใช้วิธีการเดิน และรถไฟฟ้า (Golf Cart) เท่านั้น

2.1.1.3 องค์ประกอบของโครงการ

- ส่วนห้องพักจำนวน 57 ห้อง แบ่งเป็น
    1) ส่วนห้องพักมาตรฐานจำนวน 33 ห้อง
    2) ส่วนห้องพักที่เป็นอาคารทรงไทยจำนวน 17 ห้อง (หมู่ละ 3 ห้อง)
- ส่วนโถงต้อนรับ
- ส่วนสำนักงาน
- ส่วนดูแลสุขภาพและส่วนเสริมความงามแบ่งได้ ดังต่อไปนี้
    1) โถงต้อนรับในส่วนดูแลสุขภาพ
    2) ห้องพักแพทย์ พยาบาล เภสัชกร โภชนากร
    3) ห้องนวดในอาคารจำนวน 23 ห้อง
    4) เซาว์นาร์ (Sauna) สตีม (Steam) อ่างน้ำวน (Whirlpool)
    5) ห้องลอยตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) สระว่ายน้ำในร่ม (Bathing Pavilion)

7) ห้องนวดภายนอกอาคารจำนวน 6 ห้อง

- ส่วนนันทนาการแบ่งได้ ดังต่อไปนี้
  1) สระว่ายน้ำกลางแจ้ง
  2) ส่วนเสริมความงามและร้านค้า
  3) ห้องแอโรบิค ห้องฝึกโยคะ ห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ครบครัน
  4) ห้องประชุม 30 ที่นั่ง และห้องสมุด
- ส่วนของอาหารและเครื่องดื่ม
  1) ภัตตาคารและที่นั่งพัก
  2) ภัตตาคารริมทะเล
  3) ห้องอาหาร
- ส่วนบริการอาคารและสถานที่

2.1.1.4 แนวความคิดในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

ผสมผสานความเป็นตะวันออกให้เข้ากับอิทธิพลของตะวันตกเพื่อความเป็นสถาปัตยกรรมแห่งยุคโดยการออกแบบอาคารทรงไทยด้านหน้าเพื่อเน้นความสวยงามในส่วนหน้าของโครงการ และอาคารสูง 4 ชั้น เป็นสถาปัตยกรรมแบบผสมด้านที่ติดกับทะเลเพื่อรองรับผู้ที่มาพักซึ่งเป็นชาวต่างประเทศเป็นหลัก

2.1.1.5 แนวความคิดในส่วนของสปา

ชีวาศรมเป็นแห่งเดียวที่เกิดขึ้นมาเพื่อตอบสนองทางด้านสุขภาพ เป็นลักษณะของการกำหนดจุดมุ่งหมายของสปาที่ชัดเจน (Destination Spa) ซึ่งชีวาศรมมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างสมบูรณ์แบบ ตั้งแต่เริ่มแรกสถาปนิกได้ให้ความสำคัญในส่วนของสปาเป็นอันดับแรก จากนั้นจึงจัดวางองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อตอบสนองประโยชน์ใช้สอยให้สอดคล้องกับสปา

2.1.1.6 แนวความคิดในเรื่องกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชีวาศรมมีบริษัทตัวแทนอยู่ 5 แห่งทั่วโลก เพื่อการติดต่อข่าวสารกับสมาชิก โดยได้กำหนดช่วงอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และ กลุ่มรายได้ ปานกลาง – รายได้สูง จะไม่รับสมาชิกแบบทั่วไป (Walk-in) ต้องมีกำหนดการนัดหมายล่วงหน้า ใช้ระบบสมาชิก 1 ปี และ แบบเป็นรายการของโรงแรม

(Package) มีระยะเวลาตั้งแต่ 3 วันขึ้นไปและในบางกรณีสมาชิกอาจจะอยู่เป็นเดือนขึ้นไป มีข้อห้ามสำหรับสมาชิก คือ บุหรี่ แอลกอฮอล์ เครื่องมือสื่อสาร เนื่องจากว่าจะเป็นการรบกวนสมาชิกท่านอื่น ๆ

2.1.1.7 ลักษณะของการบำบัดที่ชีวาศรม

มีหลักความเชื่อที่ว่า อาหารเป็นพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญต่อสภาพร่างกาย และ จิตใจ อาหารของชีวาศรมได้รับการดูแลอย่างพิถีพิถัน มีตารางเวลาที่ชัดเจน มีการจัดชุดบุฟเฟต์แบบ No Salt No Fat Buffet การบำบัดที่นี่โดยทั่ว ๆ ไปจะใช้เวลา 3-14 วัน มีการจัดโปรแกรมต่าง ๆ โดยเฉพาะสำหรับสมาชิก

เป้าหมายของสมาชิกจะแตกต่างกันไป เช่น การลดน้ำหนัก ผ่อนคลายความเครียด แก้โรคปวดเมื่อย หรือ การเลิกบุหรี่ เหมาะกับผู้ที่ต้องการกลับคืนชีวิตสู่ธรรมชาติ

มีอุปกรณ์ทางด้านสปาที่สมบูรณ์แบบตั้งแต่ Floatation Pond, Water Beds, Musical Back Massaging Chair, Massage, Tai-Chi Hydrotherapy Body Blitz, One Person Jacuzzi, และส่วนประกอบปลีกย่อยอื่น ๆ

ในส่วนของ Floatation Pond ได้มีคำกล่าวที่ว่าการนอนแช่ในอ่างเป็นเวลาครึ่งชั่วโมงนั้นเท่ากับการนอนหลับอย่างน้อย 8 ชั่วโมงเพราะน้ำจะมีอุณหภูมิเดียวกับร่างกายและน้ำมีส่วนผสมที่ทำให้สามารถลอยตัวอยู่ได้ ส่งผลให้ได้รับการผ่อนคลาย

2.1.1.8 ลักษณะการจัดบริเวณและลำดับการใช้งานในส่วนของสปา

ในส่วนของสปาจะมีรูปแบบการออกแบบที่เป็นสัดส่วนแยกผู้ชายและผู้หญิงในลำดับการเข้าถึงแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจนในการจะเข้าใช้สปาจะต้องมีการนัดเวลา และนัดแพทย์ล่วงหน้า โดยสมาชิกที่มาพักจะต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพอย่างละเอียด มีการทำตารางกิจกรรม การออกกำลังกาย และการนวดบำบัดซึ่งสมาชิกแต่ละท่านจะแตกต่างกันแล้วแต่ความเหมาะสมของสภาพร่างกายส่วนของสปามี 2 ชั้นโดยชั้นบนเป็นส่วนของโถงทางเข้า ห้องแพทย์ และห้องที่ปรึกษาทางด้านการออกกำลังกายและโภชนาการซึ่งเป็นส่วนที่สมาชิกจะต้องเข้าเพื่อตรวจสุขภาพก่อน ชั้นล่างเป็นส่วนของสปาซึ่งเมื่อเดินลงบันไดจะรู้สึกถึงความสดชื่นจากบรรยากาศของน้ำตกจำลองที่สร้างขึ้นในบริเวณโถงบันไดส่วนปลายบันไดเป็นส่วนของแต่งหน้า และเสริมความงาม

2.1.1.9 ลำดับการใช้สปา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

1. จะเริ่มเข้าสู่ส่วนเปลี่ยนเสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวมีการใช้ผนังโค้งเข้ามาช่วยให้พื้นที่ภายในเกิดความรู้สึกเชื่อมต่อ

2. จากส่วนนี้จะเชื่อมต่อเข้าสู่ส่วนของบริเวณที่อาบน้ำ เซาว์นาร์ (Sauna) สตีม (Steam) อ่างน้ำวน (Whirlpool) และห้องพักผ่อนซึ่งมีการแทรกบรรยากาศเข้ามาในส่วนต่าง ๆ โดยการใช้น้ำ

3. จากส่วนที่เป็นทีอาบน้ำ เซาว์นาร์ (Sauna) สตีม (Steam) อ่างน้ำวน (Whirlpool) จะเข้าสู่ส่วนของห้องนวด และห้องบำบัดจะมีการวางผังให้สอดคล้องกับธรรมชาติ โดยการใช้พื้นที่เปิดโล่งตรงกลางเป็นสวนและการใช้สีของอาคารเข้ามาช่วยรวมถึงอ่างน้ำวน โคมไฟ กระถางต้นไม้ภายในช่วยสร้างบรรยากาศ และในส่วนของการนวดยังมีการนวดนอกอาคารโดยเป็นการนวดแผนไทย ศาลาด้านนอกมีการใช้มู่ลี่ไม้สร้างความเป็นส่วนตัวอีกลักษณะหนึ่ง

4. ห้องวารีบำบัดซึ่งใช้น้ำเข้ามาช่วยในการบำบัดเพื่อผ่อนคลายความเครียดปรับระบบการหมุนเวียนโลหิต กระชับกล้ามเนื้อ และกำจัดเซลลูไลท์ได้ออกแบบโดยใช้ความคิดของโลกใต้บาดาลซึ่งมีความสงบเยือกเย็นทำให้สมาชิกเกิดความเป็นส่วนตัวมาก การให้แสงสว่างในส่วนนี้จะสลัวมากและมีการให้แสงผ่านใต้น้ำให้เกิดเงาสะท้อนที่เพดาน

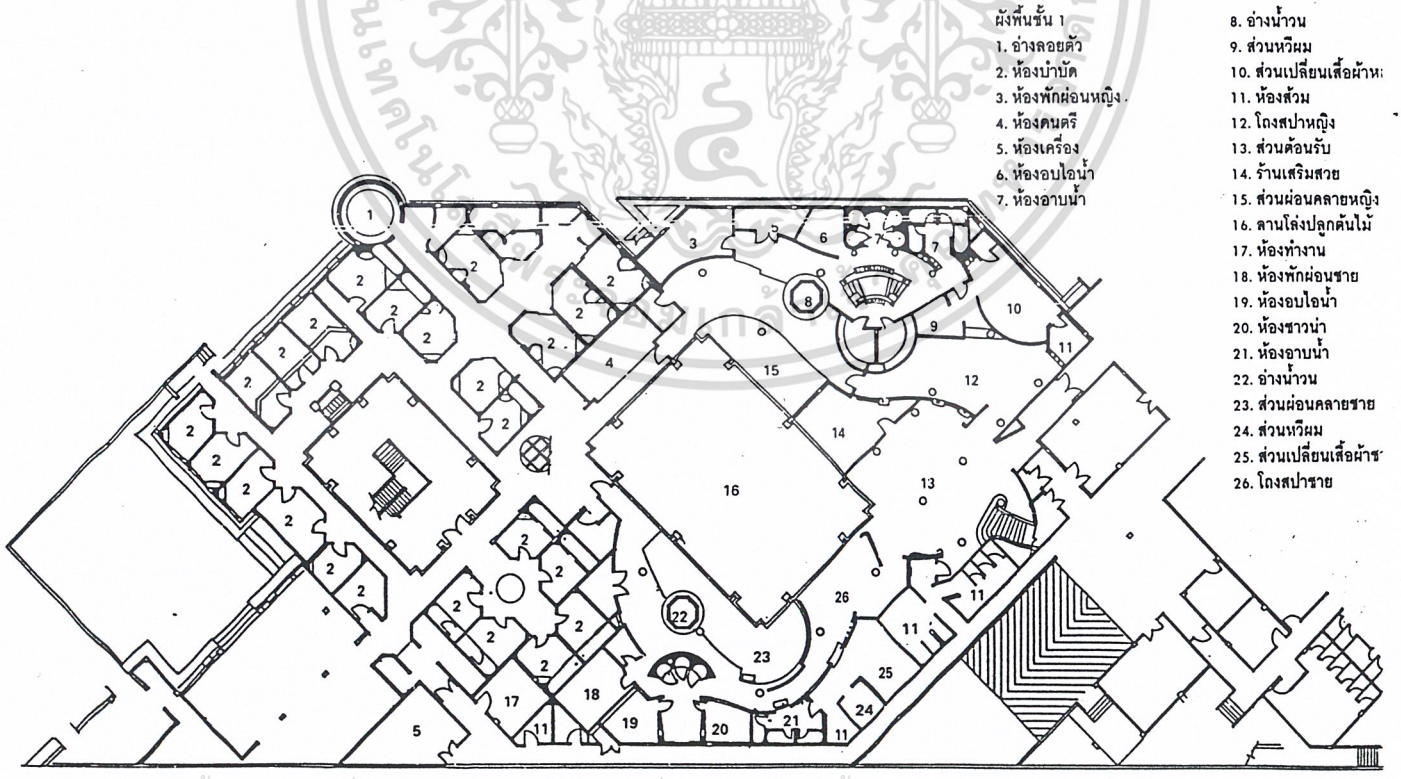

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงแปลนชั้นล่างส่วนสปา

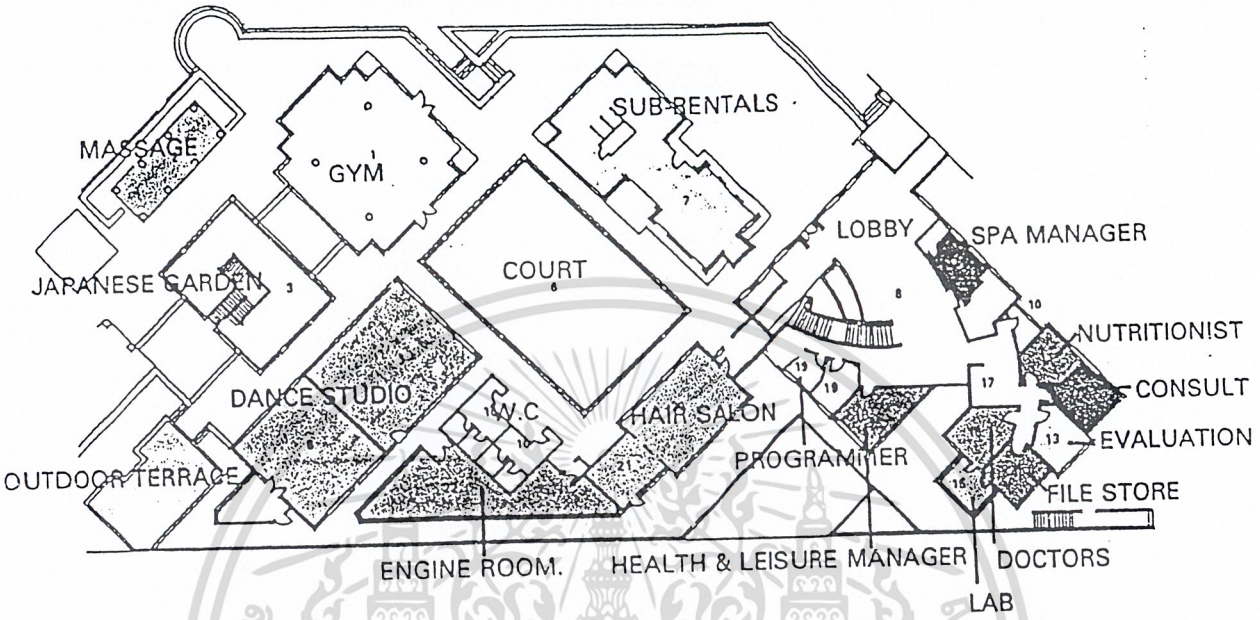

ภาพแสดงแปลนชั้นบนส่วนสปา

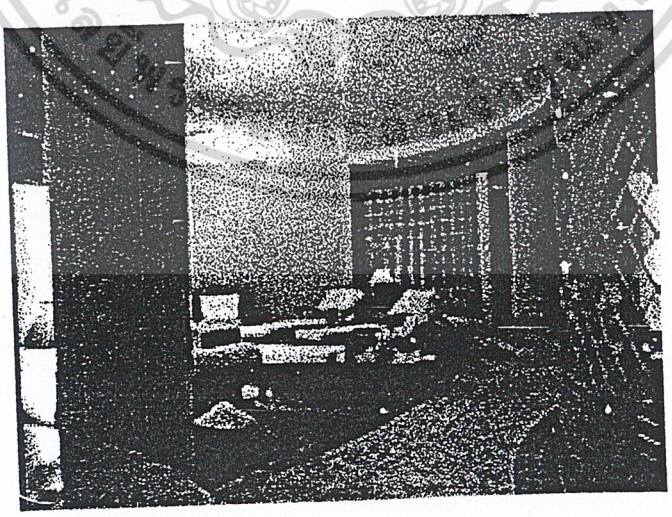

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศทั่วไปในโครงการ

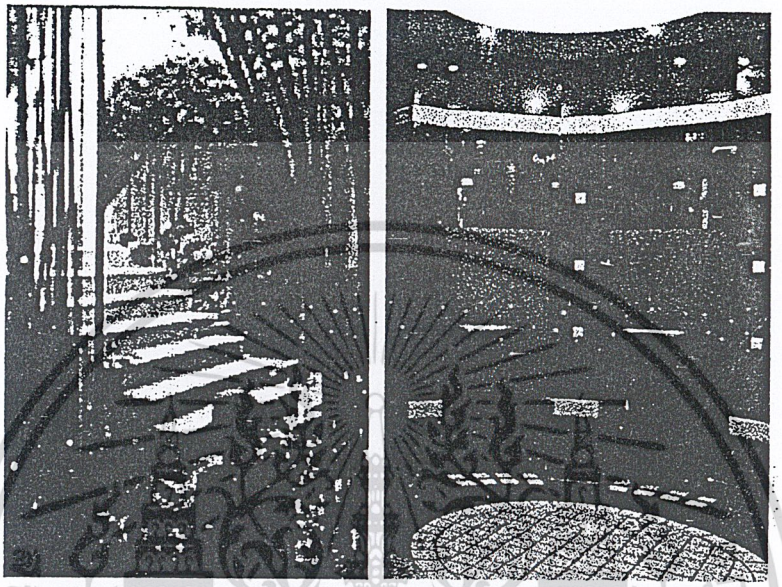

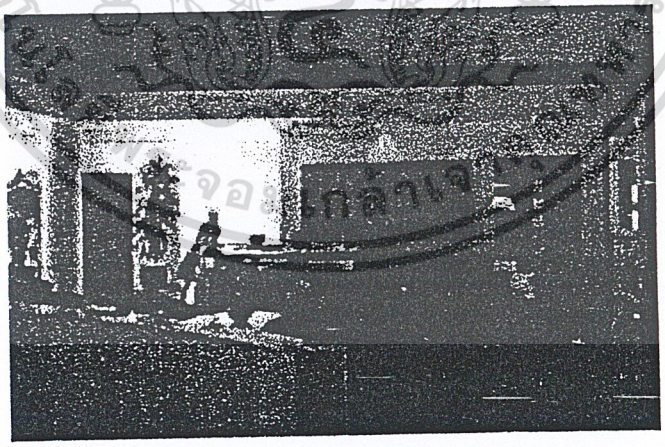

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศทั่วไปในโครงการ

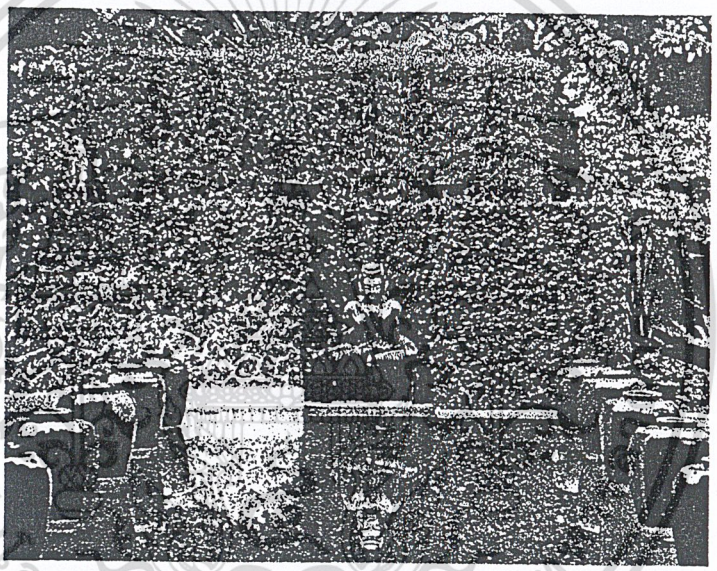

ภาพแสดงบรรยากาศภายในของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

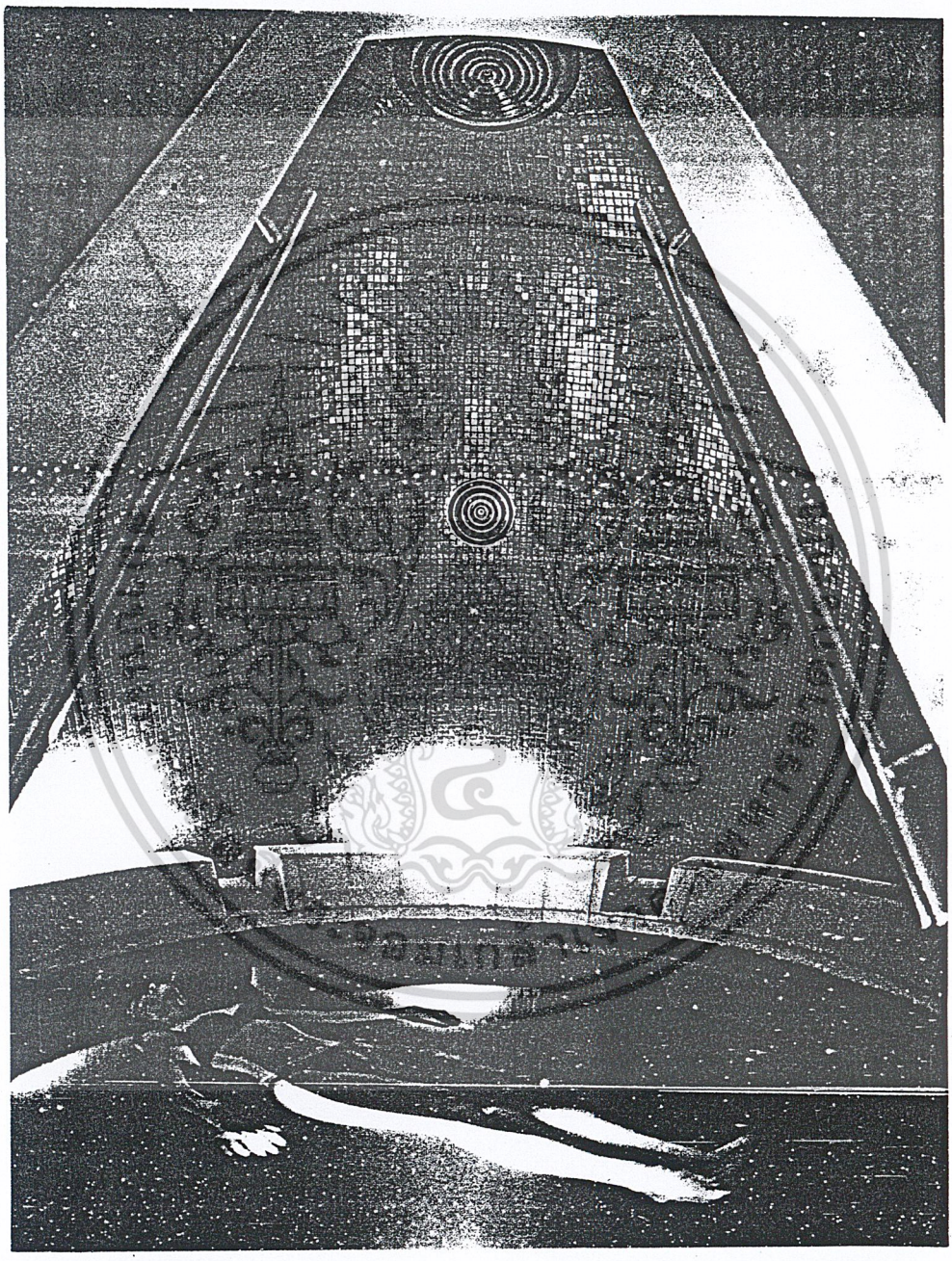

ภาพแสดงบรรยากาศภายในของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 เซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

ชื่อโครงการ	เดอะ แกรนด์ สปา แอนด์ ฟิตเนส คลับ
ที่ตั้งโครงการ	โรงแรม เดอะ เซอราตัน แกรนด์ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ
ประเภทโครงการ	สถานบริการเพื่อสุขภาพ

2.1.2.1 แนวความคิดในการดำเนินการจัดตั้งโครงการ

ต้องการบรรยากาศที่หลุดออกจากความวุ่นวายของโลกภายนอกอย่างสิ้นเชิง มีการจัดสัดส่วน เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการหลีกหนีความเครียดจากภายนอก เข้ามาหามุมสงบ เพื่อให้ร่างกายพักผ่อนจากความวุ่นวายเหนื่อยล้าของร่างกายและจิตใจ

บริการนวดเพื่อการผ่อนคลายของสปาแห่งนี้ เน้นการนวดตามความต้องการของผู้ที่มาใช้บริการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เป็นความต้องการเฉพาะของสมาชิก ดังนั้นสมาชิกมีสิทธิเลือกกลิ่นของน้ำมันหอมที่จะใช้ในการนวด ตามความรู้สึกที่จะได้สัมผัส เป็นน้ำมันนวดที่สกัดจากสมุนไพรธรรมชาติจากประเทศอังกฤษ ชื่อว่า E'SPA

กลิ่นหอมของน้ำมันต่าง ๆ จะมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป เช่น กลิ่น Resistance มีคุณสมบัติในการลดภูมิแพ้ ต่อต้านเชื้อไวรัส, กลิ่น Detoxifying ช่วยลดระดับมลพิษ และขจัดสารพิษในร่างกายทำให้โลหิตไหลเวียนสะดวก และละลายไขมัน, Fitness Oils น้ำมันเพื่อการนวดเพื่อการผ่อนคลายกล้ามเนื้อหลังการออกกำลังกาย, Energizing น้ำมันสำหรับการนวดเพื่อคืนพลัง และ Restorative ช่วยปรับสมดุลของผิว รักษาความแข็งแรงมีชีวิตชีวา เหมาะกับผู้ที่เจ็บป่วย หรือตั้งครรภ์

นอกจากนี้การบริการทางด้านความสวยความงามต่าง ๆ ด้วยผลผลิตทางธรรมชาติที่พร้อมจะฟื้นฟู บำบัดสภาพผิวที่อ่อนโยน มีให้เลือกหลายประเภท เช่น การฟื้นฟูความหมองคล้ำใต้ดวงตา การปรับสภาพผิวหน้า การนวดเพื่อกระชับผิวกาย หรือ การบำรุงผิวให้กลับคืนสู่ความสดใส การนวดแบบต่าง ๆ ด้วยวิธีการจากประเทศอังกฤษ เป็นต้นตำรับของสปา

2.1.2.2 แนวความคิดในด้านการวางผัง

แนวความคิดเริ่มแรกนั้นมีความตั้งใจให้เป็นรูปแบบไทยผสมผสานกับรูปแบบเขมร โดยมีการสอดแทรกรายละเอียดในด้านการตกแต่งภายใน สปาจะเป็นส่วนที่ถูกจัดรวมเป็นพื้นที่เดียวกับส่วนออกกำลังกาย โดยจัดแบ่งพื้นที่เป็น 2 ชั้น ดังต่อไปนี้

1. ชั้นล่าง เป็นส่วนกิจกรรมหนักซึ่งประกอบไปด้วย ทางเข้าหลัก โถงต้อนรับ และส่วนออกกำลังกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ห้ามมิให้ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือนำไปใช้

2. ชั้นบน เป็นส่วนของสปาโดยเฉพาะ มีการแยกห้องนวดตามรูปแบบการนวดที่ชัดเจน โดยแบ่งออกเป็นการนวดแบบไทย 3 ห้อง ห้องนวดด้วยน้ำ 2 ห้อง และห้องนวดทั่วไปอีก 6 ห้อง การจัด

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

วางผังของห้องจะเป็นแบบ Single loaded corridor และ Double loaded corridor บรรยากาศโดยทั่วไปเน้นความมืดสลัว มีการใช้ไฟตามทางเดินสลัว ๆ เป็นจุด ๆ ทำให้เกิดบรรยากาศที่ขรึม และสงบ จากโถงสปาไปทางด้านซ้ายจะเป็นส่วนของห้องเสริมความงาม ห้องผู้จัดการ ห้องพนักงาน และห้องนวด ส่วนทางขวาจะเป็นส่วนห้องนวดทั้งหมด ซึ่งห้องนวดโดยทั่วไปจะมี 2 แบบ คือ ห้อง Suite มีส่วนอาบน้ำวนเซาว์น่า ส่วนอาบน้ำ และห้องส้วมในตัว ส่วนอีกแบบหนึ่งเป็นห้องนวดทั่วไปที่ไม่มีการอบไอน้ำ และเซาว์น่า

2.1.2.3 แนวความคิดทางด้านออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน

การออกแบบภายในใช้กระจกเพื่อต้องการให้ห้องดูมีขนาดกว้างขึ้น มีการซ่อนเครื่องปรับอากาศโดยการออกแบบไปพร้อม ๆ กับ Built in furniture ผนังภายในห้อง และผนังทางเดินตกแต่งด้วยไม้ฉลุ มู่ลี่ และผ้า ทำให้บรรยากาศภายในนุ่มนวลขึ้น ผสมผสานไปกับการให้แสงแบบ Indirect light ทำให้บรรยากาศนวลสบายตา มีการเตรียมห้องเก็บของ และส่วนของห้องเครื่องโดยการออกแบบส่วนต่าง ๆ ให้กลมกลืนกับผนังห้อง เพื่อความเรียบร้อย และเป็นระเบียบ

การออกแบบสปาที่สถานที่นี้ แม้ว่าจะมีความจำกัดในเรื่องพื้นที่ แต่ในส่วนรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ในการจัดการเรื่องพื้นที่ใช้สอย และการตกแต่งเพื่อให้เกิดความโอ่อ่าหรูหรา เช่น การใช้สีทองที่เสา อ่างน้ำ และการเลือกใช้พื้นผิวของวัสดุที่แตกต่างกัน เช่น ไม้ ผ้า คอนกรีตเปลือยผสมผสานกันได้อย่างลงตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

41172

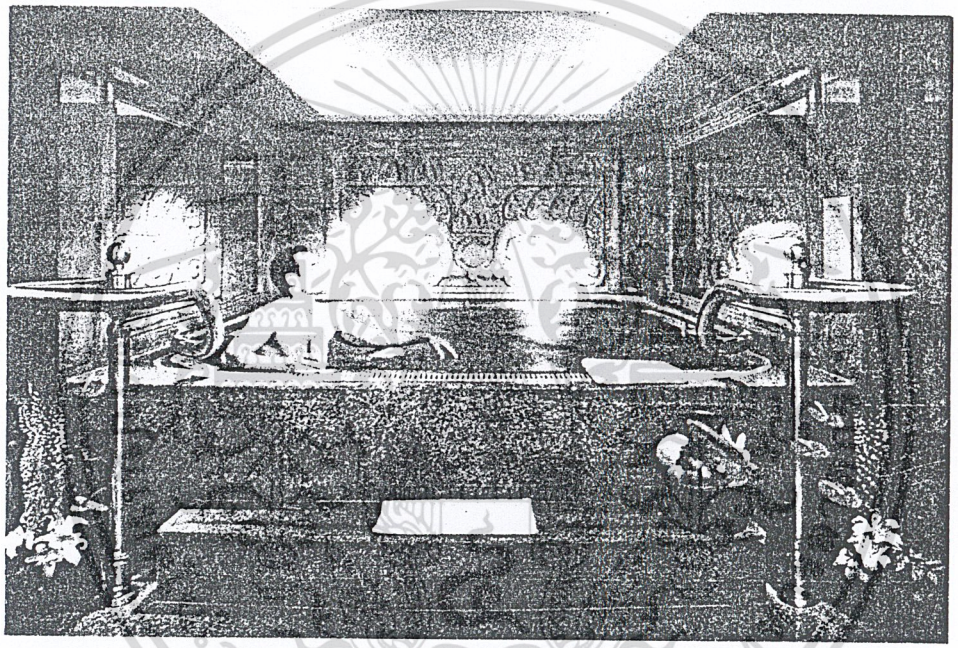

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศภายในของโครงการ

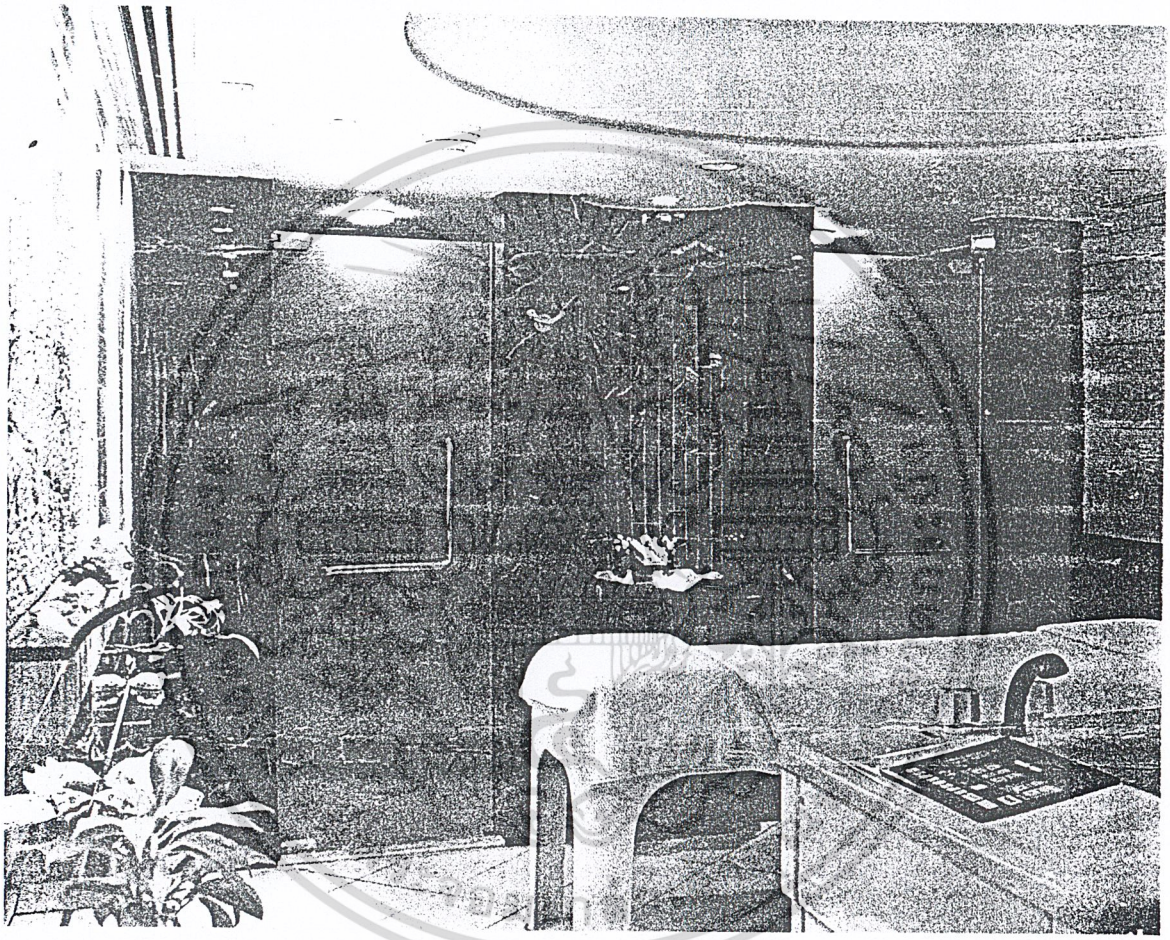

ภาพแสดงบรรยากาศภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

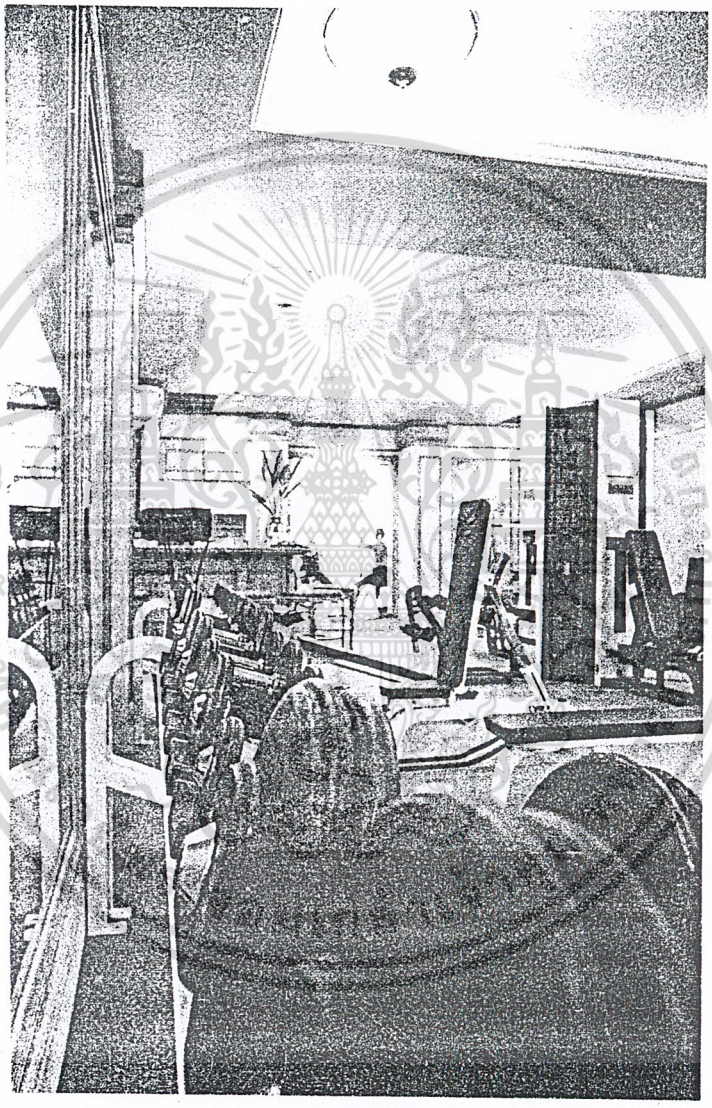

ภาพแสดงบรรยากาศภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 บันยันทรี กรุงเทพ

ชื่อโครงการ	บันยันทรี กรุงเทพ
เจ้าของโครงการ	บริษัท ไทยวา กรุ๊ป จำกัด
ที่ตั้งโครงการ	ชั้นที่ 51 – ชั้นที่ 54 อาคารไทวา ถนนสาทร กรุงเทพ
ประเภทโครงการ	สถานบริการเพื่อสุขภาพ
สถาปนิก	บริษัท อาคิแทรฟ ดีไซน์ แอนด์ แพลนนิ่ง จำกัด

2.1.3.1 แนวความคิดในการดำเนินการจัดตั้งโครงการ

เพื่อต้องการให้เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของสปาในเมือง ลักษณะของแนวความคิดจะมีส่วนคล้ายกับ บันยันทรี จังหวัดภูเก็ต คือ เน้นที่การกระตุ้นระบบประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้เมื่อก้าวเข้ามา จะสัมผัสได้ถึงกลิ่นสมุนไพร และเสียงธรรมชาติทำให้บรรยากาศดูเป็นกันเอง และเกิดความรู้สึกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่ (Sence of space)

โปรแกรมการนวดนั้นจะเน้นที่การใช้สมุนไพรแบบไทย และเอเชีย ซึ่งเป็นแบบฉบับของบันยันทรีทุกแห่ง ทุกสาขา ทั่วโลก

2.1.3.2 แนวความคิดในการวางผังโครงการ

เนื่องจากพื้นที่ที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้มีการจัดพื้นที่ใช้สอยกระจายไปตามชั้นต่าง ๆ โดยจัดให้ส่วนนวด ซึ่งเป็นส่วนที่ต้องการความเป็นส่วนตัวสูงอยู่ในชั้นบนสุด คือ ชั้นที่ 54 ส่วนในชั้นที่ 51 ถึงชั้นที่ 52 จะเป็นส่วนเปลี่ยนเสื้อผ้าของชาย และหญิง ที่มีลักษณะเป็น Split level เชื่อมต่อกับส่วนสระน้ำและเฉลียงด้านนอก ส่วนในชั้นที่ 53 ที่เป็นชั้นกลางนั้นจะเป็นส่วนของโถงต้อนรับ และ Fitness จากการที่พื้นที่ค่อนข้างจำกัดทำให้มีปัญหาในเรื่องของห้องนวดที่มีขนาดค่อนข้างเล็ก ทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่ผู้ใช้เป็นชาวต่างชาติที่มีรูปร่างสูงใหญ่ หรือ ในเรื่องของการขยายตัวที่ไม่สามารถทำได้ ทำให้ในบางช่วงเวลาไม่สามารถให้บริการได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก หรือ ในกรณีที่พื้นที่ใช้สอยในบางส่วน เช่น ห้องนวด, ห้องพักผ่อนของพนักงาน, ห้องอบไอน้ำ และห้องเซาว์น่า ได้ถูกจัดรวมอยู่ในส่วนของห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ทำให้เกิดความสับสน และความไม่ชัดเจนในเรื่องของการแบ่งพื้นที่ใช้สอย แม้ว่าพื้นที่จะค่อนข้างเล็กแต่ข้อดีที่เกิดขึ้นก็คือ การเร้าประสาทสัมผัสด้วยกลิ่น และเสียง สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3.3 แนวความคิดเรื่องวัสดุและการตกแต่งภายใน

จากข้อไดเปรียบ คือ เป็นสปาที่อยู่บนตึกสูง บริเวณส่วนโถงต้อนรับ และ Fitness จึงใช้กระจกใสตลอด ทำให้มองเห็นทัศนียภาพของเมืองได้กว้างไกล แต่ก็ทำให้ไอความร้อนจากแสงแดดส่องเข้ามาได้มากขึ้นด้วย ทำให้บริเวณดังกล่าวต้องรับความร้อนในบางเวลา การตกแต่งพื้นที่มีการใช้พรมในบริเวณทางเดิน และส่วนต้อนรับจะใช้ไม้ ในส่วนแห้ง ห้องนวด หรือบริเวณสระน้ำ ทำให้บรรยากาศเป็นกันเอง และเกิดความน่าสบายมากขึ้น ใช้แกรนิตในส่วนห้องนวดบางส่วนเพื่อทำให้เกิดความสง่า ใช้กระเบื้องในส่วนอาบน้ำ และส่วนที่เปียก ผนังใช้กระจกใส มู่ลี่ไม้ และกระเบื้องสีอ่อน ร่วมไปกับการตกแต่งไม้แกะสลัก

2.1.3.4 แนวความคิดในการให้แสงสว่าง

ในส่วนที่เป็นโถงต้อนรับ และ Fitness นั้น จะเน้นที่การให้แสงธรรมชาติร่วมกับ Down light เปิดมุมมองให้เห็นทัศนียภาพมากที่สุด แต่ในส่วนนวดนั้น มีการควบคุมแสงไฟเพื่อที่จะให้เกิดบรรยากาศในการผ่อนคลายมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศทั่วไปของโครงการ

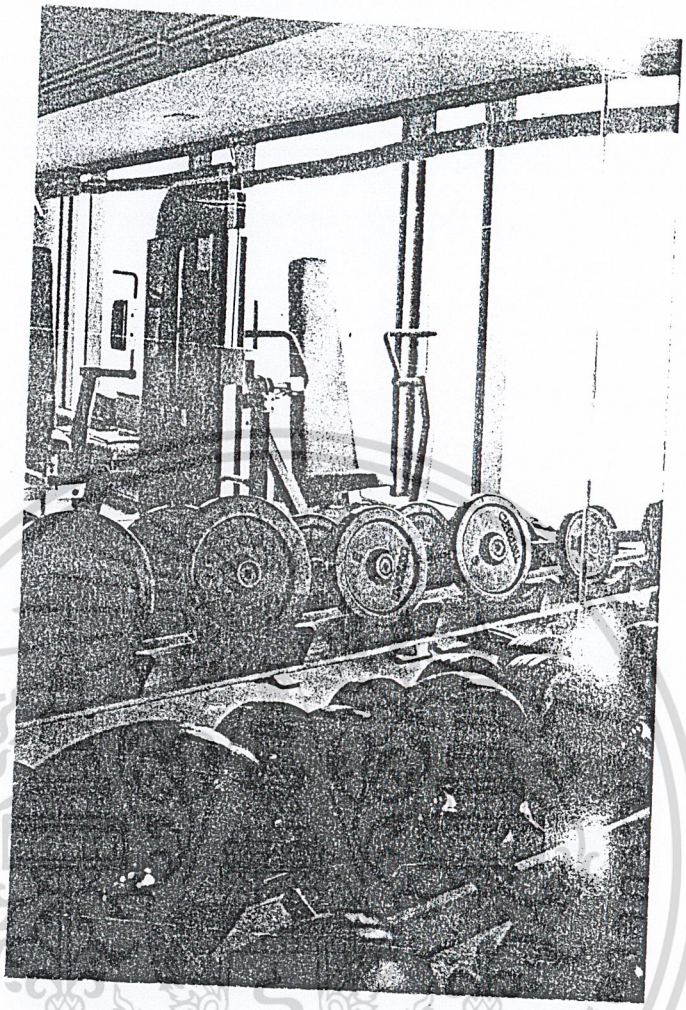

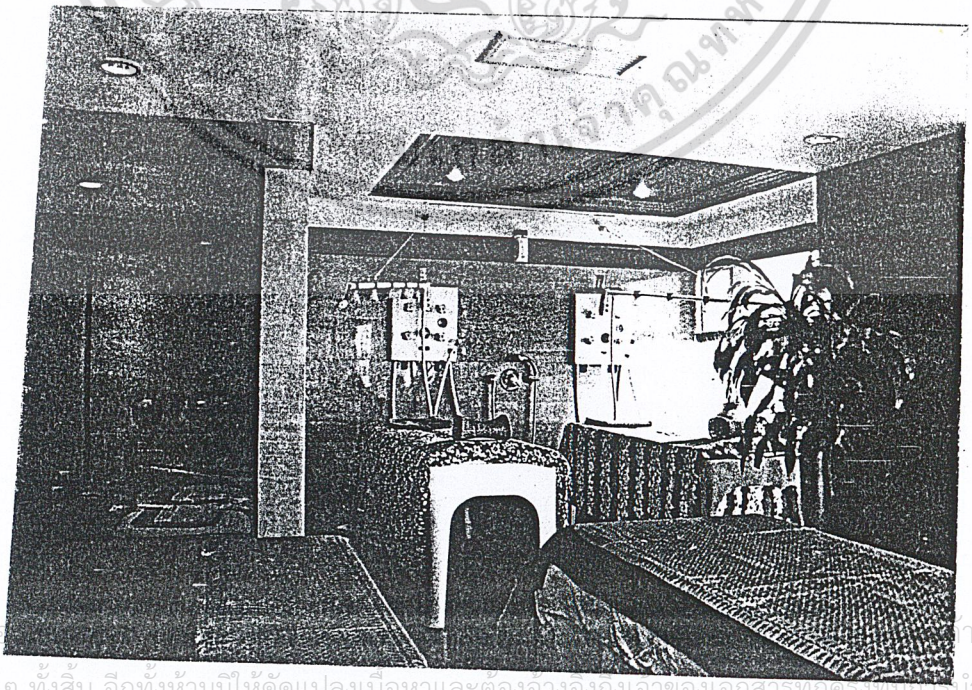

เอกสารนี้เป็นเ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
านการค้า

ภาพแสดงบรรยากาศภายในของโครงการ

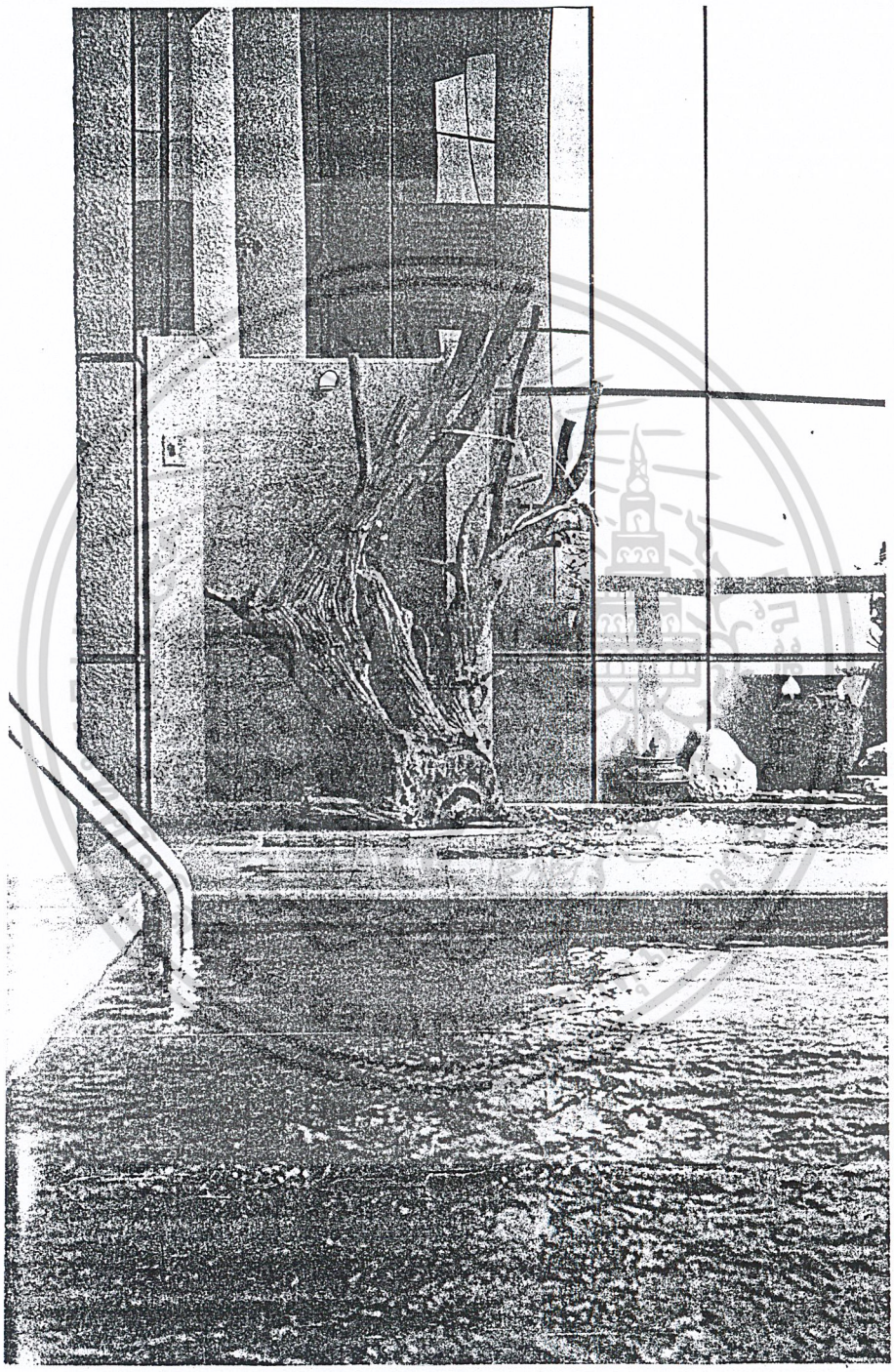

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศทั่วไปของโครงการ

Layan Health Resort and Spa

2.1.4 บันยันทรี ภูเก็ต

ชื่อโครงการ	บันยันทรี ภูเก็ต
เจ้าของโครงการ	บริษัท ไทยวา กรุ๊ป จำกัด
ที่ตั้งโครงการ	ถนนศรีสุนทร ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
ประเภทโครงการ	โรงแรมพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ
สถาปนิก	บริษัท อาคิแทรฟ ดีไซน์ แอนด์ แพลนนิ่ง จำกัด

2.1.4.1 แนวความคิดในด้านการวางผัง

บันยันทรีเป็นหนึ่งในห้าโรงแรมของเครือไทยวาที่อยู่บริเวณหาดบางเทา จังหวัดภูเก็ต ซึ่งบริเวณนี้เดิมเป็นเหมืองตะกั่วจึงได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นทะเลสาบน้ำตื้นที่มีปะการังล้อมรอบ (Lagoon) และพัฒนาให้เป็นสถานที่พักผ่อนเพื่อการท่องเที่ยวในแต่ละโรงแรมมีลักษณะแตกต่างกันออกไปโดยประกอบด้วย บันยันทรี, ดุสิตลากูนา, ลากูนา บีช คลับ, เชอราตัน แกรนด์ ลากูนา บีช, และ เดอะ อาลามันดา โดยโรงแรมทั้งหมดจะลัดเลาะไปตามแนวทะเลสาบ และจะเน้นทัศนียภาพของทะเลสาบมากกว่าทัศนียภาพของทะเล

บันยันทรีอยู่ในส่วนในสุดของโครงการจะมีความสงบมากกว่าโรงแรมอื่น ที่ตั้งโครงการห่างจากสนามบินภูเก็ตใช้เวลาประมาณ 20 นาที ทำให้มีความสะดวกในการเข้าถึงมาก และมีการจัดภูมิทัศน์ที่สวยงามตลอดตั้งแต่บริเวณทางเข้าจนถึงโครงการ

2.1.4.2 แนวความคิดในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

บันยันทรีเป็นโรงแรมที่เน้นการให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพเป็นหลักซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญของโครงการสามารถแบ่งองค์ประกอบเป็น 3 ส่วนหลัก ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบหลักของโรงแรม คือ ส่วนด้านหน้าของโรงแรม ส่วนบริการต่างๆ ส่วนของห้องพัก และส่วนของสำนักงาน

2. องค์ประกอบในส่วนที่เป็นสปา คือ ส่วนที่ให้การบริการการดูแลสุขภาพในด้านต่าง ๆ และส่วนที่เป็นที่ออกกำลังกาย

3. องค์ประกอบในส่วนนันทนาการ คือ ส่วนที่ให้การบริการทางด้านกีฬา ได้แก่ สนามกอล์ฟ เทนนิส สควอร์ช สนุกเกอร์ และส่วนของกีฬาทางน้ำ

ลักษณะของอาคารทำการออกแบบให้มีความเป็นไทยทั้งในด้านสถาปัตยกรรม และการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตกแต่งภายใน ใช้โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กกับหลังคาแบนเชื่อมต่ออาคารหลังย่อยเข้าด้วยกัน ทำให้มีความรู้สึกเหมือนกลุ่มอาคารทรงไทยหลายกลุ่มอยู่ร่วมกัน ใช้หลังคาจั่วแบบไทยสำหรับอาคารหลังย่อย ๆ และหลังคาปั้นหยาหลายชั้นซ้อนกันสำหรับอาคารขนาดใหญ่ การวางผังรวมของโครงการจะแบ่งเป็น 3 ส่วนที่กล่าวในครั้งแรก จะมีแกนนำเริ่มจากถนนทางเข้าสู่โครงการมาสู่ลานหน้าอาคารทั้ง 3 ส่วนที่วางตั้งฉากกันเป็นหลักของโครงการมีระยะห่างจากตัวอาคารพอสมควร การสัญจรภายในโครงการโดยใช้รถไฟฟ้า (Golf Cart) และรถยนต์ใช้น้ำมันขนาดเล็ก ซึ่งรถดังกล่าวสามารถเข้าถึงได้ในทุกส่วนของโครงการ เพื่อเพิ่มความสะดวกสำหรับโครงการที่มีพื้นที่กว้างขวางมาก ๆ

2.1.4.3 องค์ประกอบของโครงการ

- ส่วนโถงต้อนรับ เป็นกลุ่มอาคารทางด้านซ้ายจากลานด้านหน้าโครงการแบ่งเป็น 4 อาคารย่อย ๆ ล้อมรอบด้วยสระน้ำตื้น ๆ เชื่อมต่อกันด้วยทางเดินที่เป็นสะพาน อาคารทั้ง 4 หลังแบ่งลักษณะการใช้ออกเป็น

1) โถงต้อนรับ 1 หลัง
2) คอฟฟี่ ช้อป (Coffee Shop) 1 หลัง
3) ที่นั่งพัก (Lounge) 2 หลัง

- ส่วนภัตตาคาร ซึ่งประกอบด้วยห้องอาหาร และบาร์จำนวน 6 ส่วน ดังต่อไปนี้

1) ส่วนที่เป็นอาหารทะเล (Water court)
2) ส่วนที่เป็นข้าวแกงประเภทต่าง ๆ (Saffron)
3) ส่วนที่เป็นอาหารนานาชาติ (Banyan Caffe)
4) ส่วนที่เป็นอาหารเพื่อสุขภาพ (Spa Lounge)
5) ส่วนที่เป็นบาร์อีก 2 ส่วน
6) และยังมีการบริการถึงห้องพัก (Room Service) เรียกว่าวิลล่า ไดนิ่ง (Villa Dining)

- ส่วนสำนักงานอยู่ด้านซ้ายของโถงต้อนรับ และมีทางแยกไปยังร้านขายของที่ระลึกของโรงแรม ของพื้นถิ่น และห้องจัดเลี้ยงสำหรับ 80 คน จำนวน 2 ห้อง

- ส่วนห้องพักของโรงแรม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1) การ์เดน วิลล่า (Garden Villa) จำนวน 52 ห้อง เป็นส่วนที่พักที่มีความเป็นส่วนตัวแต่ละห้องมีพื้นที่ประมาณ 170 ตารางเมตร การจัดวางผังจะแบ่งส่วนสำหรับพักผ่อน ส่วนที่นอนจะยกระดับขึ้นไปและส่วนที่นอนจะใช้หลังคาทรงไทย ส่วนห้องน้ำจะเป็นห้องอาบน้ำกลางแจ้งอยู่ท่ามกลางภูมิทัศน์ที่สวยงาม ส่วนพักผ่อนสามารถเปิดมุมมองไปยังสวนส่วนตัวโดยกั้นภายนอกด้วยรั้วเตี้ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) พูล วิลล่า (Pool Villa) จำนวน 34 ห้อง เป็นส่วนของห้องพักที่มีสระว่ายน้ำที่เป็นส่วนตัวแต่ละห้องมีพื้นที่ประมาณ 270 ตารางเมตร ส่วนที่เพิ่มเติมมาจากการ์เดน วิลล่า คือสระว่ายน้ำขนาด 3x9 ตารางเมตร และศาลาที่เปิดโล่งต่อเนื่องกับทะเลสาบ

- ส่วนที่เป็นสปา เป็นส่วนหลักของโครงการอยู่ในแนวแกนที่ตั้งฉากกับส่วนโรงแรมแบ่งเป็นอาคารย่อย 4 หลังเหมือนในส่วนของโถงต้อนรับเป็นลักษณะอาคารที่เปิดโล่งเพื่อเชื่อมต่อที่ว่างกับส่วนที่เป็นสระว่ายน้ำซึ่งมีทั้งสระมาตรฐาน (Formal) และสระรูปทรงอิสระ (Free Form) มีอาคารวางพาดระหว่างสระว่ายน้ำทั้งสอง ในส่วนของสปาประกอบด้วย

1) ส่วนโถงต้อนรับของสปาสำหรับการลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการบริการ

2) ส่วนที่เป็นที่เก็บของ (Locker) แยกระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง

3) ส่วนที่เป็นเซาว์นาร์ (Sauna) สตีม (Steam) และบริเวณที่เป็นที่นวด (Massage) แยกระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง เน้นบรรยากาศด้วยภูมิทัศน์และการเปิดช่องแสง

4) ส่วนของที่ออกกำลังกาย ซึ่งจะมีอุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายครบครัน

นอกจากนี้ยังมีส่วนสำหรับเสริมความงาม (Beauty Salon) ที่เปิดมุมมองไปยังสระว่ายน้ำด้วย

- ส่วนที่เป็นนันทนาการ เป็นอาคารที่อยู่ตรงข้ามกับส่วนของโถงต้อนรับประกอบด้วย สนามกอล์ฟ เทนนิส สควอร์ช และสนุกเกอร์ ซึ่งจะมีบางส่วนที่ต่อเนื่องไปยังที่จอดรถด้านหน้าโครงการ

- ส่วนบริการของโครงการนี้จะซ่อนกระจายอยู่ตามด้านหลังของส่วนพื้นที่ใช้สอยหลักเพื่อสะดวกในการบริการทั้งยังมีการใช้ตู้เก็บของหันหลังให้กับอาคารเปรียบเสมือนเป็นฉากให้กับอาคารในส่วนที่เปิดโล่ง และในส่วนของงานระบบประกอบอาคารจะซ่อนและฝังอยู่ในโครงหลังคาไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

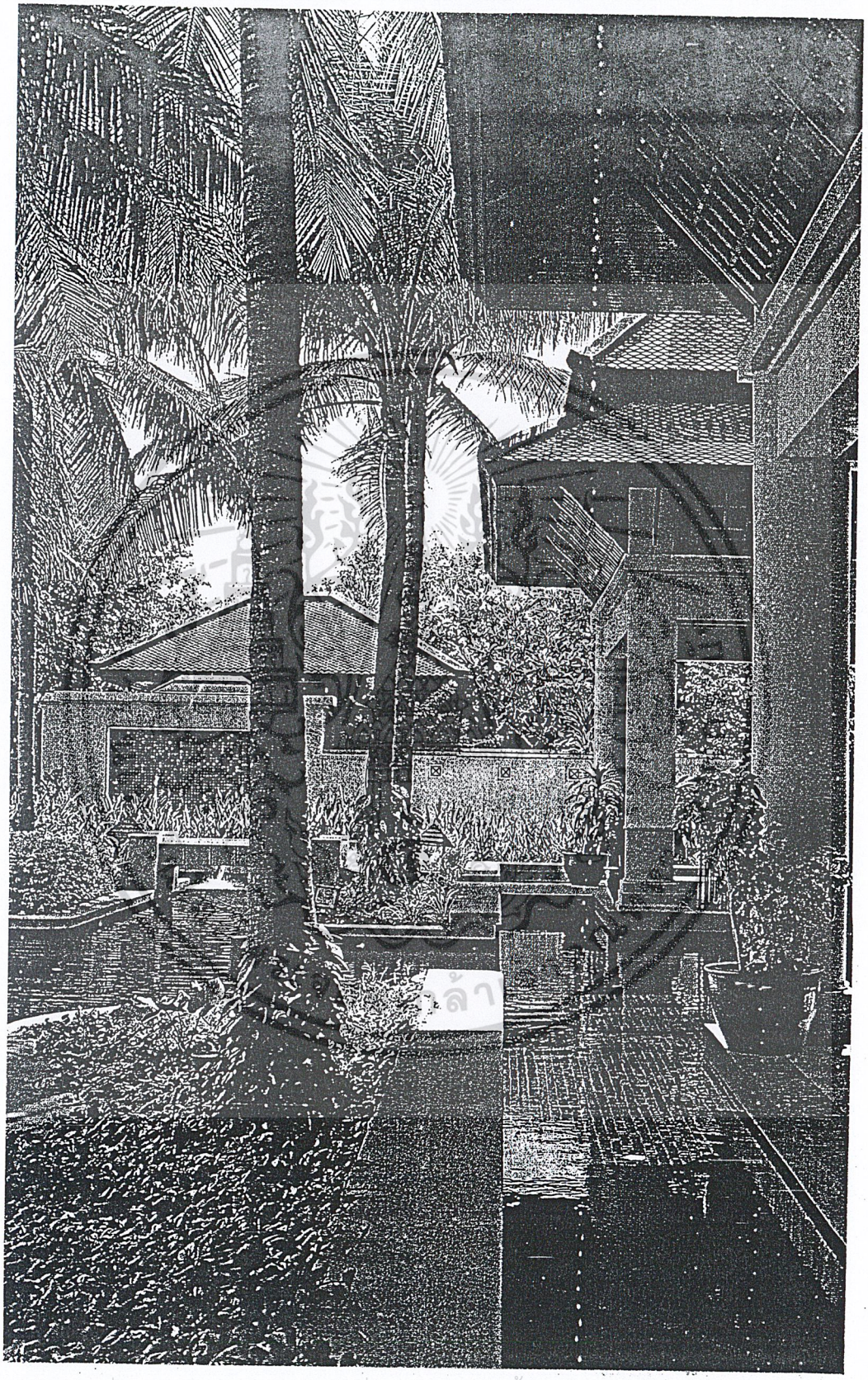

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

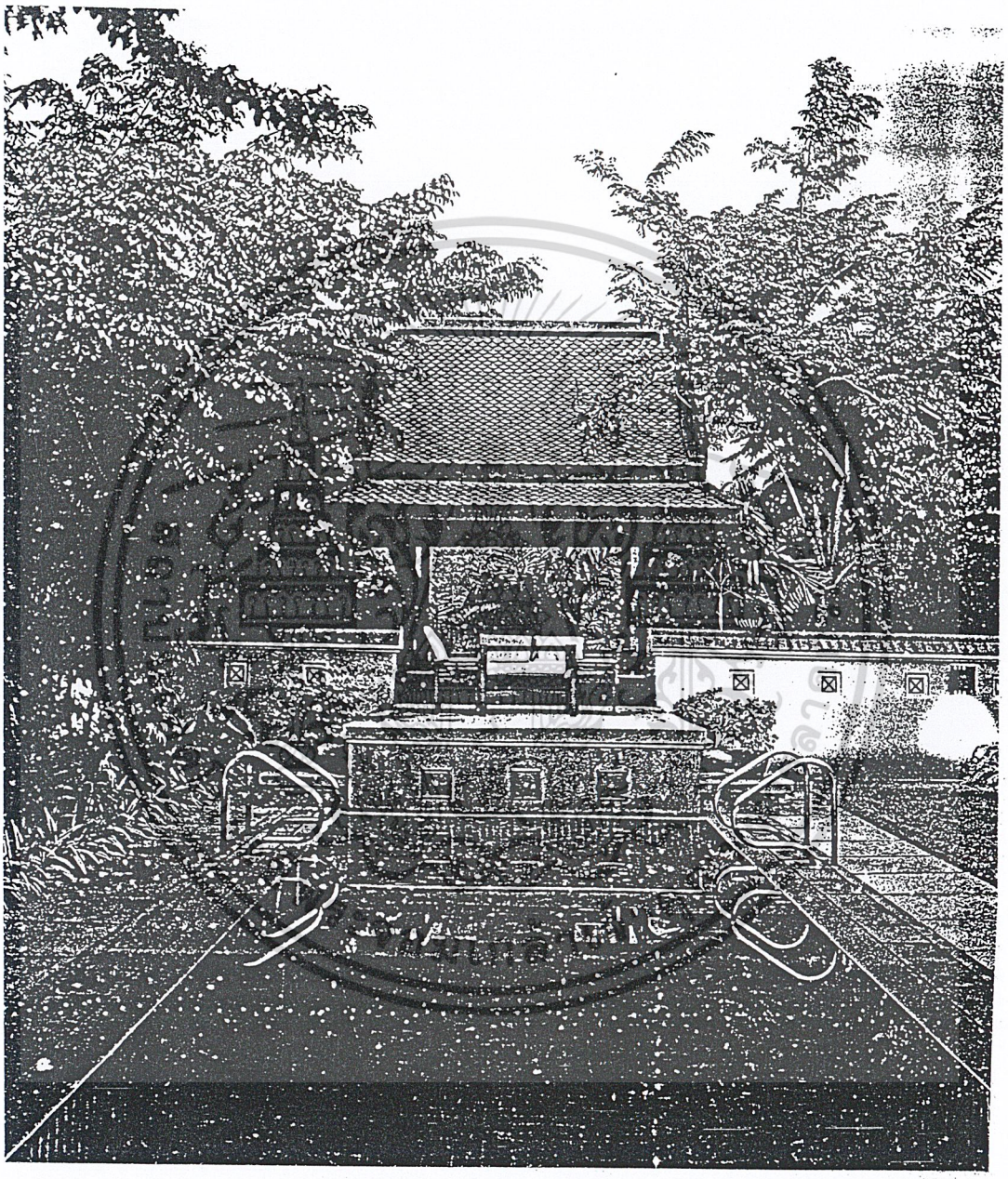

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

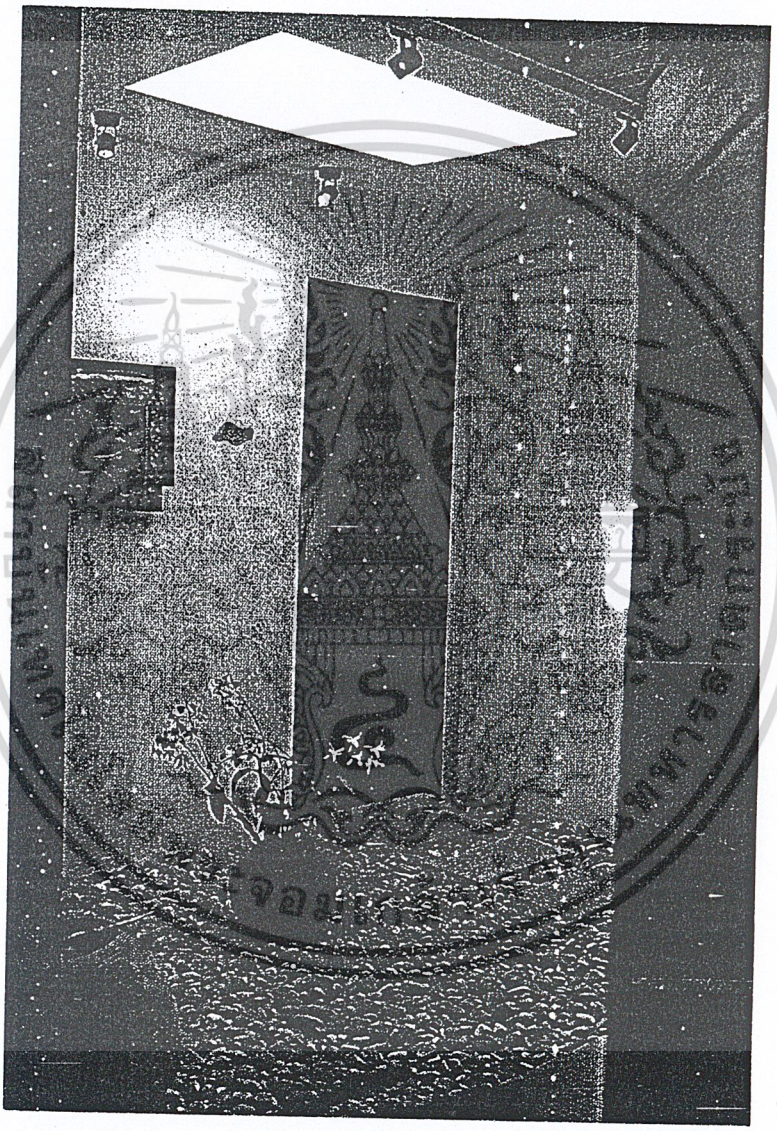

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

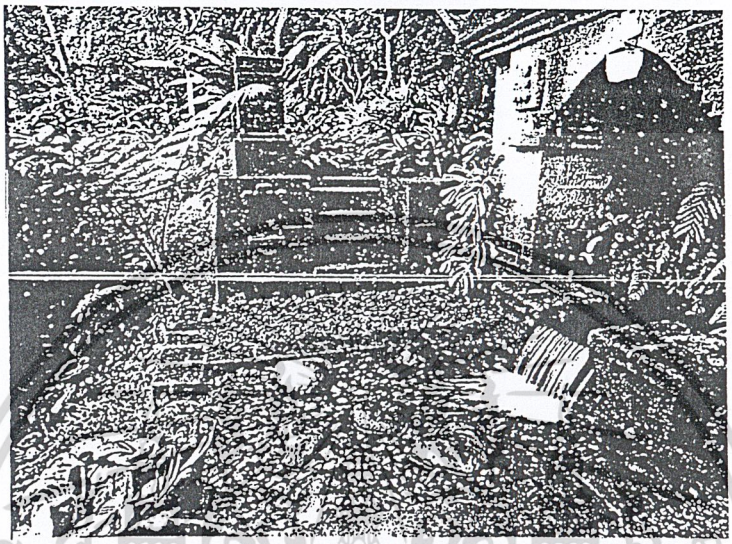

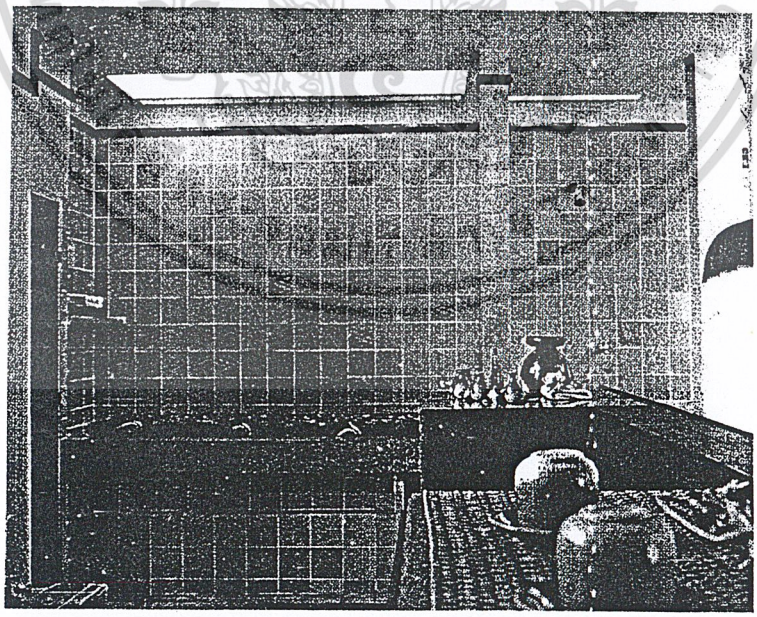

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศภายในโครงการ

2.1.5 เดอะ โอเรียนเต็ล สปา

ชื่อโครงการ	เดอะ โอเรียนเต็ล สปา
ที่ตั้งโครงการ	ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงข้ามโรงแรมโอเรียนเต็ล
ประเภทโครงการ	สถานบริการเพื่อสุขภาพ
สถาปนิก	คุณสุเมธ ดุลยจินดา
มัณฑนากร	john Monfort (Monfort & monfort company)

2.1.5.1 แนวความคิดในการวางผัง

การวางผังห้องนวดนั้น จะเน้นเป็นแบบห้อง Suite เช่นเดียวกับห้องพักในโรงแรม ขนาดห้องมีความกว้างขวางมีเพดานสูง เพื่อสะท้อนความเป็น A temple of well being มีการเล่นระดับเพื่อการแบ่งสัดส่วนเฉพาะสำหรับแต่ละกิจกรรม ห้องต่าง ๆ จะมีบรรยากาศแบบไทย ภายในห้องใช้ฝาประกน และกระจกตกแต่งเพ่อทำให้ดูกว้างขวางขึ้น มีการรวมกิจกรรมหลายประเภทไว้ในส่วนเดียวกัน เช่น เซาว์น่า สตีม และห้องแต่งตัว โดยไม่มีการใช้ร่วมกันในส่วนกลาง ไม่มีการเปลี่ยนห้องเพื่อการนวดแบบต่าง ๆ ทำให้สมาชิกได้รับความสะดวก และมีความเป็นส่วนตัวสูง เหมือนอยู่ที่บ้าน มีการแยก Fitness ออกไว้ทางด้านหลังไม่ปะปนกัน ทำให้เกิดความรู้สึกสบายรีบร้อน

2.1.5.2 แนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม

เน้นบรรยากาศของการพักผ่อน เป็นเรือนไม้แบบไทย 3 ชั้น มีชานหน้าเรือน ประกอบไปด้วยห้องที่เป็นสัดส่วน เครื่องเรือนจะใช้ไม้เป็นหลัก การจัดฉาก และใช้รูปภาพแบบไทย เพื่อความสอดคล้องกับบ้านไทยมีการให้บริการนวดเพื่อฟื้นฟูสุขภาพผิวพรรณ และผ่อนคลายความเครียด เน้นบรรยากาศที่สงบ

2.1.5.3 แนวความคิดในด้านสถาปัตยกรรมภายใน

ก. การตกแต่งภายในห้องวารีบำบัด (Hydrotherapy) ใช้หินเรียงสลับเป็นลวดลายคลื่นที่พื้น และผนัง ซึ่งการจัดเรียงหินที่มีขนาดแตกต่างกันบนพื้นทำให้เป็นการกระตุ้นเส้นประสาทที่ฝ่าเท้าไปด้วย ทั้งยังทำให้ไม่ลื่นเวลาเปียกน้ำ และทำความสะอาดได้ง่ายอีกด้วย

ข. การใช้วัสดุตกแต่งโดยทั่วไปจะเป็นไม้ (Golden teak wood) มีการใช้ไม้จำลอง และการใช้ฝาไม้ปะกน แบบเรือนไทยเข้ามาตามส่วนต่าง ๆ ของผนังอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. การใช้แสงในห้องนวด จะใช้แสงแบบ Indirect light และจะใช้โคมไฟแบบไทยห้อยประดับตามทางเดิน

2.1.5.4 องค์ประกอบของโครงการ

- ส่วนโถงต้อนรับ เป็นส่วนต้อนรับโดยมี Fitness drink bar มีเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ มีที่นั่งประมาณ 15 ที่นั่ง
- Cashier ทำหน้าที่รับนัดบริการต่าง ๆ ทั้งด้านกีฬา และอุปกรณ์ และรับชำระค่าบริการ
- Locker เป็นห้องเก็บของใช้ส่วนตัวของสมาชิก แยกผู้ชาย และผู้หญิง
- Sauna ห้องอบไอน้ำ ตั้งอยู่ที่ห้อง Locker แยกผู้ชาย และผู้หญิง
- Cool shower บริเวณที่อาบเย็นด้วยฝักบัว อาบทันทีหลังการใช้ Sauna และหลักจากการเล่นกีฬา
- Massage room ห้องนวดแผนไทย และแผนปัจจุบัน ซึ่งภายในมีตู้อบห้องละ 1 ตู้
- Meditation room เป็นห้องสำหรับทำการฝึกสมาธิ
- Family size shower เป็นบริเวณที่อาบน้ำขนาดใหญ่ มีน้ำพุ่งออกมาตามจุดต่าง ๆ
- Fitness เป็นห้องขนาดใหญ่มีการปูพรม และแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ Fix weights เหมาะสำหรับผู้ที่เริ่มหัดเล่น และ Free weights ซึ่งต้องมีผู้เชี่ยวชาญดูแลอย่างใกล้ชิด
- Aerobic room สำหรับการเต้นเพื่อออกกำลังกาย
- Squash มี 2 สนาม
- Tennis court มี 1 สนาม อยู่ด้านหลัง Squash
- Jogging track ลู่วิ่งขนาดใหญ่ มีความยาวรอบละประมาณ 230 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

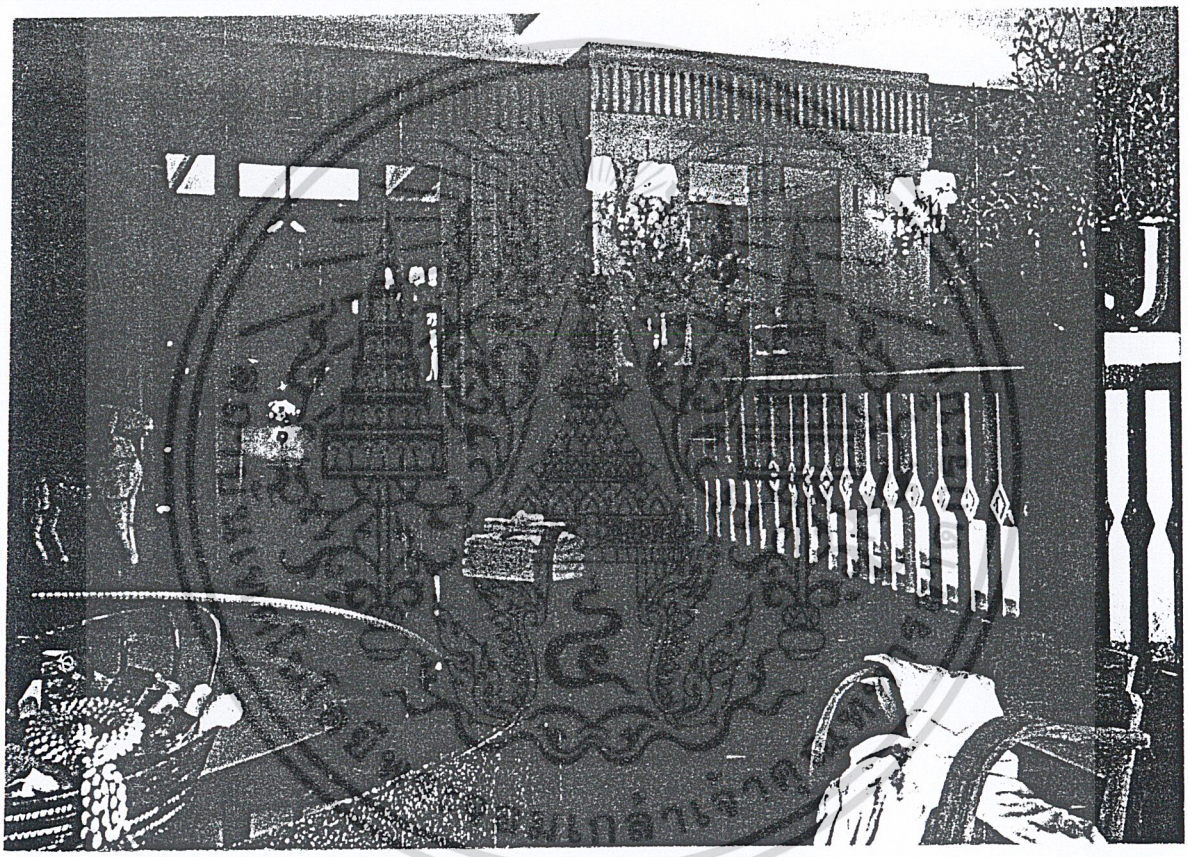

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศภายในโครงการ

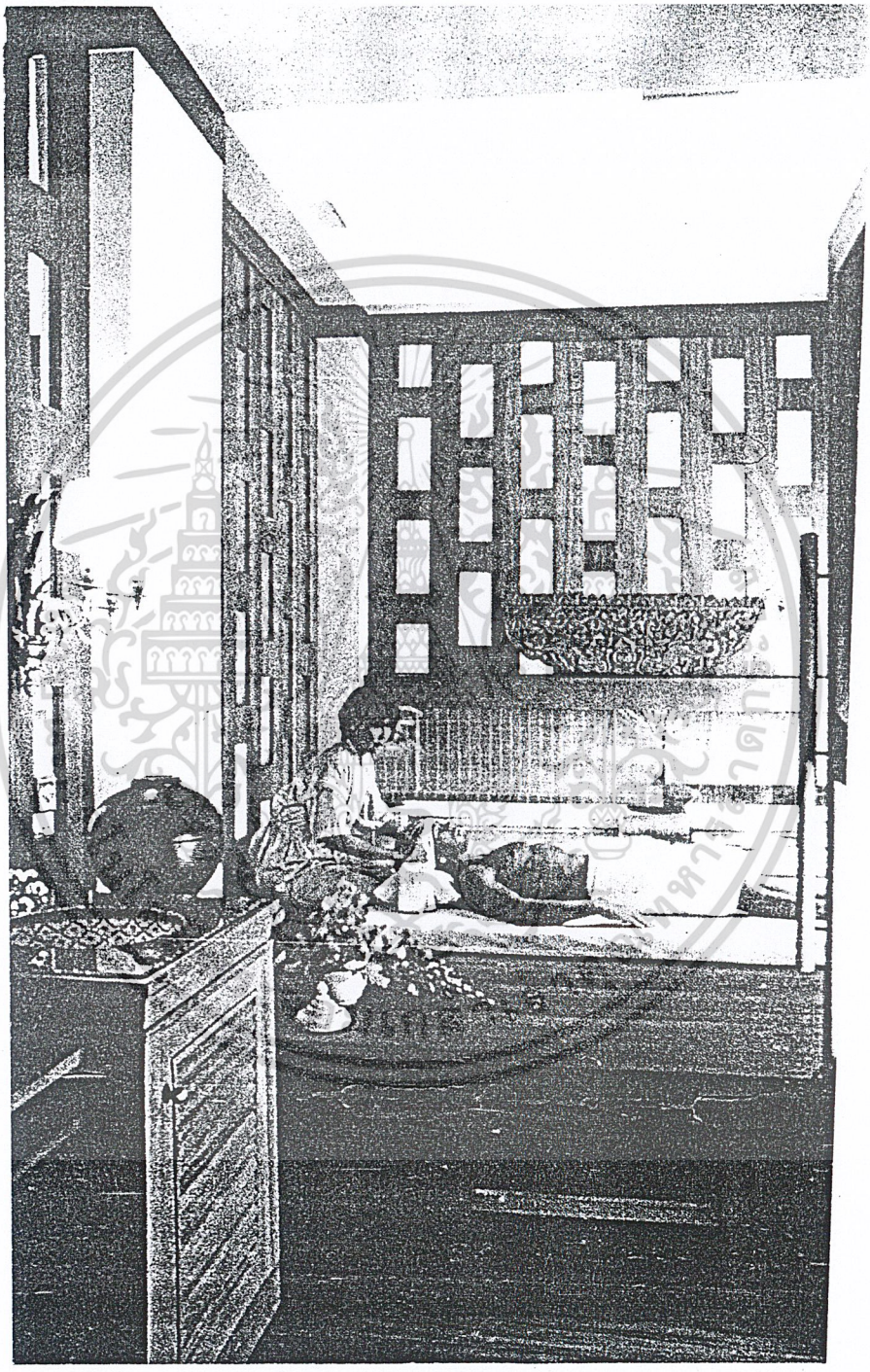

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศภายในโครงการ

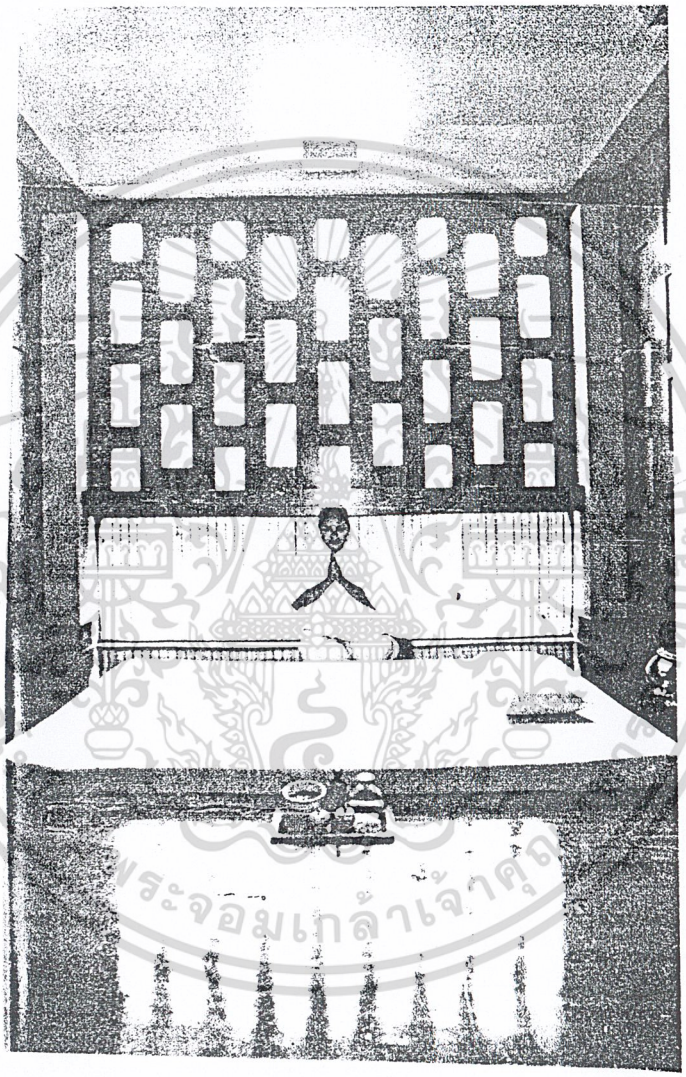

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศภายในของโครงการ

2.2 อาคารตัวอย่างในต่างประเทศ

2.2.1 Balina Selai Resort

ชื่อโครงการ	Balina Selai Resort
ที่ตั้งโครงการ	ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของเกาะบาหลี (Candi Desa) เกาะบาหลี ประเทศอินโดนิเซีย
พื้นที่โครงการ	4,500 ตารางเมตร
ประเภทโครงการ	โรงแรมพักตากอากาศ
สถาปนิก	เฮอร์รี่ ฮิล อาร์คิเทค (Herry Hill Architects)

2.2.1.1 แนวความคิดในด้านการวางผัง

โรงแรมตั้งอยู่ชายฝั่งตะวันออกของเกาะบาหลีอยู่ห่างจากเมือง Candi Desa เพียงเล็กน้อย เป็นสถานที่ที่มีความสงบและงดงามสถาปนิกของโครงการพยายามที่จะคิดและสร้างสรรค์ผลงานเพื่อนำเสนอผลงานในรูปแบบใหม่ ๆ

โรงแรมตั้งเป้าหมายไว้ว่าโรงแรมระดับ 3 ดาวซึ่งมีพื้นที่ขนาดเล็กเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการหาตลาดใหม่ ๆ ในกรณีนี้ทำให้งานออกแบบสถาปัตยกรรมกลายมาเป็นจุดขายที่สำคัญดังนั้นแนวความคิดในทฤษฎีว่าด้วยการการลดทอนให้น้อยลง (Reductionism) ของสถาปนิกทำให้เกิดแนวทางการใช้ศิลปะที่ใช้รูปแบบเรียบง่ายมากที่สุด (Minimalist)

ท้ายที่สุดเป็นที่ยอมรับกันว่าความชัดเจนของการวางผังเป็นส่วนสำคัญ เพราะการวางผังแบบตรงไปตรงมาทำให้สามารถแยกแยะและเข้าใจได้ง่ายนั้นเป็นวิธีการที่เหมาะสมลงตัว ความประทับใจแรกนั้นคือสถาปัตยกรรมที่ปรากฏออกมาในความเรียบง่ายและให้ความรู้สึกที่อบอุ่น และต้อนรับ

การวางผังบริเวณนั้นมีการนำลักษณะของเรขาคณิตเข้ามาใช้และบางส่วนได้รับอิทธิพลมาจากการวางผังของหมู่บ้านและชุมชนที่มีการกระจายออกอย่างมีระเบียบมีการคิดถึงมุมมองที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในงานสถาปัตยกรรม

2.2.1.2 แนวความคิดในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

การจัดผังอาคารโดยให้ส่วนห้องพักเป็นอาคาร 2 ชั้นเป็นกลุ่มอาคารรวมและแยกย่อยเป็นห้องเล็ก ๆ โดยส่วนที่รวมกันคือสระว่ายน้ำและในการออกแบบมีการคิดถึงเรื่องสัดส่วน (Proportion) ของอาคารเป็นอย่างมากที่การพยายามนำข้อได้เปรียบของที่ตั้งของอาคารมาใช้ในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

ในเรื่องของวัสดุสถาปนิกได้พิถีพิถันในการเลือกในส่วนรายละเอียดของรอยต่อซึ่งมีการออกแบบมาให้ง่ายเนื่องจากเหตุผลเรื่องราคา และความประหยัดส่วนของรายละเอียดปลีกย่อยสามารถ

พบเห็นได้ทุกที่ มีการนำเสนอการใช้วัสดุที่ประหยัดและเหมาะสม เรียบง่ายแต่ได้ผลตอบสนองมากที่สุด (Effect) มีบางส่วนที่ราคาสูงบ้างเพื่อเป็นการเพิ่มความเด่นชัดของโครงสร้าง

การออกแบบอาคารนั้นมีการนำแนวคิดของการจัดผังมาจากหมู่บ้านบางแห่งที่มีรูปแบบทันสมัยและแสดงความสัมพันธ์กับงานออกแบบของ Geoffrey Bawa สถาปนิกชาวศรีลังกาทั้งยังได้มีการพยายามที่จะจัดการกับลักษณะที่เป็นรูปแบบของสถาปัตยกรรมบาหลี (Balibene Styled Pavilion)

2.2.1.3 องค์ประกอบของโครงการ

- ส่วนที่เป็นห้องพักแบ่งออกเป็น
    1) ส่วนของห้องพักจำนวน 52 ห้อง
    2) ส่วนที่เป็นบ้านส่วนตัว (Suite Villa) จำนวน 2 หลัง
- ส่วนโถงต้อนรับของโรงแรม
- ที่นั่งพัก
- ส่วนหลักของโรงแรมแบ่งออกเป็น
    1) ภัตตาคาร
    2) เคาน์เตอร์บาร์และสระว่ายน้ำ
- สระว่ายน้ำขนาด 20 ตารางเมตร
- ส่วนบริการและสำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

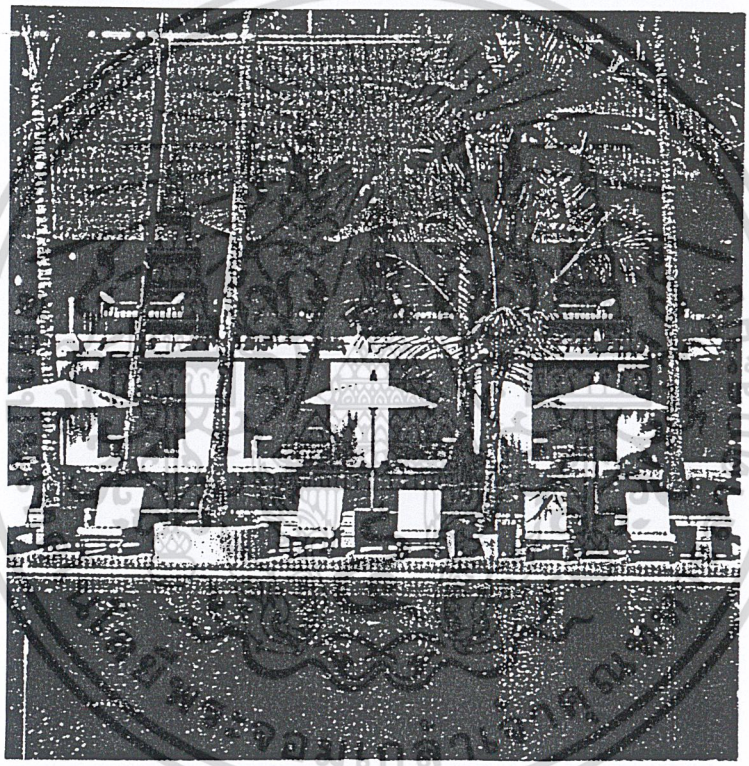

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศภายในของโครงการ

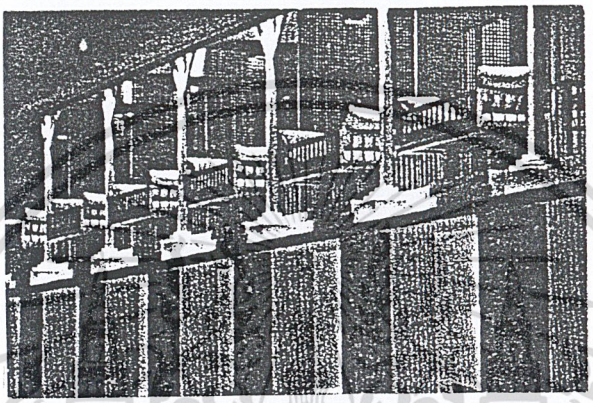

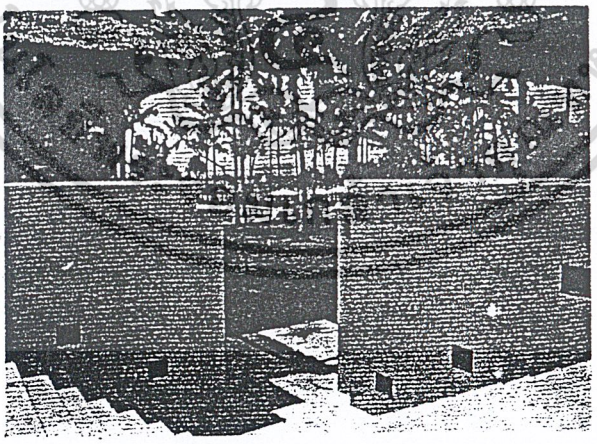

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงบรรยากาศภายในของโครงการ

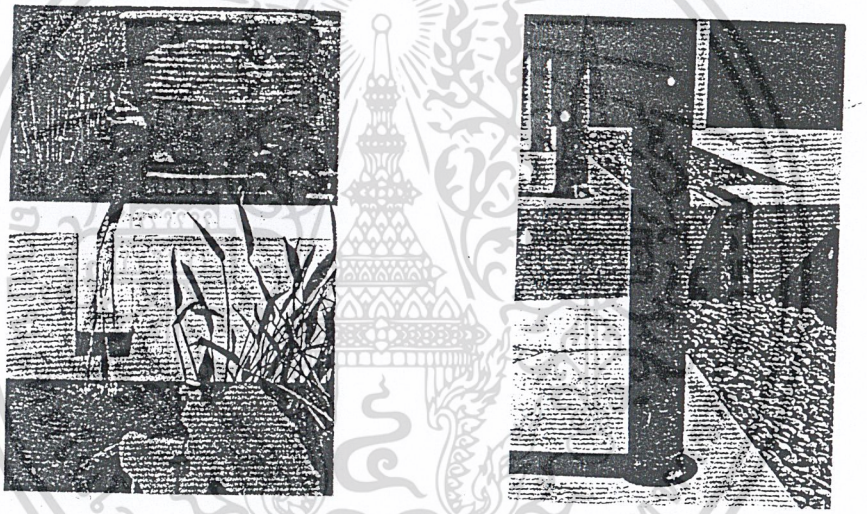

ภาพแสดงบรรยากาศภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ

3.1 ความรู้เกี่ยวกับสปา

3.1.1 ความเป็นมาของสปา[1]

สปา (Spa) มีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินคือ Sanus per Aqua ซึ่งหมายถึงการดูแลรักษาสุขภาพด้วยการบำบัดโดยอาศัยน้ำเข้ามาช่วย เช่น การอาบน้ำร้อนและน้ำเย็น เซาว์น่า การนวดเพื่อความผ่อนคลาย เป็นต้น วิธีการดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่ในสมัยกรุงโรม ผู้คนในสังคมของชนชั้นสูงมักจะนิยมมาอาบน้ำที่โรงอาบน้ำสาธารณะ (Therm) โดยจะใช้ช่วงเวลาที่โรงอาบน้ำสาธารณะนั้นเพื่อการพักผ่อนและเพื่อการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในเรื่องการเมือง จากนั้นความนิยมดังกล่าวก็เกิดความซบเซาในช่วง Puritanism ซึ่งเป็นช่วงที่มีความเชื่อในเรื่องของหลักการการปฏิบัติและความเคร่งครัดทางศีลธรรมจรรยาของพวก Puritan อย่างมาก แต่ในระยะเวลาต่อมาความนิยมดังกล่าวได้กลับมาเฟื่องฟูอีกครั้งเมื่อมีการผลิตน้ำแร่บรรจุในขวดออกจำหน่ายโดยใช้ชื่อว่า Spa ซึ่งชื่อที่ใช้เป็นชื่อของเมืองเมืองหนึ่งในประเทศเบลเยี่ยมและเป็นเมืองที่คิดค้นการผลิต

นอกเหนือจากกรุงโรมและประเทศเบลเยี่ยมแล้วคำว่าสปามีการใช้โดยทั่วไปและมีความหมายที่ชัดเจน เช่น ในยุโรปหมายถึงการบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพเฉพาะด้านได้มีการนำคำว่าสปามาใช้เป็นคำขึ้นต้นชื่อเมืองเป็นการแสดงว่าในเมืองเมืองนั้นมีสปาซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้คนว่าด้วยเรื่องของคุณภาพที่มีความแตกต่างจากโรงอาบน้ำสาธารณะที่อื่น ๆในด้านการให้บริการ เครื่องมืออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ โภชนากร ยา ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการบำบัดและมีที่พักท่ามกลางบรรยากาศสวนสวยขนาดใหญ่เรียกว่า Spa House เมืองที่ได้รับคำขึ้นต้นว่าสปานั้นส่วนมากแล้วจะเป็นเมืองที่มีภูมิประเทศที่สวยงามมีพื้นที่ติดภูเขาหรือทะเลมีอากาศที่ดีและมีน้ำที่สะอาดเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของผู้คนที่ตั้งใจมาเพื่อฟื้นฟูสุขภาพที่เกิดจากการป่วยไข้หรือหลังจากได้รับการผ่าตัดและมักจะมาที่สปาเป็นประจำในทุก ๆปี

---

[1] Joachim G. Hallwachs and Walter Tillmann, "SPA and Wellness," อาษา วารสารสถาปัตยกรรม, (ตุลาคม, 2542), หน้า 10 - 14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 คำจำกัดความของสปา

ในปัจจุบันนี้ คำว่าสปา ถูกนำมาใช้ในหลายความหมายแต่ส่วนมากแล้วก็จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของสุขภาพและเรื่องของความงาม แนวคิดที่สำคัญของสปาคือการที่ผู้คนจะมีสุขภาพที่สมบูรณ์และแข็งแรงซึ่งในที่นี้จะหมายถึงการเกิดความสมดุลซึ่งกันและกันของร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณเป็นส่วนหนึ่งส่วนเดียวกัน การเกิดความสมดุลนี้จะมีส่วนในการสร้างพลังงานในร่างกายเพื่อช่วยให้ผู้คนมีสุขภาพที่ดีเป็นเป้าหมายหลักของสปา ดังนั้น จำเป็นที่สถานที่ดังกล่าวจะต้องมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความเป็นธรรมชาติ ห่างไกลจากความวุ่นวาย มลพิษ และต้องได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากบุคลากรที่มีความชำนาญโดยเฉพาะ

3.1.3 จุดประสงค์ของสปา

เป้าหมายของสปา คือ การสร้างความสงบ สร้างการพักผ่อนการควบคุมร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณให้มีความสมดุล เนื่องจากสภาพในปัจจุบันที่อยู่ในช่วงระยะเวลาการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนปราศจากระเบียบแบบแผน การเกิดความเจริญและวิวัฒนาการขึ้นอย่างรวดเร็วไม่มีขีดจำกัดดังนั้นพลังแห่งจิตจึงเป็นสิ่งที่สามารถจะทำให้ผ่านพ้นช่วงระยะเวลาการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนนี้ไปได้

3.1.4 องค์ประกอบของสปา

แนวทางการออกแบบสปาคือการออกแบบตามลักษณะพฤติกรรมของมนุษย์ โดยจะใช้ลักษณะการออกแบบในส่วนต่าง ๆ 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ส่วนกิจกรรม ได้แก่ ส่วนออกกำลังกาย และส่วนสุขภาพ
2. พื้นที่ส่วนทรีทเมนต์ ได้แก่ ส่วนที่ทำให้เกิดความสงบ และส่วนบริการด้านความงาม
3. พื้นที่ส่วนที่เป็นลักษณะการอาบ ได้แก่ Sauna, Steam, Cleopatra, Thalasso เป็นต้น
4. พื้นที่ส่วนสันทนาการ ได้แก่ ส่วนของการพักผ่อน
5. พื้นที่ส่วนที่เป็นน้ำ ได้แก่ สระสปา, สระน้ำวน, น้ำตก,น้ำแร่ เป็นต้น

ส่วนต่าง ๆ ทั้ง 5 ส่วนนี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญของส่วนต่าง ๆดังกล่าวเท่าเทียม และสัมพันธ์กัน ซึ่งการจัดวางการจัดวางองค์ประกอบทั้ง 5 ส่วนนี้ให้เกิดความสมดุลกันอย่างพอดีจะส่งผลดีเป็นอย่างมากในด้านการตลาด

พื้นฐานสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการสร้างสปา คือ ทำเลที่ตั้ง สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก และกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ซับซ้อน และมีความละเอียดอ่อนอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสาร... ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น และห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.5 ชนิดของสปา

สปานั้น มักจะเกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของโรงแรม รีสอร์ท สปอร์ตคลับ และเนื่องมาจากความนิยมเป็นผลให้การแยกทำสปาออกมาโดยเฉพาะนั้น มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน สปาได้แยกประเภทออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. Day – Spa เป็น คลินิก สถานเสริมความงามที่มีระยะเวลาในการเข้ารับบริการช่วงสั้น ๆ

2. Hotel, Resort Spa จะอยู่เป็นส่วนหนึ่งของโรงแรม รีสอร์ท โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ คณะนักท่องเที่ยว

3. Destination Spa เป็นสถานที่ ซึ่งได้รับการออกแบบให้เป็นสปาโดยเฉพาะ มีการรักษาโรคประเภทต่าง ๆ มีระยะเวลาการเข้ารับบริการในช่วงสั้น ถึงระยะยาว

3.1.6 แนวความคิดในการออกแบบสปา

แนวความคิดในการออกแบบสปาแต่ละประเภทนั้น จะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภทของสปา แต่ทุกประเภทจะต้องมีสิ่งที่เป็นพื้นฐาน คือ เรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อม ธรรมชาติ วัฒนธรรม กลุ่มลูกค้า และอุปกรณ์เครื่องมือ ต่อจากนั้นถึงจะเป็นเรื่องของการสร้างลักษณะเฉพาะของแต่ละสถานที่

Mr. Hallwachs ผู้เชี่ยวชาญในด้านการออกแบบสปา ได้อธิบายรายละเอียดของขั้นตอนการหาแนวคิดในการออกแบบ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์และประเมินผลที่เกิดขึ้น

การทำธุรกิจสปา จะต้องมองถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมาในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการลงทุน พื้นที่ใช้สอย รูปแบบสถาปัตยกรรม บุคลากร และการตลาด ถ้าสปาเป็นส่วนหนึ่งของโรงแรมควรมองในส่วนอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น ห้องครัว การจัดวางจะต้องเป็นไปอย่างทั่วถึง และกำหนดหน้าที่ที่ชัดเจน การสับเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างบ่อยครั้งนั้น จะไม่เกิดผลที่ดีในระยะยาว คำตอบที่จะต้องหาให้ได้ในการทำธุรกิจสปา คือ

- แนวทางนั้นมาถูกทางตามกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย หรือไม่
- มีพื้นที่ และเงินทุนมากเพียงพอ หรือไม่
- ใครคือ กลุ่มลูกค้าใหม่ และวิธีการที่จะได้มาซึ่งกลุ่มลูกค้านั้น
- จะมีวิธีดำเนินการโครงการนี้อย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แนวคิดและการจัดวาง

งานสถาปัตยกรรม และบรรยากาศ ส่งผลกระทบต่อการใช้งาน และอารมณ์ อันจะมีผลต่อการออกแบบสปา ลักษณะทางกายภาพ กับจิตสังคม ต้องพิจารณาควบคู่กันไป คือ การสร้างสมดุลระหว่างกิจกรรมหนัก (Active) และกิจกรรมเบา (Passive) การออกกำลังกาย และการพักผ่อน เรื่องของหลักโภชนาการ สุขอนามัย และที่สำคัญที่สุด คือ การทำให้อารมณ์ และจิตใจดี ร่าเริง

3. กลยุทธ์ในการวางแผน

พื้นที่การใช้งานส่วนกิจกรรมต่าง ๆ ควรที่จะมีความสัมพันธ์ และสมดุลกัน การสร้างบรรยากาศที่เชื้อเชิญ เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างภาพที่ดีให้กับโครงการ เช่น การให้แสง เสียง สี วัสดุ และแนวคิดการออกแบบ หลักฮวงจุ้ย เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่ใช่สิ่งที่รับรองได้ว่า โครงการจะประสบความสำเร็จ หรือไม่ แต่เป็นเรื่องรายละเอียดปลีกย่อย ที่จะเป็นตัวตัดสินการประสบความสำเร็จของโครงการ

4. การบริการที่ประทับใจ

กลุ่มเป้าหมายส่วนมากจะมีความพึงพอใจในการให้บริการ ดังนั้น บุคลากร และพนักงานทั้งหมดควรจะผ่านการคัดเลือก ทั้งด้านประสบการณ์ และการศึกษา

5. กลวิธีการตลาด

ควรหลีกเลี่ยง การสร้างภาพลักษณ์ที่เกินความเป็นจริง เพราะวิธีการทำเอกสารประชาสัมพันธ์โครงการที่เกินจริงนั้น เป็นวิธีการตลาดรูปแบบเก่า ดังนั้นควรที่เน้นการเสนอรูปแบบที่ทำให้เห็นถึงคุณค่า และผลดีที่จะได้รับ

3.2 การวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ที่จะเข้าเป็นสมาชิกของโครงการนั้น จากการศึกษาอาคารตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

(1)	บันยันทรี ภูเก็ต	มีจำนวนห้องพัก 87 ห้อง
(2)	ชีวาศรม	มีจำนวนห้องพัก 57 ห้อง
(3)	Balina Selai Resort	มีจำนวนห้องพัก 56 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้ได้ข้อสรุปว่า การรับกลุ่มสมาชิก สำหรับโครงการที่เป็นสถานที่พักตากอากาศเพื่อสุขภาพนั้น ถ้ากลุ่มสมาชิกอยู่ในช่วงวัยเด็กจะทำให้การดูแลในเรื่องของการทำกิจกรรม เป็นไปได้โดยลำบาก ดังนั้น ควรที่จะมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของกลุ่มคน ที่จะเข้าเป็นสมาชิก คือตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป และการเข้ารับการบริการในโครงการ จะต้องทำการติดต่อเพื่อลงทะเบียนล่วงหน้าก่อน อย่างน้อย 1 วัน

และสมาชิกต้องทำการตรวจสุขภาพทันทีที่เข้าพักในโครงการเพื่อที่ผู้เชี่ยวชาญจะได้ทำการตรวจสุขภาพและกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของสมาชิก

3.2.1 การแบ่งประเภทและการวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ

ประเภทของผู้ใช้โครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพสามารถแบ่งออกได้ ดังต่อไปนี้

1. สมาชิกของโครงการ เป็นผู้ที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการในเรื่องต่าง ๆ และต้องทำการลงทะเบียนล่วงหน้าก่อนเท่านั้น กำหนดอายุของสมาชิกตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปอาจจะเป็นได้ทั้งสมาชิกชั่วคราวหรือสมาชิกถาวรซึ่งอาจจะมาเข้าพักคนเดียวหรือเป็นหมู่คณะก็ได้ จากการกำหนดจำนวนห้องพักภายในโครงการจำนวน 64 ห้องทำให้สามารถคาดการจำนวนสมาชิกของโครงการได้จากการเข้าพักของสมาชิกสามารถเข้าพักได้มากที่สุดห้องละ 2 คน และจะไม่รับบุคคลภายนอกดังนั้นจำนวนสมาชิกที่โครงการสามารถรับได้มากที่สุดคือ 64 x 2 = 128 คน

2. บุคคลภายนอก เป็นผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการทำกิจกรรมของโครงการ มีความสนใจต้องการจะเข้าชมการทำกิจกรรม เพื่อจะทำการลงทะเบียนในคราวต่อไป หรือเป็นผู้ที่ต้องการจะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป จะต้องทำการติดต่อล่วงหน้าก่อนไม่สามารถที่จะเข้ามาในโครงการได้ทันทีเพราะเหตุผลที่ว่าการทำกิจกรรมของโครงการต้องการความสงบและเป็นส่วนตัว

3. สมาชิกกิตติมศักดิ์ เป็นผู้ที่ได้รับเชิญเข้าเป็นสมาชิกถาวรของโครงการหรือผู้ที่ได้รับเชิญเข้าพักเนื่องในโอกาสพิเศษต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับสมาชิกของโครงการตั้งแต่การเข้ารับการตรวจสุขภาพและการทำกิจกรรมตามที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนดตามระยะเวลาที่เข้าพัก

4. บุคคลทั่วไป เป็นผู้ที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการเลยเป็นผู้ที่สัญจรผ่านหรือเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงที่ต้องรับรู้ในเรื่องทัศนียภาพที่ดีของโครงการและสิ่งแวดล้อมบริเวณโดยรอบ ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. บุคลากรของโครงการ เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ ตามหน้าที่ภายในโครงการ เช่น ด้านการดูแลสมาชิกให้ทำกิจกรรมตามที่กำหนด อำนวยความสะดวกสบายให้สมาชิกปฏิบัติตามหน้าที่ในแต่ละฝ่าย แบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก) ฝ่ายต้อนรับส่วนหน้าโครงการ
ข) ฝ่ายดูแลอาหารและเครื่องดื่ม
ค) ฝ่ายดูแลสุขภาพและนันทนาการ
ง) ฝ่ายบริหาร
จ) ฝ่ายบัญชี
ฉ) ฝ่ายทำความสะอาด
ช) ฝ่ายซ่อมบำรุง

จากการศึกษาอาคารตัวอย่าง ในเรื่องของจำนวนบุคลากร ในโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ ทำให้ทราบว่าการกำหนดจำนวนบุคลากรนั้นไม่มีความแน่นอน เนื่องจากในส่วนของการดูและสุขภาพและนันทนาการนั้นอาจจะมีการเพิ่มหรือลดจำนวนบุคลากร ตามความเหมาะสม ของเจ้าของโครงการ จำเป็นต้องทำการประมาณการอย่างคร่าว ๆ[2]

ซึ่ง จำนวน และหน้าที่รับผิดชอบของบุคลาการในโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพนี้ สามารถแบ่งได้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[2] สัมภาษณ์ คุณสุรพล รักกุศล, 10, กรกฎาคม, 2543.

ตารางแสดงหน้าที่และอัตรากำลังบุคลากรในโครงการ

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
1. ฝ่ายต้อนรับส่วนหน้าโครงการ		
1.1 ส่วนต้อนรับ		
- ผู้จัดการแผนกต้อนรับ	- มีหน้าที่ดูแล และประสานงานในฝ่ายต้อนรับ และฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	1
- ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกต้อนรับ	- มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้จัดการ ในด้านการดูแลรายละเอียดของงาน และจัดทำตารางงาน ทำงานร่วมกับ	1
- ผู้ช่วยผู้จัดการ	- เป็นตัวแทนฝ่ายบริหาร เพื่อรับผิดชอบในส่วนที่ต้องติดต่อกับลูกค้า ควบคุมเกี่ยวกับการเงิน ตรวจความเรียบร้อยในทุกส่วน	1
- พนักงานประชาสัมพันธ์	- ให้การต้อนรับ และดูแลเอาใจใส่สมาชิกของโครงการ ติดตามดูแลในด้านการอำนวยความสะดวกสบายทุกอย่างของสมาชิก รับส่งจดหมาย พัสดุ	3
- หัวหน้าพนักงานห้องพัก	- ควบคุมดูแลการทำงานของพนักงาน รับผิดชอบหน้าที่ร่วมกับพนักงานประชาสัมพันธ์ และพนักงานสำรองห้องพัก	1
- พนักงานห้องพัก	- ต้อนรับสมาชิก และอำนวยความสะดวกในเรื่องทั่ว ๆ ไป	2
- พนักงานขนสัมภาระ	- บริการขนสัมภาระ และอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกพาสมาชิกไปยังห้องพัก	3
1.2 ส่วนสำรองห้องพัก		
- ผู้จัดการส่วนสำรองห้องพัก	- ประสานงานกับผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการตลาด ควบคุมการสำรองห้องพัก ให้บริการโดยตรงแก่สมาชิก	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- พนักงานส่วนสำรองห้องพัก	- ต้อนรับ และยืนยันการสำรองห้องพักของสมาชิก ประสานงานกับพนักงานห้องพัก โดยพนักงานจะแจ้งเรื่อง และฝ่ายการตลาดนำใบสำรองห้องพักใส่ในผังห้องพัก	1
- ผู้จัดการกลางคืน	- รับผิดชอบการดำเนินงานทั้งหมดในเวลากลางคืนและช่วงเช้า ตรวจสถานที่ต่าง ๆ ห้องอาหาร บาร์ และบริเวณสระน้ำในเวลากลางคืน	1
2. ฝ่ายดูแลอาหารและเครื่องดื่ม		
- ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม	- รับผิดชอบการปฏิบัติงานทั้งหมด ทุกส่วนในฝ่าย ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ คำนวณต้นทุน และแรงงานที่จะใช้ในการผลิตอาหาร	1
2.1 ส่วนบริการห้องพัก		
- หัวหน้าควบคุมส่วนบริการห้องพัก	- ควบคุมการทำงานทั้งหมดในการดูแลความเรียบร้อยของห้องพัก ให้การบริการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตรวจความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องใช้ อาหารและเครื่องดื่ม ให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก ดูแลเรื่องการเบิกจ่ายของ	1
- กัปตัน	- ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าห้องพัก หรือพนักงานรับคำสั่งทางโทรศัพท์ ดูแลงานบริการห้องพัก ควบคุมการดูแลการปฏิบัติงานตรวจความสะอาด	1
- ผู้รับรายการ	- รับคำสั่งทางโทรศัพท์จากสมาชิก ซึ่งมีความต้องการในเรื่องการรับบริการ หรือสั่งอาหาร และเครื่องดื่ม เก็บรักษาบันทึกการบริการห้องพักและเอกสารต่าง ๆ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- พนักงานบริการห้องพัก	- บริการอาหาร และเครื่องดื่มให้สมาชิกตามที่ได้รับคำสั่ง ช่วยเหลือในการทำความสะอาดห้องพัก โดยปฏิบัติเกี่ยวกับงานแม่บ้าน เตรียมอุปกรณ์ในการบริการ รับอาหาร หรือเครื่องดื่มจากครัว หรือบาร์ จัดในรถเข็น แล้วนำไปบริการ	4
2.2 ส่วนบริการเครื่องดื่ม - หัวหน้าบาร์เทนเดอร์	- เตรียมเครื่องดื่มต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงแรม ตลอดจนดูแล และให้บริการในส่วนอื่น ๆ ที่เป็นบาร์ ตรวจอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ทุกรายการ ให้เพียงพอต่อการให้บริการสมาชิก ตรวจการประดับ แบละจัดอุปกรณ์ และทำหน้าที่เบิกจ่าย	1
- บาร์เทนเดอร์เลาจ์	- ให้การบริการสมาชิก ทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในเลาจ์บาร์ และบริเวณโดยรอบ ขนย้ายของจากที่เก็บของ เตรียมเครื่องดื่ม จัดเก็บอุปกรณ์	3
- บาร์เทนเดอร์คอฟฟี่ชอป	- ให้การบริการสมาชิก ทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในคอฟฟี่ชอป และบริเวณโดยรอบ ขนย้ายของจากที่เก็บของ เตรียมเครื่องดื่ม จัดเก็บอุปกรณ์	3
- บาร์เทนเดอร์สระว่ายน้ำ	- ให้การบริการสมาชิก ทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในจ์บาร์สระว่ายน้ำ และบริเวณโดยรอบ ขนย้ายของจากที่เก็บของ เตรียมเครื่องดื่ม จัดเก็บอุปกรณ์	3
2.3 ส่วนห้องอาหาร **- ผู้จัดการห้องอาหาร**	**- ดูแลรับผิดชอบฝ่ายห้องอาหาร กำหนดมาตรฐานของพนักงาน ต้อนรับสมาชิก รวมทั้งงานบริหารงานส่วนบาร์ ตรวจตราการจัดส่วนของอาหารที่บริการสมาชิก**	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- ผู้ช่วยผู้จัดการห้องอาหาร	- มีหน้าที่ช่วยเหลืองานผู้จัดการห้องอาหาร	1
- พนักงานต้อนรับ	- ต้อนรับจัดหาที่นั่ง อำนวยความสะดวก และดูแลความเรียบร้อยให้สมาชิก	2
- หัวหน้าพนักงานบริกร	- ดูแลพนักงานบริกร และอำนวยความในการจัดอาหาร	1
- พนักงานบริกร	- ให้บริการแก่สมาชิก โดยรับคำสั่ง และให้บริการอย่างถูกต้อง จักส่งอาหารตามโปรแกรม หรือตามคำสั่งของสมาชิก	8
2.4 ส่วนครัว		
- หัวหน้าพ่อครัว	- รับผิดชอบในการจัดเตรียมอาหาร ดูแลรับผิดชอบ อำนวยความสะดวกแก่สมาชิก ในทุกรายการให้ถูกต้อง	1
- ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว	- หน้าที่ช่วยเหลือหัวหน้าพ่อครัว คอยรับรายการอาหารจากส่วนบริการสุขภาพ จัดให้ตรงตามโปรแกรมของสมาชิก	1
- พ่อครัว	- เป็นหัวหน้าพนักงานทำอาหาร โดยรับคำสั่งจากผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว ทำอาหารทั้งหมด	1
- พ่อครัวกลางคืน	- รับผิดชอบการดูแล และจัดเตรียมอาหาร และเครื่องดื่มในเวลากลางคืน	1
- ผู้ช่วยพ่อครัวกลางคืน	- ช่วยบริการจัดเตรียมอาหารในเวลากลางวัน และเตรียมเครื่องปรุงอาหาร เพื่อใช้ในวันถัดไป จัดเตรียมสถานที่สำหรับอาหารมื้อเย็นด้วย	1
- พ่อครัวทำแป้ง	- รับผิดชอบการเตรียมการผลิต และผลิตอาหารจำพวกแป้ง	1
- พนักงานเบเกอรี่	- ทำตามคำสั่งของพ่อครัวทำแป้ง	1
- พนักงานสับเปลี่ยน	- จะต้องทำงานแทนเมื่อมีพนักงานลาหยุด สามารถทำหน้าที่ได้ทุกอย่าง และจะไม่มีตารางการทำงานที่แน่นอน	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- พนักงานเตา	- รับผิดชอบ เตรียมอาหารที่ต้องใช้เตาในการหุง ต้ม และในการทอด	1
- พนักงานอบ	- รับผิดชอบ เตรียมอาหารที่ต้องใช้เตาอบ เช่น เนื้ออบ ไก่อบ หรือเตาอบที่ต้องใช้ความร้อนในการปรุงอาหารสูง เช่น สเต็ก เป็นต้น	2
- พนักงานทำซุป	- ทำหน้าที่เตรียมน้ำซุป และส่วนประกอบอาหารทุกประเภทที่เป็นน้ำ	1
- พนักงานเตรียมอาหารเช้า	- เตรียมอาหารเช้าต่าง ๆ เช่น อาหารจากไข่ เบคอน และหลังจากทำอาหารเช้าแล้วอาจจะทำหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานเตาด้วย	1
- พนักงานชำแหละ	- ทำหน้าที่ล้าง และชำแหละเนื้อทุกประเภท เพื่อนำไปใช้สำหรับปรุงอาหาร	1
- พนักงานดูแลเรื่องผัก	- ทำหน้าที่ล้างทำความสะอาด ผักทุกประเภท สำหรับนำไปทำอาหาร และจัดตกแต่งผักที่ใช้สำหรับประกอบอาหาร	1
- พนักงานทำความสะอาดภาชนะ	- หน้าที่ทำความสะอาดภาชนะ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับอาหาร และเครื่องดื่ม ทุกอย่างในโครงการ และเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้	3
3. ฝ่ายดูแลสุขภาพและนันทนาการ		
3.1 ส่วนต้อนรับส่วนหน้าสปา		
- ผู้จัดการสปา	- ควบคุม ละดูแลการทำงานของฝ่ายดูแลสุขภาพและนันทนาการทั้งหมดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีหน้าที่รายงานฝ่ายบริหาร ในเรื่องกำหนดการการให้บริการ ติดต่อกับแผนกแม่บ้านและส่วนจัดซื้อ	1
- ผู้ช่วยผู้จัดการส่วนสปา	- ช่วยในการทำงานของผู้จัดการสปา ในด้านการควบคุมดูแลการทำงานของพนักงานส่วนสุขภาพและมีหน้าที่อบรมความประพฤติของพนักงาน	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- พนักงานต้อนรับ	- ต้อนรับสมาชิกที่เข้ารับการบริการด้านสุขภาพ ช่วยเหลือในการลงทะเบียน และอำนวยความสะดวก	3
- พนักงานขายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ	- ดูแลอำนวยความสะดวกในร้านขายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ	1
- บาร์เทนเดอร์ส่วนสุขภาพ	- พนักงานดูแลในส่วนอาหาร และเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ	3
3.2 ส่วนสปา		
- ผู้ดูแลด้านสุขภาพ	- ดูแลด้านสุขภาพโดยตรงรับหน้าที่ต่อจากเจ้าหน้าที่ด้านหน้าของสปา อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในการเข้ารับการตรวจสุขภาพ และมีหน้าที่ส่งข้อมูลไปยังส่วนต่างๆ เช่น โภชนากร เป็นต้น	1
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ	- แพทย์ผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพ เป็นผู้ตรวจ และประเมินผลทางสุขภาพของสมาชิก และให้คำแนะนำในวิธีการปฏิบัติ และการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสมาชิก ประสานงานกับพยาบาล เจ้าหน้าที่ด้านหน้าของสปา และผู้ช่วยผู้จัดการสปา	2
- พยาบาล	- มีหน้าที่ในการตรวจสุขภาพขั้นพื้นฐาน เช่น การตรวจเลือด การวัดความดัน ตรวจความพร้อม และความสมบูรณ์ของร่างกาย และรายงานไปที่ผู้เชี่ยวชาญ	4
- โภชนากร	- ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเรื่องอาหารเป็นอย่างดี และสามารถแนะนำเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพได้	2
- ผู้เชี่ยวชาญการบำบัดด้วยกลิ่น	- เป็นผู้ดูแลเรื่องการใช้กลิ่นบำบัด เพื่อสุขภาพ และคลายความเครียด	4
- ผู้เชี่ยวชาญการบำบัดด้วยน้ำ	- เป็นผู้ดูแลเรื่องการใช้น้ำในการบำบัด เพื่อการนวดผ่อนคลาย การฉีดน้ำเพื่อการสลายไขมัน เป็นต้น	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- พนักงานนวด	- มีหน้าที่ในการนวดให้สมาชิกที่เข้ารับบริการ ซึ่งมีการนวดแบบต่าง ๆ หลายแบบ เป็นผู้ที่ได้รับการอบรม และฝึกฝนมาอย่างเชี่ยวชาญ	6
- พนักงานเสริมสวย	- มีหน้าที่ในการให้บริการด้านความงามแก่สมาชิก การนวดหน้า บำรุงผิวพรรณ ดูแลเรื่องการบำรุงเส้นผม และเล็บมือเล็บเท้า	6
- พนักงานประจำห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า	- ดูแลในส่วนของห้องอาบน้ำ ห้องเก็บของ และห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า คอยใช้บริการอุปกรณ์เสริม เช่น ผ้าเช็ดตัว หมวกอาบน้ำ ผ้าคลุมศีรษะ และดูแลความสะอาดในการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้เสร็จแล้ว	6
3.3 ส่วนกีฬาและนันทนาการ		
- ผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬา	- ดูแลเรื่องเล่นกีฬา คอยให้คำแนะนำแก่สมาชิกในการเล่นกีฬา อย่างเหมาะสม และเพื่อไม่ให้ได้รับบาดเจ็บระหว่างการเล่นกีฬา	2
- ผู้เชี่ยวชาญด้านกายบริหาร	- เป็นผู้ฝึกสอนการเต้นรำ แอโรบิก โยคะ และการร่ายรำต่าง ๆ	4
- ผู้ดูแลห้องออกกำลังกาย	- ให้คำแนะนำ และดูแลการใช้เครื่องมือในห้องออกกำลังกาย เพื่อให้สมาชิกได้ใช้อย่างถูกวิธี	2
- ผู้จัดการสระว่ายน้ำ	- เป็นผู้จัดการดูแล ในส่วนของสระว่ายน้ำ ทั้งที่เป็นส่วนกลาง และที่เป็นส่วนตัว ดูแลความเรียบร้อย ความสะอาดเพื่อประสานงานกับพนักงานทำความสะอาดสระว่ายน้ำ	1
- ผู้เชี่ยวชาญการออกกำลังกายในน้ำ	- เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการอบรม ด้านการควบคุมการออกกำลังกายในน้ำอย่างถูกวิธี	2
- พนักงานช่วยชีวิต	- คอยดูแลรักษาความปลอดภัยบริเวณรอบสระว่ายน้ำ และคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
3.4 ส่วนบันเทิงและศิลปะ		
- บรรณารักษ์	- ดูแลในส่วนห้องสมุด ให้ความสะดวกเรื่องการอ่านหนังสือของสมาชิก และคอยจัดเตรียมหนังสือในส่วนต่าง ๆ ของโครงการ เช่น เลาจ์ หรือบาร์ เป็นต้น	1
- ผู้สอนศิลปะ	- เป็นผู้ที่มีความชำนาญทางด้านศิลปะ สามารถสอนการประดิษฐ์งานศิลปะ ในเวลาว่าง เพื่อสร้างความรู้ความเพลิดเพลินให้กับสมาชิก	2
- ผู้สอนทำขนมและอาหาร	- มีความชำนาญในการทำขนม และอาหาร สามารถให้ความรู้แก่สมาชิก เพื่อที่จะทำอาหารเพื่อสุขภาพได้ด้วยตัวเองที่บ้าน เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรม	2
- ผู้ให้ความรู้เรื่องพืชพันธุ์	- มีความชำนาญเกี่ยวกับสมุนไพร ทั้งด้านการปลูกและการนำมาใช้ สามารถให้ความรู้ในการนำมาประยุกต์ใช้ในเวลาว่างได้	1
4. ฝ่ายบริหาร		
- ผู้จัดการทั่วไป	- รับผิดชอบกิจกรรมทุกด้านของโครงการ บริหารและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย เป็นผู้ดูแลทุกฝ่าย รับผิดขอบการทำงานของพนักงานทั้งหมด ประสานงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความราบรื่นวางเป้าหมาย และแผนงาน ประชุมประจำวัน และตรวจสอบความเรียบร้อยทั้งหมดในโครงการ	1
- รองผู้จัดการทั่วไป	- ตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ประสานงานกับทุกฝ่ายในโครงการ	1
4.1 ฝ่ายบุคล		
- ผู้จัดการฝ่ายบุคล	- จัดระบบพนักงาน รับผิดชอบด้านการดูแลบุคลากรของโครงการ เช่น การจ้างพนักงาน การรับประกัน การอบรม เป็นต้น	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบุคคล	- ช่วยเหลือผู้จัดการฝ่ายบุคคล ในทุกเรื่อง จัดการเรื่องอนุญาตทำงาน ตรวจสอบเรื่องใบอนุญาตต่าง ๆ ตรวจสอบพนักงาน และฝึกอบรม	1
4.2 ฝ่ายขาย		
- ผู้จัดการฝ่ายขาย	- บริหารงานฝ่ายขายทั้งหมดติดต่อตัวแทนนำท่องเที่ยว และธุรกิจต่าง เพ่อมาใช้บริการโครงการ ควบคุมการทำงานของพนักงานฝ่ายขาย จัดแผนงานเพื่อเลี้ยงรับรองบุคลที่มีประโยชน์ต่อการขายของโครงการ	1
- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายขาย	- ประสานงานในด้านการปฏิบัติงานการบริหารการขาย เข้าประชุมกับทุกฝ่าย เยี่ยมสมาชิก ติดตามการยืนยันการใช้บริการของสมาชิก	1
- พนักงานขาย	- ประสานงาน และดำเนินงานในการขาย เข้าประชุม ติดตามการยืนยันการใช้บริการของสมาชิก	1
- พนักงานประชาสัมพันธ์การตลาด	- ดูแล และเสนอการบริการให้สมาชิก ประชาสัมพันธ์โครงการให้เป็นที่รู้จัก	1
4.3 ฝ่ายจัดซื้อ		
- ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ	- จัดซื้ออุปกรณ์ทุกชนิด ตามความต้องการของแต่ละฝ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานร่วมกับฝ่ายบริหาร และพนักงานตรวจสอบบัญชีในเรื่องควบคุมการจัดซื้อ รับใบสั่งจากฝ่ายต่าง ๆ ของโครงการ	1
4.4 ฝ่ายรักษาความปลอดภัย		
- หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย	**- ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ที่อยู่ภายในโครงการ มีความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย ให้ความช่วยเหลือในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ทำรายงานบันทึกเหตุการณ์**	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- พนักงานรักษาความปลอดภัย	- มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยภายในโครงการ ตรวจสอบทรัพย์สิน ประสานงานกับฝ่ายบุคลในเรื่องการรักษาเวลาของพนักงาน ป้องกันการขโมยของมีค่าออกนอกโครงการ	3
5. ฝ่ายบัญชี		
- ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี	- ควบคุมบัญชีทุกประเภท และทรัพย์สินทุกอย่างของโรงแรม จัดระบบบัญชี อนุมัติจ่ายเงินสด วิเคราะห์ และปรับปรุงงบประมาณประจำในแต่ละปี รับผิดชอบการจ่ายกุญแจในส่วนสำคัญของโครงการ	1
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี	- ดูแลในการเบิก-จ่ายบัญชี รับผิดชอบรายงานการเงิน ทำบัญชีเรื่องกำไร-ขาดทุน และแนวโน้ม รวบรวมยอดเงินประจำวัน และทำรายการสามารถทำงานแทนผู้อำนวยการได้	1
- พนักงานเก็บเงินส่วนหน้า	- รับและเก็บบัญชีแยกประเภทของสมาชิก เช่น ค่าห้องพัก ค่าอาหาร ค่าบริการในส่วนสปา และรับผิดชอบตู้นิรภัย และเก็บรักษากุญแจคู่	1
- ผู้ตรวจสอบบัญชี	- ตรวจสอบรายรับ-รายจ่ายประจำวัน ว่าถูกต้อง ตรวจงานของพนักงาน ตรวจสอบในช่วงเวลากลางคืนด้วย และสรุปยอดบัญชีรายวัน	1
6. ฝ่ายทำความสะอาด		
6.1 ส่วนทำความสะอาด		
- หัวหน้าส่วนทำความสะอาด	**- รับผิดชอบงานฝ่ายทำความสะอาดทั้งหมด ควบคุมการทำงานของพนักงานทำความสะอาดในส่วนต่าง ๆ ดูแลให้ได้มาตรฐาน ตรวจพื้นที่รับผิดชอบอยู่เสมอ ประสานงานกับส่วนซักรีด และฝ่ายซ่อมบำรุง เพื่อความสะดวกในการเบิกจ่ายพัสดุ**	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
	และให้งานซ่อมบำรุงเป็นไปอย่างราบรื่น รับผิดชอบ เรื่องสั่งของ ซ่อมแซมผ้า ประสานงานกับส่วนหน้า ในเรื่องความเรียบร้อยของการเข้าพักและการคืนห้องพัก	
- เสมียนงานแม่บ้าน	- ทำงานด้านบัญชี งานพิมพ์ให้กับแผนกทำความสะอาด ทำรายจ่ายจัดเตรียมกุญแจในส่วนพื้นที่ทั่วไป และส่วนห้องพัก แจ้งถึงความเรียบร้อยที่พร้อมจะใช้งาน	1
- พนักงานทำความสะอาดสถานที่	- ดูแลทำความสะอาดสถานที่ทั่ว ๆ ไปในโครงการ	2
- พนักงานทำความสะอาดห้องพัก	- ทำความสะอาดห้องพัก ห้องน้ำ จัดที่นอน เปลี่ยนอุปกรณ์อาบน้ำ ทำความสะอาดพื้น และพรม (ประมาณ 8 ห้องต่อคน)	8
- พนักงานจัดดอกไม้	- มีหน้าที่จัดดอกไม้ตามสถานที่ทั่ว ๆ ไปในโครงการ และเก็บดอกไม้ที่ไม่สามารถใช้ได้แล้วไปทิ้งให้เรียบร้อย	2
6.2 ส่วนซักรีด		
- หัวหน้าส่วนซักรีด	- บริหารงานซักรีด ของสมาชิก ของโครงการ และเครื่องแบบพนักงาน รายงาน ประสานงานกับฝ่ายบุคคลในการทำงานของพนักงาน	1
- พนักงานซักรีด	- ทำหน้าที่ซักรีดอุปกรณ์ทั้งหมดในโครงการ และซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดเสียหาย	8
7. ฝ่ายซ่อมบำรุง		
- หัวหน้าฝ่ายช่าง	**- เป็นวิศวกร ที่สามารถบริหารงาน และรับผิดชอบงานในฝ่ายซ่อมบำรุงทั้งหมด ติดต่อประสานงานกับทุกส่วนในโครงการ เพื่อป้องกันความเสียหาย ทำงานใกล้ชิดกับแผนกจัดซื้อ ต้องเข้าใจในทุกอุปกรณ์ในโครงการ**	**1**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	จำนวน
- พนักงานฝ่ายซ่อมบำรุงและรักษา	- ประกอบด้วย ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างไม้ ช่างทาสี ช่างปูน และช่างเฟอร์นิเจอร์ ทำหน้าที่ปรับปรุง และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดี	6
- พนักงานฝ่ายเครื่องกล	- มีหน้าที่ควบคุมเรื่องเครื่องกลต่าง ๆ ภายในโครงการ เช่น ระบบปรับอากาศ ระบบน้ำร้อนในอาคาร และระบบเครื่องกลต่าง ๆ แบตเตอรี่สำหรับรถกอล์ฟ เป็นต้น เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ	2
- พนักงานดูแลสวน	- ทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยสวยงาม ในด้านภูมิสถาปัตยกรรมภายในโครงการ	4
- พนักงานขับรถ	- ทำหน้าที่ขับรถกอล์ฟ รับ-ส่ง สมาชิกไปยังส่วนต่าง ๆ ภายในโครงการ และ รับ-ส่ง สมาชิกจากสนามบิน กับโครงการด้วย	4

(ที่มา: ปรับปรุงจาก, การศึกษาจากโครงการ Layan Health Resort & Spa Village จังหวัดภูเก็ต และการศึกษาอาคารตัวอย่างในประเทศ ชีวาศรม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

จากการศึกษาหน้าที่ และอัตรากำลังบุคลากรในโครงการที่เป็นอาคารตัวอย่าง ทำให้สามารถจัดหน้าที่ และอัตรากำลังบุคลากรในโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ หาดลายัน ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสามารถ สรุป จำนวนบุคลากรในโครงการได้ทั้งหมด 182 คน โดยแบ่งจำนวนบุคลากรตามฝ่ายต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดง สรุป จำนวนบุคลากรที่มีในโครงการ

ฝ่าย	จำนวนบุคลากร(คน)
1. ฝ่ายต้อนรับส่วนหน้าโครงการ	15
2. ฝ่ายดูแลอาหารและเครื่องดื่ม	47
3. ฝ่ายดูแลสุขภาพและนันทนาการ	63
4. ฝ่ายบริหาร	13
5. ฝ่ายบัญชี	4
6. ฝ่ายทำความสะอาด	23
7. ฝ่ายซ่อมบำรุง	17
รวม	182

ซึ่งสามารถนำตารางแสดงอัตรากำลังบุคลากรเฉลี่ยสำหรับกิจการโรงแรม มาเปรียบเทียบจากจำนวนบุคลากรทั้งหมดในโครงการ ซึ่งจากตาราง คือ

Typical Ratios	Staff : Room
1. Modern Luxury Resort Hotels	2.0 : 1
2. Convention Hotels (Superior Grade)	1.0 : 1
3. Large City Center Hotels	0.8 : 1
4. Resort Hotels (Medium Grade)	0.6 : 1
5. Minimum Service Hotels and Motels	0.25 – 0.10 : 1

ตารางแสดงอัตรากำลังบุคลากรเฉลี่ยสำหรับกิจการโรงแรมในประเทศไทย
(ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาอาคารตัวอย่างในเรื่องจำนวนห้องพักจากที่เป็นโครงการประเภทเดียวกันและโครงการประเภทใกล้เคียงทำให้ทราบจำนวนห้องพัก คือ

1. บันยันทรี ภูเก็ต	มีจำนวนห้องพัก	87 ห้อง
2. ชีวาศรม	มีจำนวนห้องพัก	57 ห้อง
3. Balina Selai Resort	มีจำนวนห้องพัก	56 ห้อง

และจากการศึกษาโครงการประเภทใกล้เคียงในพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งโครงการคือโครงการ Layan beach Resort and Spa Village ที่หาดลายัน ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตที่กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้างซึ่งมีจำนวนห้องพัก 62 ห้องแยกออกเป็นห้องพักชั้นดีจำนวน 58 ห้อง และห้องพักชั้นดีเยี่ยมจำนวน 4 ห้องสามารถนำการศึกษาอาคารตัวอย่างเหล่านี้มาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิก และเพื่อการดูแลอำนวยความสะดวกได้อย่างทั่วถึง โครงการประเภทสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องมีจำนวนห้องพักในปริมาณที่มาก จึงกำหนดจำนวนห้องพักของโครงการประมาณ 64 ห้องเพื่อให้เป็นสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพขนาดกลาง[2]

จะเห็นได้ว่าอัตรากำลังบุคลากรของโครงการ จำนวน 182 คน เมื่อเปรียบเทียบกับการกำหนดจำนวนห้องพักในโครงการ ซึ่งกำหนดให้อยู่ในขนาดปานกลางที่มีความเหมาะสม คือ 64 ห้อง ทำให้ได้อัตรากำลังบุคลากร โดยมีสัดส่วนต่อห้องพัก คือ 182 : 64 หรือ 2.84 : 1 แสดงว่าโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพนี้ อยู่ในระดับ Modern Luxury Resort Hotels ซึ่งถือว่าเป็นสถานพักตากอากาศชั้นเยี่ยม

เมื่อ นำจำนวนสมาชิกของใช้โครงการ จากการประมาณการเข้าใช้สูงสุด คือ 128 คน มารวมกับ จำนวนกำลังบุคลากรของโครงการ คือ 182 คน ทำให้ทราบจำนวนผู้ใช้โครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพทั้งหมด คือ 128 + 182 = 310 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[2] สัมภาษณ์ คุณพงษ์เกียรติ พัฒนสิน, 17,กรกฎาคม, 2543.

3.3 การศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดพื้นที่ใช้สอยโครงการ

3.3.1 การวิเคราะห์หาพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบ

การกำหนดพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ของโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพนั้น จะต้องใช้มาตรฐานที่ถูกต้อง เพื่อที่จะนำมาตรฐานที่ได้นี้มาวิเคราะห์ร่วมกับจำนวนผู้ใช้โครงการ เพื่อให้ได้จำนวนพื้นที่ใช้สอยของโครงการที่เหมาะสมที่สุด โดยอาศัยแหล่งที่มาของข้อมูล ดังต่อไปนี้

ก. การศึกษาอาคารตัวอย่างทั้งใน และต่างประเทศ
ข. การอ้างอิงจากหนังสือ
ค. จากการคำนวณ
ง. จากการเข้าไปสัมผัส และใช้โครงการ
จ. การสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพ

จากการอาศัยวิธีการต่าง ๆ สรุปได้ว่า บางองค์ประกอบนั้น เพื่อที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์อาจจะไม่มีการกำหนดขนาดที่ชัดเจนแน่นอน เพราะอาจจะต้องใช้องค์ประกอบส่วนอื่น ๆ เข้ามาช่วย เช่น ในส่วนสปา เป็นต้น เพื่อความสะดวกและชัดเจนในการออกแบบโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพนี้ จะแบ่งองค์ประกอบของโครงการออกเป็นส่วนต่าง ๆ เพื่อความเหมาะสม คือ

1. ส่วนกลาง (Public areas)
2. ส่วนบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม (Dining areas)
3. ส่วนห้องพัก (Guest rooms)
4. ส่วนบริการด้านสุขภาพ (Spa and fitness)
5. ส่วนนันทนาการ (Recreation facilities)
6. ส่วนสำนักงานและบริการสถานที่ (Administration office and Service department)
7. ส่วนซ่อมบำรุง (Maintenance and Mechanical areas)
8. ส่วนที่จอดรถ (Parking areas)

ซึ่ง พื้นที่ส่วนหลัก ๆ ทั้ง 8 ส่วนนี้ มีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญภายใน ดังจะแสดงในตารางต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงความสัมพันธ์และพื้นที่ใช้สอยโครงการ

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
1. ส่วนกลาง (Public areas)			
- Drop off	- เป็นที่เทียบรถ และทางเข้าหลักสำหรับสมาชิกผู้ใช้โครงการ สามารถเห็นได้ง่ายจากบริเวณทางเข้า-ออกด้านหน้า - คิดพื้นที่ 1.0 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)	1	64
- Main lobby	- เป็นที่ต้อนรับ และรับรองสมาชิก หรือผู้ที่เข้ามาในโครงการเป็นที่แรก ก่อนที่จะไปยังส่วนอื่นๆ สามารถเข้าถึงได้โดยตรงจากทางเข้าหลัก มีบรรยากาศที่ต้อนรับอย่างงดงาม ติดต่อกับส่วน Front desk และ Lounge - คิดพื้นที่ 1.2 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)	1	76.80
- Front desk	- ควบคุมการเข้า-ออกของสมาชิก เป็นเคาน์เตอร์ แบ่งส่วนตามการใช้งาน ได้แก่ 1) ต้อนรับ และติดต่อสอบถาม 2) ลงทะเบียนเข้าพัก 3) สำรองห้องพัก 4) รับฝากกุญแจห้องพัก 5) รับ-ส่งจดหมาย และข้อความถึงสมาชิก 6) รับชำระค่าห้องพัก และค่าบริการต่างๆ	1	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
	สามารถเห็นได้ชัดเจนจากทางเข้า-ออก เป็นส่วนหนึ่งของ Lobby ทำงานร่วมกับ Front office - คิดพื้นที่ 0.5 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)		
- Front office	- เป็นสำนักงานบริหารในส่วนหน้าของโครงการ ควบคุมการทำงานของ Front desk ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ของโครงการ อยู่ด้านหลัง Front desk ติดต่อกับส่วนบริการอื่น ๆ ได้โดยสะดวก - คิดพื้นที่ 0.93 ตรม./ห้องพัก(64 ห้อง)	1	59.52
- Bell captain	- ที่พักพนักงานขนสัมภาระ มีที่วางสัมภาระเพียงเล็กน้อย เนื่องจากมีการสำรองห้องพักล่วงหน้าสามารถเข้าพักได้ทันที ใกล้กับ Drop off สามารถขนย้ายสัมภาระสู่ รถกอล์ฟได้โดยสะดวก - คิดพื้นที่ 0.05 ตรม./ห้องพัก(64 ห้อง)	1	3
- Lounge	- เป็นที่นั่งเล่น และพักคอยสำหรับสมาชิก มีบริการเครื่องดื่ม อยู่ติดกับ Lobby - คิดจำนวนที่นั่ง 0.8 ที่นั่ง/ห้องพัก (64 ห้อง) - คิดพื้นที่ 1.6 ตรม./ที่นั่ง (51.2 ที่นั่ง)	1	81.92
- Toilets	- ห้องน้ำ[3] 1) ห้องน้ำหญิง (25.80 ตรม.) 2) ห้องน้ำชาย (24.60 ตรม.)	1	50.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Toilets	- ห้องน้ำ 1) ห้องน้ำหญิง (25.80 ตรม.) 2) ห้องน้ำชาย (24.60 ตรม.)	1	50.40
3. ส่วนห้องพัก (Guest Rooms)			
- Suites	- ห้องพักแบบมีส่วนนั่งเล่น และห้องนอนติดต่อกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ที่มีกิจกรรมของสมาชิกได้โดยสะดวก มีทัศนียภาพที่งดงาม - คิดพื้นที่ 42 ตรม./ห้องพัก	56	2,352
- Villas	- เป็นบ้านหลังเล็ก ๆ แยกแต่ละหน่วย มี 2 ห้องนอน และห้องนั่งเล่นที่มีขนาดกว้างขวางกว่า Suite ติดต่อกับพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ที่มีกิจกรรมของสมาชิกได้โดยสะดวก มีทัศนียภาพที่งดงามมากกว่า และมีสระว่ายน้ำส่วนตัว - คิดพื้นที่ 100 ตรม./หน่วย	8	800
- Maid Stations	- ส่วนบริการย่อยของฝ่ายทำความสะอาด เพื่อเก็บอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำหรับทำความสะอาดห้องพัก มีการขนย้ายทุก ๆ 2 วัน - คิดพื้นที่ 25 ตรม./ห้องพัก	4	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
4. ส่วนบริการด้านสุขภาพ (Spa and Fitness)	(ให้บริการตั้งแต่เวลา 09.00 – 21.00 น.)		
– Spa lobby	– เป็นโถงต้อนรับของส่วนสปา ประกอบด้วย 1) ฝ่ายต้อนรับ และลงทะเบียนเข้ารับบริการ และรับนัดหมายเวลาเข้ารับบริการของสมาชิก 2) เป็นที่ทำงานของพนักงานส่วนสปา 3) เก็บข้อมูลทางด้านสุขภาพของสมาชิกที่เข้ารับบริการ อยู่ส่วนหน้าของส่วนสปา เข้าออกได้โดยสะดวกจากองค์ประกอบอื่น ๆ ของโครงการ โดยไม่จำเป็นต้องผ่าน Lobby – คิดพื้นที่ 0.65 ตรม./ห้องพัก(64 ห้อง)	1	41.60
– Medical suites	– ห้องตรวจร่างกาย ก่อนเข้ารับบริการ ซึ่งรวมอยู่ในโปรแกรมต่าง ๆ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในด้านสุขภาพ อยู่บริเวณส่วนหน้าของสปา เป็นห้องขนาดเท่า ๆ กัน มีที่พักคอย – คิดพื้นที่ 16 ตรม./ห้อง	4	64
– Facial treatments	– ให้การดูแลบำรุงในส่วนใบหน้า เป็นห้องขนาดเล็ก มีเตียงที่ปรับนอนได้ มีโต๊ะและชั้นวางอุปกรณ์ – คิดพื้นที่ 12 ตรม./ห้อง	4	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Body treatments			
1) Treatment rooms	- เป็นห้องบำบัด และนวดร่างกายวิธีต่าง ๆ เช่น การใช้กลิ่นบำบัด เป็นห้องเปียก มี Shower สำหรับชำระล้างร่างกาย - คิดพื้นที่ 16 ตรม./ห้อง	4	64
2) Body jet shower rooms	- ห้องนวดตัวด้วยการใช้น้ำ โดยการฉีดน้ำเพื่อสลายไขมันส่วนเกินของร่างกาย เป็นห้องขนาดเล็ก มีแท่นสำหรับยืน และมีราวจับ มีบริเวณสำหรับวางอุปกรณ์ - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	2	108
3) Hydrotherapy	- เป็นห้องที่มีอ่างนวดตัว ด้วยการใช้แรงดันน้ำ เป็นห้องเปียก สามารถวางอ่างและมีบริเวณเดินได้สะดวก โดยรอบ - คิดพื้นที่ 16 ตรม./ห้อง	2	32
4) Floatation rooms	- ห้องลอยตัวในน้ำเกลือ เพื่อการผ่อนคลายร่างกาย และจิตใจให้เกิดความสงบ มีส่วน Shower เป็นห้องแคปซูลบรรจุอ่างขนาดใหญ่ ใส่สารละลายน้ำเกลือและปรับแสงสว่างภายใน - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	2	18
- Massage rooms			
1) with Jacuzzi	- เป็นห้องสำหรับนวดร่างกาย ที่มีบริการแบบคู่ ภายในติดตั้ง Sauna, Steam และ Jacuzzi เตียงนวด 2 เตียง มุมมองที่ดี - คิดพื้นที่ 25 ตรม./ห้อง	2	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
2) Traditional massage rooms	- เป็นห้องสำหรับนวดร่างกาย มีการนวดหลายแบบ เช่น นวดแบบไทยที่ใช้ลูกประคบ นวดผ่อนคลายกล้ามเนื้อโดยใช้น้ำมันหอมระเหย เป็นต้น เป็นห้องสำหรับบริการเดี่ยว มีเตียงนวด และส่วนวางอุปกรณ์ มุมมองที่ดี - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	12	108
- Spa			
1) Sauna rooms	- เป็นห้องอบร่างกายด้วยการใช้ความร้อนเพื่อผ่อนคลายความเครียด เป็นห้องเล็ก ๆ ที่ติดอุปกรณ์ภายใน แบบเฉพาะ - คิดพื้นที่ 6.25 ตรม./ห้อง	2	12.50
2) Steams rooms	- เป็นห้องอบร่างกายด้วยการใช้ไอน้ำ เพื่อผ่อนคลายความเครียด เป็นห้องเล็ก ๆ ที่ติดอุปกรณ์ภายใน แบบเฉพาะ - คิดพื้นที่ 6.25 ตรม./ห้อง	2	12.50
3) Jacuzzi	- อ่างนวดตัวด้วยหัวฉีดน้ำที่มีแรงดันสูง มีบริเวณโดยรอบ - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	2	18
4) Pool	- ห้องแช่น้ำ และอาบด้วยน้ำเย็น ใช้สลับกับการบำบัดด้วยความร้อน เชื่อมต่อกับ Sauna และ Steam อยู่ใกล้ Locker - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	2	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Fitness			
1) Aerobics Room	- เป็นห้องบริหารร่างกาย สามารถใช้ทำกิจกรรมอย่างอื่นได้ เช่น Balloon dance เป็นห้องโล่ง บุกระจกเงาที่ผนัง - คิดพื้นที่ 75 ตรม./(12 – 16 คน) - ส่วนสระออกกำลังกายในน้ำนั้น ใช้รวมกับสระวายน้ำของโครงการ มีการแบ่งสัดส่วนที่ชัดเจน	1	75
2) Fitness room	- ห้องสำหรับบริหารร่างกาย โดยการใช้อุปกรณ์ เพื่อกระชับกล้ามเนื้อ พัฒนากล้ามเนื้อ และระบบการทำงานของหัวใจ - คิดพื้นที่ 225 ตรม./(16 – 25 คน)	1	225
3) Yoga pavilion	- เป็นศาลาโล่ง มีความเงียบสงบ ใช้สำหรับการฝึกโยคะ และการร่ายรำมวยต่าง ๆ - คิดพื้นที่ 75 ตรม./(12 – 16 คน)	1	75
- Beauty treatment	- ส่วนของการเสริมความงาม เช่น การบำรุงผิวพรรณ การดูแลเส้นผม เล็บมือ เล็บเท้า เป็นต้น แบ่งเป็นส่วนเล็ก มีที่วางอุปกรณ์ และบริเวณ - คิดพื้นที่ 6 ตรม./ห้อง	8	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Retail shops	- ร้านขายผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสุขภาพของโครงการ เข้าได้จาก Spa lobby ไม่จำเป็นต้องผ่านสปา - คิดพื้นที่ 25 ตรม./ห้อง	2	50
- Locker rooms	- เป็นที่สำหรับเก็บของของสมาชิกที่จะเข้ารับบริการในส่วนสปา เป็นที่สำหรับเปลี่ยนเสื้อผ้า - คิดพื้นที่ 0.7 ตู้/ห้องพัก (64 ห้อง)	2	89.60
- Toilets and bathrooms	- ห้องน้ำ 1) ห้องน้ำหญิง 2) ห้องน้ำชาย		134.40
	- ห้องอาบน้ำ - คิดพื้นที่ 2 ตรม./ห้อง	10	20
- Staff storages	- ห้องพักพนักงานส่วนสุขภาพ เข้าถึงได้จากทุกส่วนของสปา	1	40
5. ส่วนนันทนาการ (Recreation Facilities)			
- Tennis courts	- สนามขนาดมาตรฐาน 2 สนาม ควรจะจัดวางด้านแคบ อยู่ในแนวเหนือใต้ เพื่อป้องกันแสงแดดขณะเล่น - คิดพื้นที่ 669.04/สนาม	2	1,338.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Squash rooms	- สนามขนาดมาตรฐาน 2 สนาม มีพื้นยางกันกระแทก ที่มีความยืดหยุ่นเป็นพิเศษ - คิดพื้นที่ 62.80 ตรม./สนาม	2	125.60
- Swimming pool	- สระว่ายน้ำ มีระดับความลึก ประมาณ 1.50 เมตร บางส่วนตื้นสามารถทำ Aqua aerobic ได้	1	600
- Locker rooms	- เป็นที่สำหรับเก็บของของสมาชิกที่จะเข้ารับบริการในส่วนสปา เป็นที่สำหรับเปลี่ยนเสื้อผ้า - คิดพื้นที่ 0.7 ตู้/ห้องพัก (64 ห้อง)	2	89.60
- Toilets and bathrooms	- ห้องน้ำ 3) ห้องน้ำหญิง 4) ห้องน้ำชาย		134.40
	- ห้องอาบน้ำ - คิดพื้นที่ 2 ตรม./ห้อง	10	20
- Pool storages	- เป็นที่สำหรับห้องเครื่องสระว่ายน้ำ และเก็บอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการว่ายน้ำ	1	40
- Art and craft room	- จัดกิจกรรมสันทนาการเกี่ยวกับศิลปะ โดยจัดเวลาว่าง และเปิดสอนเป็นช่วงเวลา เช่น วาดภาพ จัดดอกไม้ ปั้น เป็นต้น	1	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Library	- เป็นห้องสมุด บริการอ่านหนังสือสำหรับสมาชิก และมีบริการยืมไปห้องพัก เช่น ยืมหนังสือ แผ่นเพลง แผ่นหนัง เป็นต้น มีที่อ่าน และที่จัดวางหนังสือ - คิดพื้นที่ห้องละ 48 ตรม.	1	48
- Cooking training room	- เป็นห้องสอนทำขนมและอาหารเพื่อสุขภาพ โดยจัดเวลาว่าง และเปิดสอนเป็นช่วงเวลา - คิดพื้นที่ห้องละ 48 ตรม.	1	48
- Herbal room	- เป็นห้องที่สอน ให้ความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ โดยจัดเวลาว่าง และเปิดสอนเป็นช่วงเวลา - คิดพื้นที่ห้องละ 48 ตรม.	1	48
- Internet service	- การให้บริการเกี่ยวกับการใช้ Internet นั้น จะจัดส่วนอยู่ในพื้นที่ที่เป็นบาร์ทั่วไป เช่น Coffee shop, Pool bar เป็นต้น	-	-
6. ส่วนสำนักงานและบริการ สถานที่ (Administration Office and Service Department)	(ทางเข้าสามารถเข้าถึงได้ จาก Lobby ด้านหน้าโครงการ และส่วนบริการเพื่อพนักงานลงเวลาทำงานได้สะดวก)		
- Administrative areas			
1) General manager	- ห้องทำงานของผู้จัดการทั่วไป - คิดพื้นที่ 13.50 ตรม./ห้อง	1	13.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
2) Assistant general manager	- ห้องทำงานของผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง	1	10.80
3) Sale manager	- ห้องทำงานของผู้จัดการ และพนักงานฝ่ายขาย - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง	1	10.80
4) Staff areas	- ห้องทำงานของพนักงานฝ่ายขาย - คิดพื้นที่ 4 ตรม./คน (3 คน)	1	12
5) Personal manager	- ห้องทำงานของผู้จัดการฝ่ายบุคคล - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง	1	10.80
6) Reception and secretary	- ส่วนทำงานของผู้ช่วยและเสมียน - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง	1	10.80
7) Accounting manager	- ห้องทำงานของผู้จัดการฝ่ายบัญชี - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง	1	10.80
8) Staff	- ห้องทำงานของพนักงานฝ่ายบัญชี - คิดพื้นที่ 4 ตรม./คน (3 คน)	1	12
9) Storage	- ห้องเก็บของ และทำงานเอกสารทั่ว ๆ ไป เช่น ถ่ายเอกสาร ส่งโทรสาร รับส่งพัสดุ เป็นต้น - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	1	9
10)Fitness manager	- ห้องทำงานของผู้จัดการฝ่ายดูแลสุขภาพ - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง	1	10.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
11)Conference room	- ห้องประชุมขนาดเล็ก สำหรับพนักงานระดับผู้จัดการฝ่ายต่าง ๆ เป็นห้องประชุมแบบ Board room ขนาด 20 ที่นั่ง - คิดพื้นที่ 2.50 ตรม./ที่นั่ง	1	50
12)Data storage	- ห้องเก็บของทั่ว ๆ ไป - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	1	9
13)Toilets	- ห้องน้ำ 1) ห้องน้ำหญิง (8.60 ตรม.) 2) ห้องน้ำชาย (8.20 ตรม.)	1	16.80
- Service areas 1) Service lobby	- เป็นจุดที่รวมการทำงานในส่วนบริการของโครงการ โดยแบ่งหน้าที่ออก ดังนี้ 1) Truck dock เป็นที่จอดรถบริการทุกชนิด 2) Loading Platform เป็นลานรับ-ส่งของ จากรถบริการ 3) Receiving area เป็นจุดควบคุมการตรวจรับ-จ่าย สิ่งของ ทั้งหมด ก่อนที่จะส่งไปยังฝ่ายต่างๆ ของโครงการ 4) Receiving office เป็นที่ทำบัญชี ในการเบิกรับสิ่งของ 5) Control and time keeping เป็นที่ควบคุมการ เข้า-ออกของบุคลภายนอก หรือรถบริการ และลงเวลาทำงานของพนักงาน - คิดพื้นที่ 0.40 ตรม./ห้องพัก(64 ห้อง)	1	25.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
2) Storage	- เป็นห้องสำหรับ เก็บอุปกรณ์ที่ต้องใช้เป็นประจำทุกวัน เช่น อุปกรณ์การทำสวน อุปกรณ์ทำความสะอาดบ่อน้ำ เป็นต้น - คิดพื้นที่ 0.40 ตรม./ห้องพัก(64 ห้อง)	1	25.60
3) Housekeeping	- เป็นส่วนทำงานของแม่บ้าน และควบคุมการทำงานของพนักงานแม่บ้านทั้งหมด - คิดพื้นที่ 9 ตรม./ห้อง	1	9
4) Laundry	- ห้องซักรีด ใช้สำหรับการซักรีดผ้าทั้งหมดของโครงการ เช่น เสื้อผ้าของสมาชิก เครื่องแบบพนักงาน เป็นต้น - คิดพื้นที่ 0.418 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)	1	26.752
5) Linen	- ห้องจัดเก็บ และซ่อมแซมอุปกรณ์ที่เป็นผ้าทุกชนิดที่ใช้ในโครงการ เช่น ผ้าปูเตียง ผ้าปูโต๊ะ ผ้าม่าน เป็นต้น - คิดพื้นที่ 0.418 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)	1	26.752
6) Maid stations	- ส่วนบริการของฝ่ายทำความสะอาด เพื่อเก็บอุปกรณ์ และเครื่องใช้สำหรับ ทำความสะอาดห้องพัก และมีการรับ มาจากส่วนบริการย่อยด้วย ทุก ๆ 2 วัน - คิดพื้นที่ 12 ตรม./ห้อง	1	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
7) Garbage	- เป็นพื้นที่ส่วนที่พักขยะ ก่อนที่จะจัดส่งไปยังที่เก็บขยะรวม ควรจะอยู่ใกล้ครัว เนื่องจาก ขยะส่วนมากของโครงการมาจากครัว - คิดพื้นที่ 0.069 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)	1	4.416
8) Flower room	- เป็นห้องสำหรับจัดเก็บ และตกแต่งดอกไม้ เพื่อนำไปประดับในส่วนต่าง ๆ ของโครงการ รวมทั้งส่วนห้องพักด้วย - คิดพื้นที่ 0.4 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)	1	25.60
9) Staff lockers	- เป็นห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า เก็บของ อาบน้ำ - คิดพื้นที่ 0.7 ตรม./คน (100 คน)	1	70
	- และทำกิจกรรมของพนักงาน คือ 1) ห้องครัว และห้องอาหารสำหรับพนักงาน 2) ห้องพักผ่อนของพนักงาน 3) ห้องสอนภาษาพิเศษให้พนักงาน - คิดพื้นที่1.2 ตรม./คน (100 คน)	1	120
10)Toilets and bathrooms	- ห้องน้ำ 1) ห้องน้ำหญิง (17.20 ตรม.) 2) ห้องน้ำชาย (16.40 ตรม.)	1	33.60
	- ห้องอาบน้ำ - คิดพื้นที่ 2 ตรม./ห้อง	10	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Food preparation areas			
1) Manager Office	- ห้องทำงานผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม อยู่ใกล้กับ Main kitchen สามารถติดต่อกับ ส่วนบริการ รับ-ส่งอาหารได้โดยสะดวก - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง	1	10.80
2) Chef and dietary office	- ห้องทำงานและห้องพักพ่อครัว และพนักงานทำครัว - คิดพื้นที่ 1.0 ตรม./คน (18 คน)	1	18
3) Main kitchen	- ครัวหลักของโครงการ ประกอบด้วย 1) Food storage เป็นห้องเย็นที่ควบคุมอุณหภูมิ สำหรับเก็บวัตถุดิบที่เบิกมาเพื่อเตรียมปรุง 2) ที่เก็บถ้วยชาม และแก้ว สำหรับใช้ในส่วนที่เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม 3) Beverage storage ห้องเก็บเครื่องดื่มที่ใช้บริการประจำวัน และวัตถุดิบที่หมดอายุวันต่อวัน 4) Preparation area ส่วนเตรียมอาหารก่อนการปรุง 5) Dish washing ส่วนล้างภาชนะในบริการ และปรุงอาหาร 6) Wash up area ส่วนล้างอุปกรณ์ในการทำอาหาร 7) ส่วนประกอบอาหาร ประเภท ต้ม ทอด อบ นึ่ง เป็นต้น	1	161.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
	8) Dispenser bay จัดเตรียมตรวจสอบรายการอาหารที่จะนำไปบริการ ตรวจสอบภาชนะที่ทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว - คิดพื้นที่ 60% ของพื้นที่ห้องอาหาร (268.80 ตรม.)		
4) Bakery shop	- ส่วนที่ทำแป้ง และขนม - คิดพื้นที่ 0.18 ตรม./ห้องพัก (64 ห้อง)	1	11.52
5) Coffee shop storage	- เก็บวัตถุดิบสำหรับ Coffee shop - คิดพื้นที่ 25% ของพื้นที่ Coffee shop	1	20.48
6) Poolside bar storage	- เก็บวัตถุดิบสำหรับ Poolside bar - คิดพื้นที่ 25% ของพื้นที่ Poolside bar	1	20.48
7) Toilets	- ห้องน้ำ 1) ห้องน้ำหญิง (17.20 ตรม.) 2) ห้องน้ำชาย (16.40 ตรม.)	1	33.60
7. ส่วนซ่อมบำรุง (Maintenance and Mechanical Areas)			
- Engineer office	**- ห้องวิศวกรผู้เชียวชาญของโครงการ มีพื้นที่ทำงาน เก็บข้อมูล และคอมพิวเตอร์ - คิดพื้นที่ 10.80 ตรม./ห้อง**	**1**	**10.80**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
- Maintenance shops	- เป็นห้องควบคุมในส่วนงานประกอบอาคาร ทั้งหมดของโครงการ ได้แก่ 1) Carpenter and Upholster shop ส่วนงานซ่อมแซมเครื่องเรือนภายในโครงการ 2) Pumping shop ส่วนซ่อมแซมระบบประปา 3) Electrical Shop ส่วนซ่อมแซมระบบไฟฟ้า 4) Paint shop ส่วนเก็บอุปกรณ์ซ่อมแซมสีของอาคาร 5) ส่วนดูแลซ่อมแซมเรื่องรถรับส่งในโครงการ	1	78.80
- Mechanical areas	- เป็นห้องควบคุมในส่วนงานเครื่องกล ทั้งหมดของโครงการ ได้แก่ 1) Air conditioning room 2) Boiler Room ห้องเครื่องทำน้ำร้อนสำหรับจ่ายในส่วนต่าง ๆ เช่น ห้องซักรีด ห้องพักแขก เป็นต้น 3) Electrical and Transformer room ตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า 4) Generator room ปั่นไฟฉุกเฉิน 5) Water tank ถังสูงเก็บน้ำในโครงการทั้งหมด 6) Fuel storage เก็บน้ำมันสำหรับห้องเครื่อง	1	176.72
- Toilet	- สำหรับพนักงาน คิดพื้นที่ห้องละ 2 ตรม.	2	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	รายละเอียด	จำนวน	พื้นที่รวม (ตรม.)
8. ส่วนที่จอดรถ (Parking Area)			
- Guest and staff parking	- ที่จอดรถภายในโครงการ - คิดพื้นที่ 18 ตรม./คัน	35	630
- Golf and Limousine garage	- ที่จอดรถกอล์ฟ - คิดพื้นที่ 12.50 ตรม./คัน	6	75
- Service parking	- ที่จอดรถบริการ - คิดพื้นที่ 30 ตรม./คัน	2	60

[3] วินีตา กัลยาณมิตร, "โรงแรมพักตากอากาศชายทะเลหาดเชิงมน เกาะสมุย," (ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต,สจล.,2533 - 2534), หน้า 95

ตารางแสดงขนาดพื้นที่ใช้สอยต่อสุขภัณฑ์ (รวมพื้นที่สัญจร)

ขนาดพื้นที่ใช้สอยต่อสุขภัณฑ์ (รวมส่วนสัญจร)	
สุขภัณฑ์	**พื้นที่ใช้สอย (ตรม.)**
1. โถส้วม	3.0
2. โถปัสสาวะ	1.3
3. อ่างล้างหน้า	1.5
4. ผ้าเช็ดมือ	1.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวิเคราะห์หาพื้นที่ใช้สอยโครงการ ทำให้สามารถสรุปพื้นที่ทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดง สรุป พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ของโครงการ

องค์ประกอบ	พื้นที่ใช้สอย (ตรม.)
1. ส่วนกลาง (Public areas)	486.68
2. ส่วนบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม (Dining areas)	483.04
3. ส่วนห้องพัก (Guest rooms)	3,252.00
4. ส่วนบริการด้านสุขภาพ (Spa and fitness)	1,351.60
5. ส่วนนันทนาการ (Recreation facilities)	2,539.68
6. ส่วนสำนักงานและบริการสถานที่ (Administration office and Service department)	862.58
7. ส่วนซ่อมบำรุง (Maintenance and Mechanical areas)	270.32
8. ส่วนที่จอดรถ (Parking areas)	765.00
รวมพื้นที่โครงการ	10,010.90
พื้นที่โครงการทั้งหมด + Circulation 30%	13,014.17

จากการวิเคราะห์ เมื่อนำพื้นที่องค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 8 ส่วน มารวมกัน ทำให้สามารถสรุป พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการได้ คือ 13,014.17 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

4.1 หลักในการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

4.1.1 ข้อพิจารณาทั่วไปสำหรับโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ

เป้าหมายของโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ คือการสร้างความสงบ สร้างการพักผ่อนการควบคุมร่างกาย จิตใจและจิตวิญญาณให้มีความสมดุล เนื่องจากสภาพในปัจจุบันที่อยู่ในช่วงระยะเวลาการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนปราศจากระเบียบแบบแผน การเกิดความเจริญและวิวัฒนาการขึ้นอย่างรวดเร็วไม่มีขีดจำกัด พลังแห่งจิตจึงเป็นสิ่งที่สามารถจะทำให้ผ่านพ้นช่วงระยะเวลาการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนนี้ไปได้ โครงการเป็นโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องที่ตั้งที่มีความเงียบสงบ และบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ หลักการที่นำมาพิจารณาเลือกที่ตั้งของโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพมีดังต่อไปนี้

1. อยู่ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับองค์ประกอบสนับสนุน เช่น เป็นสถานที่นิยมของนักท่องเที่ยว และบุคลทั่วไป เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นสถานที่ที่มีคุณค่าในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม เป็นต้น

2. อยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมกับโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพมีความสวยงามประทับใจ

3. อยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวกสบายและรวดเร็วในการเดินทางเข้าถึง และไม่ห่างไกลจากแหล่งชุมชน

4. อยู่ในพื้นที่ที่มีแนวโน้มในการพัฒนาไปในลักษณะเดียวกันหรือลักษณะที่ใกล้เคียงเพื่อความสอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

5. มีพื้นที่พอสำหรับการรองรับการขยายโครงการในอนาคต

เนื่องจากโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพ เป็นโครงการที่ต้องการความใกล้ชิดกับสภาพแวดล้อม และธรรมชาติ พื้นที่ในจังหวัดภาคใต้ถูกนำมาพิจารณา เพราะมีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม และมีพื้นที่ติดกันทะเลที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม และยังเป็นการส่งเสริมในด้านการท่องเที่ยวอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 นโยบายของจังหวัดภูเก็ต[1]

รัฐบาลได้มอบหมายให้มีการพิจารณาปรับปรุง เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวม ให้สามารถสร้างรายได้ให้ประเทศมากขึ้น แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง และสมควรเร่งรีบพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ ภูเก็ตและเกาะสมุย โดยมอบหมายให้ ททท. ร่วมกับกระทรวงการคลังศึกษาความเป็นไปได้ที่จะให้เป็นเมืองท่าปลอดภาษี และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาจัดสร้างศูนย์ประชุมระดับชาติในภูมิภาค เช่น จังหวัดภูเก็ต เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการประชุมนานาชาติอีกแห่งหนึ่งของประเทศ

โดยผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตได้กำหนดแนวทางการพัฒนาภูเก็ต คือ "การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด จะต้องควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ เพื่อสร้างสรรค์ให้จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว ที่ยั่งยืนตลอดกาล"

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวสูง มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวปีละไม่น้อยกว่า 3 ล้านคน สามารถนำรายได้เข้าประเทศได้มาก รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับจังหวัดภูเก็ต และได้มีมติคณะรัฐมนตรีที่เน้นการพัฒนา และยกฐานะจังหวัดภูเก็ตไปสู่ความเป็นนานาชาติ

จากสถิติการขยายตัวของปริมาณนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในเขตภาคใต้ จะพบว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 15 ทั้งยังมีความได้เปรียบทางด้านการคมนาคมทางอากาศที่เชื่อมโยงหลายประเทศทั่วโลก ทำให้นักท่องเที่ยวจากเอเชีย ยุโรป และ อเมริกา เดินทางเข้ามามาก ประกอบกับที่จังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ติดทะเลทุกด้าน มีความสงบเป็นส่วนตัวเนื่องจากเป็นเกาะที่แยกออกมาจากแผ่นดินใหญ่

4.2 ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ

จังหวัดภูเก็ตเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยที่เคยมีความรุ่งเรืองในด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ โดยเฉพาะแร่ดีบุกมาเป็นเวลานานหลายปี และได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาเป็นจังหวัดที่มีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างเต็มตัวเมื่อกิจการเหมืองแร่เกิดความซบเซาจนถึงที่สุด

ปัจจุบันสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ได้เปลี่ยนแปลงไปแต่การพัฒนาพื้นที่ และการก่อสร้างตลอดจนการแก้ไขปัญหาทางด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาแหล่งน้ำสำรอง ทำให้ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกมีที่พักมากมายอยู่ทั่วไปทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติเป็นทั้งสถานที่ที่มีการพัฒนาและมีการอนุรักษ์ซึ่งมีความสวยงามอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[1] สำนักงานจังหวัดภูเก็ต ฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผล, ข้อมูลสถิติจังหวัดภูเก็ต ประจำปี พ.ศ. 2543 (ภูเก็ต: สำนักงานจังหวัดภูเก็ต, 2543), หน้า 30 - 31

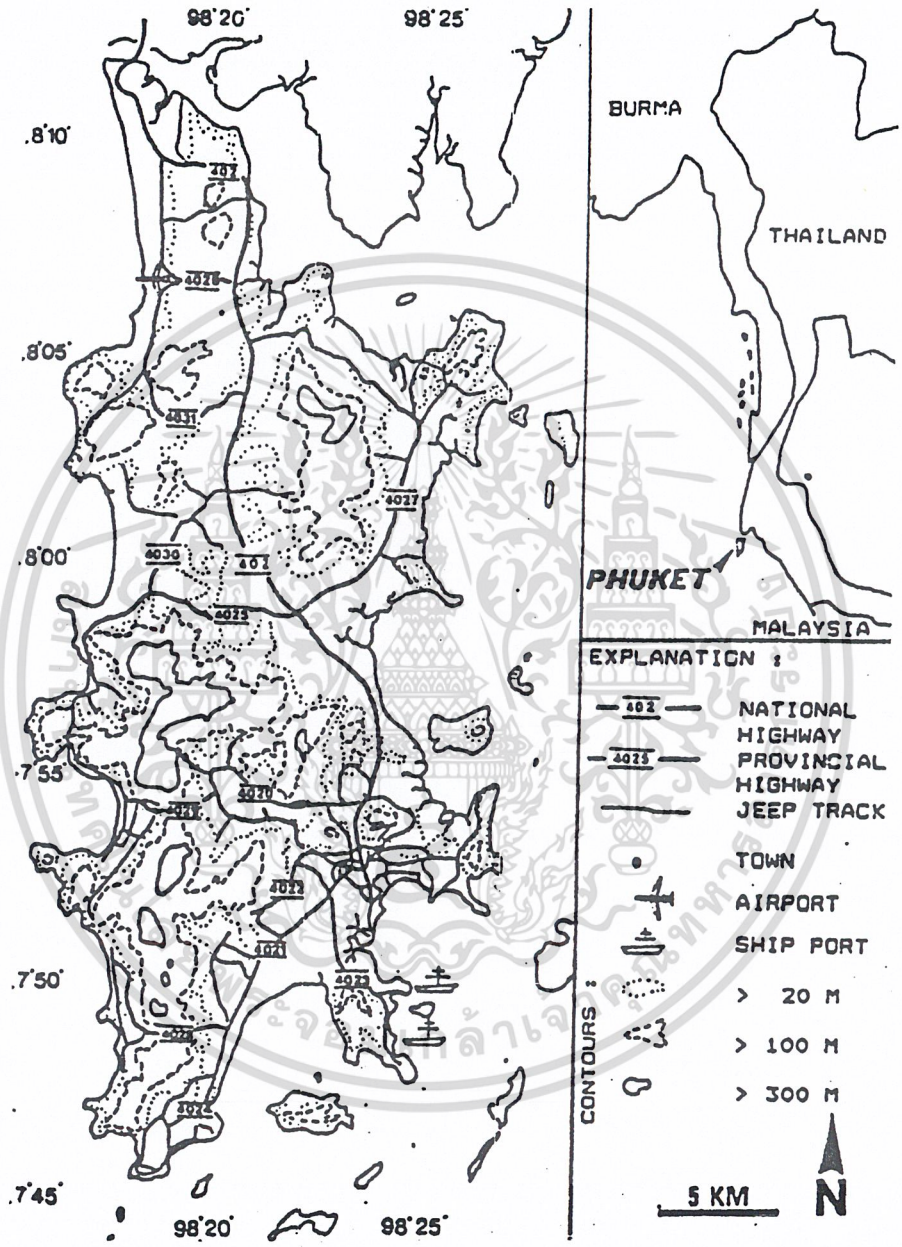

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้งของจังหวัดภูเก็ต
(ที่มา: ธรณีวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

4.2.1 ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดภูเก็ต

เกาะภูเก็ตตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 7 องศา 45 ลิปดาเหนือ ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 98 องศา 15 ลิปดาตะวันออก ถึง 98 องศา 30 ลิปดาตะวันออกครอบคลุมพื้นที่ตามแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 ของแผนที่ทหารระวางจังหวัดภูเก็ต (4624") และระวางอำเภอถลาง (4625") คิดเป็นพื้นที่มากกว่า 1,000 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนที่เป็นจังหวัดภูเก็ตประมาณ 570 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนที่เป็นเกาะสำคัญประมาณ 534 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ส่วนที่เป็นเกาะย่อย ๆ ประมาณ 27 ตารางกิโลเมตร ส่วนที่กว้างที่สุดมีระยะทางประมาณ 21.3 กิโลเมตร ส่วนที่ยาวที่สุดมีระยะทางประมาณ 48.7กิโลเมตรอยู่ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามันในเขตภาคใต้ของประเทศไทยมีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะของทางหลวงหมายแผ่นดินเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ 867 กิโลเมตรมีอาณาเขตติดต่อ ดังต่อไปนี้

1. ทิศเหนือ	เขตอำเภอถลาง	ติดช่องปากพระ จังหวัดพังงา
2. ทิศใต้	เขตอำเภอเมืองภูเก็ต	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
3. ทิศตะวันออก	เขตอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง	ติดทะเลอันดามันด้านจังหวัดกระบี่
4. ทิศตะวันตก	เขตอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง อำเภอกะทู้	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

สำหรับทิศเหนือของจังหวัดที่ติดต่อกับช่องแคบปากพระ มีความกว้างประมาณ 490 เมตร มีสะพานเชื่อมต่อกับจังหวัดพังงา 2 สะพาน คือ สะพานสารสิน และสะพานท้าวเทพกระษัตรี

มีเกาะบริวารใหญ่น้อยประมาณ 39 เกาะเกาะภูเก็ตเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดแบ่งการปกครองเป็น 3 เขตอำเภอคือ อำเภอเมือง อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้การคมนาคมติดต่อสามารถติดต่อโดยการสัญจรทางบน ทางน้ำ และทางอากาศ ประชากรส่วนมากประกอบอาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เกษตรกร และเหมืองแร่ดีบุก

4.2.2 ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดภูเก็ต

ลักษณะภูมิประเทศของเกาะภูเก็ตมีสภาพพื้นที่สูงต่ำสลับกันไปที่ส่วนมากเป็นภูเขาวางตัวในแนวเหนือ-ใต้ โดยเฉพาะทางด้านตะวันตกของเกาะจะประกอบด้วยเทือกเขาเป็นแนวยาวตั้งแต่เหนือถึงใต้ พื้นที่ส่วนที่เป็นภูเขาคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 มียอดเขาที่สูงที่สุดในระดับ 529 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลางที่เขาไม้สิบสอง พื้นที่ส่วนที่เป็นที่ราบลุ่มเนินอยู่ทางบริเวณตอนเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 15 และพื้นที่ส่วนที่เป็นที่ราบลุ่มอยู่บริเวณใจกลางเกาะในหุบเขาของอำเภอกะทู้คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ของพื้นที่เกาะภูเก็ตนอกเหนือจากนี้ประกอบด้วยที่ลุ่มชื้นแฉะน้ำท่วมถึงเป็นแนวยาวตามชายฝั่งทะเลตั้งแต่ตอนเหนือจรดตะวันออกเฉียงใต้ส่วนชายฝั่งตอนใต้และตะวันตกมีลักษณะเป็นหาดทรายสีขาว เช่น หาดในยาง หาดป่าตอง หาดกะตะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาดกะรน หาดราไวย์ มีทางน้ำสายเล็ก ๆ ซึ่งส่วนมากเป็นลักษณะทางแบบร่างแห (Dendritic Pattern) ที่ไหลมาตามไหล่เขาลาดชันลงสู่ทะเลด้านตะวันออกหรือทางใต้บริเวณอ่าวพังงาและเกาะภูเก็ต

4.2.3 ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดภูเก็ต

ลักษณะภูมิอากาศเป็นลักษณะร้อนชื้นและมีฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปีเนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรและได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพาความชื้นและฝนมาจากมหาสมุทรอินเดีย และอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยที่พาความชื้นมาเช่นกัน ดังนั้นสามารถแบ่งฤดูกาลออกเป็น 2 ฤดูกาล คือ

1. ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนพฤศจิกายน จะมีฝนตกชุกในช่วงปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
2. ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม จะมีฝนตกบ้างเป็นครั้งคราว

พืชผลที่นิยมปลูกประกอบด้วย ยางพารา สับปะรด ข้าว มะพร้าว และปาล์มน้ำมัน

อุณหภูมิของจังหวัดภูเก็ต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 – 2542 เฉลี่ยตลอดปีอยู่ในช่วง 27 – 29.3 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุด อยู่ในช่วง 21.5 – 22.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุด อยู่ในช่วง 35.7 – 37.8 องศาเซลเซียส

4.2.4 ลักษณะอุทกธรณีวิทยาของจังหวัดภูเก็ต

ปริมาณน้ำฝนของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี พ.ศ. 2538 – 2542 อยู่ในช่วง 1,780.7 มม. ถึง 2,550.3 มม. มีฝนตกมากที่สุด คือ ในปี พ.ศ. 2542 วัดได้ถึง 2,550.3 มม. มีจำนวนวันฝนตก 189 วัน และมีฝนตกน้อยที่สุด คือ ในปี พ.ศ. 2539 วัดได้ 1,780.7 มม. มีจำนวนวันฝนตก 177 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน(มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก(วัน)
2538	2122.0	186
2539	1780.7	177
2540	1866.9	161
2541	2437.0	165
2542	2550.0	189

ตารางแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกในจังหวัดภูเก็ตช่วงปี พ.ศ. 2538 – 2542
(ที่มา: สถานีอุตุอนิยมวิทยาจังหวัดภูเก็ต)

จากรายงานการสำรวจเพื่อก่อสร้างเขื่อนใต้ดินของกรมชลประทาน (วิสารท์ วิเชียรทอง พ.ศ. 2536) พบว่าเกาะภูเก็ตมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 2,202 มิลลิลิตร อัตราการระเหยต่อปีประมาณ 1,003 มิลลิลิตรปริมาณน้ำที่เหลืออยู่ต่อปีประมาณ 1,199 มิลลิลิตรน้ำบางส่วนจะไหลลงสู่ลำห้วย แม่น้ำ และทะเลซึ่งมีปริมาณเฉลี่ยต่อปีประมาณ 564 มิลลิลิตรส่วนที่เหลือจะไหลซึมลงสู่ดินและกักเก็บอยู่ในชั้นของตะกอนกรวดทรายกลายเป็นน้ำบาดาล จากแผนที่อุทกธรณีวิทยาได้แบ่งชั้นตะกอนอุ้มน้ำของจังหวัดภูเก็ตออกเป็น 5 ชั้น ดังต่อไปนี้

1. Chao Phraya Aquifer (Qcp) เป็นชั้นตะกอนอุ้มน้ำที่ประกอบด้วยตะกอนร่วนจำพวกดิน ทราย และกรวดที่มีการสะสมตัวโดยขบวนการทางน้ำในบริเวณที่ราบลุ่มแคบ ๆ ที่พบทางด้านตะวันออกของเกาะภูเก็ต ตลอดแนวและบริเวณที่ราบลุ่มของหาดป่าตองทางด้านตะวันตกของเกาะภูเก็ต ความหนาของชั้นตะกอนประมาณ 20 – 30 เมตร ปริมาณน้ำตั้งแต่ 20 – 100 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพดี

2. Beach Sand Aquifer (Qbs) ประกอบด้วยทรายร่วนบริเวณสันหาดทรายเก่า และทาดทรายปัจจุบันพบอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกความหนาของชั้นตะกอนไม่เกิน 10 เมตร ปริมาณน้ำตั้งแต่ 5 – 10 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพดีในแอ่งขนาดตื้น และเป็นน้ำกร่อยถึงเค็มในระดับลึกลงไป

3. Colluvial Aquifer (Qcl) ประกอบด้วยตะกอนร่วนทที่ไม่มีการคัดขนาดที่สะสมตัวอยู่ตามไหล่เขาหรือหุบเขาบางบริเวณ เป็นตะกอนหินผุชั้นตะกอนมีความหนาแน่นที่ไม่แน่นอนโดยเฉลี่ยมีความหนาไม่เกิน 30 เมตร ปริมาณน้ำตั้งแต่น้อยจนถึง 50 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพพอใช้แต่ในบางบริเวณจะมีธาตุเหล็กปะปนอยู่มาก โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใกล้เทือกเขาหินแกรนิต

เอกสารนี้มีลิขสิทธิ์ ห้ามนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. Metasediment Aquifer (Pcms) เป็นหินตะกอนชุดภูเก็ตที่ประกอบด้วย Siltstone, Mudstone, Hornfel, และPhillite น้ำใต้ดินพบได้ตามรอยแตกที่ค่อนข้างจะซับซ้อนและไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นพื้นที่ส่วนมากจะพบเพียงร่องรอยทางน้ำเท่านั้นแต่ถ้าพบน้ำจะมีปริมาณมากถึง 30 – 50 แกลลอนต่อนาที

5. Granite Aquifer (Gr) ประกอยด้วยหินแกรนิตเนื้อแน่นจะสามารถพบน้ำบาดาลได้ในบริเวณที่เป็นรอยแยกหรือส่วนที่ผุเท่านั้นปริมาณน้ำไม่เกิน 10 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพดีแต่มีปริมาณธาตุเหล็กสูง

4.2.5 ทรัพยากรธรรมชาติ

ป่าไม้ ในปี พ.ศ. 2542 ภูเก็ตมีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด 122,578 ไร่ หรือร้อยละ 36.12 ของพื้นที่ทั้งหมด ในจำนวนนี้ประกอบด้วย พื้นที่ป่าทั่วไป และพื้นที่ป่าสงวน

เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 จังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ป่าทั่วไปเท่ากับ 25,000 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 7.37 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งในระยะต่อมาพื้นที่ดังกล่าวได้ถูกบุกรุกทำลายไป ทำให้ในปี พ.ศ. 2534 ภูเก็ตมีพื้นที่ป่าเท่ากับ 23,750 ไร่ หรือร้อยละ 7 ของพื้นที่ทั้งหมด ปี พ.ศ. 2536 มีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ 16,250 ไร่ หรือร้อยละ 4.79 ของพื้นที่ทั้งหมด และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 – 2542 ได้มีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ 15,000 ไร่ (ร้อยละ 12.24 ของพื้นที่ป่าทั้งหมด) หรือร้อยละ 4.42 ของพื้นที่ทั้งหมด

สำหรับพื้นที่ป่าสงวนในจังหวัดภูเก็ต มีทั้งหมด 107,578 ไ (ร้อยละ 87.76 ของพื้นที่ป่าทั้งหมด) หรือร้อยละ 31.70 ของพื้นที่ทั้งหมด ประกอบด้วย 16 ป่า แบ่งเป็น ป่าบกจำนวน 9 ป่า และป่าชายเลนจำนวน 7 ป่า ซึ่งป่าบกมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 88,235 ไร่ หรือร้อยละ 82.02 ของพื้นที่ป่าสงวน และป่าชายเลนมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 19,343 ไร่ หรือร้อยละ 17.98 ของพื้นที่ป่าสงวน

ประเภทป่าสงวน	อำเภอ	พื้นที่ป่า(ไร่)	สัดส่วนป่าบก-ชายเลนต่อพื้นที่ป่าสงวน(%)
1. ป่าเขาโต๊ะแซะ	เมือง	550.00	0.51
2. ป่าเกาะโหลน	เมือง	1,537.00	1.43
3. ป่าเขาสามเหลี่ยม	ถลาง	1,254.00	1.17
4. ป่าบางขนุน	ถลาง	5,000.00	4.65
5. ป่าเขาไม้พอก-ป่าเขาไม้แก้ว	ถลาง	4,444.00	4.13
6. ป่าควนเขาพระแทว	ถลาง	13,925.00	12.94
7. ป่าเขารวก-เขาเมือง	ถลาง	7,175.00	6.67
8. ป่าเทือกเขานาคเกิด	เมือง-กะทู้	24,750.00	23.01
9. ป่าเทือกเขากมลา	เมือง-กะทู้-ถลาง	29,600.00	27.51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทป่าสงวน	อำเภอ	พื้นที่ป่า(ไร่)	สัดส่วนป่าบก-ชายเลนต่อพื้นที่ป่าสงวน(%)
รวมพื้นที่ป่าบก		88,235.00	82.02
9. ป่าเลนคลองบางชีเหล้า-คลองท่าจีน	เมือง	3,937.50	3.66
10. ป่าเลนคลองเกาะผี	เมือง		
11. ป่าเลนคลองพารา	ถลาง	2,687.50	2.50
12. ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว	ถลาง	2,343.75	2.18
13. ป่าเลนคลองอู่ตะเภา	ถลาง	1,750.00	1.63
14. ป่าเลนคลองบางโรง	ถลาง	1,556.25	1.45
15. ป่าเลนคลองท่าเรือ	ถลาง	3,887.00	3.61
	เมือง-ถลาง	3,181.00	2.96
รวมพื้นที่ป่าชายเลน		19,343.00	17.98
รวมทั้งหมด		107,578.00	100.00

ตารางแสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดภูเก็ต
(ที่มา: สำนักงานป่าไม้จังหวัดภูเก็ต)

<u>ลำคลอง-หนองน้ำ</u> ภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีแหล่งน้ำบนดิน และแหล่งน้ำใต้ดิน ไม่มีแม่น้ำสายหลัก มีเพียงลำคลองทั้งหมด 59 สาย และมีหนองน้ำจำนวน 2 แห่ง ซึ่งแยกพิจารณาลำคลอง และหนองน้ำในแต่ละอำเภอได้ดังนี้

อำเภอเมืองภูเก็ตมีลำคลองจำนวน 19 สาย อำเภอกะทู้มีลำคลองจำนวน 17 สาย และอำเภอถลางมีลำคลองจำนวน 23 สาย มีหนองน้ำ 2 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดิน ลักษณะดินของจังหวัดภูเก็ตเกิดจากการสะสมตัวของก้อนกรวด และศิลาแลง ซึ่งปกคลุมไปตามชายฝั่งทะเล และพื้นที่เชิงเขามีสภาพเป็นดินลูกรังปนทรายที่ร้อนมากขาดประสิทธิภาพในการอุ้มน้ำ มีการพังทลายตัวได้ง่าย จึงเหมาะในการเพาะปลูกยางพารา สับปะรดพื้นเมืองภูเก็ต และมะพร้าว

แร่ธาตุ จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งที่พบแร่ดีบุกมากในภาคใต้ มีทั้งแหล่งแร่ในทะเลและแหล่งแร่บนพื้นดินกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ ซึ่งในปีงบประมาณ 2542 ภูเก็ตผลิตแร่ดีบุกได้จำนวน 17,022.20 เมตริกตัน หรือคิดเป็นมูลค่าได้ประมาณ 153.20 ล้านบาท นอกจากนี้ภูเก็ตยังสามารถผลิตแร่อื่น ๆ ได้อีก 2 ชนิด คือ ตะกรัน และโคลัมเบียมตันตาลัม

4.2.6 โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตมีเส้นทางการคมนาคม 3 ทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ สำหรับการคมนาคมทางบกมีทางหลวงหมายเลข 402 เป็นเส้นทางหลัก ผ่านสะพานท้าวเทพกระษัตรี และสพานสารสิน เข้าสู่จังหวัดภูเก็ต นอกจากนี้ยังมีทางหลวงรอบเกาะ รวมทั้งเส้นทางอื่น ๆ ที่แยกออกจากทางหลวงหมายเลข 402 ไปยังชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยว

การคมนาคมทางน้ำ ภูเก็ตมีท่าเรือน้ำลึก 1 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต ณ บริเวณอ่าวมะขาม ใช้เป็นท่าเรือเพื่อการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่สามารถติดต่อกับประเทศแถบตะวันตกได้โดยตรง และเพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังประกอบด้วยท่าเทียบเรือท่องเที่ยว และท่าเทียบเรือขนาดเล็กอีก 14 แห่ง แพปลา 14 แห่ง และท่าเทียบเรือน้ำมัน 2 แห่ง

การคมนาคมทางอากาศ ภูเก็ตมีสนามบินนานาชาติ 1 แห่ง ในช่วงตุลาคม พ.ศ. 2541 – กันยายน พ.ศ. 2542 มีเที่ยวบินขึ้น – ลงประมาณ 20,619 เที่ยวบิน และมีสายการบินที่มาใช้บริการในช่วงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ช่วงเดือนมีนาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2542 มี 11 สายการบิน ประกอบด้วยสายการบินประจำ 7 สายการบิน และสายการบินเช่าเหมา 4 สายการบิน

ช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2542 – มีนาคม พ.ศ. 2543 มี 17สายการบิน ประกอบด้วยสายการบินประจำ 10 สายการบิน และสายการบินเช่าเหมา 7 สายการบิน

ช่วงเดือนมีนาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2543 มี 18 สายการบิน ประกอบด้วยสายการบินประจำ 12 สายการบิน และสายการบินเช่าเหมา 6 สายการบิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

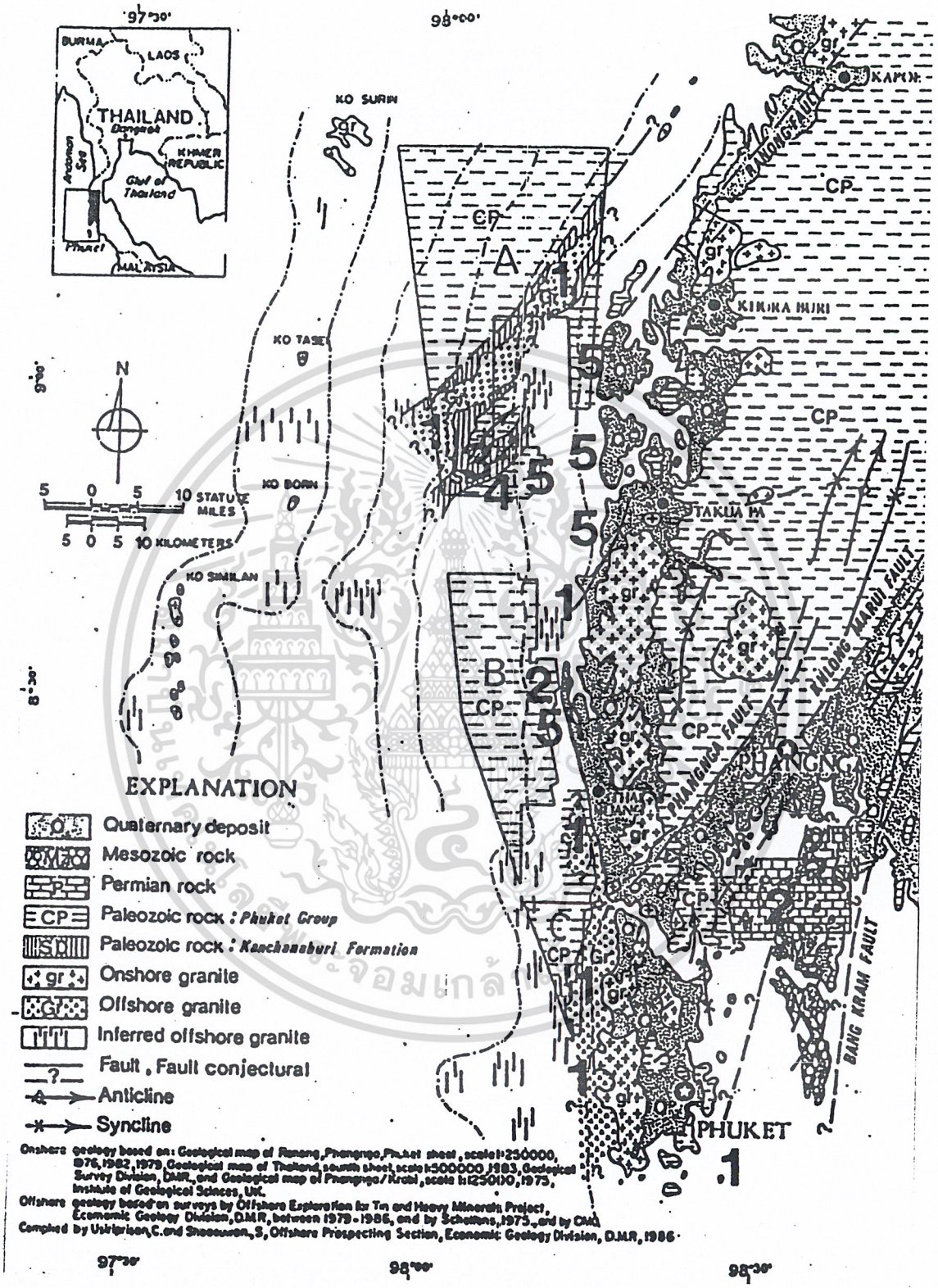

ภาพแสดงแผนที่ธรณีวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันตกของประเทศไทยและแหล่งแร่ชนิดต่าง ๆนอกชายฝั่ง

(ที่มา: ธรณีวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงโครงสร้างหลักของพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

(ที่มา: ธรณีวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

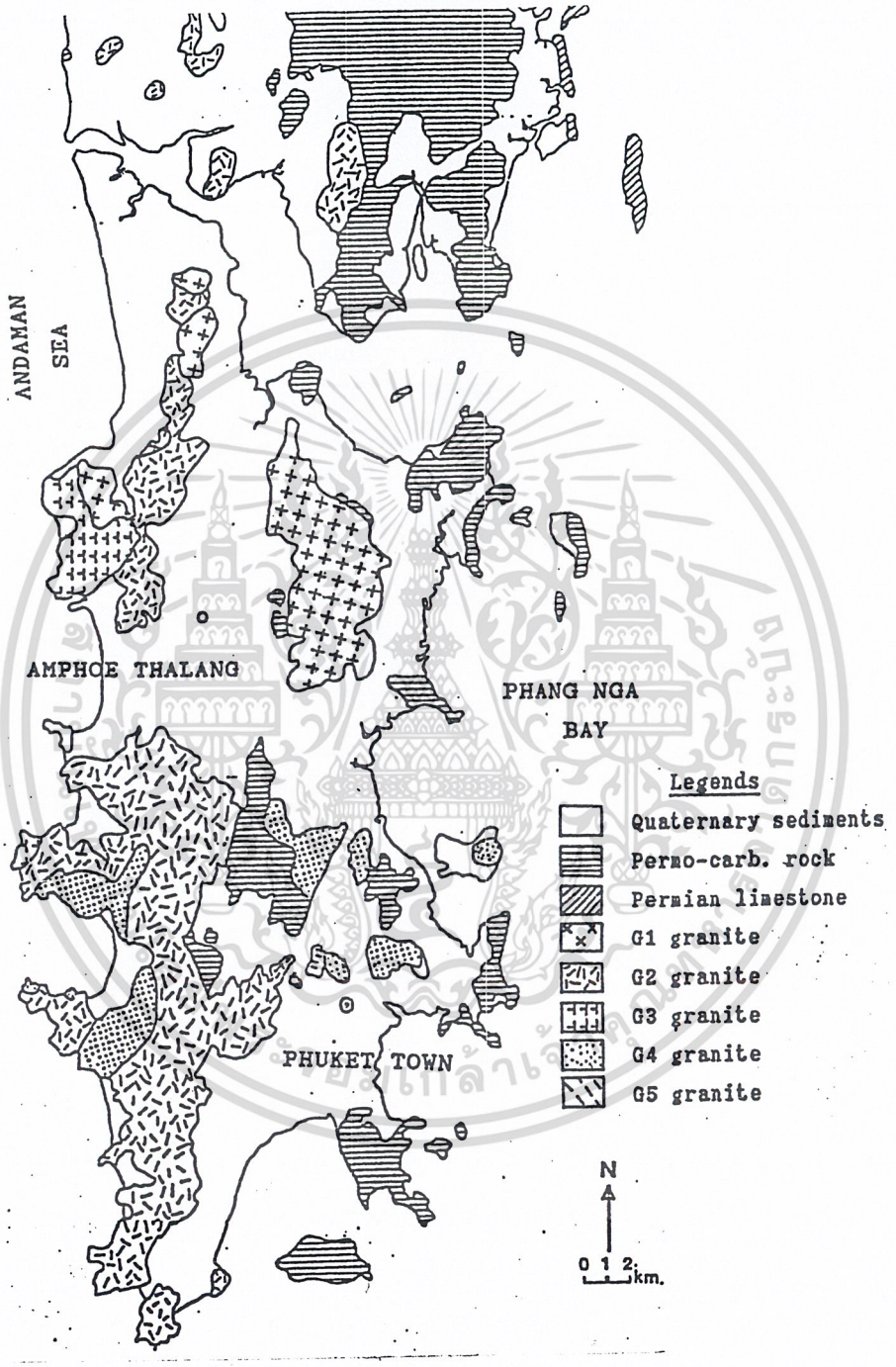

ภาพแสดงแผนที่ธรณีวิทยาจังหวัดภูเก็ต

(ที่มา: ธรณีวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

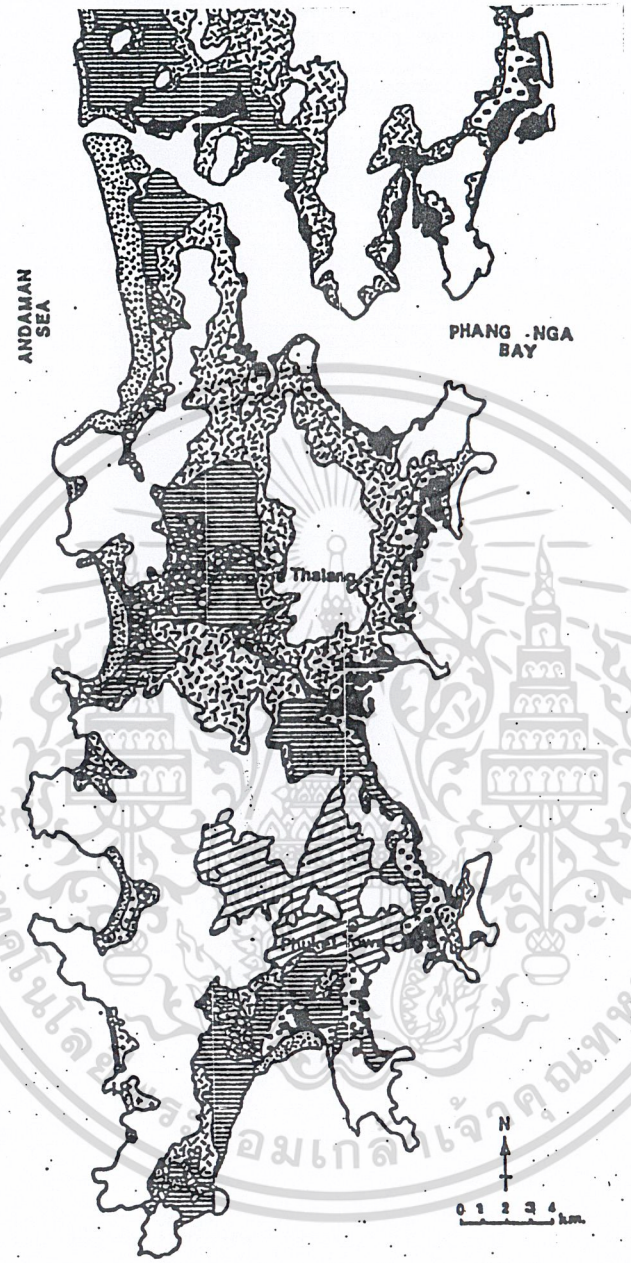

ภาพแสดงแผนที่ธรณีวิทยาควาเทอร์นารีเกาะภูเก็ต

(ที่มา: ธรณีวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงแผนที่อุทกวิทยาของเกาะภูเก็ต

(ที่มา: ธรณีวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

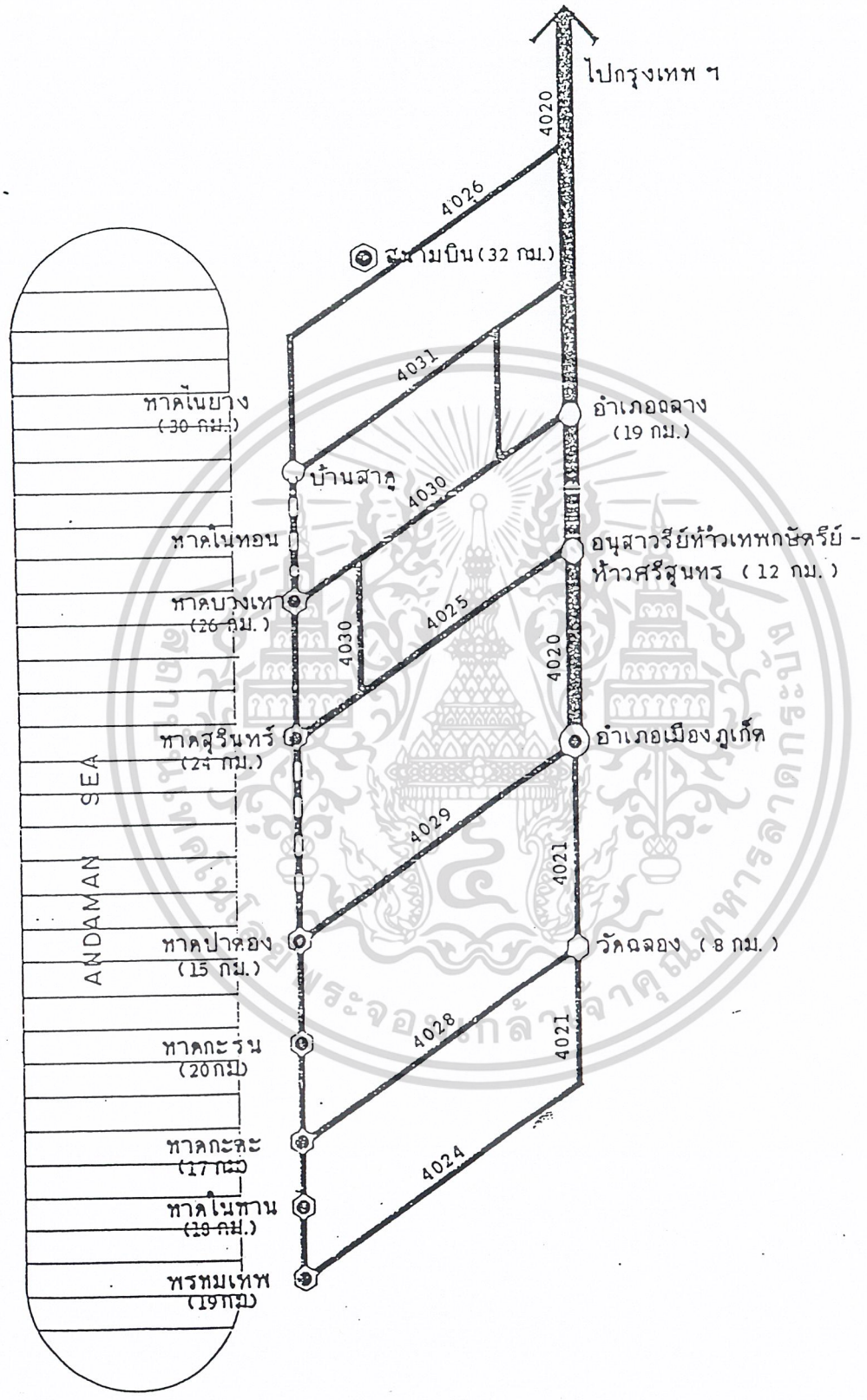

ภาพแสดงการคมนาคมทางบก จังหวัดภูเก็ต

(ที่มา: ประชาสัมพันธ์ จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

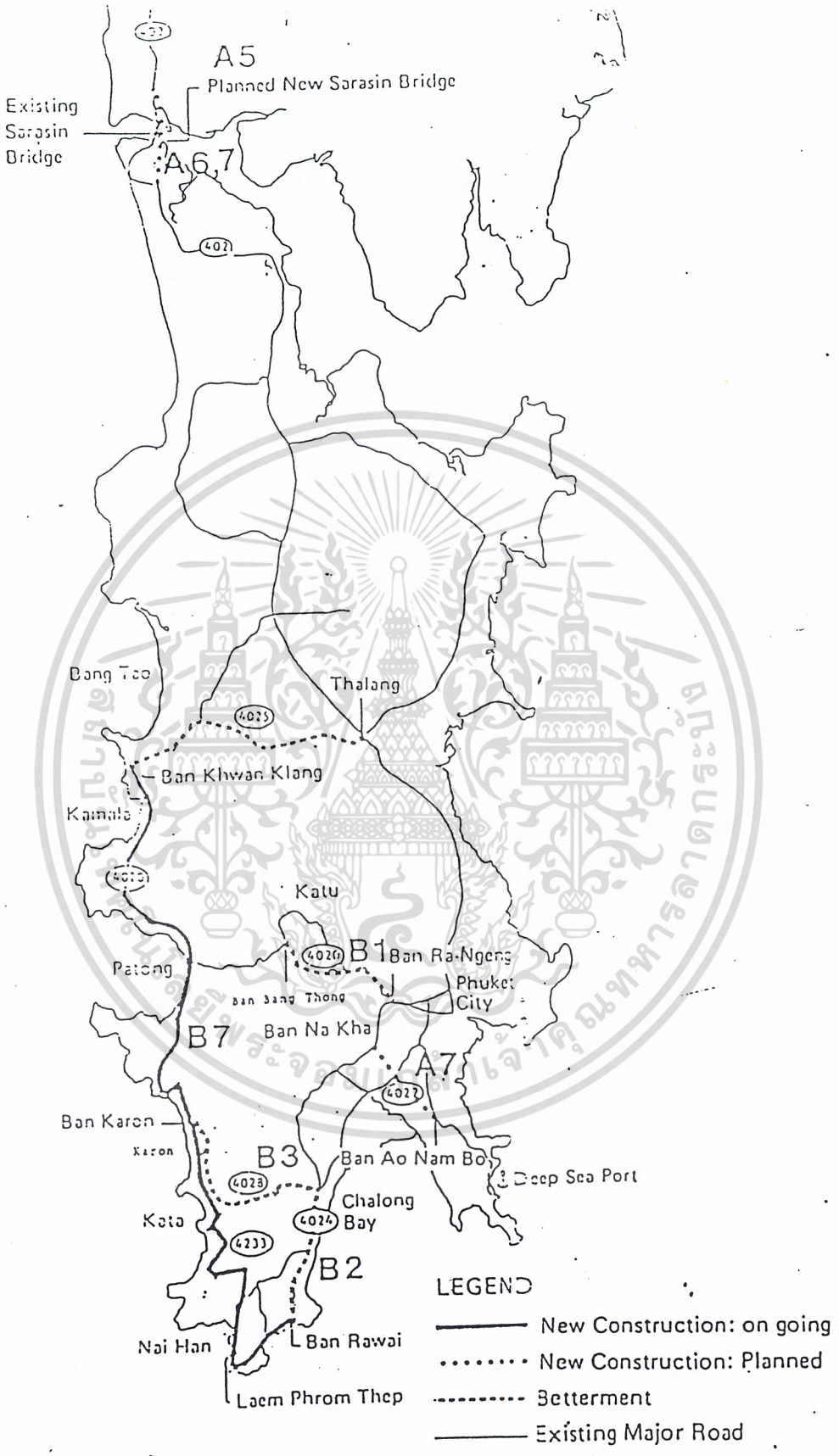

ภาพแสดงระบบเครือข่ายถนน จังหวัดภูเก็ต

(ที่มา: ประชาสัมพันธ์ จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

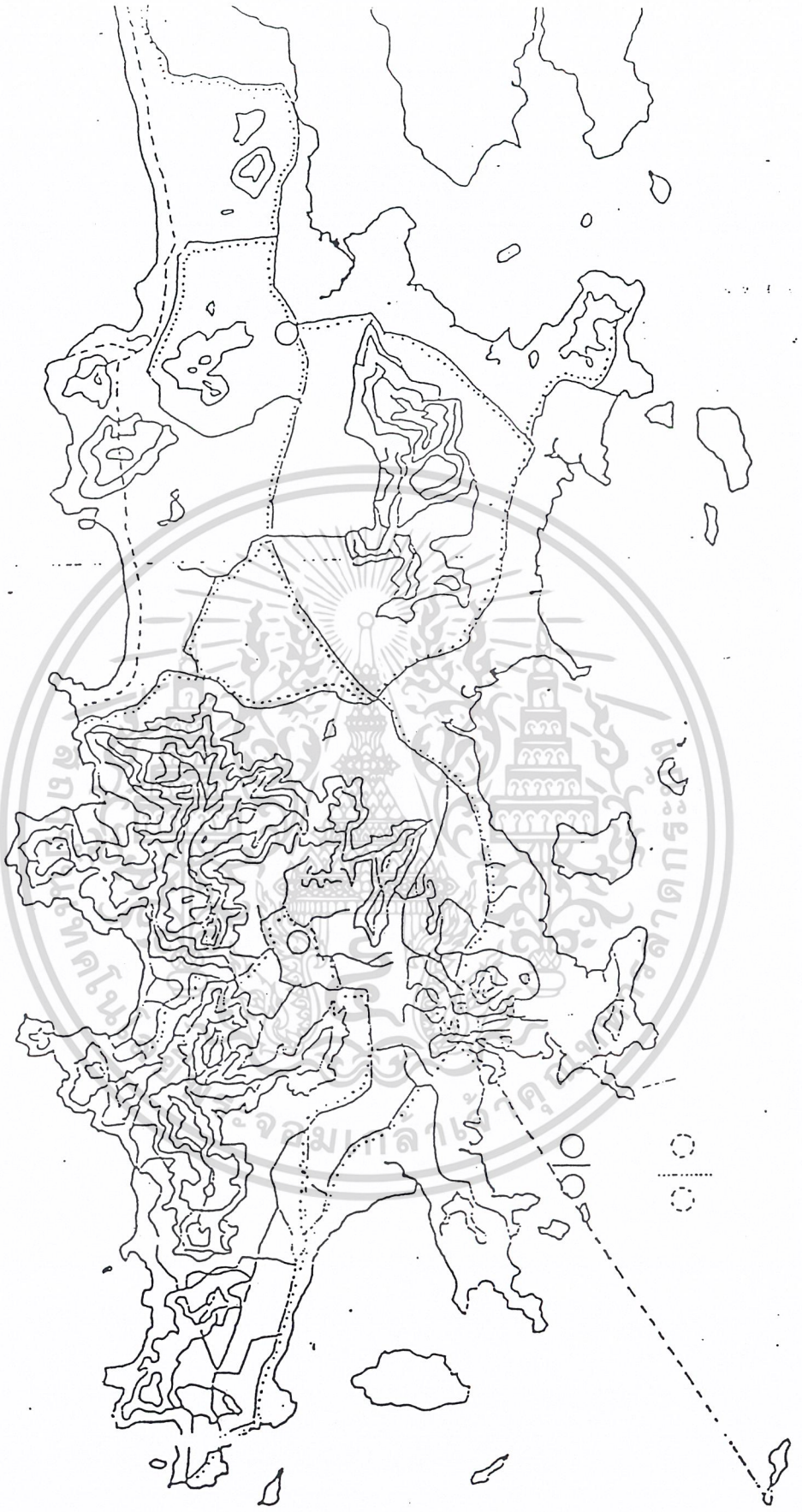

ภาพแสดงเครือข่ายระบบสื่อสาร จังหวัดภูเก็ต
(ที่มา: ประชาสัมพันธ์ จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.7 โครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำของจังหวัดภูเก็ต

น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค[2] พบว่าประชากรมีความต้องการน้ำประมาณ 24,042,550 ลบ.ม. ประกอบด้วยประชากรในเขตเมืองมีความต้องการน้ำกินน้ำใช้ประมาณ 5,977,605 ลบ.ม. และในเขตนอกเมืองประชากรมีความต้องการน้ำกินน้ำใช้ประมาณ 18,064,945 ลบ.ม.

น้ำเพื่อการเกษตร[3] ประชากรจังหวัดภูเก็ตมีการใช้น้ำเพื่อการเกษตรจากแหล่งน้ำที่เป็นบ่อบาดาลส่วนตัว 92 บ่อ บ่อบาดาลสาธารณะ 56 บ่อ บ่อน้ำตื้นส่วนตัว 11,960 บ่อ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ 162 บ่อ นอกจากนี้ ยังมีการใช้น้ำจากแหล่งน้ำอื่น ๆ ได้แก่ ลำคลอง หนองน้ำ ขุมเมือง และพรุ รวม 76 แห่ง

น้ำประปา[4] หมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ตที่มีน้ำประปาใช้มีจำนวน 83 หมู่บ้าน หรือร้อยละ 80.58 และมีหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำประปาใช้ 20 หมู่บ้าน หรือร้อยละ 19.42 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด สำหรับการให้บริการน้ำประปาในจังหวัดภูเก็ตมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ 2 หน่วยงาน คือ

1. การประปาเทศบาลเมืองภูเก็ต ดำเนินการผลิตน้ำประปาเพื่อให้บริการแก่ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต และพื้นที่ใกล้เคียง จากแหล่งน้ำดิบในเหมืองร้าง 9 แห่ง มีกำลังการผลิตประมาณ 15,422 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงต้องอาศัยน้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาควันละ 7,514 ลบ.ม.

2. การประปาส่วนภูมิภาค ดำเนินการจัดการระบบน้ำประปา เพื่อให้บริการแก่ชุมชนในเขตอำเภอกะทู้ และพื้นที่ใกล้เคียง จากแหล่งน้ำ 2 แหล่ง คือ โรงกรองน้ำกระหลิม ซึ่งมีกำลังผลิต 30 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง และจากโรงกรองน้ำบางกรวด ซึ่งมีกำลังการผลิต 1,000 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

นอกจากนี้ ยังมีการประปาชุมชน ซึ่งให้บริการชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียงอีก 3 แห่ง คือ

1. การประปาเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี มีการใช้แหล่งน้ำดิบ จากขุมเหมืองบางมะรวน มีกำลังการผลิต 20 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

2. การประปาเทศบาลตำบลเชิงทะเล มีการใช้แหล่งน้ำดิบ จากขุมเหมืองบางมะรวน มีกำลังการผลิต 20 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

3. การประปาบ้านสะปำ มีการใช้แหล่งน้ำดิบ จากขุมเหมืองบางมะรวน มีกำลังการผลิต 20 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[2] กรมชลประทานจังหวัดภูเก็ต, การศึกษาความต้องการน้ำกินน้ำใช้ของประชากรจังหวัดภูเก็ต (2542)

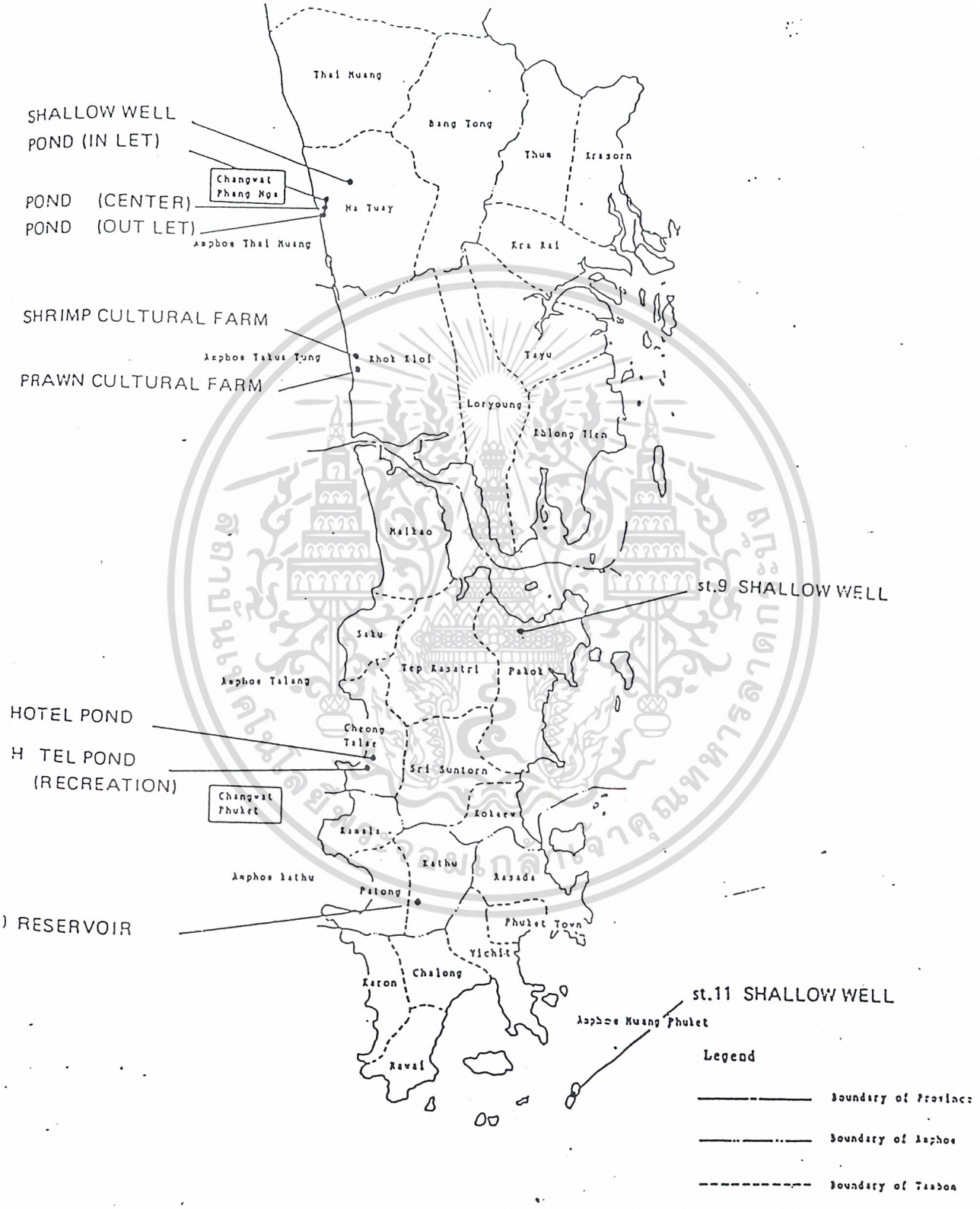

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงตำแหน่งอ่างเก็บน้ำ จังหวัดภูเก็ต
(ที่มา: อุตุนิยมวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

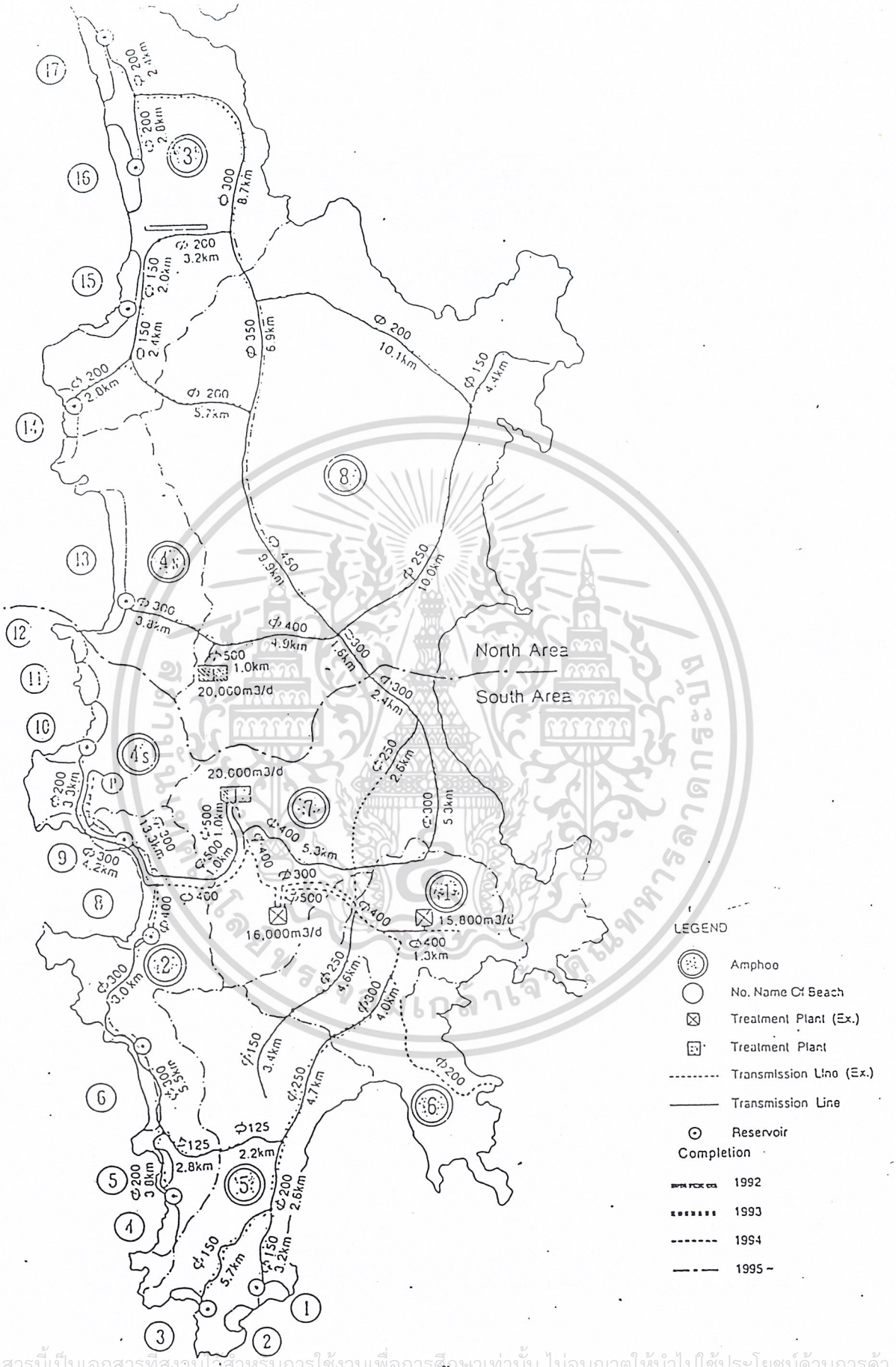

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงระบบน้ำใช้ จังหวัดภูเก็ต
(ที่มา: อุตุนิยมวิทยา จังหวัดภูเก็ต)

4.2.8 โครงสร้างพื้นฐานด้านไฟฟ้าของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต มีการดำเนินการด้านไฟฟ้าจาก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยมีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น 752,982,218.23ยูนิต ให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้า 72,782 ราย และในจำนวนนี้เป็นการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่ สถานธุรกิจ และอุตสาหกรรมมากที่สุด คือร้อยละ 74.15 รองลงมา คือ ที่อยู่อาศัย ร้อยละ 21.98 สำหรับกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัดภูเก็ตนั้นได้จากการผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำของเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยระบบสายส่งศักย์แรงสูง 115 กิโลวัตต์ และการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังแสงอาทิตย์ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดภูเก็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[3] กรมชลประทานจังหวัดภูเก็ต, การศึกษาความต้องการน้ำกินน้ำใช้ของประชากรจังหวัดภูเก็ต (2542)

[4] กรมชลประทานจังหวัดภูเก็ต, การศึกษาความต้องการน้ำกินน้ำใช้ของประชากรจังหวัดภูเก็ต (2542)

การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ยูนิต)	อำเภอ		รวม
	เมือง และ กะทู้	ถลาง	
1. ที่อยู่อาศัย	135,807,200.65	29,693,259.35	165,500,460.00 (21.98%)
2. ธุรกิจ และอุตสาหกรรม	479,498,948.52	78,861,510.53	558,360,459.05 (74.15%)
3. ราชการ และสาธารณะ	14,312,471.14	2,953,924.70	17,266,395.84 (2.29%)
4. อื่น ๆ	9,923,434.41	1,931,468.93	11,854,903.34 (1.58%)
รวม	639,542,054.70	113,440,163.50	752,982,218.23 (100%)
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า(ราย)	57,769	15,013	72,782

ตารางแสดงการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า และการไฟฟ้ารายอำเภอ ปีงบประมาณ 2542 (ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดภูเก็ต)

4.2.9 โครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการสาธารณสุข

ความสามารถในการให้บริการด้านสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย สถานพยาบาลทั้งภาครัฐ และเอกชน รวม 30 แห่ง จำแนกเป็น โรงพยาบาล 9 แห่ง รวม 1,357 เตียง เป็นโรงพยาบาลของภาครัฐ 3 แห่ง จำนวน 454 เตียง โรงพยาบาลเอกชน 6 แห่ง จำนวน 903 เตียง และมีสถานีอนามัยกระจายอยู่ทุกตำบล รวม 21 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับบุคลากรทางด้านการแพทย์ทั้งหมด 598 คน ประกอบด้วยแพทย์ 117 คน ทันตแพทย์ 19 คน เภสัชกร 22 คน และพยาบาลวิชาชีพ 387 คน ถ้าคิดเป็นอัตราส่วน แพทย์ต่อประชากร เท่ากับ 1: 2,036 อัตราส่วนทันตแพทย์ต่อประชากร เท่ากับ 1: 12,537 อัตราส่วนเภสัชกรต่อประชากร เท่ากับ 1:10,827 และอัตราส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากร เท่ากับ 1: 615

บุคลากร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	รวม	อัตราส่วน : ประชากร
1. แพทย์	55	62	117	1 : 2,036
2. ทันตแพทย์	11	8	19	1 : 12,537
3. เภสัชกร	12	10	22	1 : 10,827
4. พยาบาลวิชาชีพ	237	150	387	1 : 615

ตารางแสดงจำนวนและอัตราส่วนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขต่อประชากรแยกตามประเภท
(ที่มา: กองแผนงาน สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดภูเก็ต)

4.2.10 โครงสร้างพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. 2542 สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งทะเลของจังหวัดภูเก็ต ได้รับความเสื่อมโทรมมาก เนื่องมาจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การทำเหมืองแร่บนบกและในทะเล การถมขยะ ซึ่งก่อให้เกิดการลดลงของปริมาณออกซิเจนในน้ำ มีแบคทีเรียเพิ่มมากขึ้น คุณภาพของน้ำทะเลลดต่ำลง

นอกจากนี้ทรัพยากรแหล่งน้ำของจังหวัดภูเก็ตมีความจำกัดในเชิงปริมาณ ซึ่งไม่เพียงพอกับอัตราการขยายตัวของ ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบกับขาดการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำที่เหมาะสม จึงนำมาซึ่งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรแหล่งน้ำ

ด้านสภาพป่าไม้ ทั้งป่าบก และป่าชายเลน ได้เกิดความเสื่อมโทรมมากขึ้น มีสาเหตุมาจากการถูกเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ ทั้งการเข้าไปใช้พื้นที่อย่างถาวร และชั่วคราว

สำหรับทรัพยากรดิน จังหวัดภูเก็ตมีอัตราการชะล้าง และการพังทลายของดิน อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำ มีปัญหาดินเค็ม และดินเปรี้ยวบ้าง ตามแนวชายฝั่งทะเล ประมาณร้อยละ 12.66 ของพื้นที่จังหวัด มีปัญหาความเสื่อมโทรมทางกายภาพ และเคมีจากการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ซึ่งน้ำเค็มจากการเลี้ยงกุ้งทะเลด้านชายฝั่งทะเลตะวันออกจะแพร่กระจายสู่พื้นที่ทำการกสิกรรม มีผลกระทบต่อการเกษตร และระบบนิเวศน์บก และระบบนิเวศน์น้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีการท่องเที่ยวติดอันดับโลก จึงต้องมีการรักษาสภาพแวดล้อม ให้มีความมั่นคงยั่งยืนตลอดกาล ดังนั้นจึงมีการดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของน้ำเสีย และขยะ ดังต่อไปนี้

1. น้ำเสีย ภูเก็ตเป็นจังหวัดพิเศษที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้กำหนดให้มีกฎหมายเฉพาะในการควบคุม และรักษาสภาพแวดล้อมทั่วทั้งเกาะภูเก็ต ได้แก่ พระราชบัญญัติ และประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ปี พ.ศ. 2540 ที่ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการ ที่จะก่อสร้างอาคารที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 20 ห้องขึ้นไป จะต้องจัดทำรายงานสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไปจะต้องทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับสมบูรณ์ และอื่นๆ เช่น การกำหนดความสูงของอาคาร ที่ก่อสร้างห่างจากฝั่งทะเล เป็นต้น

2. ขยะ จังหวัดภูเก็ต มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 180 ตันต่อวัน หน่วยงานของรัฐจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกำจัด 1,771 บาทต่อตัน หรือ ประมาณ 354,200 บาทต่อวัน การดำเนินการจัดการขยะ ของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน มีโรงงานกำจัดขยะโดยใช้ระบบการเผาขยะ ด้วยความร้อนสูงตั้งอยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในการดูแลของ กรมโยธาธิการ สามารถกำจัดขยะได้ทั้งจังหวัด วันละ 250 ตัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

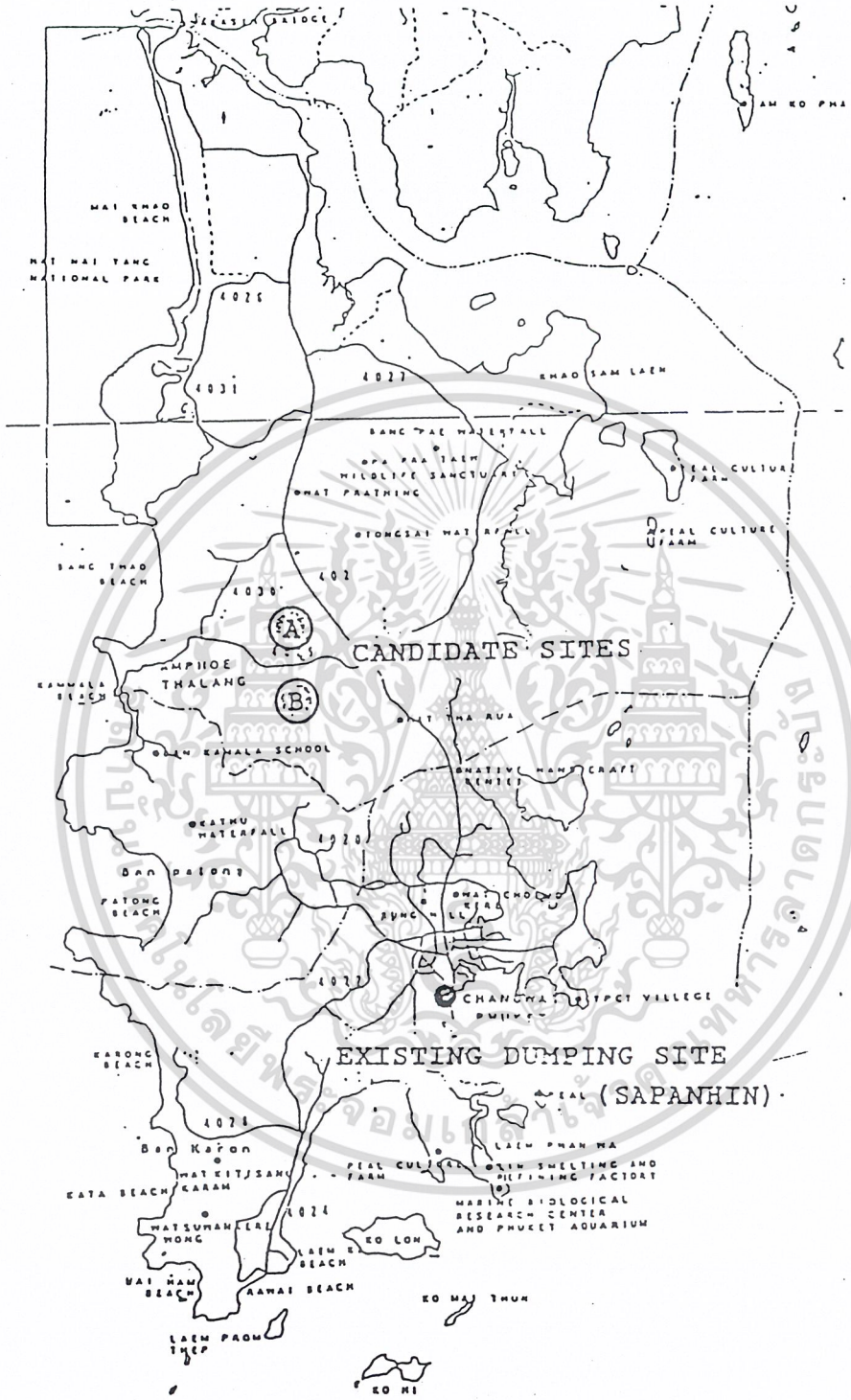

ภาพแสดงระบบกำจัดขยะ จังหวัดภูเก็ต

(ที่มา: เทศบาล จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

4.3.1 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และหัตถกรรม ดังต่อไปนี้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
1. วัดฉลอง	8	เป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อของหลวงพ่อแช่ม ซึ่งเป็นผู้ที่ช่วยเหลือชาวบ้าน ในการต่อสู้กับพวกอั้งยี่ ที่คิดกบฏเมืองภูเก็ตจนสำเร็จ
2. วัดพระนางสร้าง	20	เป็นวัดที่เก่าแก่ และเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ เพราะเคยเป็นค่ายในการสู้รบกับพม่า เมื่อ พ.ศ. 2328
3. วัดพระทอง	21	เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำที่โผล่เพียงพระเกศมาลาขึ้นมาจากพื้นดิน
4. บ้านท้าวเทพกระษัตรี	-	ตั้งอยู่ที่บ้านเคียน ต.เทพกระษัตรี เป็นบ้านเดิมของท้าวเทพกระษัตรี
5. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	12	มีการแสดงหลักฐานทางโบราณคดี อาทิ โบราณวัตถุ ศิลปะที่ค้นพบแถบบริเวณด้านชายฝั่งทะเลอันดามัน และการจำลองประวัติศาสตร์ศึกถลาง

ตารางแสดงสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และศาสนาของ จ.ภูเก็ต
(ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
1. อ่าวฉลอง	11	เป็นชายหาดรูปโค้งยาวเหยียด มีทรายที่ปนโคลน จึงไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ แต่เหมาะสำหรับจอดเรือ
2. แหลมกา	16	เป็นหาดที่สงบเงียบ หาดทรายขาวสะอาดมีโขดหินเรียงราย
3. หาดราไวย์	17	เป็นชายหาดที่ตื้น ไม่มีลม และบริเวณหาดมีเรือประมง และเรือให้นักท่องเที่ยวเช่าไปเกาะต่างๆ อาทิ เกาะเฮ เกาะบอน เกาะราหยา
4. แหลมพรมเทพ	17	เป็นแหลมที่มีหน้าผาสูงอยู่ทางใต้สุดของเกาะภูเก็ต น้ำทะเลลึกเป็นกระแสน้ำวน และมีสีเขียวมรกต เป็นสถานที่ที่สามารถชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามมาก
5. หาดในหาน	18	เป็นหาดที่มีทรายขาวสะอาด มีบรรยากาศที่สงบ แต่ช่วงมรสุมคลื่นลมแรง
6. หาดกะตะ	18	มีหาดทรายขาวสะอาด และเหมาะกับการดำน้ำดูปะการัง แต่ช่วงมรสุมคลื่นลมแรง
7. หาดกะรน	20	เป็นหาดทรายขาวสะอาด
8. จุดชมวิว	17	อยู่ระหว่างหาดในหาน และหาดกะตะน้อย ตามเส้นทางถนนรอบเกาะ ทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเวิ้งอ่าว 3 อ่าว ของหาดกะตะ หาดกะตะน้อย และหาดกะรน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
9. อ่าวเสน	-	เป็นอ่าวเล็ก ๆ ติดกับหาดในหาน มีหาดทรายขาวสะอาดโขดหินน้อย และสงบเงียบ
10. เกาะสิเหร่	20	เป็นเกาะที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ต มีสะพานจากเกาะภูเก็ตข้ามคลองท่าจีนไปเกาะสิเหร่ และบนเกาะมีวัดเกาะสิเหร่ เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธไสยาสน์องค์ใหญ่บนยอดเขา และบนเกาะนี้มีหมู่บ้านชาวเลที่แหลมตุ๊กแก ซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวเลที่ใหญ่ที่สุดในภูเก็ต
11. เกาะแก้วพิสดาร	-	เป็นเกาะเล็ก ๆ อยู่ทางตอนใต้ของแหลมพรมเทพ สามารถเดินทางโดยเรือจากหาดราไวย์โดยใช้เวลา 15 นาที บนเกาะมีวัดและเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธบาทจำลอง
12. เกาะโหลน	-	เป็นเกาะใหญ่ทางตอนใต้อยู่ใกล้อ่าวฉลอง ใช้เวลาเดินทางจากอ่าวฉลอง 20 นาที
13. เกาะบอน	-	เป็นเกาะทางตอนใต้มีหาดทรายขาว สามารถเล่นน้ำได้ ใช้เวลาเดินทางจากหาดราไวย์ หรือแหลมกา 10 นาที
14. เกาะเฮ	-	อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของแหลมพันวา สามารถเดินทางโดยเรือจากหาดราไวย์และอ่าวฉลอง บนเกาะมี 2 หาด อยู่ทางด้านทิศเหนือ และตะวันออกของเกาะ มีหาดทรายขาว มีแนวปะการังเหมาะสำหรับดำน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
15. เกาะราชาใหญ่	-	มีหาดทางด้านตะวันตกอยู่ระหว่างหุบเขา เป็นรูปคล้ายเกือกม้า เรียกว่าอ่าวน้ำตาตก มีน้ำทะเลใสคล้ายทะเลแถบหมู่เกาะสิมิลัน
16. เกาะราชาน้อย	-	อยู่ห่างจากเกาะราชาใหญ่ 10 กม. เป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของหินปะการัง น้ำทะเลใสสีเขียวมรกต ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ
17. เกาะไม้ท่อน	-	เป็นเกาะเล็กๆ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีหาดทรายขาว น้ำทะเลใส เหมาะแก่การเล่นน้ำ
18. เกาะตะเภาใหญ่	-	เป็นเกาะทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ใช้เวลาเดินทางจากอ่าวมะขาม 10 นาที บนเกาะมีนกเงือกอยู่อาศัย
19. เกาะรังใหญ่	-	เป็นเกาะเล็กๆ ทางทิศตะวันออก บนเกาะมีฟาร์มมุก มีบริการพายเรือแคนู
20. เกาะมะพร้าว	-	อยู่ทางทิศตะวันออก ใช้เวลาเดินทางจากท่าเรือแหลมหิน 15 นาที บนเกาะมีหมู่บ้านประกอบอาชีพประมง และทำการเกษตร
21. เขารัง	-	อยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของตัวเมือง เป็นเนินเขาเตี้ยๆ แต่สามารถมองเห็นทัศนียภาพของตัวเมืองภูเก็ตได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
22. สะพานหิน	-	เป็นสถานที่พักผ่อนที่อยู่ภายในตัวเมือง ตั้งอยู่สุดถนนภูเก็ต ติดชายฝั่งทะเล เป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์หลัก 60 ปี สร้างเมื่อ พ.ศ. 2512 เพื่อระลึกถึงกัปตันเอ็ดเวิร์ด โธมัสไมล์ ชาวออสเตรเลีย ผู้นำเรือขุดแร่ลำแรกมาใช้ขุดดีบุก

ตารางแสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.เมือง จ.ภูเก็ต
(ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
23. หาดป่าตอง	15	เป็นหาดที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุดในเกาะภูเก็ต และเหมาะสำหรับเล่นกีฬาทางน้ำทุกชนิด
24. หาดกมลา	25	เป็นหาดที่สงบเงียบ มีที่พักไม่มาก
25. หาดกะหลิม	-	เป็นหาดเล็ก ๆ ใกล้หาดป่าตองมีโขดหินและแนวปะการัง
26. น้ำตกกะทู้	15	**เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ร่มรื่นด้วยแมกไม้นานาพันธุ์**

ตารางแสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต
(ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
27. หาดสุรินทร์	24	เป็นหาดที่สงบเงียบ อยู่ริมเขา ในฤดูมรสุมคลื่นลมแรง ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ
28. หาดในทอน	-	เป็นชายหาดที่มีบรรยากาศเงียบสงบมีทิวทัศน์ที่สวยงาม
29. แหลมสิงห์	26	เป็นหาดเล็ก ๆ สงบเงียบมีหาดทรายขาวสะอาด มีโขดหินสวยงาม
30. หาดในยาง	30	เป็นหาดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ และเป็นที่ตั้งของเขตที่ทำการอุทยานฯ มีความร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อน มีแนวปะการังขนาดใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลนานาชนิดโดยเฉพาะเต่าทะเล ซึ่งจะขึ้นมาวางไข่บนหาดราวเดือน พย. ถึง กพ.
31. หาดทรายแก้ว	-	เป็นหาดที่ทอดยาวขนานกับทิวสน ซึ่งอยู่ติดกับหาดไม้ขาวเรื่อยไปจนถึงสะพานสารสิน และเป็นเกาะที่อยู่เหนือสุดของเกาะภูเก็ต
32. หาดไม้ขาว	-	เป็นชายหาดที่มีจักจั่นทะเล และมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่
33. อุทยานแห่งชาติสิรินาถ	-	มีชายหาดยาวต่อเนื่องกันถึง 13 กม. เริ่มตั้งแต่หาดมนทอน ในยาง ไม้ขาว และหาดทรายแก้ว
34. เกาะนาคาน้อย	-	เป็นเกาะเล็ก ๆ ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีชื่อเสียงด้านการเลี้ยงมุก มีชายหาดที่สามารถว่ายน้ำได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
35. น้ำตกโตนไทร	22	เป็นน้ำตกขนาดเล็ก น้ำจะไหลแรงในช่วงฤดูฝน
36. น้ำตกบางแป	-	เป็นน้ำตกขนาเล็ก มีสวนรุกขชาติร่มรื่น มีสถานอนุบาลชะนี
37. สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแหว	-	เป็นป่าดิบชื้น อุดมด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด

ตารางแสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.ถลาง จ.ภูเก็ต
(ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่นอกเหนือจากตาราง ได้แก่ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ศูนย์อนุรักษ์ท้องถิ่นกะทู้ ศูนย์ชีววิทยาทางทะเล เหมืองแร่ดีบุก (เจ้าฟ้า) ศูนย์หัตถกรรมจังหวัดภูเก็ต หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ และพิพิธภัณฑ์เปลือกหอยภูเก็ต เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 ภาวะการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตในปี พ.ศ. 2542

จังหวัดภูเก็ตในปี พ.ศ. 2542 มีผู้เยี่ยมเยือน[5] ทั้งชาวไทย และต่างประเทศเข้ามาจำนวน 3,083,208 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15.89 ในจำนวนผู้เยียมเยือนที่เข้ามาร้อยละ 68 เป็นการเดินทางมาเอง สำหรับยานพาหนะที่ผู้เยี่ยมเยือนใช้เดินทางมากที่สุด คือ เครื่องบิน รองลงมา คือรถส่วนบุคคล และการเข้าพักของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าพักในโรงแรม แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดที่ได้รับความนิยมมาก ได้แก่ หาดป่าตอง ตัวเมืองภูเก็ต หาดกะตะ และแหลมพรมเทพ

จากจำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2542 ทำให้เกิดรายได้หมุนเวียนในพื้นที่จำนวน 55,458.89 ล้านบาท ซึ่งนักท่องเที่ยวแต่ละคนมีการใช้จ่าย โดยเฉลี่ยวันละ 3,690.09 บาท สำหรับจำนวนนักทัศนาจรทำให้เกิดรายได้หมุนเวียนในพื้นที่ 255.47 ล้านบาท โดยนักทัศนาจรแต่ละคนมีการใช้จ่ายเฉลี่ยวันละ 2,148.95 บาท และจากรายได้ที่เกิดขึ้น ทำให้จังหวัดภูเก็ตมีรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 55,714.36 ล้านบาท โดยผู้เยี่ยมเยือนแต่ละคนมีการใช้จ่ายเฉลี่ยวันละ 3,630.67 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายด้านที่พัก และซื้อสินค้าที่ระลึก ตามลำดับ

การเข้าพักแรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตปี พ.ศ. 2542 พบว่า โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวเข้าพำนักโดยเฉลี่ย 5.07 วัน และมีการเข้าพักแรมเฉลี่ยร้อยละ 63.40 ของจำนวนสถานที่พักแรมในจังหวัดภูเก็ต 303 แห่ง รวมจำนวนห้องพัก 20,150 ห้อง และอัตราการเข้าพักแรมร้อยละ 63.40 นั้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเท่ากับร้อยละ 4.53

สำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้าพักแรมในปี พ.ศ. 2542 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,753,330 คน ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 2,077,423 คน หรือ ร้อยละ 75 ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักแรมทั้งหมด

---

[5] "ผู้เยี่ยมเยือน คือ นักท่องเที่ยว (นักท่องเที่ยวที่พำนัก) และนักทัศนาจร (นักท่องเที่ยวที่ไม่พำนัก)", สำนักงานจังหวัดภูเก็ต ฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผล, ข้อมูลสถิติจังหวัดภูเก็ต ประจำปี พ.ศ. 2543 (ภูเก็ต: สำนักงานจังหวัดภูเก็ต, 2543), หน้า 132

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ผู้เยี่ยมเยือน		รวม
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
1. จำนวนผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมด	915,406	2,167,802	3,803,208
1.1 จำนวนนักท่องเที่ยว	846,463	2,117,864	2,964,327
1.2 จำนวนนักทัศนาจร	68,934	49,938	118,881
2. จำนวนผู้เยี่ยมเยือนจำแนกตามพาหนะของการเดินทาง			
2.1 เครื่องบิน	334,246	1,208,048	1,542,294
2.2 รถโดยสารประจำทาง	221,829	358,815	580,644
2.3 รถส่วนบุคคล	355,979	599,142	955,121
2.4 อื่น ๆ	3,352	1,797	1,549
3. จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทสถานที่พัก			
3.1 โรงแรม	675,907	2,077,423	2,753,330
3.2 เกสท์เฮาส์	0	0	0
3.3 บังกะโล/รีสอร์ท	14,725	23,048	37,773
3.4 บ้านญาติ/เพื่อน	109,043	7,549	116,592
3.5 บ้านพักในอุทยาน	7,382	4,182	11,564
3.6 บ้านรับรอง	28,004	5,662	33,666
3.7 อื่น ๆ	11,402	0	11,402
4. เวลาพำนักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	3.51	5.70	5.07

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ผู้เยี่ยมเยือน		รวม
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	
5. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน (บาท)	2,540.69	3,920.51	3,630.67
5.1 นักท่องเที่ยว	2,581.49	3,958.73	3,690.09
5.2 นักทัศนาจร	2,039.80	2,299.65	2,148.95
6. รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	7,810.46	47,903.90	55,714.36
6.1 นักท่องเที่ยว	7,669.83	47,789.06	55,458.89
6.2 นักทัศนาจร	140.63	114.84	255.47
7. จำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทาง (ครั้ง)	2.71	4.86	4.22
7.1 นักท่องเที่ยว	2.69	4.94	4.30
7.2 นักทัศนาจร	2.91	1.18	2.28

ตารางแสดงสถิติผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดภูเก็ตในปี พ.ศ. 2542
(ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้เขต 4)

4.3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

สถานบริการที่พัก ในปัจจุบันจังหวัดภูเก็ตมีที่พักทั้งหมด 353 แห่ง รวมห้องพักทั้งหมด 20,596 ห้อง ในจำนวนนี้เป็นห้องพักที่ตั้งอยู่ ณ หาดป่าตองร้อยละ 30.48 รองลงมาคือ ห้องพักในตัวเมืองร้อยละ 19.55 และห้องพักที่ตั้งอยู่ ณ หาดกะรนร้อยละ 13.72 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่	จำนวนห้องพัก(แห่ง)	จำนวนห้องพัก	
		ห้อง	ร้อยละ
1. ตัวเมือง	55	4,027	19.55
2. นอกเมือง	2	89	0.43
3. หาดป่าตอง	122	6,277	30.48
4. หาดกะหลิม	10	775	3.76
5. หาดนาคาเล	1	199	0.97
6. บ้านกะทู้	1	6	0.03
7. หาดกะตะ	31	1,322	6.42
8. หาดกะตะน้อย	4	532	2.58
9. หาดกะรน	43	2,826	13.72
10. หาดกะรนน้อย	2	480	2.33
11. หาดบางเทา	9	1,347	6.54
12. อ่าวฉลอง	7	114	0.55
13. เกาะเฮ	1	63	0.31
14. หาดมิตรภาพ	3	83	0.40
15. แหลมกา	2	310	1.51
16. หาดกมลา	12	242	1.17
17. หาดไม้ขาว	1	10	0.05
18. หาดไม้ท่อน	1	75	0.36
19. หาดในหาน	5	172	0.84
20. อ่าวเสน	2	72	0.35
21. หาดละนุ้ย	1	16	0.08
22. หาดในทอน	4	35	0.17
23. หาดในยาง	6	360	1.75
24. หาดพันทรี	2	145	0.70
25. แหลมพันวา	3	255	1.24
26. หาดราไวย์	4	106	0.51
27. เกาะรายาใหญ่	5	75	0.36
28. เกาะสิเหร่	1	6	0.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่	จำนวนที่พัก(แห่ง)	จำนวนห้องพัก	
		ห้อง	ร้อยละ
29. หาดสุรินทร์	4	70	0.34
30. เกาะตะเภาใหญ่	1	90	0.44
31. แหลมทราย	1	31	0.15
32. ที่พักในสนามกอล์ฟ	3	233	1.13
33. ที่พักที่มารีน่า	1	82	0.40
34. ที่พักในมหาวิทยาลัย	3	71	0.34
รวม	353	20,596	100.00

ตารางแสดงจำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2542
(ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต 4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

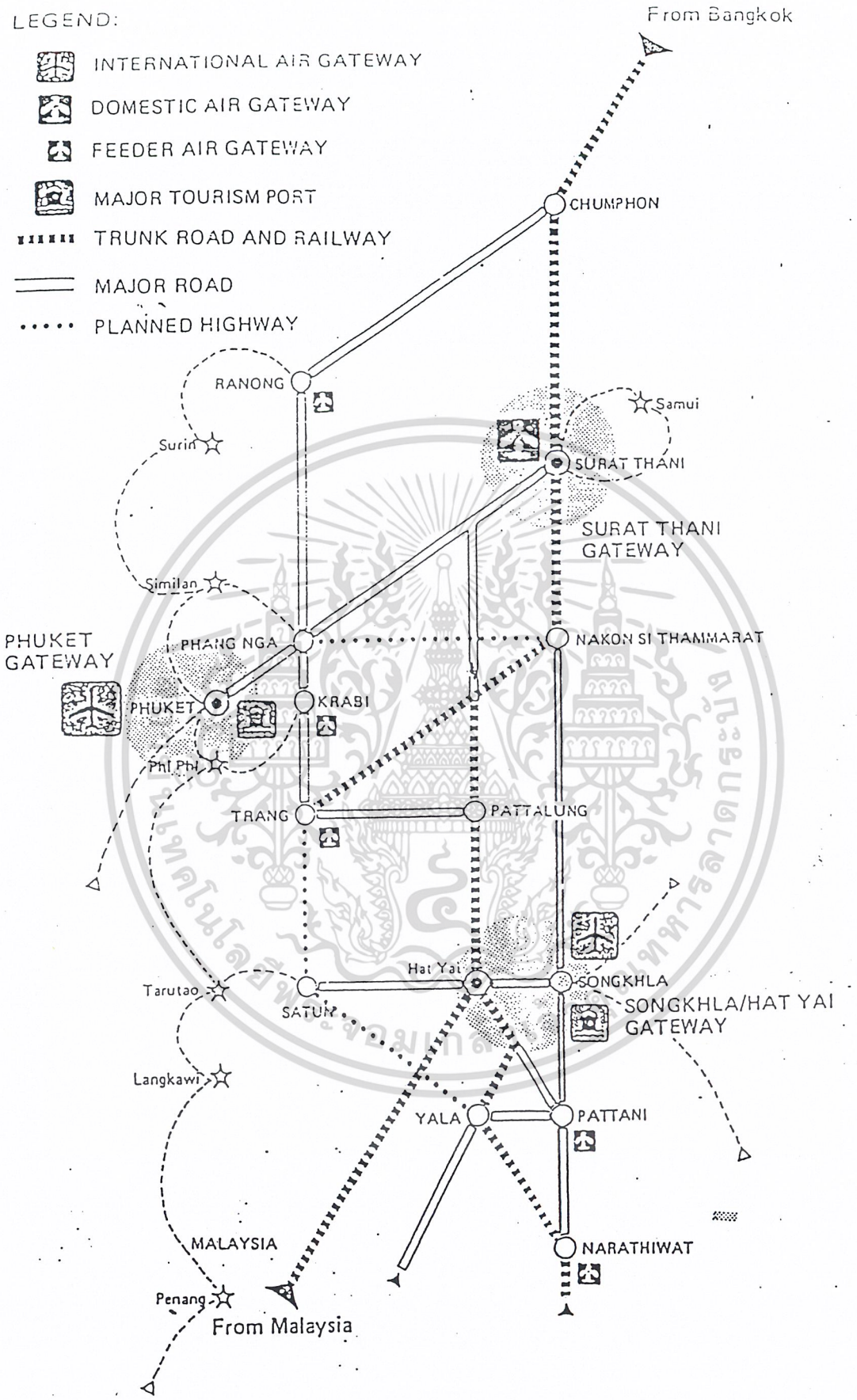

ภาพแสดงเส้นทางการคมนาคมทางอากาศภาคใต้ตอนล่าง ประเทศไทย

(ที่มา: สำนักงาน จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ตารางเส้นทางการบินภายในประเทศ

สายการบิน	เส้นทางการบินภายในประเทศ			
	ต้นทาง-ปลายทาง	วัน	เวลา	เที่ยวบินที่
1. Thai Airways Inter National (TG)	กรุงเทพ – ภูเก็ต	ทุกวัน	07.00-08.30	TG267
		ทุกวัน	08.00-0.920	TG203
		ทุกวัน	09.00-10.20	TG921
		ทุกวัน	10.00-11.20	TG207
		ทุกวัน	11.00-12.20	TG209
		ทุกวัน	13.00-14.20	TG211
		ทุกวัน	14.00-15.20	TG213
		ทุกวัน	15.00-16.20	TG215
		ทุกวัน	16.00-17.20	TG405
		ทุกวัน	16.20-17.40	TG997
		ทุกวัน	17.00-18.20	TG641
		ทุกวัน	18.20-19.40	TG221
		ทุกวัน	21.00-22.20	TG225
	เชียงใหม่ – ภูเก็ต	จันทร์,พุธ,ศุกร์,เสาร์, อาทิตย์	11.15-13.10	TG129
	หาดใหญ่ – ภูเก็ต	ทุกวัน	10.10-10.55	TG282
		ศุกร์,อาทิตย์	17.45-18.30	TG288
	ภูเก็ต – กรุงเทพ	**ทุกวัน**	**08.00-09.25**	**TG640**
		ทุกวัน	**10.10-11.35**	**TG204**
		ทุกวัน	**10.50-12.15**	**TG406**
		ทุกวัน	**11.10-12.35**	**TG206**
		ทุกวัน	**12.10-13.35**	**TG208**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สายการบิน	เส้นทางการบินภายในประเทศ			
	ต้นทาง-ปลายทาง	วัน	เวลา	เที่ยวบินที่
	ภูเก็ต – กรุงเทพ	ทุกวัน	12.15-13.45	TG268
		อาทิตย์	13.10-14.35	TG210
		จันทร์,พุธ,พฤหัสบดี, ศุกร์,เสาร์,อาทิตย์	17.10-18.35	TG216
		ทุกวัน	19.10-20.35	TG218
		ทุกวัน	20.40-22.05	TG920
	ภูเก็ต – หาดใหญ่	ทุกวัน	08.46-12.15	TG283
		ศุกร์,อาทิตย์	08.00-19.50	TG289
2. Bangkok Airways (PG)	เกาะสมุย –ภูเก็ต	ทุกวัน	14.00-14.50	PG251
	ภูเก็ต – เกาะสมุย	ทุกวัน	06.30-16.20	PG252
3. Thai Airways Inter National (TG)	Hong Kong – ภูเก็ต	พุธ,ศุกร์,อาทิตย์	11.20-13.40	TG605
	Kuala Lumpur – ภูเก็ต	ทุกวัน	11.35-11.50	TG4786
		ศุกร์,อาทิตย์	17.50-18.05	TG4790
	Perth –ภูเก็ต	จันทร์,เสาร์	09.10-14.20	TG996
	Penang – ภูเก็ต	พุธ,ศุกร์,อาทิตย์	15.10-15.05	TG4788

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สายการบิน	เส้นทางการบินภายในประเทศ			
	ต้นทาง-ปลายทาง	วัน	เวลา	เที่ยวบินที่
	Singapore – ภูเก็ต	ทุกวัน	09.20-10.05	TG406
	Taipei – ภูเก็ต	พุธ,ศุกร์,อาทิตย์	08.30-13.40	TG605
	Tokyo – ภูเก็ต	ทุกวัน	11.00-18.20	TG641
	Frankfurt – ภูเก็ต	ทุกวันจันทร์,อังคาร, พฤหัสบดี,เสาร์	15.05-10.20	TG921
	ภูเก็ต – Kuala Lumpur	ทุกวันจันทร์,อังคาร, พฤหัสบดี,เสาร์	12.30-14.55	TG4787
		พุธ,ศุกร์,อาทิตย์	15.45-18.10	TG4787
		ศุกร์,อาทิตย์	18.55-21.20	TG4791
	ภูเก็ต – Penang	พุธ,ศุกร์,อาทิตย์	12.30-14.25	TG4789
	ภูเก็ต – Perth	อาทิตย์	18.40-01.55	TG997
	ภูเก็ต – Singapore	ทุกวัน	18.50-21.35	TG405
	ภูเก็ต – Tokyo	ทุกวัน	08.00-19.00	TG640
	ภูเก็ต – Frank Furt	ทุกวัน	20.40-06.20	TG920

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สายการบิน	เส้นทางการบินภายในประเทศ			
	ต้นทาง-ปลายทาง	วัน	เวลา	เที่ยวบินที่
4. Sabena Airline (SN)	Brussels – ภูเก็ต	พุธ,อาทิตย์	11.00-05.25	SN289
	ภูเก็ต – Brussels	จันทร์,พฤหัสบดี	07.45-17.10	SN290
5. DraGonair (KA)	Hong Kong – ภูเก็ต	เสาร์	09.55-12.30	KA212
		จันทร์,พฤหัสบดี	14.20-22.15	KA212
	ภูเก็ต – Hong Kong	เสาร์	13.25-17.55	KA213
		จันทร์,พฤหัสบดี	17.40-22.15	KA213
6. Silk Air (MI)	Singapore – ภูเก็ต	พฤหัสบดี,ศุกร์,เสาร์	08.55-09.35	MI752
		อาทิตย์	14.05-14.45	MI756
		ทุกวัน	19.05-19.45	MI758
	ภูเก็ต – Singapore	พฤหัสบดี,ศุกร์,เสาร์	10.05-12.45	MI751
		อาทิตย์	15.20-18.00	MI755

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา: Air – Sea Guide, May 1998

ตารางการบินของบริษัทการบินไทย (มหาชน) จำกัด

4.5 ลักษณะสถาปัตยกรรมท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

4.5.1 ประวัติสถาปัตยกรรม จังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตในอดีตดั้งเดิม ได้แก่ เงาะชาไก และชาวน้ำ(ชาวเล หรือชาวไทยใหม่) ต่อมาได้มีชาวอินเดีย ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยน อพยพเข้ามา สำหรับชาวไทย ได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้น ทำให้สามารถยึดครองภูเก็ตได้มากกว่าชาติอื่นๆ และในที่สุด ชาวไทยที่อาศัยอยู่ก็ได้นำเอาวัฒนธรรมของชาติต่างๆ มาปรับปรุง และดัดแปลง จนกระทั่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ต สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

สถาปัตยกรรมของชาวภูเก็ตที่หลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ และวัดวาอาราม

ภูเก็ตเป็นเมืองที่มีแร่ดีบุกมาตั้งแต่แรก สมัยสมเด็จพระเอกาทศรถแห่งกรุงศรีอยุธยา แต่ในแง่ของวิวัฒนาการชุมชนแล้วภูเก็ตมีประวัติศาสตร์ยาวนานย้อนไปถึงสมัยสุโขทัย และ ศรีวิชัยทีเดียว ภูเก็ตเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากที่ไทยกับพม่าเลือกทำวงครามกัน เป็นเพราะพม่าตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ

ในช่วงนั้นอังกฤษไปตั้งตลาดรับซื้อดีบุกที่เกาะหมาก หรือ ปีนัง เพื่อส่งไปขายต่อยุโรปทำให้ดีบุกมีราคาสูงขึ้น ชาวภูเก็ต ซึ่งประกอบด้วยคนไทยเชื้อสายพังงา – ถลาง คนมลายู และ คนจีนนักแสวงโชคจึงช่วยกันทำมาค้าขายแร่ ซึ่งอยู่ในประมาณรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ครั้นพอถึงรัชกาลที่ 4 คนภูเก็ตก็เริ่มทำเหมืองกันแล้ว ในสมัยรัชกาลที่ 4 และ รัชกาลต่อมาจึงเกิด “นายเหมือง” ขึ้นอย่างมากมาย บ้านเมืองภูเก็ตที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบันก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลงานของท่านเหล่านี้เหลือทิ้งไว้ให้เป็นมรดกแก่คนรุ่นหลัง

อาคารรุ่นเก่าเหล่านี้เป็นบ้านเรือน ร้านค้า ที่ทำการรัฐบาล ตลอดจนธนาคาร และ อื่น ๆ บางส่วนอยู่ในรูปตึกแถว และ บางส่วนก็เป็นอาคารที่แยกออกมาเป็นพิเศษ หรือ เป็นบ้านพักอาศัยส่วนตัว สถาปัตยกรรมเหล่านี้มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษกว่าที่อื่น ๆ และยังคงเหลืออยู่อีกมาก

สถาปัตยกรรมซึ่งมีอิทธิพลฝรั่งนั้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครด้วยเหตุผลทางการเมือง เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระปรีชาสามารถรู้ใจฝรั่ง ว่าถ้าฝรั่งเห็นเรากินอยู่แบบฝรั่งแล้ว จะถือว่าเราเจริญทัดเทียมกัน ไม่กล้าเอาเป็นเมืองขึ้นดังที่อ้างเอาประเทศอื่น ๆ พระองค์ท่านจึงรีบเร่งแปลงโฉมหน้าเมืองบางกอกให้กลายเป็นฝรั่งอย่างรวดเร็ว แต่การเปลี่ยนแปลงในยุคนั้นเป็นเพียงรูปธรรมเท่านั้น วิถีชีวิตยังคงมีความเป็นอยู่อย่างไทยแท้แต่เดิม แต่สถาปัตยกรรมใกล้เคียงกัน และ ยุคเดียวกันที่ภูเก็ตไม่ได้เกิดเพราะเหตุดังกล่าวมาแล้ว อาคารเหล่านั้นเกิดขึ้นเพราะการค้าขายกับปีนัง คนภูเก็ตนั้นติดต่อใกล้ชิดกับปีนัง มากกว่ากรุงเทพมหานครด้วยเหตุผลของระยะทาง นอกจากการค้าขายแล้วยังส่งลูกหลานไปศึกษาเล่าเรียนด้วย ท่านเหล่านั้นได้เห็นบ้านเมืองของปีนังก็คงจะชอบใจเลยจดจำเอาแบบอย่างมาสร้างขึ้นบ้างในภูเก็ตเพราะสร้างด้วยใจรักมิใช่เพราะพิเศษกว่าที่อื่น

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของตึกเหล่านี้ในยุคแรก คือ รัชกาลที่ 4 นั้นมีของจีนอยู่มากเป็นตึกแถวสองชั้น หรือ ชั้นเดียว กำแพงหนาเพราะการก่อสร้างใช้ระบบกำแพงรับน้ำหนัก กระเบื้องหลังคาเป็นกระเบื้องโค้งแบบจีน รูปทรงหลังคาตลอดจนหน้าต่าง ประตู และ ส่วนตกแต่งต่าง ๆ ล้วนเป็นแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จีนทั้งสิ้น ในสมัยต่อมาจึงเริ่มเป็นฝรั่งมากขึ้น เพราะ ได้รับอิทธิพลสถาปัตยกรรมยุโรปจากมลายูผ่านทาง ปีนังลักษณะสถาปัตยกรรมแบบนี้เป็นลักษณะผสมระหว่าง ศิลปะแบบเรอเนสซองส์ และ นีโอคลาสสิค ของยุโรป กับ ศิลปะแบบจีน ผม ไทย

ตึกแถว หรือบ้านพักอาศัยซึ่งได้รับอิทธิพลสถาปัตยกรรมยุโรปในภูเก็ตมีหลายรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นตึกกำแพงหนา เพราะใช้ระบบกำแพงรับน้ำหนัก บางหลังซึ่งมีอายุน้อยกว่าอาจใช้กำแพงบางลง เพราะหันมาใช้การก่อสร้างระบบเสา และ คาน ตึกเหล่านี้มีทั้ง 2 และ 3 ชั้น มีอายุตั้งแต่ 60 – 100 กว่าปี ลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งคือนิยมใช้โค้ง (Arcade) ต่อช่วงเสา ถ้าเป็นตึกแถว โค้งต่อช่วงเสาจะเรียงกันเป็นแถวอยู่ด้านหน้าตึกชั้นล่างรับระเบียงชั้นสองทำให้เกิดลักษณะ Arcade กลายเป็นทางเท้าที่หลังคาคลุมเดินต่อเนื่องได้ตลอด ลักษณะของ Arcade นี้เคยมีในตึกแถวยุคแรก ๆ ของกรุงเทพมหานครแถวบริเวณเสาชิงช้า เจริญกรุง บำรุงเมือง เฟื่องนคร

ลวดลายปูนแบบของหัวเสา และ กรอบประตูหน้าต่างตลอดจนลวดบัว และ ลายตกแต่งต่าง ๆ นั้นล้วนปราณีตงดงามตามแบบยุโรป หัวเสามีทั้งแบบ Doric , Ionic , Corinthian และ แบบผสมลักษณะต่าง ๆ อันแสดงถึงอิทธิพลเรอเนสซองส์ และ นีโอคลาสสิค อย่างเด่นชัด แต่บานประตู หน้าต่างตลอดจนการตกแต่งภายใน และ เครื่องเรือนกลับเป็นแบบ จีน ปน ไทย หรือ จีนแท้ ๆ ลักษณะผสมเหล่านี้อยู่ในอัตราส่วนที่พอเหมาะ จึงทำให้ดูงดงามมาก

ประตูไม้มักทำเป็นสองชั้น คือ ประตูไม่สักทึบแกะสลักสวยงาม ด้านนอกเป็นไม้ชั้นหนึ่งปะบานประตูกระจกด้านใน การก่อสร้างใช้อิฐพื้นเมืองก่อซ้อน และ โบกปูนทับ พื้นบ้านภายในมักปูด้วยกระเบื้องจากปีนังมีลวดลายส่วนใหญ่เป็นรูปทรงเรขาคณิต และ มีความคงทนดีมาก เพดานสูงประมาณ 3.50 เมตร อากาศถ่ายเทได้ดีภายในอาคารจึงเย็นสบายตามธรรมชาติ

อาคารบ้านเรือนที่เห็นในภูเก็ตมีอายุประมาณ 80 – 100 ปี หรือเริ่มสร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 หรือ รัชกาลที่ 6 ตามหลักฐานกล่าวไว้ว่าอาคารบ้านเรือนเหล่านั้นสร้างกันมากที่สุดในสมัยที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์เป็นเจ้าเมืองภูเก็ต และ ได้นำแบบอย่างการก่อสร้างมาจากปีนังลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่งก็คือแปลนของอาคารดังกล่าวจะแบ่งออกเป็นช่วง 5 ช่วงด้วยกัน เรียกว่า “แบบไฟห้าปล้อง” แต่ละช่วงจะมีสกายไลท์ หรือ ช่องแสงเพื่อให้ความสว่างในตัวอาคาร และ ภายในบ้านแต่ละหลังจะมีบ่อน้ำอยู่ภายในบ้านเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน จากการที่ในบ้านแต่ละหลังมีบ่อน้ำเป็นสัดส่วนนี้เองโรคระบาดจึงไม่ค่อยได้เกิดขึ้นที่ภูเก็ต นอกจากอาคารบ้านเรือนในภูเก็ตแล้ว ยังมีอาคารลักษณะพิเศษอีกลักษณะหนึ่งที่ อำเภอกระทู้

อาคารที่กระทู้มีลักษณะสถาปัตยกรรมที่มีอิทธิพลมาจากจีนมากกว่าอาคารในตัวเมืองภูเก็ต บ้านจะมีลักษณะเป็นห้องแถวเรียงรายไปสองข้างถนน หลังคาเอียงลาดมาก มุงด้วยกระเบื้องดินเผารูปโค้งครึ่งวงกลม หรือ ที่เรียกกันว่า “กะบู” มีลักษณะคว่ำอันหนึ่ง หงายอันหนึ่งสลับกันไป กล่าวกันว่ากระเบื้องลักษณะเช่นนี้ได้รับความบันดาลใจจากปล้องไม้ไผ่ผ่าครึ่งนั่นเอง

กระเบื้องจะเกาะอยู่บนไม้ระแนงวางห่างกันเท่ากับลอนกระเบื้อง ส่วนตัวจันทันใช้ไม้ทุบเปลือก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 – 6 นิ้ว วางห่างกับประมาณ 50 เซนติเมตร ส่วนที่ต้องการทำประตู หรือ คานรองรับพื้นชั้นบนจะใช้ไม้ขนาดใหญ่วางบนกำแพงดินก่อแทนคานคอนกรีตเลย ส่วนด้านหน้าอาคารจะเป็นทางเดินเชื่อมต่อกันตลอดมีหลังคามุง ระหว่างประตูโค้งแบ่งออกเป็นสัดส่วน แต่เดินผ่านไปมาหาสู่กันได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น และห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตึกรุ่นเก่าเหล่านี้ยังมีให้เห็นอยู่มากในย่านถลาง เมืองเก่าภูเก็ต เช่น ถนนเทพกษัตรีย์ ถนนถลาง ถนนเยาวราช ถนนดีบุก ถนนพังงา และ ถนนรัษฎา ซึ่งเจ้าของได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของตึกเหล่านี้จึงได้พยายามซ่อมแซมปรับปรุงเอาไว้อย่างดี บางแห่งแม้จะสร้างตึกใหม่ขึ้นมาแต่ก็พยายามนำรูปแบบเก่ามาใช้ทำให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของเมืองเก่าเนสิ่งที่ควรอนุรักษ์ไว้

4.5.2 รูปแบบและองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมในเมือง

ในอาคารตึกแถวเมืองภูเก็ตนั้นอาคารเก่าจะมีรูปแบบ และ องค์ประกอบสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ทั้งแบบจีน ยุโรป และ แบบผสม ซึ่งบางลักษณะจะซ้ำ หรือ คล้ายกัน โดยอาจจะแบ่งลักษณะรูปด้าน โครงสร้าง และ รายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้ออกได้เป็นกลุ่มตามที่พบจากการสำรวจโดยทั่วไปในเมือง ตัวอย่างรูปแบบที่รวบรวมเป็นกลุ่มมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

ก. ลักษณะรูปด้าน
ข. ลักษณะหัวเสาและโครงสร้าง
ค. ลักษณะรายละเอียดบานเปิด และช่องแสง
ง. ลักษณะปูนปั้นหัวเสา

ก. ลักษณะรูปด้าน

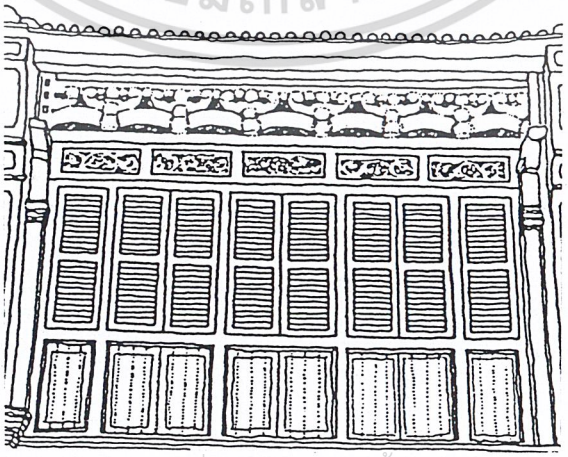

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปด้านชั้นบนหน้าต่างบานคู่ ลูกฟักเกล็ดไม้ปรับได้ครึ่งวงกลม

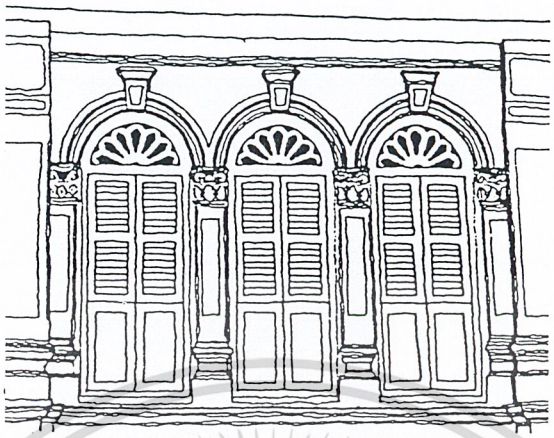

รูปด้านชั้นบนซุ้มหน้าต่างโค้ง

รูปด้านชั้นบนซุ้มหน้าต่างโค้งครึ่งวงกลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปด้านชั้นบนซุ้มหน้าต่างโค้งเสี้ยววง

รูปด้านชั้นบนชุ้มหน้าต่างแบบจั่ว

รูปด้านชั้นบนหน้าต่างบานคู่ลูกฟักบานเกล็ดไม้ติดตาย บานกระทุ้งในบานเปิด

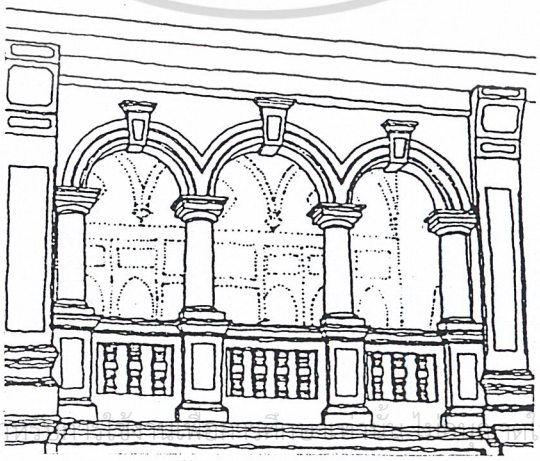

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำ ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปด้านชั้นบนชุ้มระเบียงโค้งครึ่งวงกลม

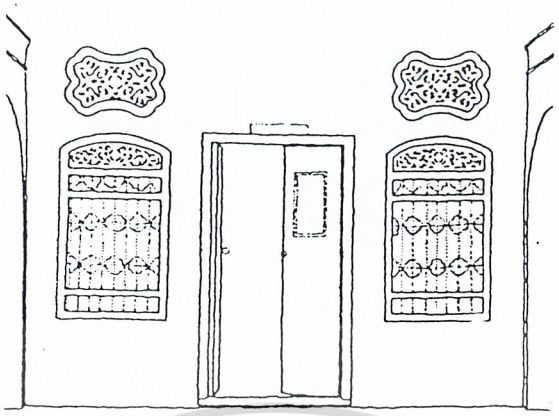

รูปด้านชั้นล่างแบบจีนดั้งเดิม

ทางเท้าโค้งครึ่งวงกลม (Arcade)

ฆ. ลักษณะหัวเสา และโครงสร้าง

แบบผสมไอโอนิก – คอรินเธียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบไอโอนิก

แบบรับโครงสร้าง

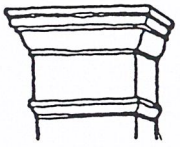

แบบบัวหัวเสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

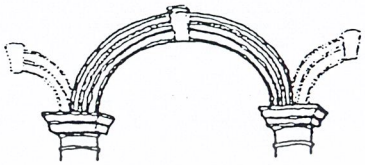

แบบโค้งครึ่งวงกลม (Arch)

แบบโค้งเสี้ยววงกลม(Segmental)

ค. ลักษณะรายละเอียดบานเปิด และช่องแสง

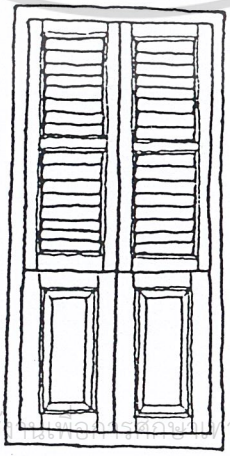

บานเปิดถึงพื้น ช่วงบนลูกฟักเกล็ดไม้รับได้ ช่วงล่างลูกฟักบานไม้ทึบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บานเปิดถึงพื้น ช่วงบนลูกฟักกระจกลายนูน ช่วงล่างลูกฟักบานไม้ทึบ

บานเปิดถึงพื้น ช่วงบนลูกฟักเกล็ดไม้ติดตาย ช่วงล่างลูกฟักบานไม้ทึบ

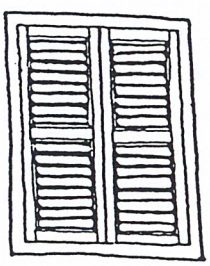

บานเปิดไม่ถึงพื้น ลูกฟักเกล็ดไม้รับได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

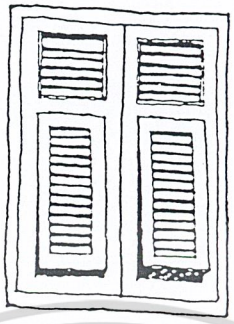

บานเปิดไม่ถึงพื้น บานกระทุ้งในบานเปิดลูกฟักเกล็ดไม้ติดตาย

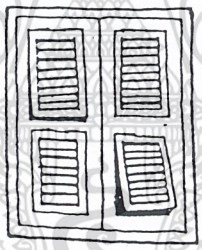

บานเปิดไม่ถึงพื้น บานกระทุ้ง 2 ชั้นในบานเปิด ลูกฟักเกล็ดไม้ติดตาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ลายกลีบดอกไม้มนปลาย

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ลายกลีบดอกไม้ ปลายแหลม

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ลายกลีบดอกไม้ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ลายกลีบดอกไม้ 2

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ลายกลีบดอกไม้ 3

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ลายรัศมีพระอาทิตย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ 1

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ 2

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ 3

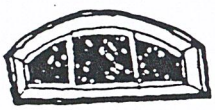

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่องแสงกระจก ตีคิ้วไม้ 4

ช่องแสงไม้ฉลุแกะสลักลาย

ช่องแสงไม้บานเกล็ดติดตาย 1

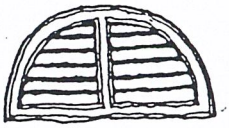

ช่องแสงไม้บานเกล็ดติดตาย 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

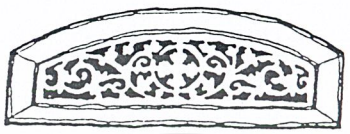

ช่องแสงไม้ฉลุ

ง. ลักษณะปูนปั้นหัวเสา

แบบที่ 1

แบบที่ 2

แบบที่ 3

แบบที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ 5 แบบที่ 6

4.5.3 สรุปลักษณะสถาปัตยกรรม จังหวัดภูเก็ต

สำหรับที่อยู่อาศัยที่เป็นเอกลักษณ์ ของชาวภูเก็ต สามารถสรุปได้เป็น สถาปัตยกรรมแบบพื้นบ้าน สถาปัตยกรรมแบบจีน ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบสถาปัตยกรรม	ลักษณะสำคัญ	คุณสมบัติ	บริเวณที่ตั้ง
1. แบบพื้นบ้าน	- วัสดุ ได้แก่ ไม้ไผ่ ไม้โกงกาง หวาย และจาก - การตั้งเสาเรือน จะไม่ฝังดิน - ฝาเรือนทำด้วยไม้ไผ่ขัดแตะเป็นลาย เช่น ลายลูกแก้ว ลายสอง ฯลฯ ไม่นิยมเจาะหน้าต่าง - ตัวเรือน ไม่มีระเบียง	- หาได้ง่ายจากท้องถิ่น - ป้องกันการทรุดตัว เพราะพื้นดินมีสภาพเป็นดินทราย - อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก - เข้ากับสภาพภูมิอากาศ ช่วงฝนตกพื้นเรือนจะไม่ผุ	บ้านดอน, บ้านเคียน, บ้านในทอน, บ้านฉลอง
2. แบบจีน	- วัสดุ ได้แก่ ดินเผา และดินเหนียว - ตัวเรือนส่วนใหญ่จะเตี้ย	- แข็งแรง และมีความทนทาน - เหมาะกับสภาพอากาศที่ฝนตกชุก ลมแรง	อำเภอกะทู้
3. แบบผสม (ชิโนโปรตุกีส)	- ตัวตึกมีลักษณะผสมแบบยุโรป และจีน - มีทางเดินใต้ตึเชื่อมต่อกัน ระหว่างแต่ละตึกเรียกว่าอาเขต	- อาคารไม่ร้อนอบอ้าว มีแสงสว่างตามธรรมชาติ - ช่วงฝนตกสามารถเดินได้โดยไม่เปียก	บริเวณตัวเมืองภูเก็ต ได้แก่ ถนนถลาง, ถนนรัษฎา, ถนนเยาวราช ฯลฯ

ตารางแสดงสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของจังหวัดภูเก็ตแบบต่าง ๆ

(ที่มา: เอกสารประกอบคำบรรยายสรุปข้อราชการ จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การเลือกตำแหน่งที่ตั้งโครงการ

4.6.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

จากที่ได้สรุปความเหมาะสม สำหรับโครงการสถานพักตากอากาศเพื่อสุขภาพแล้วว่า มีความจำเป็นอย่างมาก ที่ต้องการความเงียบสงบพร้อมกับบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติให้กับโครงการ และจากการศึกษาโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดภูเก็ต จากการสำรวจพบว่าในจังหวัดภูเก็ต ชายหาดด้านตะวันออกไม่เหมาะสมที่จะเป็นที่ตั้งโครงการ เนื่องจากเป็นหาดโคลน พบว่าสถานที่ทางธรรมชาติที่มีความเหมาะสมดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบลักษณะสภาพในหาดต่าง ๆ ที่สำคัญแล้วควรจะเป็นชายหาดด้านตะวันตกของเกาะภูเก็ต

เพราะชายหาดด้านตะวันตกของจังหวัดภูเก็ต อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ โดยตรง ส่งผลให้เกิดเป็นแนวชายฝั่งเว้าแหว่ง โดยทั่วไปตลอดทะเลอันดามัน คือมีลักษณะเป็นอ่าวเล็ก ๆ มีแหลมล้อมรอบทั้ง 2 ด้าน (Pocket Beach) และยังเกิดหาดทรายสวยงาม เนื่องจากคลื่นลมได้กัดเซาะภูเขาหินแกรนิตบนแผ่นดิน ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ แร่ควอร์ตสีใส หรือขาวขุ่น และแร่เฟลด์สปาร์สีขาวด้าน จนสลายตัวลงเป็นเม็ดทรายละเอียด กลมมน มันวาว สีขาวออกเทา กระจายอยู่ทั่วชายหาด และเมื่อไปผสมกับ กรวดทรายที่เกิดจากการแตกสลายของหินปูนสีขาวจากซากปะการัง ที่เกิดเป็นแนวอยู่บริเวณด้านในของปีกอ่าวต่าง ๆ ทำให้ชายหาดทางฝั่งตะวันตกนี้เป็นหาดทรายสีขาวสะอาด เมื่อรวมกับน้ำทะเลสีเขียวมรกตจากความสมบูรณ์ของแพลงก์ตอนในทะเลเขตร้อน และมีความงดงามของฝูงปลาในแนวปะการังแล้ว จึงทำให้ชายหาดทางฝั่งตะวันตกของจังหวัดภูเก็ตมีความเหมาะสมที่สุด

ที่อ่าวจุน หาดลายัน จังหวัดภูเก็ต เป็นสถานที่ที่มีความงดงามที่ยังคงอยู่ตามธรรมชาติ เป็นที่ดินที่บริเวณรอบข้างก็ไม่มีการบุกรุกทำลายที่ดินด้านหน้าติดทะเล ด้านหลังเป็นเนินเขาและหุบเขา และบริเวณด้านข้างของที่ดินยังมีคลองที่มีความสวยงามตามธรรมชาติเชื่อมติดกับพื้นที่ป่าชายเลน ลักษณะโดยรวมแล้ว มีความสอดคล้อง และเหมาะสมตามหลักการที่นำมาพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการจึงเลือกสถานที่บริเวณ อ่าวจุน หาดลายัน นี้เป็นที่ตั้งโครงการ

4.6.2 ลักษณะโดยทั่วไปของที่ตั้งโครงการ

บริเวณที่ตั้งโครงการอยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะภูเก็ต ที่หาดลายัน หมู่ที่ 6 ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ห่างจากตัวเมืองเป็นระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตรห่างจากสนามบินนานาชาติจังหวัดภูเก็ตเป็นระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร ที่ตั้งโครงการติดกับถนนตัดใหม่ที่เชื่อมระหว่างทางหลวงหมายเลข 4030 กับทางหลวงหมายเลข 4031 การเข้าถึงโครงการสามารถทำได้โดยสะดวกและใช้เวลาประมาณ 15 นาทีเป็นอย่างมากในการเดินทางมาจากสนามบินนานาชาติจังหวัดภูเก็ต มีอาณาเขตติดต่อ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทิศเหนือ ติดอุทยานแห่งชาติหาดในยาง
2. ทิศใต้ ติดเกาะกะทะ (เกาะกะลา)
3. ทิศตะวันออก ติดเขตป่าไม้ถาวร
4. ทิศตะวันตก ติดอ่าวจุน และแหลมค้อ

ภาพแสดงตำแหน่งพื้นที่บริเวณหาดลายัน
(ที่มา: ผังเมือง จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงที่ตั้งโครงการ
(ที่มา: ผังเมือง จังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ก.

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ข.

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ก.

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ข.

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ก.

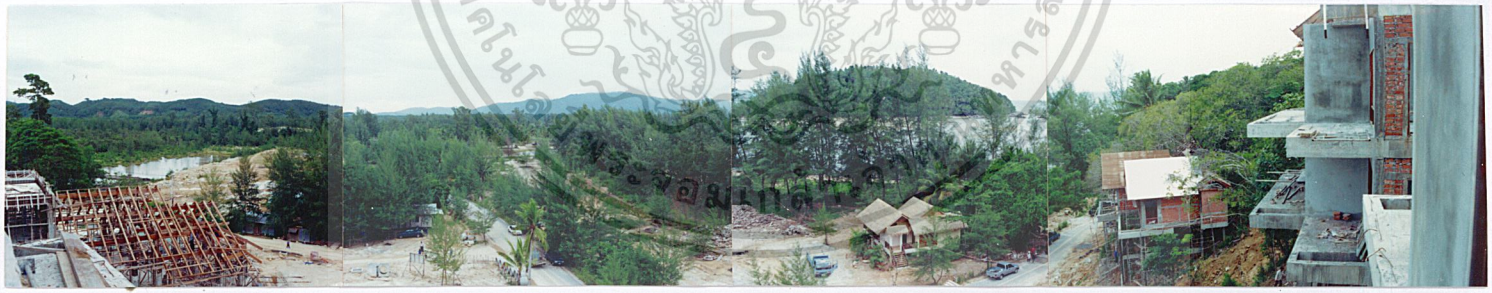

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ข.

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ค.

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ง.

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ จ.

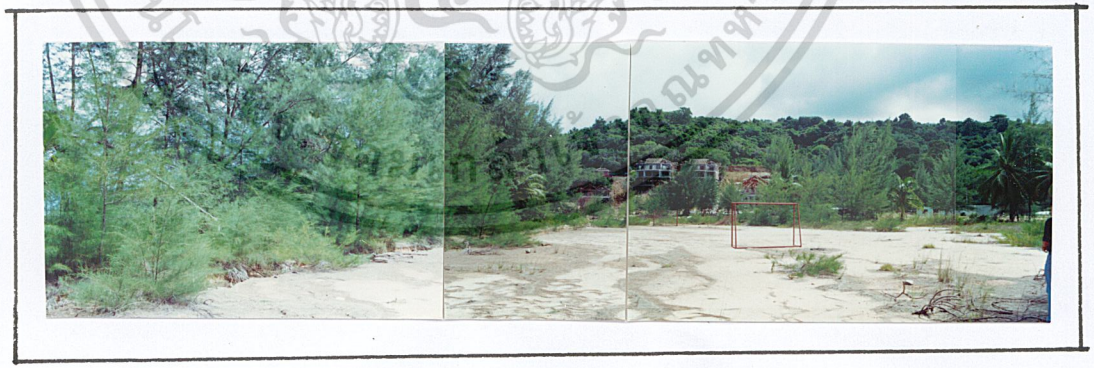

ภาพแสดงมุมมองภายในโครงการ ฉ.

บทที่ 5

การศึกษางานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

5.1 ระบบโครงสร้างและการเลือกใช้วัสดุ

การเลือกระบบโครงสร้างให้กับโครงการคำนึงถึงความเหมาะสม และ ความต้องการทางด้านของประโยชน์ใช้สอยของแต่ละอาคารซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไปรวมทั้งด้านบรรยากาศที่จะเกิดขึ้นจากการออกแบบ ได้แก่ ส่วน Public Area คือ Lobby Lounge Restaurant Fitness Service และส่วนห้องพัก ซึ่งจะมีผลต่อพื้นที่ใช้สอย รูปทรงอาคาร และ ความสูงของห้อง การจัดวางเครื่องเรือน และสิ่งอำนวยความสะดวก คือ

1. ส่วน Public Area ต้องการพื้นที่ใช้สอยที่เปิดโล่ง มีความสูง ความกว้างขวาง เพื่อสร้างให้เกิดความประทับใจสำหรับผู้ที่มาใช้บริการ

2. ส่วน Fitness จะแบ่งเป็นห้องย่อย ๆ จำนวนมาก ไม่ต้องการความสูงที่มากนัก สร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง และ อบอุ่นบางส่วนแยกเป็นอาคารหลังเล็ก ๆ เพื่อให้โปร่ง และ มองเห็นทิวทัศน์ได้มาก

3. ส่วน Service ส่วนใหญ่จะต้องการความสูงที่มาก ประมาณ 5 เมตรเพื่อติดตั้งงานระบบต่าง ๆ ต้องการเนื้อที่ที่กว้างมากไม่มีเสาเกะกะภายในห้อง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์

4. ส่วนห้องพักเป็นห้องพักแบบรีสอร์ทไม่ต้องการความสูงที่มาก ใช้พื้นที่เท่า ๆ กันการจัดพื้นที่ใช้สอยเป็นแบบมาตรฐานไม่ซับซ้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.1 หลักในการพิจารณาเลือกใช้วัสดุของโครงการ

ในการเลือกวัสดุก่อสร้างจำเป็นต้องพิจารณาหลักเกณฑ์พื้นฐาน คือ

1. คำนึงถึงความสัมพันธ์เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล
2. คำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อความเหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยของลักษณะอาคาร

5.1.2 การเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติชายฝั่งทะเล

ในเขตชายทะเลทั่วไปมีความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ 70% ในเวลากลางวัน และ เกือบ 100% ในเวลากลางคืน อุณหภูมิการเปลี่ยนแปลง 20 –30 F วัสดุต่าง ๆ จะมีการยืดหดตัว ความชื้นที่เกิดขึ้นเวลากลางคืนจะถูกไล่ออกอย่างรวดเร็วในเวลากลางวัน โลหะ เช่น เหล็ก จะมีการสึกกร่อนร้าวงอหลุดออกจากวัสดุก่อสร้างชนิดอื่นทำให้ไม่แข็งแรงในระบบโครงสร้างโดยเฉพาะจำนวนเกลือที่ผสมอยู่ในอากาศ (ไอเกลือ) ทำให้โลหะเกิด Oxide ได้ง่ายหากจำเป็นต้องใช้ต้องมีการ Coat ผิวด้วย Marine Paint หรือ เคลือบ Galvanize , Nylon Plastic หรือ Asbestos

คอนกรีตเป็นวัสดุที่มีความเหมาะสมกับส่วนของโครงสร้างที่ต้องสัมผัสน้ำทะเลไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ หรือ ความแข็งแรง สามารถกำหนด และ คงรูปทรงของมันเองได้ด้วยถือเป็นวัสดุที่ตรงตามหลักการ การเลือกใช้ควรเลือกใช้ปูนซีเมนต์อลูมินาสูง (High Alumina Cement) เพราะสามารถเป็นส่วนของคอนกรีตที่ทนต่อการกัดกร่อนของน้ำทะเล การแข็งตัวเร็วกว่าปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ธรรมดา กรณีมีเหล็กเสริมต้องออกแบบให้มีความหนาของคอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมหนาไม่น้อยกว่า 5 เซนติเมตร

5.1.3 แนวความคิดในการเลือกระบบโครงสร้าง

แนวความคิดในการเลือกระบบโครงสร้างพิจารณาจากองค์ประกอบ คือ

1. **ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น**
2. **ความแข็งแรงทนทาน**
3. **ความประหยัด**
4. **ความสะดวก และ รวดเร็วในการก่อสร้าง**
5. **ความสะดวกในการขนส่ง และ จัดหาอุปกรณ์**
6. **ความสะดวกในการจัดหาแรงงาน และ ช่างฝีมือ**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากลักษณะโครงสร้างที่เป็นโรงแรมที่พักตากอากาศจึงต้องการบรรยากาศที่ค่อนข้างกลมกลืนกับธรรมชาติ และท้องถิ่นจึงต้องเลือกระบบโครงสร้าง และ วัสดุให้เข้ากับบรรยากาศดังกล่าวโดยไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีมากนัก

จากข้อพิจารณาจึงเลือกใช้ระบบโครงสร้าง และ วัสดุดังนี้

1. ฐานราก คสล.หล่อในที่
2. โครงสร้างอาคาร ระบบเสา และ คานคสล. และ โครงสร้างไม้
3. โครงสร้างพื้น Slab on Beam ปูด้วยไม้ กระเบื้อง กรวดล้าง หิน หรือพรม พื้น ไม้บนเคร่ารองด้วยยาง(ในส่วน Fitness และ ส่วนอื่น ๆ บางส่วน)
4. โครงสร้างผนัง ผนังก่ออิฐ ฉาบปูนทาสี หรือบุด้วยไม้ กระเบื้องดินเผา กระเบื้องชนิดอื่น ๆ หรือ หิน
5. โครงสร้างหลังคา อาคารช่วงกว้างใช้โครงสร้างคสล. และ โครงสร้างไม้ อาคารช่วงแคบใช้โครงสร้างไม้

5.2 ระบบดับเพลิง และ ระบบป้องกันอัคคีภัย

ลักษณะอาคารภายในโครงการนี้เป็นอาคารถาวรมีความสูงไม่เกิน 2 ชั้นการป้องกันอัคคีภัยได้แก่ การเลือกใช้วัสดุก่อสร้าง เช่น คอนกรีต และ วัสดุที่ป้องกันความร้อนได้ ได้แก่ ส่วนบริการน้ำมันเชื้อเพลิงครัวไฟของภัตตาคาร การป้องกันโดยการติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิด Dry Chemical ไว้ตามจุดต่าง ๆ ที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

ระบบป้องกันไฟไหม้ ดับเพลิง และ หนีไฟเป็นระเบียบที่มีความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้ที่อยู่ในโครงการอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงการออกแบบในส่วนนี้ด้วย และ ยึดถือกฎเกณฑ์การป้องกันไฟที่นานาชาติยอมรับ คือ มาตรฐานของ NEPA มาตรฐานของ วสท. และ มาตรฐานตามเทศบัญญัติเป็นหลัก

5.2.1 การพิจารณาการเลือกใช้ระบบการแจ้งเพลิงไหม้และระบบดับเพลิงในโครงการ

1. ระบบสัญญาณแจ้งเหตุ (Fire Alarm System)

ก) ทำงานร่วมกับระบบควบคุมอาคารอัตโนมัติ ระบบประกาศเรียกฉุกเฉิน ระบบสื่อสารสำหรับพนักงานดับเพลิงเลือกใช้

ข) ระบบกดปุ่มในบริเวณห้องโถงทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค) ระบบ Heat and Smoke Detector ในบริเวณห้องโถงทั่วไป โถงทางเดิน และ ในส่วนที่อาจเป็นต้นเหตุของเหลิงไหม้ ตามพื้นที่โดยทั่วไปของอาคารติดตั้งระบบ Heat Detector มีราคาถูกกว่า Smoke Detector

2. ระบบดับเพลิงเลือกใช้แบบต่าง ๆ คือ

ก) ระบบสายฉีดน้ำดับเพลิง (Fire Hose Reel System) ในส่วนของโถงทางเดิน และบริเวณโดยทั่วไปทุก ๆ 20 เมตร สายส่งน้ำดับเพลิงขนาด 2.5 นิ้วสำหรับนักดับเพลิง และ 1 นิ้วสำหรับคนทั่วไป

ข) ระบบ Sprinkle System แบบ Wet Pipe ติดตั้งในส่วนอาคารทั่วไป และ ส่วนอาคารบริการหลักของโครงการ เช่น ครัว และ บริเวณที่มีการเสี่ยงภัยต่อการเกิดอัคคีภัยติดตามระยะมาตรฐาน คือสำหรับพื้นที่อันตรายน้อย เช่น ภัตตาคาร ร้านค้า ส่วนสำนักงาน โถงพักคอย เป็นต้น ครอบคลุมพื้นที่ 16 ตารางเมตร/หัว ติดตั้งทุก 4 – 6 เมตร

ค) ในส่วนของโถงที่มีพื้นที่กว้าง และ มีเพดานสูงติดตั้งหัวฉีด 6 หัว ติดตั้งใน MTB มีความสามารถสูงสุดในการฉีดน้ำในระยะ 80 เมตร

ง) การฉีดน้ำ

1) หัวฉีดแบบชี้ลง (Pendent Type) ใช้กับบริเวณทั่วไป

2) หัวฉีดแบบชี้ขึ้น (Upper Type) ใช้กับบริเวณที่จอดรถ ห้องเก็บของ

3) หัวฉีดแบบติดผนัง (Wall Type) ใช้กับบริเวณที่ไม่สามารถเดินท่อต่อไปกลางห้องได้

จ) ระบบก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในห้องที่มีระบบอิเลคโทรนิคส์ เช่น ห้องควบคุมอาคาร ห้องควบคุมระบบ

ฉ) เครื่องดับเพลิงมือถือ (Portable fire Extinguisher) ติดตั้งเป็นชุดอยู่รวมกับสายสูบและ ระบบท่อน้ำ แรงดันรวมเป็น 1 หน่วย (Hose Cabinet Unit) ทุกระยะ 20 เมตร

5.3 การกำจัดขยะ และการสาธารณสุขในอาคาร

ด้านการกำจัดขยะมูลฝอยในเทศบาลเมืองภูเก็ต ภายใต้โครงการพัฒนาเมืองหลักรอบสอง ได้มีแผนงานที่จะดำเนินโครงการระบบเก็บขนขยะ และ การกำจัดขยะแบบฝังกลบ โดยกรมป่าไม่อนุมัติให้จังหวัดใช้ที่ดินป่าคลองเลน เกาะผี เป็นพื้นที่กำจัดขยะขนาด 180 ไร บริเวณด้านเหนือของเมืองมีระยะห่างประมาณ 13 กิโลเมตร

ระบบ และ วิธีการเก็บขยะในโครงการข้อแนะนำในการใช้รถบรรทุกสำหรับเก็บขยะได้กลายเป็นวิธีที่ง่าย และมีประสิทธิภาพสำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นต่ำ และ ค่าใช้จ่ายสำหรับการลงทุนในครั้งแรก รวมทั้งการปฏิบัติงาน และ การบำรุงรักษายังต่ำอีกด้วย รถยนต์บรรทุกขนาด 4 ตันได้รับการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามนำไปใช้ในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น มีการตรวจสอบการใช้งานเอกสารนี้ทุกครั้ง

พิจารณาว่ามีขนาดใหญ่พอสำหรับปริมาณขยะที่คำนวณไว้ ประกอบกับเงื่อนไขของขอบข่ายถนน และความคล่องตัวของรถ ส่วนในระยะหลังนี้เพื่อที่จะรับมือกับปริมาณการขยายตัวของปริมาณขยะ รถขยะที่มีที่ตักด้านหลังนี้ควรจะมีที่อัดด้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับรถ

5.4 การใช้ทรัพยากรน้ำ และ การบำบัดน้ำเสีย

ภายในโครงการจะแบ่งระบบสุขาภิบาลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ระบบการจ่ายน้ำ
2. ระบบการระบายน้ำ

5.4.1 การแบ่งระบบการจ่ายน้ำ

การแบ่งระบบการจ่ายน้ำ สามารถแยกออกเป็น

1. ระบบน้ำใช้ (Water Supply)

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตน้ำประปาในจังหวัดภูเก็ตมี 2 หน่วย คือเทศบาลเมืองจังหวัดภูเก็ต และ การประปาส่วนภูมิภาค โครงการได้รับน้ำจากเทศบาลเมืองดำเนินการผลิตน้ำประปาเพื่อจำหน่ายแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง สามารถผลิตน้ำได้ประมาณ 13,920 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง โดยผลิตน้ำจากแหล่งน้ำดิบชุมชนเมือง 5 แห่ง และ จัดซื้อน้ำจากการประปาส่วนภูมิภาคอีกวันละ 7,500 ลูกบาศก์เมตร

ระบบจ่ายน้ำที่ใช้จ่ายกันอยู่ทั่วไปอาจแบ่งได้กว้างดังต่อไปนี้

ก) ระบบต่อตรงเข้ากับระบบประปาของชุมชน

ข) ระบบมีถังเก็บน้ำอยู่บนหลังคา

ค) ระบบถังความดัน

ง) ระบบเพิ่มความดันโดยไม่ใช้ถัง

ซึ่งระบบที่เหมาะสมกับโครงการคือระบบถังความดัน และ เนื่องจากโครงการเป็นอาคารไม่สูงมากนักจึงเลือกใช้ระบบการจ่ายน้ำแบบ ระบบจ่ายน้ำขึ้น (Up Feed) มีแรงดันน้ำ 200 ตัน/ชั่วโมง และ ระบบจ่าย 2 ทางสำหรับการป้องกันอัคคีภัย

2. ระบบทำน้ำร้อน และ ไอน้ำร้อน (Hot Water and Stream Supply System)

ระบบทำน้ำร้อนถือได้ว่ามีความจำเป็นสำหรับโครงการนี้มาก สำหรับการให้บริการแขกที่มาพัก น้ำร้อน และ ไอน้ำโดยทั่วไปมักจะอยู่ในขั้นตอนการผลิตเดียวกันโดยทุกโรงแรมจะติดตั้งระบบทำน้ำร้อนโดยใช้ Stream เพื่อการจ่ายน้ำร้อนไปยังส่วนต่าง ๆ ของโครงการที่ต้องการใช้น้ำร้อน น้ำร้อนจะถูกผลิตโดย Hot Water Generator ซึ่งเป็นแบบ Stream Heated Elements น้ำร้อนจะถูกส่งไปตามท่อน้ำร้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ มีการหมุนเวียนตลอดเวลาโดยใช้เครื่องสูบน้ำ (Circulating Pump) ด้วยระบบดังกล่าวนี้เมื่อผู้ใช้เปิดก็อกน้ำร้อนก็จะสามารถใช้น้ำร้อนได้ทันที และ ร้อนอยู่ตลอดเวลา ท่อน้ำร้อนที่ใช้จะต้องมีการหุ้มฉนวนกันความร้อน และ ติดตั้งให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นได้

5.4.2 ระบบการระบายน้ำ

เนื่องจากโครงการตั้งอยู่ในจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีฝนตกชุก และ ติดทะเลซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดน้ำท่วมได้จึงมีการออกแบบระบบระบายน้ำฝนจากหลังคา และ ระบบระบายน้ำฝนระดับผิวดินแยกออกจากระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อเป็นการลดค่าก่อสร้าง และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของแต่ละระบบ

5.4.2.1 ลักษณะบริเวณพื้นที่รับน้ำฝน (Catchment Area)

ทางระบายน้ำ (Water Chanel) กว้างไม่น้อยกว่า 12 นิ้วสำหรับขนาดของท่อระบายน้ำฝนในแนวดิ่งขึ้นอยู่กับความลาดชันของหลังคาอาคาร และ อัตราปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ขนาดของท่อระบายน้ำฝนในแนวดิ่งควรมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2 นิ้ว (หรืออาจจะใช้ท่อขนาด 4 นิ้วก็ได้)

น้ำฝนที่ระบายออกจะระบายลงสู่ทะเล อย่างไรก็ตามเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับทะเลได้มีการเพิ่มขั้นตอนการกำจัดสารแขวนลอย (Suspended Solid) เสียก่อน ส่วนน้ำฝนที่ระบายออกไปสู่บ่อ หรือ สระน้ำของโครงการที่ไม่ใช่สระว่ายน้ำ อาจจะถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง เช่น การรดน้ำต้นไม้ในโครงการ เป็นประโยชน์ที่ได้จากน้ำอย่างเต็มที่ และ ประหยัดค่าใช้จ่ายได้อีกส่วนหนึ่ง

5.4.2.2 ระบบการระบายน้ำสามารถแยกน้ำที่ต้องระบายได้ 3 ลักษณะ คือ

1. น้ำฝน (Storm Drainage)
2. น้ำใต้ดิน (Underground Sewage)
3. น้ำโสโครก (Sanitary Sewage)

5.4.2.3 การระบายน้ำฝน (Storm Drainage)

น้ำที่ไหลไปตามผิวดินเป็นตัวการสำคัญในการก่อให้เกิดปัญหาการกัดเซาะ และ พังทลาย โดยเฉพาะน้ำฝน ตามชนบทหุ่งนา ป่าเขาที่ยังไม่มีสิ่งก่อสร้างมากน้ำฝนส่วนใหญ่จะสามารถซึมลงดินเหลือเพียง 20 –30 % ที่ไหลไปตามผิวดิน แต่สำหรับในเมืองที่มีการพัฒนาแล้ว และมีสิ่งก่อสร้างหนาแน่นจะมีน้ำที่ไม่สามารถซึมลงดินได้ถึง 90 – 95 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.2.4 ประโยชน์ของระบบการระบายน้ำฝน

1. ป้องกันการกัดเซาะ และ พังทลายโดยการลดอัตราการไหล และ ปริมาณของน้ำลง

2. ลดปัญหาการเสียหายในทรัพย์สินอันเกิดจากน้ำท่วม และเป็นการช่วยให้บริเวณมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ป้องกันการเกิดน้ำขังอันจะก่อให้เกิดการเน่าเสีย และเป็นแหล่งเพาะยุง และ เชื้อโรค

4. การเจริญเติบโตของต้นไม้ดีขึ้น โดยการระบายน้ำที่อิ่มตัวในดิน

5. ดินรับน้ำหนักได้ดี ทำให้บริเวณเหมาะแก่การก่อสร้างมากขึ้นอีก

ประโยชน์ที่ดีในการระบายน้ำ มีดังต่อไปนี้

ก) การกัดเซาะเป็นปัญหาใหญ่สุดในการระบายน้ำน้ำที่ไหลช้าก่อให้เกิดที่แฉะ และน้ำที่ไหลเร็วทำให้เกิดการกัดเซาะเป็นร่องน้ำที่ไม่ต้องการ ดังนั้นจึงควรคำนึงถึงอัตราการพลาดอย่างระมัดระวัง และ ควรปลูกพืชบนไหล่เนินทันที เมื่อมีการปรับระดับเสร็จ

ข) การทำให้น้ำผิวดินไหลช้า ๆ จะมีผลดีในแง่ของนิเวศน์วิทยาโดยน้ำจะมีการไหลซึมลงไปในดินได้มาก การขจัดน้ำโดยซึมลงไปในดินมีผลต่อการปล่อยให้ไหลไปตามผิวดิน

ค) การระบายน้ำไปตามผิวดินย่อมจะดีกว่าการใช้ระบบท่อฝังดินเพราะท่ออาจจะตันได้ง่าย นอกจากนี้ระบบท่อใต้ดินยังแพงกว่าและไม่เปิดโอกาสให้น้ำไหลซึมลงไปยังดิน

ง) ไม่ระบายน้ำลงสู่ที่ดินผู้อื่นเว้นแต่น้ำที่ไหลตามธรรมชาติ

จ) ควรเลียนแบบระบบระบายน้ำของธรรมชาติที่มีอยู่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ฉ) ปริมาณน้ำมาก ๆ เช่น น้ำจากลานจอดรถ หรือ ลานอื่น ๆ ไม่ควรปล่อยให้ไหลข้ามทางเดินเท้าไปลงถนน ควรมีบ่อดักก่อนถึงทางเท้า

ช) ในการออกแบบระบบระบายน้ำฝน ควรคำนึงถึงว่าเมื่อทางระบายน้ำที่ทำไว้เกิดอุดตันน้ำจะระบายออกทางใดได้บ้าง คือจะต้องทำทางระบายน้ำสำรองไว้เสมอ

5.4.2.5 ปัจจัยในการกำหนดระบบระบายน้ำ

1. การใช้ที่ดิน ระบบการระบายน้ำขึ้นอยู่กับการใช้ที่ดินและความหนาแน่น บริเวณชุมชนหนาแน่นน้ำจะซึมลงดินน้อยต้องหาวิธีให้น้ำไหลไปตามผิวเพียงระยะสั้น ๆ แล้วปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำ ส่วนในที่ที่มีความหนาแน่นน้อยอาจให้ซึมหายไปในภูมิทัศน์

2. สภาพภูมิประเทศ บริเวณที่ชื้นมากการระบานน้ำจะเป็นไปโดยเร็วจะมีโอกาสซึมลงไปในดินน้อย ปริมาณน้ำจะมีมากการระบายน้ำจึงจำเป็นต้องมีให้ทั้งหมดทางด้านบน และ ด้านล่างของเนิน เพื่อดักน้ำผิวดินไว้แล้วให้ไหลไปที่ทางระบายน้ำที่ทำขึ้นมิฉะนั้นจะเกิดการพังทลายได้ง่าย เนินหรือไหล่ทางทุกแห่งควรจัดพืชคลุมดินปลูกหลังจากที่ทำการปรับระดับเสร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ขนาดของบริเวณที่ทำการระบายน้ำ จะเป็นตัวบอกขนาดของระบบการระบายน้ำขนาด ในที่นี้หมายถึง บริเวณที่ถูกปิด หรือ ลาดแข็งที่น้ำซึมลงไม่ได้

4. ชนิดของดินเป็นตัวบอกอัตราการซึมของน้ำฝน ดินที่มีอนูละเอียด เช่น ดินเหนียว จะมีอัตราในการดูดซึมต่ำ ส่วนดินที่มีอนูใหญ่ เช่น ดินปนทราย ทรายกรวดจะดูดซึมได้เร็วมาก

5. พืชพันธุ์ที่คลุมดิน บริเวณใดที่มีพืชปกคลุมหนาแน่นมาก และ เมื่อฝนตกน้ำจะไหลไปได้ช้า ดินจะมีโอกาสดูดซึมน้ำได้ดีมากทำให้สามารถลดขนาดของระบบการระบายน้ำได้

6. ปริมาณ และ ความถี่ของฝนที่ตกลงมาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง ปริมาณน้ำฝนต่อปีที่สูงแต่เฉลี่ยตกสม่ำเสมอจะไม่เป็นปัญหามากเท่ากับปริมาณน้ำฝนที่ตกต่อปีปานกลาง แต่ตกครั้งละมาก ๆ

โดยทั่วไปในธรรมชาติน้ำฝนจะถูกขจัดออกไปจากบริเวณโดยกรรมวิธี 4 ประการ คือ

ก) การไหลไปตามผิวดิน (Surface Runoff) น้ำฝนจะไหลลงสู่ที่ต่ำไปตามบริเวณ และช่องระบายน้ำต่าง ๆ จนในที่สุดออกสู่ทะเล

ข) โดยการระบายน้ำใต้ดิน (Underground Drainage) ส่วนหนึ่งของน้ำฝนจะไหลซึมลงไปใต้ดินโดยแรงดึงดูดของโลก น้ำจะไหลไปทางแนวดิ่ง และ แนวนอน แต่การไหลใต้ดินเป็นไปในอัตราต่ำกว่าบนดินมาก

ค) โดยการระเหย (Evaporation) น้ำที่ตกค้างอยู่ตามผิวดินต่าง ๆ เช่น ตามใบไม้ สระน้ำ บ่อ จะระเหยไปในอากาศ

ง) โดยการคายน้ำจากใบพืช (Transpiration) พืชจะดูดน้ำเพื่อใช้ในการเจริญเติบโต และคายน้ำระหว่างการสังเคราะห์แสง

5.4.2.6 การแบ่งระบบการระบายน้ำ

ระบบระบายน้ำ โดยทั่วไปแล้วสามารถ แบ่งออกได้เป็น 3 ระบบ ดังต่อไปนี้

1. ระบบการระบายน้ำผิวดิน (Surface Runoff System)

น้ำที่เหลือจากการซึมลงดินจะไหลไปตามผิวลงสู่ที่ต่ำตามลักษณะการระบายน้ำของธรรมชาติ หรือ ไหลไปตามทางระบายน้ำที่คนสร้างขึ้นมาแบ่งเป็น 2 ระบบใหญ่ ๆ คือ

ก) ระบบรวม (Combine Sewer) คือ ระบบระบายน้ำฝน และน้ำโสโครกรวมกันสู่โรงบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ เหมาะสำหรับบริเวณที่มีฝนตกน้อยเพราะถ้าฝนตกหนักโรงบำบัดจะไม่สามารถรับน้ำได้หมดจะเกิดการทะลัก

ข) ระบบแยก (Separate Sewer) คือ แยกปล่อยน้ำฝนลงสู่แหล่งน้ำโดยตรงเพราะถือว่าไม่ใช่น้ำเสีย เหมาะสำหรับบริเวณที่มีฝนตกมาก ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การระบายน้ำฝนบนที่ราบจะต้องปรับพื้นที่ให้เอียงเล็กน้อยเพื่อให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำ มีวิธีดังนี้

- ระนาบเอียง (Sloping Plane) เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดโดยเฉพาะเมื่อระบายน้ำออกไปนั้นสามารถซึมลงไปในภูมิทัศน์ในบริเวณนั้นแต่จะมีปัญหาเรื่องการรวมน้ำ

- ระนาบเอียง และ แอ่ง (Sloping Plane with Valley) เริ่มโดยการเอียงระนาบลงจากด้านอาคาร เมื่อห่างออกไประยะหนึ่งจะราบขึ้นทำให้เกิดแอ่งตรงกลาง และ แอ่งนี้จะเป็นตัวรับและ ทำให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำ

- ระบบกรวย (Funnel System) จะมีรูระบายน้ำอยู่ประมาณบริเวณกลางแล้วทำระดับสู่ทุกด้านให้ลาดลงสู่รูระบายน้ำ ใช้ในย่านชุมชนหนาแน่นเพราะส่วนใหญ่จะมีอาคารล้อมรอบ ข้อเสียของวิธีนี้คือ ต้องใช้ระบบท่อที่มีราคาแพง และ เสี่ยงต่อน้ำท่วมถ้าท่อตัน

การระบายน้ำบนไหล่เนินเนินชันที่ทำขึ้นใหม่โดยเฉพาะเนินถมจะถูกกัดเซาะและพังทลายง่ายมาก จำเป็นต้องมีการระบายน้ำอย่างดีด้วยการใช้ร่องดักน้ำ (Interceptor Ditch) ร่องดักน้ำที่แท้จริงคือรางระบายน้ำที่อยู่ตอนบนของเนินที่คอยดักน้ำเอาไว้ก่อนที่น้ำจะไหลลงไปตามเนินมากพอที่จะเกิดการกัดเซาะร่องดักน้ำให้ไหลไปสู่ที่ทิ้งน้ำ ส่วนชั้น คือ ส่วนตัดราบของเนินที่มีความสูงมากเกินไป ชั้นจะตัดพื้นที่รับน้ำของเนินให้เอียงน้อยลงจนไม่เกิดอันตรายจากการกัดเซาะ

การทำรางดักน้ำ ถ้าเป็นบริเวณถูกตัดอาจไม่ต้องใช้วัสดุคาดแข็ง แต่ถ้าเป็นบริเวณที่จำเป็นอย่างยิ่งต้องคาดร่องด้วยวัสดุแข็ง เช่น คอนกรีต หรือ แอสฟัลต์

2. การระบายน้ำแบบฝังใต้ดิน (Closed Underground Drainage System)

หมายถึงการรวมน้ำผิวดินแล้วนำน้ำไปตามท่อซึ่งฝังไว้ใต้ดินสู่ที่ทิ้งน้ำ โดยปกติโครงสร้างของระบบระบายน้ำแบบฝังใต้ดินที่ใช้มาก ๆ มี 4 แบบ คือ

ก) ช่องระบายน้ำบริเวณ (Area Drain) หมายถึงช่องที่รับน้ำรวมจากบริเวณเฉพาะแห่งใดแห่งหนึ่งลงสู่ท่อใต้ดิน จุดที่ตั้งของช่องระบายน้ำบริเวณจะต้องตั้งอยู่ที่จุดต่ำสุดของบริเวณและมีตะแกรงปิดหน้าเพื่อดักผง และ ขยะ

ข) ท่อดักน้ำ (Catch Basin) เหมือนช่องระบายน้ำบริเวณข้างต้นเพียงแต่มีก้นบ่อลึกต่ำกว่าปากท่อระบายน้ำออกเพื่อดักตะกอนกันท่อตัน บริเวณที่ใช้ควรเป็นบริเวณที่มีการกัดเซาะเกิดมาก หรือบริเวณที่มีฝนตกมาก

ค) บ่อระบายน้ำฝรั่งเศส (French Drain) เป็นรางดักน้ำรูปยาวสำหรับดักน้ำตามขอบพื้นที่ที่เป็นรูปยาว เมื่อรับน้ำแล้วจึงปล่อยเข้าท่อใต้ดินต่อไป

ง) ท่อลอด (Culvert) คือท่อที่ฝังรอดถนน และ ทางเท้าเพื่อระบายน้ำจากข้างหนึ่งไปอีกข้างหนึ่งของถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่อระบายน้ำที่ใช้ในระบบระบายน้ำฝังใต้ดินอาจจะเป็นท่อดินเผา ท่อซีเมนต์ หรือ ท่อคอนกรีต และ อาจจะเป็นท่อตัน หรือ ท่อพรุนก็ได้ การเดินท่อระบายน้ำควรให้มีมุมหักน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้ามีท่อแยกแขนงควรจะแยกเป็นรูปตัว Y และไม่ควรมี Cross Connection พยายามใช้ท่อให้สั้นที่สุดความลาดของท่อควรสม่ำเสมอ อย่างน้อย 1%

3. ระบบการระบายน้ำใต้ดิน (Underground Drainage System)

หมายถึงการควบคุม และ ขจัดความชื้นออกไปจากดิน ประโยชน์ของการระบายน้ำใต้ดินแบ่งออกได้ ดังต่อไปนี้

ก) นำน้ำให้ไหลออกไปจากดินและหินที่ระบายน้ำเองไม่ได้

ข) ป้องกันน้ำซึมเข้ากำแพงห้องใต้ดิน หรือ ฐานรากที่ไม่ได้ตอกเข็ม

ค) ลดระดับน้ำใต้ดิน (Water Table) ในบริเวณที่ราบต่ำเพื่อประโยชน์ในที่ดิน

การเดินท่อระบายน้ำใต้ดินทำได้ 2 วิธี คือ

1) ใช้ท่อตันเส้นเล็ก ๆ เว้นรอยต่อห่างเล็กน้อยโดยไม่อุดซีเมนต์ หรือวัสดุอุดใด ๆ

2) ใช้ท่อพรุน (Perforation Pipe) การเดินท่อควรขุดเป็นร่อง รองด้วยกรวดหินฝอย หรือ อิฐหักเมื่อวางท่อแล้วกลบด้วยดินเดิม การไหลของน้ำใต้ดินเข้าสู่ท่อจะมากน้อย รวดเร็วขึ้นอยู่กับความพรุนของดิน ความลึกของท่อที่ฝัง ระยะห่างของท่อ หรือช่องเว้นรับน้ำ

ประเภทของระบบการระบายน้ำใต้ดิน มี 4 ระบบ คือ

1) แบบธรรมชาติ ใช้กับบริเวณธรรมชาติที่ไม่ต้องการการระบายน้ำหมดทั้งบริเวณ

2) แบบก้างปลา เหมาะสำหรับใช้กับบริเวณที่เป็นที่ลาดเว้า ซึ่งมีทางลาดเข้ามาทั้งสองทิศทาง ระบบนี้ไม่ควรทำมุมเชื่อมต่อกันเกิน 45 องศา

3) ระบบตาราง ใช้เมื่อท่อย่อยมาสู่ท่อเมนได้ด้านเดียว การเชื่อมต่อทำมุม 90 องศาหรือน้อยกว่า

4) ตัวดัก ใช้ดักน้ำใต้ดินเฉพาะในจุดใดจุดหนึ่งที่น้ำใต้ดินจะมาขังแฉะ ความลึกของท่อระบายน้ำใต้ดินที่ได้ผลดีควรอยู่ระหว่าง 75 –150 เซนติเมตร จากผิวดิน สำหรับบริเวณที่ดินมีความชื้นน้ำดีพอประมาณระยะห่างระหว่างท่อย่อยควรเป็น 7.50 – 8.00 เมตร ความลึกของท่อเมนควรเป็น 2 – 3 % ส่วนท่อย่อยอาจทำได้น้อยที่สุดถึง 0.2 % หรือ คำนวณให้ความเร็วในการไหลของน้ำประมาณ 50 เซนติเมตร/วินาที ขนาดโดยทั่วไปจะใช้เส้นผ่านศูนย์กลาง 10 –15 เซนติเมตรเป็นอย่างน้อย

สำหรับน้ำที่จะระบาย 2 ประเภทคือ น้ำฝน และ น้ำใต้ดินนั้นเทศบัญญัติอนุญาตให้ระบายออกโดยตรงสู่ทางน้ำธรรมชาติ หรือท่อระบายน้ำสาธารณะโดยไม่ต้องผ่านการ Treatment เพราะเป็นน้ำที่มีความเข้มข้นของสารที่เป็นพิษน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.2.7 น้ำโสโครก (Sanitary Sewage)

แบ่งน้ำโสโครกที่เกิดขึ้นได้เป็น 2 ประเภท คือ

ก) น้ำทิ้ง คือน้ำที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว เช่น จากอ่างล้างหน้า ห้องครัว สมารถระบายน้ำทิ้งโดยการระบายลงท่อสาธารณะ หรือ บ่อซึมโดยตรง

ข) น้ำเสีย เป็นน้ำทิ้งที่ไม่อนุญาตให้ระบายลงในท่อสาธารณะได้ทันที เนื่องจากเป็นน้ำที่สามารถทำให้เกิดสภาวะแวดล้อมเป็นพิษได้ มาจากส้วม จากคอกสัตว์ที่มีมูลปะปน ต้องผ่านการบำบัดให้เป็นน้ำดีก่อนจึงจะอนุญาตให้ระบายลงท่อสาธารณะได้

5.4.2.8 ระบบกำจัดน้ำเสีย

ระบบการกำจัดน้ำเสียสามารถจะสรุปได้เป็น 2 วิธี คือ

1. ระบบกำจัดน้ำเสียแบบไม่ใช้อากาศ

เป็นระบบที่นิยมมากในปัจจุบันน้ำเสียจะถูกต่อผ่านท่อใต้ดินไปยังบ่อเกรอะ สิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ถูกขจัดให้หมดไปโดยการบริโภคของบัคเตรีชนิดที่ไม่ต้องการอากาศ แล้วระบายน้ำที่ไหลซึมออกจากบ่อเกรอะให้ซึมลงไปตามผิวดินได้ 3 วิธี คือ

ก) Leaching Cesspool (การระบายน้ำด้วยบ่อซึม)

ข) Subsoil Drainage (การระบายน้ำโดยฝังท่อตามผิวดิน)

ค) Sand Filter

2. ระบบกำจัดน้ำเสียแบบใช้อากาศ (ออกซิเจน)

เป็นระบบที่ใช้สำหรับการกำจัดน้ำเสียที่มีปริมาณมาก ๆ

สรุป คือ ระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะกับโครงการคือระบบ Activated Sludge เหมาะสมในด้านประสิทธิภาพ การก่อสร้าง ประหยัดเนื้อที่ และ การบำรุงรักษา ซึ่งระบบเอเอสมีอยู่ด้วยกันหลายแบบ แบบที่เหมาะสมกับโครงการคือ แบบ Intermittent Cycle Activated Sludge เป็นระบบบำบัดน้ำเสียโดยวิธีการตกตะกอนเร่งที่ถังปฏิกิริยา และ ถังตกตะกอนอยู่ในถังเดียวกัน ทำให้ไม่ต้องมีการหมุนเวียนของตะกอน (Recycle Sludge) การทำงานของระบบนี้ไม่จำเป็นต้องเติมอากาศตลอด แต่ใช้วิธีเติมสลับกันเป็นช่วง ๆ เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 การป้องกันอาชญากรรมในอาคาร

ระบบรักษาความปลอดภัยนี้ครอบคลุมถึงการป้องกันอันตรายและการควบคุมมารยาทของพนักงาน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะดูแลความปลอดภัย และ ทรัพย์สินของสมาชิกจากบุคคลภายนอกรวมทั้งสิ่งของต่าง ๆ ที่ส่งเข้ามาในโครงการโดยความปลอดภัย ด้านสุขภาพ อนามัย และ ความสะอาดเป็นนโยบายที่แผนกบริการได้วางไว้

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีการทำงานตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งสามารถแยกเป็นพื้นที่ใหญ่ ๆ ได้คือ

1. บริเวณทางเข้าจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย
2. บริเวณห้องเก็บของมีค่าที่สมาชิกนำมาฝากไว้ขณะที่มาพัก
3. บริเวณควบคุมการเข้า – ออก ของพนักงานโครงการ และ หน่วยบริการ
4. บริเวณที่ฝากกระเป๋าของสมาชิก โดยจัดเจ้าหน้าที่ประจำ
5. บริเวณแนวที่ตั้งโครงการที่ติดต่อกับเขตภายนอกโครงการมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทำงานตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อป้องกันการบุกรุกของบุคคลภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลงานการออกแบบ

6.1 แนวความคิดในการออกแบบ

แนวความคิดในการออกแบบนั้น จะประกอบขึ้นจาก 2 ส่วนที่สำคัญ คือ

1. นโยบายของเจ้าของโครงการ
2. แนวความคิดของผู้ออกแบบ ซึ่งเป็นไปตามทัศนคติเฉพาะตัวของผู้ออกแบบ โดยจะถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ออกมาในด้านรูปธรรม และนามธรรม

6.1.1 แนวความคิดทางด้านประโยชน์ใช้สอย

ก. จะต้องมีการตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ทางหน้าที่ใช้สอยของแต่ละกิจกรรม ในด้านความสัมพันธ์ที่ตอบสนองการใช้สอยได้เป็นอย่างดี และตรงไปตรงมา

ข. จะต้องมีการยืดหยุ่นพื้นที่ใช้สอย (Flexibility) ซึ่งสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงหน้าที่ใช้สอย เพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคตได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผลงานดั้งเดิม

ค. จะต้องมีความปลอดภัยในการใช้โครงการ คือ มีการจัดพื้นที่ใช้สอยที่เหมาะสมกับพฤติกรรม และคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้โครงการ

6.1.2 แนวความคิดด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

ก. การสร้างงานสถาปัตยกรรมให้เกิดขึ้นนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมกับบริเวณที่ตั้งโครงการ และจะต้องมีความเคารพต่อภาพลักษณ์ (Image) ของสถาปัตยกรรมในบริเวณนั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. การสร้างงานสถาปัตยกรรม ต้องมีลักษณะเฉพาะ (Identity) เช่น มีลักษณะที่สะท้อนให้เห็นความชัดเจนของโครงการอย่างเด่นชัด และต้องคำนึงถึงคุณค่าทางสุนทรียภาพของผู้ที่ไม่ใช่ผู้ออกแบบ

6.2 สรุปแนวความคิดในการออกแบบโครงการ

6.2.1 แนวความคิดเรื่องการจัดวางผังอาคาร

แนวความคิดในเรื่องการจัดวางผังอาคาร คือ ความสอดคล้องกับธรรมชาติ และจากเทศบัญญัติเรื่องการจำกัดความสูง จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างอาคารเป็นลักษณะโรงแรม จึงนำความคิดเรื่องความเป็นหมู่บ้าน และลักษณะของพื้นถิ่นประยุกต์เข้ามาใช้ เพื่อให้เกิดความเป็นกลุ่มแบบหมู่บ้านในโครงการ

ลักษณะการจัดบ้านพักด้านที่ติดกับทะเล โดยใช้ สวนเชื่อมให้เกิดความเป็นหมู่บ้าน

ลักษณะการจัดบ้านพักที่เป็นตึกแถวแบบภูเก็ต ใช้สวนเชื่อมให้เกิดความเป็นหมู่บ้าน ชั้นล่างได้รับมุมมองจากภูมิสถาปัตยกรรม และสามารถมองเห็นทะเลได้เล็กน้อย ส่วนด้านบนมีระดับสูงกว่าสามารถใช้มุมมองคือทะเลโดยตรง

ลักษณะการจัดบ้านพักแบบหมู่บ้าน จะมีความเป็นส่วนตัวมากที่สุด มีสระว่ายน้ำเล็ก ๆ ที่ใช้ร่วมกันเชื่อมให้เกิดความเป็นหมู่บ้าน

โดยบ้านพักทุกแบบหันด้านระเบียงเข้ารับมุมมองจากทะเลทั้งหมด

ส่วนของสปาก็มีความเป็นหมู่บ้าน โดยการจัดกลุ่มแบบลักษณะเรือนหมู่ของบ้านไทยโดยมีลานเชื่อมตรงส่วนกลาง และพัฒนาปรับเป็นสระว่ายน้ำ และ สระสปา

6.2.2 แนวความคิดเรื่องระบบโครงสร้าง

แนวความคิดในเรื่องระบบโครงสร้าง คือ การออกแบบเพื่อความเหมาะสม และประหยัด เนื่องจากที่ตั้งโครงการอยู่ริมทะเล ซึ่งมีความเค็ม และเกลือสูง ดังนั้น ในการเลือกใช้วัสดุจะต้องเกิดความแข็งแรง และสามารถทนต่อการกัดกร่อนของความเค็มได้

จึงเลือกใช้ระบบเสาคาน และการก่อผนังอิฐ เพราะเป็นโครงสร้างที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และประหยัดโดย คิดโครงสร้างในระบบ Gird

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.3 แนวความคิดเรื่องการออกแบบสถาปัตยกรรม

แนวความคิดในเรื่องการออกแบบสถาปัตยกรรม คือ การนำความหลากหลายในวัฒนธรรมของคนภูเก็ตมาใช้ เช่น ลักษณะของสถาปัตยกรรมเขตร้อน (ลักษณะคล้ายแบบบาหลี) สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นภาคใต้ (การทำผนังสูงและเจาะช่องเพื่อการระบายอากาศ และรับแสงสว่างธรรมชาติ) และสถาปัตยกรรมของจังหวัดภูเก็ต (สถาปัตยกรรมแบบชิโน-โปรตุกีส) มาผสมผสานกัน ลักษณะเด่น คือ ด้านหน้าอาคารชั้นล่างจะทำช่องโค้ง (Arch) ต่อเนื่องกันเป็นระยะ เพื่อให้เกิดทางเดินเท้าที่มีหลังคาคลุมเรียกว่าอาเขต (Arcade) หรือคนจีนฮกเกี้ยน เรียกว่า หง่อคาขี่

6.2.4 แนวความคิดเรื่องการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน

แนวความคิดในเรื่องการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน คือ การประดับประดาแบบผสมผสานการใช้วัสดุ เช่น การใช้กระเบื้องหินสีที่ทำจากปีนังตรงทางเดินเท้าการตกแต่งกรอบหน้าต่างด้วยซุ้มโค้งแบบแบนเป็นเอกลักษณ์แท้ ที่นิยมใช้ในโปรตุเกสเจาะช่องแสงด้วยบานเกล็ดไม้ ซุ้มโค้งครึ่งวงกลมเจาะช่องแสงด้วยแผ่นไม้ฉลุลวดลายพรรณพฤกษาแบบมุสลิม การฉลุลวดลายที่เสา ผนัง เพื่อให้เกิดความอ่อนช้อยงดงาม และไม่ทึบตัน

ประดับตกแต่งสวนและบริเวณทางเดินด้วยเครื่องถ้วยชาม หรือหม้อไหสลักลวดลาย ใช้กระเบื้องทางเดินฉลุลวดลายใบไม้ มีการใช้ Texture ของวัสดุเพื่อให้เกิดความแตกต่าง เช่นการใช้ ไม้กรวด อิฐ กระเบื้องมาประกอบกัน เป็นต้น

6.2.5 แนวความคิดเรื่องการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม

แนวความคิดในเรื่องภูมิสถาปัตยกรรม คือ การออกแบบ และจัดบริเวณโดยใช้ลักษณะของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น และพันธุ์ไม้ในเขตร้อน การจัดแบ่งระนาบด้วยคุณสมบัติ ขนาด และ Texture ของพันธุ์ไม้ เพื่อช่วยผสมผสานความงามให้กับงานสถาปัตยกรรม มีลักษณะของสวนป่า พันธุ์ไม้ส่วนมากในโครงการ คือ มะพร้าว สน ปาล์ม กล้วย และพันธุ์ไม้ในเขตร้อน ส่วนไม้ประดับอื่น หรือผักสวนครัว จะใช้พันธุ์ไม้ที่เป็นประโยชน์สำหรับโครงการ เช่น ปลูกดอกกะหล่ำ เฮลิโคเนีย กล้วยไม้ เป็นแนวสวนเป็นไม้คลุมดิน และเพิ่มความงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 ผลงานการออกแบบ

ตัวอย่างผลงานนักศึกษา

6.3 ผลงานการออกแบบ

กระบวนการความคิด

ผังบริเวณ และทัศนียภาพ

แปลนส่วนสปา รูปตัด และทัศนียภาพ

แปลนส่วนห้องพัก

รูปด้าน และทัศนียภาพ

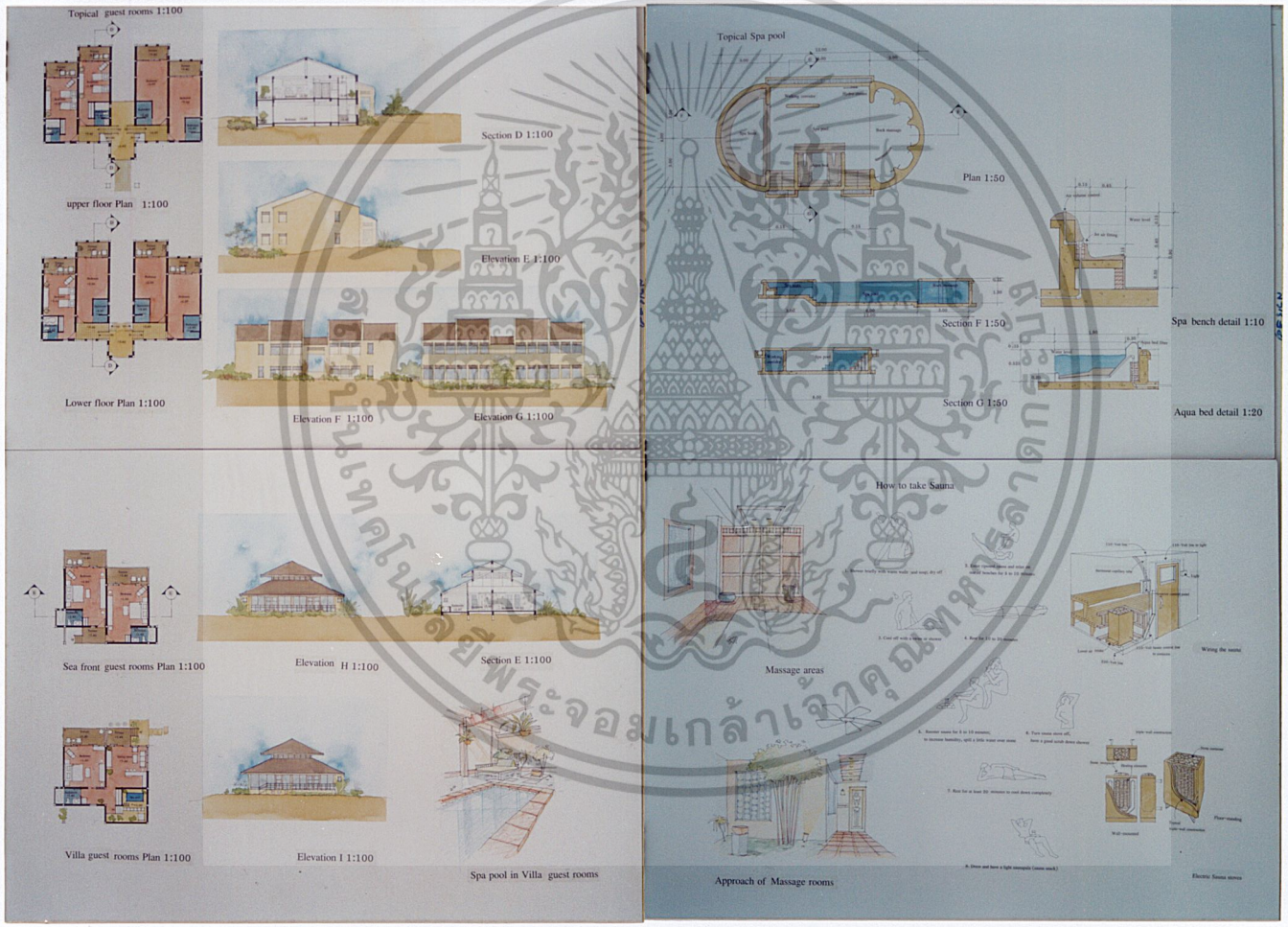

แบบขยายห้องพัก และทัศนียภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่ายหุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่ายหุ่นจำลอง

ภาพถ่ายหุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

เชิงทะเล, องค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลทั่วไป. ภูเก็ต: องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล, 2540.

ทรัพยากรธรณีเขต2 ภูเก็ต, สำนักงาน ธรณีวิทยาจังหวัดภูเก็ต. ภูเก็ต: ฝ่ายพัฒนาเหมืองแร่, 2538.

มานพ ประภาษานนท์ และ คณะ. สุขภาพดีด้วยวิถีธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: เรือนบุญ, 2543.

ภูเก็ต, สำนักงานจังหวัด ข้อมูลสถิติจังหวัดภูเก็ตประจำปี 2543. ภูเก็ต: ฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผล สำนักงานจังหวัดภูเก็ต, 2543.

วิริยะธุรกิจ, บริษัท จำกัด เพื่อความเข้าใจในแผ่นดินภูเก็ต. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2543.

สาธารณสุข, กระทรวง การออกกำลังกายและกีฬาเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2542.

อรอุษา บุญถนอม. "รีสอร์ทเพื่อสุขภาพ อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่," วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2542.

Benge, Sophie. The topical spa asian secrets of health, beauty and relaxation. U.s.a.: Periplus Editions (HK) Ltd., 1999.

Gallagher, Dawn. Naturally beautiful earth's secrets and recipes for skin, body, and spirit. New York U.s.a.: Universe Publishing, 1999.

Lawson, Fred R. Hotel & Resort planning design and Refurbishment. U.s.a.: St Edmundsbury Press Ltd., 1995.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

การงดอาหาร (Fasting)

กรณีที่ร่างกายไม่ยอมรับ และไม่ต้องการเข้าไปถึง กระเพาะจะมีคำสั่งจากกระเพาะออกไปทันทีว่า เร็ว ๆเข้าศัตรูกำลังจะเข้ามา น้ำเมือกก็จะไหลออกมาทันทีเพื่อเคลือบกระเพาะ ผนังลำไส้ และผนังลำไส้ใหญ่ เมื่ออาหารที่ประกอบด้วยสารพิษเดินทางเข้ามาถึงลำไส้ และกระเพาะถูกเคลือบด้วยน้ำเมือกเรียบร้อยแล้ว ร่างกายก็จะไม่ดูดสารพิษเข้าไป การป้องกันตัวของร่างกายก็จะเกิดขึ้น ทำนองเดียวกันนี้ทุกครั้งเมื่อสารพิษ หรือสิ่งที่ร่างกายไม่ต้องการเดินทางเข้ามาถึงกระเพาะ

จากการที่เรารับประทานอาหารขยะเข้าไป ระบบป้องกันของร่างกายก็จะป้องกันตนเองอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นลำไส้ของคนเราก็จะหนาและหยาบขึ้นอย่างยางมะตอยขณะที่ถูกรถยนต์วิ่งบดทับ

ชาวอเมริกันไม่ว่าหญิง หรือชายประมาณร้อยละ 95 จะมีลำไส้ลักษณะเช่นนี้ กระทรวงสาธารณสุขอเมริกันได้แถลงไว้เมื่อหลายปีที่แล้วว่าร้อยละ 90 ของชาวอเมริกันจะมีลำไส้ใหญ่ตีบตัน จากการที่ผ่าตัดคนไข้จำนวน 2,000 ราย ไม่เคยพบว่าจะมีคนไข้รายใดที่มีลำไส้ใหญ่ปกติ สาเหตุเนื่องจากคนอเมริกันรับประทานอาหารอันอุดมสมบูรณ์ไปด้วย เนื้อ แป้ง น้ำตาล นม ไขมัน ซึ่งเป็นบ่อเกิดของสัพโรคาต่าง ๆ จนมีหนังสือกล่าวไว้ในบทความตอนหนึ่งว่า “ จะพบลำไส้ใหญ่ที่ปกติสมบูรณ์มีสุขภาพดี ก็คือในหนังสือชีววิทยา “

ลำไส้ใหญ่ก็เหมือนท่อส้วมที่คอยรองรับของเสีย และขับถ่ายของเสียออกจากร่างกาย แต่ท่อกลับตีบตัน เพราะการรับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เมื่อท่อตีบตัน การขับถ่ายไม่สะดวก ย่อมเกิดภาวะเน่าเสีย เป็นพิษ ที่เป็นสาเหตุสำคัญที่เกิดโรคหลายชนิด

ผู้ใดก็ตามที่ฝ่าฝืนกฎของธรรมชาติผู้นั้นจะถูกลงโทษจากธรรมชาติ ยา และการผ่าตัดใด ๆก็ไม่สามารถช่วยได้ ถ้าหากว่าร่างกายไม่หยุดรับสารพิษจากการรับประทานอาหารที่ร่างกายไม่ต้องการ ดังนั้น ถ้าอยากจะมีชีวิตที่อยู่รอดปลอดภัย จะต้องเปลี่ยนนิสัยการรับประทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

การรับประทานอาหารที่ประกอบด้วยใยเยื่อที่สำคัญ เช่น ธัญพืช (ข้าวกล้อง) ผักสด ก็สามารถทำความสะอาดให้ลำไส้ได้ แต่วิธีเดียวที่จะสามารถทำความสะอาดลำไส้อย่างได้ผล คือ การงดอาหาร เพราะการงดอาหารเปรียบเหมือนการล้างอวัยวะภายในให้สะอาดหมดจดเสียก่อน แล้วจึงรับประทานอาหารที่มีคุณประโยชน์ต่อร่างกาย เสมือนการล้างเครื่องยนต์ก่อนที่จะเติมน้ำมันจะทำให้พาหนะใช้งานได้ดี

การขจัดอาหารเสียที่ไม่ย่อย และของเสียต่าง ๆ ออกจากร่างกายมีความสำคัญเท่ากับการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ตราบใดที่ไม่ขจัดความสกปรกออกจากกระเพาะลำไส้เสียก่อน อาหารที่มีคุณประโยชน์ก็ย่อมที่จะไร้ประโยชน์

เพื่อป้องกันการเข้าใจที่สับสน ต่อคำว่าอดอาหาร จึงใช้คำว่างดอาหารแทน การงดอาหารเป็นการรักษาตามวิธีธรรมชาติที่ได้ผลอย่างยิ่งซึ่งได้ปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณ เช่น เมื่อสัตว์ไม่สบายมันจะไม่กินอาหารใด ๆ เลย ชนเผ่าล้าหลังในลุ่มน้ำอเมซอน อเมริกากลาง และชาวเผ่าเอเชียที่ห่างไกล จะมีเรือนพยาบาลตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้านเพื่อให้คนป่วยรักษาตนเอง โดยไม่รับประทานอาหารใด ๆ จนกว่าจะหายจากอาการป่วยนั้น จึงกลับมาในหมู่บ้าน ชาวฮินดู ชาวโยคะที่เคร่งครัด รวมลัทธิเต๋าจะมีการงดอาหารเป็นประจำ และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา เพื่อทำความสะอาดทั้งร่างกาย และจิตใจ ชาวกรีกโบราณ จะทำการงดอาหารเพื่อสุขภาพ และอายุที่ยืนยาว

"ฮิปโปเครติส" ซึ่งถือว่าเป็นบิดาทางการแพทย์ของตะวันตก ได้ยืนยันอย่างจริงจังว่า การงดอาหารเป็นการรักษาโรคร้ายต่าง ๆ ได้ทุกชนิด และเป็นมาตรการป้องกันโรคต่าง ๆ ด้วย

"ปทาโกราส" จะกำหนดให้ศิษย์ของท่านงดอาหารถึง 40 วัน เพื่อชำระร่างกาย จิตใจให้สะอาดเสียก่อน จึงจะศึกษาชั้นสูงต่อไป

"พลาโต และอริสโตเติล" ต่างก็งดอาหารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ร่างกาย และจิตใจมีสุขภาพดี

ในคัมภีร์ไบเบิล ได้กล่าวถึงการอดอาหารถึง 74 ครั้ง พระเยซูงดอาหารถึง 40 วัน พระพุทธเจ้าได้งดอาหารถึง 49 วัน เพื่อเป็นการเสวยวิมุติสุขหลังจากตรัสรู้

ดังนั้น การงดอาหารจึงเป็นวิธีธรรมชาติบำบัดที่เก่าแก่ที่สุด เพื่อป้องกัน รักษาสุขภาพ และความเจ็บป่วยต่าง ๆ การงดอาหารเป็นวิธีการทำความสะอาดภายในร่างกายอย่างมหัศจรรย์ ซึ่งจะเข้าไปขจัดสิ่งสกปรกทั้งหลายในส่วนเล็ก ๆ เช่น เซลล์ และเนื้อเยื่อต่าง ๆ ภายใน 24 ชั่วโมง ของการงดอาหาร สารสำหรับย่อยอาหาร แทนที่จะเข้าไปในกระเพาะ เช่น เซลล์ที่ตายแล้ว จุลินทรีย์ ฯลฯ สารสำหรับย่อยอาหารนี้ก็จะเดินทางไปยังลำไส้ และกระแสเลือด สารนี้จะรวมเอาสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ทิ้งไป ระบบย่อย และระบบขับถ่ายได้พักผ่อน ทำให้สามารถทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลำไส้ เส้นโลหิต เส้นประสาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่างก็มีความสะอาดขึ้น เลือดลมเดินสะดวกขึ้น จึงทำให้ระบบต่างๆ ในร่างกายทำงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประการสำคัญที่สุดของการงดอาหารก็คือ การทำความสะอาดกระแสโลหิตให้สะอาดบริสุทธิ์ เลือดแดงจะนำสารอาหาร และออกซิเจนนี้ไปหล่อเลี้ยงเซลล์ต่างๆ ของร่างกาย และนำสิ่งปฏิกูลต่างๆ ในรูปของโลหิตดำเข้าไปฟอกในปอด และไต สำหรับระบบป้องกันของร่างกาย ได้แก่ เม็ดโลหิตขาว สารสลาย (Enzymes) และพวกตัวกลางต่างๆ (Immunity Factors) ต่างก็ทำหน้าที่เป็นยามป้องกันสิ่งแปลกปลอมทั้งหลายตลอด 24 ชั่วโมง หากระบบโลหิตไม่สะอาดเสียแล้ว การทำงานของสารสลายตัวกลางก็ไม่มีประสิทธิภาพ สารพิษ และเชื้อโรคต่างๆ ตลอดจนสิ่งปฏิกูลต่างๆ ก็สะสมอยู่ในร่างกาย ศัตรูก็มีกำลังแข็งแรงขึ้น สารที่ทำหน้าที่เป็นยามป้องกันจะอ่อนกำลัง และตายไปในที่สุด และร่างกายจะตกเป็นเหยื่อของโรคร้ายต่างๆ ในที่สุด เช่น โรคมะเร็ง วัณโรค โรคหัวใจ เป็นต้น

การงดอาหารยังทำให้กรด และด่าง (pH) ในโลหิตสมดุล อาหารที่มีลักษณะหยินและหยางอาหารเมื่อรับประทานเข้าไปในปริมาณที่เหมาะสมก็จะเกิดความสมดุลขึ้นในร่างกาย ซึ่งหมายถึงสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรง ส่วนในทางกลับกัน การรับประทานแบบชาวตะวันตกสมัยใหม่ อาหารส่วนมากที่จะเป็นหยาง หรือเป็นกรด ทำให้เลือดเป็นกรดยิ่งขึ้น เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดหินปูนตากข้อต่อต่างๆ ทำให้น้ำเลี้ยงข้อต่อแห้ง เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคกระดูกผุ โรคปวดข้อ การงดอาหารจะช่วยทำให้โลหิตสมดุล ระหว่างกรด และด่าง คือ เป็นกลางจึงสามารถรักษาโรคกระดูกได้อย่างชะงัด โดยส่งสารสลาย (Enzymes) เข้าไปสลายสารพิษและหินปูนหลังจากงดอาหารจะรู้สึกไม่สบาย เนื่องจากร่างกายกำลังขับสารพิษออกจากกระแสโลหิต และระบบต่างๆ ของร่างกาย

ในประเทศรัสเซีย ได้มีการรักษาผู้ป่วยทางจิตด้วยการงดอาหาร หรือที่เรียกว่า การรักษาด้วยวิธีหิว สรุปได้ว่า การงดอาหารสำหรับผู้ป่วยทางจิต ทางประสาทนานาชนิดจำนวน 7,000 ราย เช่น การป่วยทางประสาทหลอน ปรากฏว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

การงดอาหารยังเป็นผลดีต่อความรู้สึกทางระบบสืบพันธุ์ด้วย เพราะการที่ลำไส้ใหญ่โตขึ้นเนื่องจากรับประทานอาหารไม่เหมาะสม ลำไส้พิการจะไปกดระบบสืบพันธุ์ต่างๆ ที่อยู่ในช่องท้องได้รับความกระทบกระเทือน ไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ แต่เมื่อคุณงดอาหารลำไม้ก็จะกลับคืนเข้าสู่ภาวะปกติ ระบบสืบพันธุ์ และความรู้สึกทางเพศก็กลับดีขึ้น

ในทศวรรษที่ 10 สมัยราชวงศ์ซ้ง แพทย์เจียงชงเซ้งรายงานผลการรักษาโดยการงดอาหารว่าสามารถรักษาโรคต่างๆ ได้ทุกชนิดที่เกี่ยวกับลำไส้ใหญ่ เช่น อาหารไม่ย่อย ท้องผูก การหายใจ ปวดศีรษะ โรคปวดกระดูก และอื่นๆ เกี่ยวกับโรคจิตประสาทเขียนไว้ว่า "ที่แพทย์ทุกคนรู้ว่า การที่เลือด และลมไหลเวียนดีทำให้มีสุขภาพแข็งแรง แต่ถ้าหากว่าลำไส้ถูกปิดกั้น เลือดและพลังก็จะติดขัด (Fresh Blood and Vital Energy)"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

การบำบัดแผนโบราณตามวิธีเต๋า ได้แก่ การงดอาหารกับการใช้ยาสมุนไพรเพื่อได้ทำลายสารพิษตกค้างในลำไส้ใหญ่ และขจัดออกไปทางเหงื่อ ปัสสาวะ และอุจจาระ วิธีบำบัดเช่นนี้ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาครั้งรัชสมัยจักรพรรดิ์เหลือง บิดาแห่งการแพทย์ (สตวรรษที่ 3 ก่อนคริสต์กาล)

ปัจจุบันนี้ ยาระบาย ยาเหน็บ เพื่อให้การขับถ่ายได้สะดวกได้นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ชาวตะวันตก เพราะอาการท้องผูกเป็นโรคประจำสำหรับทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย การใช้ยาระบาย และยาเหน็บไม่เป็นผลดีต่อระบบย่อยอาหารเลย เพราะตัวยาได้ผลิตขึ้นตามกรรมวิธีทางเคมี แตกต่างกันกับการรักษาแบบโบราณโดยใช้วิธีการงดอาหาร และการบำบัดทางโภชนาการ เพราะยาเหล่านั้นต้องใช้บ่อยๆ การย่อย และการขับถ่ายอ่อนแอลง และจากพิษของสารเคมีก็จะทำความระคายเคืองแก่ผนังกระเพาะ และลำไส้ ซึ่งต่อไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับงูที่กำลังบาดเจ็บ ทั้งยาระบายไม่อาจขจัดสารพิษตกค้างได้อย่างหมดจด ท้ายสุดก็จะจบลงด้วยการผ่าตัดลำไส้ใหญ่

การทำความสะอาดลำไส้ใหญ่ ลำไส้เล็ก ที่ได้ผลสมบูรณ์ที่สุดได้แก่ การรักษาตามวิธีของการบำบัด คือ การรักษาด้วยน้ำ น้ำเป็นสิ่งสำคัญในการขจัดสารพิษตกค้างโดยวิธีการทางธรรมชาติ ซึ่งไม่มีผลข้างเคียง ไม่ว่า ทางร่างกาย และจิตใจ วิธีเช่นนี้จึงให้ชื่อว่าการชลประทานลำไส้ใหญ่ (Colonic Irrigation)

อิทธิพลของดวงจันทร์กับการงดอาหาร

ช่วงวันงดอาหารที่ดีที่สุด คือ ให้งดอาหาร 3 วันก่อนเดือนเต็ม หรือ 3 วันก่อนเดือนดับ เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ดวงจันทร์มีอิทธิพลต่อน้ำในโลกนี้

ดวงจันทร์มีแรงดึงดูดให้เกิดน้ำขึ้นน้ำลงสูงสุด ในวันแรม 13 ถึง แรม 15 ค่ำ ร่างกายของมนุษย์ประกอบด้วยน้ำถึงร้อยละ 70 เป็นน้ำเลือด น้ำเหลือง และของเหลว เมื่อเป็นดังนี้ ร่างกายจะตกอยู่ในอิทธิพลของดวงจันทร์โดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

ดวงจันทร์วันเพ็ญผู้ที่นับถือศาสนาพุทธถือว่าเป็นวันพระวันทำบุญ ส่วนศาสนาอื่นๆ ถือว่าเป็นคืนที่น่ากลัวมนุษย์จะแปลงร่างเป็นมนุษย์หมาป่า รวมทั้งแดรกคิวล่าจะแปลงร่างเป็นค้างคาวดูดเลือด พิธีกรรมอันน่ากลัว และศักดิ์สิทธิ์ของชาวอียิปต์โบราณจะกระทำในคืนวันเพ็ญ ชาวไร่ชาวนาบางกลุ่มยังคงปลูก พืชไร่ในคืนวันเพ็ญ แสดงว่าดวงจันทร์ก็มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์มาแต่สมัยโบราณ

นักวิทยาศาสตร์เริ่มให้ความสนใจต่ออิทธิพลของดวงจันทร์ที่มมีต่อมนุษย์ในคืนวันข้างขึ้นจัดๆ และข้างแรมจัดๆ (ขึ้น 13 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ) และ (แรม 13 ถึง แรม 15 ค่ำ) จากการทดลองพบว่าในช่วงเวลาดังกล่าว ดวงจันทร์จะดูดน้ำขึ้นสู่เบื้องบน คือ สมอง มากเกินไปเป็นผลให้จิตใจ และร่างกายเปลี่ยนไปในทางที่ก้าวร้าว หงุดหงิด รุนแรง และดุร้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันจะทำเครื่องหมายไว้ เพื่อคอยเตือนให้หานักข่าวไว้ให้เพียงพอ เพราะตามวันดังกล่าวจะเกิดคดีอาญาขึ้นมากเป็นพิเศษ จะมีคนเมาสุรามากขึ้น คนที่มีพฤติกรรมบ้าบอเพิ่มขึ้น เพ้อฝันมากขึ้น เรียกว่า พวกบ้าพระจันทร์

ที่สถานีตำรวจแห่งหนึ่งในประเทศอังกฤษมีเรื่องเล่าว่า ในคืนวันขึ้น 15 ค่ำ ทุกคืน จะมีสุภาพบุรุษวัยรับบำนาญผู้หนึ่งจะมารายงานที่สถานีว่า หลานชายที่น่ารักถูกลักพาตัวไป หรือชายคนหนึ่งถูกขโมยรถจักรยานไป ที่จริงแล้วเขาจอดไว้ที่เดิมแต่ลืมไป 4 วัน ต่อมาเขาก็มารายงานว่าเขาพบรถจักรยานแล้ว ยิ่งกว่านั้นทุกคืนก่อนพระจันทร์เต็มดวง จะมีสาวสวยคนหนึ่งมาที่สถานีตำรวจเพื่อมาเล่าเรื่องลามกแล้วจากไป จนวันเดือนเต็มดวงก็มาหาอีก เป็นต้น

ในโรงพยาบาลโรคจิตจะต้องจัดเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นในวันดังกล่าว จิตเวชคนหนึ่งจะคอยสังเกตพบว่า ในคืนวันพระจันทร์เต็มดวงคนไข้โรคจิตจะมีอาการแปลกๆ หรือบ้าคลั่งยิ่งขึ้นอาการเช่นนี้ก็เป็นอาการโรคจิตชนิดหนึ่งที่เรียกว่า Lunacy

ภรรยานักธุรกิจคนหนึ่งเล่าว่าเธอจะต้องพยายามสงบปากสงบคำในวันพระจันทร์เต็มดวง เพราะเธอทราบดีว่าตามวัน และเวลาดังกล่าวสามีจะมีอาการโมโหได้ง่าย ซึ่งถ้าเป็นวันอื่นแม้ว่าเธอจะบ่นสามีก็จะไม่มีปฏิกิริยาใดๆ เลย

ทางแก้อาการวิปริตจากอิทธิพลของดวงจันทร์ คือต้องพยายามลดน้ำในสมอง ซึ่งแพทย์ได้แนะนำว่าทางแก้การอักเสบของสมองเนื่องจากมีน้ำมาก คือ พยายามลดจำนวนน้ำในร่างกายเพื่อให้เกิดความสมดุลในร่างกาย หากส่วนใดขาดน้ำจะดูดน้ำจากที่อื่นที่มีน้ำเกินโดยวิธีออสโมซิส (ดูดซึม) น้ำในสมองซึ่งมีน้ำเกินอยู่ น้ำส่วนเกินจากสมองก็จะดูดซึมออกไปหล่อเลี้ยงอวัยวะส่วนอื่นๆ ที่ขาดน้ำ

วิธีที่เป็นธรรมชาติที่สุด คือการงดอาหาร โดยไม่ดื่มกินอะไรเลยแม้แต่น้ำ เมื่อร่างกายไม่ได้รับน้ำเข้าไปน้ำในร่างกายก็จะลดลง ซึ่งจะดึงน้ำจากส่วนสมองลงมาอาการผิดปกติก็จะหายไป (การงดอาหารโดยไม่ดื่มน้ำเป็นวิธีการที่ทำความสะอาดล้างสารพิษได้ดีที่สุด) เหตุผลที่เริ่มงดอาหาร 3 วันก่อนคืนเดือนเต็ม หรือ 3 วันก่อนเดือนดับเนื่องจากการทดลองของนักวิทยาศาสตร์ที่ว่า ความผิดปกติจะเริ่มเกิดก่อนเป็นเวลา 3 วัน และยังพบว่าในระยะ 2 วันของแต่ละเดือน ความสั่นสะเทือนของแม่เหล็กไฟฟ้าในร่างกายจะมีความผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของท้อง และสมอง โยคะจะทำการงดอาหารในวันนั้น โยคะเรียกว่า อิคาดาชิ (Ekadashi) หมายถึงวันที่ 11 หลังจากเดือนเต็ม และเดือนดับ

สำหรับผู้ที่งดอาหารโดยไม่รับประทานสิ่งใดเลย จะรู้สึกเป็นปกติ สงบ สบายในวันดังกล่าว ทางโยคะเชื่อว่า ของเหลวที่สำคัญในร่างกาย คือ น้ำเหลือง เพราะสามารถทำหน้าที่หลายหน้าที่ เช่น ทำให้เลือดสะอาด ช่วยในการผลิตฮอร์โมน บำรุงสมอง และยังช่วยในการสร้างน้ำเชื้อ และไข่ของมนุษย์ด้วย จากกฎของความสมดุล และความพอดีทุกสิ่งทุกอย่างในร่างกายจะต้องอยู่ในสภาพความสมดุล หรือความพอดีตลอดเวลา ในกรณีน้ำเหลืองหากมีน้อย และด้อยคุณภาพ จะเป็สาเหตุให้เกิดโรคทั้งทางร่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กาย และจิตใจ แต่ถ้าหากว่ามีน้ำเหลืองมากเกินไปอวัยวะเพศจะถูกเร่งเกินไปจนมีความต้องการทางเพศมากผิดปกติ เป็นอันตรายทางด้านร่างกาย และทางด้านจิตใจ ดังนั้น การงดอาหาร เดือนละ 2 วัน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้น้ำเหลืองมีมากน้อยเกินไป รับประทานอาหารที่ร่างกายต้องการเพียงเดือนละ 28 วัน จะเพียงพอให้ร่างกายได้น้ำเหลืองพอดีร่างกายของเราก็จะสะอาดบริสุทธิ์ เกิดความสงบของจิตใจ

การฝึกจิต

มนุษย์ทุกคนประกอบด้วยร่างกาย และจิตใจซึ่งไม่อาจแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด ร่างกาย และจิตใจที่ดีพร้อมจะช่วยให้มนุษย์มีสุขภาพที่ดี ถ้ามีส่วนใดส่วนหนึ่งที่ดีเพียงอย่างเดียวนั้นไม่ถือว่ามีสุขภาพที่ดี แต่ในความจริงแล้วไม่มีร่างกายที่ดีในจิตใจที่เลว หรือไม่มีจิตใจที่ดีในร่างกายที่เลว เพราะทั้ง 2 ส่วนจะต้องสัมพันธ์กันตลอดเวลาเมื่อส่วนใดเกิดความบกพร่องจะมีผลกระทบกระเทือนอีกส่วนหนึ่งเสมอ

ดังนั้น ผู้ป่วยทุกรายจึงมีปัญหาควบคู่กันทั้งด้านร่างกาย และด้านจิตใจ เมื่อร่างกายเจ็บไข้จิตใจย่อมวิตกกังวล และเป็นทุกข์ หรือในกรณีที่ร่างกายแข็งแรง แต่สภาวะจิตใจเกิดความเครียดสะสมมากขึ้นก้จะทำให้เกิดอาการทางร่างกายได้ เป็นวงจรเช่นนี้สลับกันไป อาการเจ็บป่วยก็จะเรื้อรังรักษาไม่หาย เพราะฉะนั้นผู้ป่วยควรจะได้รับการบำบัดทั้งทางร่างกาย และทางจิตใจ

ความสัมพันธ์ของร่างกาย และจิตใจ

ถ้าจะเปรียบเทียบมนุษย์เหมือนคอมพิวเตอร์ส่วนที่เป็น Hardware คือร่างกาย และส่วนที่เป็น Software คือจิตใจ ทั้ง 2 ส่วนต่างมีความสำคัญต้องใช้ร่วมกันจึงเกิดประโยชน์ มีเพียงส่วนเดียวไม่ได้

ในส่วนที่เป็นร่างกายตามหลักกายวิภาคศาสตร์ คือ ก้อนเนื้อ และโครงกระดูกที่เราพบเห็นต่างมีอวัยวะอยู่ภายใน อวัยวะที่สำคัญที่สุด คือสมอง ซึ่งเป็นส่วนที่บังคับบัญชาคอยสั่งงานให้ร่างกายมีการทำงาน สามารถเคลื่อนไหวทำทุกอย่างได้ จนบางครั้งทำให้ลืมไปว่าการเคลื่อนไหวของร่างกายนั้นโดยแท้จริงแล้วเกิดจากการสั่งการจากสมอง

ส่วนในด้านของจิตใจ คือ ส่วนที่เป็นความคิด การรับรู้ และอารมณ์ต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ในเลือดเนื้อ และอวัยวะ แต่ในทางวิทยาศาสตร์ถือว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากการสั่งการของสมองที่มี 2 ซีกทำหน้าที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. สมองซีกซ้าย ทำหน้าที่ในเรื่องความคิดที่ใช้เหตุผล การคำนวณ ตรรกะ สิ่งที่เป็นวัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

2. สมองซีกขวา ทำหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์ ศิลป จินตนาการ สิ่งที่เป็นนามธรรม

ความคิด อารมณ์ หรือสิ่งที่เป็นนามธรรมเหล่านี้มีผลทำให้สมองทำงานต่างกันออกไป เมื่อเกิดความเครียด อารมณ์โกรธ หรือมีความคิดในแง่ลบนั้น สมองจะหลั่งฮอร์โมนที่เรียกว่า อดรีนารีน ออกมา ซึ่งเป็นฮอร์โมนที่ทำลายภูมิต้านทานในร่างกายให้ลดลง แต่เมื่อใดที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรักสมองจะหลั่งฮอร์โมนที่เรียกว่า เอนโดฟิน ซึ่งทำให้ร่างกายมีความกระตือรือร้น มีความสุข จิตใจ และร่างกายผ่อนคลายทำให้มีความแข็งแรง

ดังนั้น จิตใจจึงมีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาพของร่างกาย การที่จะมีสุขภาพที่ดีได้นั้น จะต้องควบคุมความคิด อารมณ์ และความรู้สึกให้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ภาคผนวก ข.

การออกกำลังกายในน้ำ (Aquatic Exercises)

นับตั้งแต่ Dr. Kenneth H. Cooper ได้เผยแพร่ประโยชน์ของการออกกำลังกายแบบแอโรบิกในช่วงปลายทศวรรษที่ 60 ได้มีการวิวัฒนาการเกี่ยวกับหลักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่สำคัญอยู่ 2 ประการคือ

1. อุบัติการณ์ที่เพิ่มมากขึ้นจากการบาดเจ็บ อันเกิดมาจากการออกกำลังกายในรูปแบบที่รุนแรงประกอบกับผลการวิจัยที่แสดงว่า การออกกำลังการแบบเบา ๆ เช่น การเดิน สามารถช่วยให้สมรรถภาพของระบบ Cadiorespiratory ดีขึ้นได้ ทำให้มีวิวัฒนาการของการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแบบ Aerobics ที่เบาลง (Low intensity)

2. การออกกำลังกายแบบใช้แรงต้านทาน (Resistance training) เพื่อสร้างความแข็งแรงให้กล้ามเนื้อ ได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามีประโยชน์ และจำเป็นสำหรับสุขภาพที่ดี

3. ในอนาคตการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพจะมีทิศทางแนวโน้มไปด้านสายกลางคือ ไม่หนักเกินไป และจะมีการพัฒนาการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับเฉพาะกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น เพื่อให้ทุกคนสามารถออกกำลังกายเพื่อสุขภาพได้ (Exercise for All)

ในด้านรูปแบบต่าง ๆ ของการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ มีการพัฒนาให้มีความหลากหลายมากขึ้นโดยอาศัยหลักการข้างต้น ซึ่งเป็นการดีเพราะทำให้คนมีโอกาสเลือกออกกำลังกายในแบบที่ชอบได้ง่าย ในบรรดาการออกกำลังกายใหม่ ๆ เหล่านี้ การออกกำลังกายในน้ำ (Aquatic Exercises) เป็นอีกรูปแบบที่ได้รับการเผยแพร่ และได้รับความนิยมว่าเหมาะสม สำหรับใช้เป็นการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เนื่องจากสามารถพัฒนา Cadiorespiratory endurance, Muscular strength and endurance และ Flexibility ได้ดี โดยมีจุดเด่นตรงที่เป็นการออกกำลังกายที่ไม่ต้องรับน้ำหนักตัว (Non weight bearing exercise) ทำให้ไม่ค่อยเกิดการบาดเจ็บ และมีแรงต้านทานจากน้ำที่เป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

คุณสมบัติบางประการของน้ำและผลต่อสรีระวิทยา

การออกกำลังกายในสภาพแวดล้อมที่เป็นของเหลว ซึ่งมีคุณสมบัติทางฟิสิกส์หลายประการที่แตกต่างจากสภาพแวดล้อมบนพื้นดิน และมีผลต่อสรีระวิทยาของผู้ที่ออกกำลังกายหลายประการที่น่าสนใจคือ

1. แรงดันใต้น้ำ (Hydrostatic Pressure) แรงดันซึ่งมีมากขึ้นตามระดับความลึก ทำให้ขณะที่แช่ตัวอยู่ในอ่างน้ำโลหิตดำสามารถไหลกลับไปสู่หัวใจได้ง่ายกว่าบนบก โดยเฉพาะโลหิตดำจากบริเวณขา และเท้าซึ่งโดยปกติโลหิตจะไหลกลับไปสู่หัวใจได้ยาก แต่แรงดึงดูดของโลกขณะออกกำลังกายในน้ำไม่ว่าจะอยู่ในท่าใดๆ การไหลเวียนของโลหิตภายในร่างกายจะเหมือนกับการออกกำลังกายในท่านอนราบ (Horizontal Exercise) เสมอ ผลต่อระบบหายใจจากแรงดันของน้ำ ทำให้ปริมาณอากาศหลังจากการหายใจออกค้างอยู่ในปอดน้อยลง และร่างกายต้องใช้พลังงานสำหรับการหายใจสูงกว่าปกติ เพราะเป็นการหายใจแบบ Negative pressure breathing

2. แรงพยุงของน้ำ หรือแรงลอยตัว (Buoyancy) ทำให้น้ำหนักตัวลดลงเหลือเพียง 10% เท่านั้น สภาพที่คล้ายกับไร้น้ำหนักทำให้ส่วนต่างๆ มีอิสระในการเคลื่อนไหวมากกว่าอยู่บนพื้นดิน ข้อต่อต่างๆ สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างดี ทำให้ร่างกายมีความยืดหยุ่นสูง

3. ความต้านทานในน้ำ (Aquatic Resistance) มีลักษณะพิเศษ คือ จะต้านการเคลื่อนไหวของร่างกายในทุกทิศทาง ในสามมิติ (multidirectional) จึงสามารใช้สำหรับบริหารกล้ามเนื้อในร่างกายซึ่งมีจำนวนมากได้อย่างทั่วถึง ดีกว่าการใช้แรงต้านทานแบบอื่นๆ ซึ่งมักจะต้านทานการเคลื่อนไหวในทิศทางเดียว นอกจากนี้ แรงต้านทานของน้ำยังมีคุณสมบัติพิเศษอีกประการหนึ่ง คือ เป็น Dynamic variable resistance ที่สามารถปรับขนาดได้โดยอัตโนมัติตามการเคลื่อนไหวของร่างกาย

4. อุณหภูมิของน้ำ มีผลต่อสรีระวิทยาในแง่มุมต่างๆ ที่น่าสนใจ ขณะที่อยู่ภายใต้อุณหภูมิที่เท่าๆ กัน เมื่ออยู่ในน้ำร่างกายจะสูญเสียความร้อนได้ดีกว่าอยู่บนพื้นดิน ซึ่งทำให้ไม่รู้สึกอ่อนเพลียและไม่ทำให้เกิด Heat Stroke

รูปแบบต่างๆของการออกกำลังกายในน้ำ

1. ว่ายน้ำ เป็นการออกกำลังกายที่ได้รับความนิยมมาเป็นเวลานานแล้ว และเป็นที่ยอมรับว่า มีประโยชน์ต่อสุขภาพมากที่สุดประเภทหนึ่ง Dr. Kenneth H. Cooper ยกย่องว่าการว่ายน้ำเป็นการออกกำลังกายเพื่อเพิ่ม Aerobic Capacity ได้ดีเป็นอันดับ 2 รองจาก Cross country skiing ข้อเสียของการว่ายน้ำประการหนึ่ง คือ ต้องอาศัยทักษะที่มากพอสมควร ทำให้คนจำนวนมากไม่สามารถที่จะใช้การว่ายน้ำเป็นการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ ค.ศ. 1977 The President's Council on Physical Fitness and Sports ของสหรัฐอเมริกา ได้จัดทำเอกสารแนะนำวิธีการออกกำลังกายในน้ำในรูปแบบใหม่ขึ้น โดยใช้ชื่อว่า Aqua Dynamic ต่อมาในกลางทศวรรษที่ 80 ความสนใจในเรื่อง Low Impact Exercise และประโยชน์ของ Resistance Exercise ทำให้การออกกำลังกายในน้ำแบบนี้เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น ทั้งในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และออสเตรเลีย ได้มีโปรแกรมการออกกำลังกายในชื่อต่าง ๆ เผยแพร่ออกมามากมาย เช่น Aquacise, Waterobics, Aqua – aerobic, Water workout หรือ Hydro – robics เป็นต้น

ลักษณะการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพในน้ำของโปรแกรมต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีหลักการคล้ายคลึงกัน คือ เป็นโปรแกรมที่พัฒนามาจากการออกกำลังกายแบบแอโรบิกบนพื้นดิน โดยอาจจะมีดนตรีประกอบเพื่อเป็นจังหวะ และให้ความเพลิดเพลิน เวลาทำการออกกำลังกายจะจัดเป็นกลุ่ม และมีข้อแนะนำเกี่ยวกับ Intensity, Frequency และ Duration เหมือนการออกกำลังกายแบบแอโรบิกทั่ว ๆ ไป

การเดิน วิ่งเหยาะ และวิ่งในน้ำ (Water Running and Jogging) เดิมการเดิน และวิ่งในน้ำถูกนำมาใช้สำหรับการฟื้นฟูสุขภาพของนักกีฬาที่บาดเจ็บ ไม่สามารถฝึกตามปกติที่ต้องอาศัยการลงน้ำหนักได้ ซึ่งนอกจากจะสามารถช่วยในการดำรงสภาพ Fitness ของนักกีฬาไว้ได้เป็นอย่างดีแล้ว ปรากฏว่าในบางกรณีกลับช่วยทำให้เล่นกีฬาได้ดีกว่าเดิมอีกด้วย การเดิน และวิ่งในน้ำสามารถใช้เป็นการออกกำลังกายเดี่ยว ๆ เพื่อสุขภาพได้ หรือ สามารถนำมาใช้กับการออกกำลังกายบนบก และ Aqua Aerobic ได้

การฝึกหายใจในน้ำ (Breathing Exercise) สามารถใช้วิธีการที่เรียกว่า Bobbing สามารถสร้างสมรรถภาพของระบบการหายใจได้ดี Bobbing คือ การหายใจเข้าเต็มที่ในขณะที่พยุงศีรษะ และทรวงอกขึ้นเหนือผิวน้ำ แล้วจมลง พ่นลมหายใจออกทางจมูกใต้ระดับน้ำ ในเอกสารเรื่อง Aquadynamics กล่าวว่า Bobbing เป็นรูปแบบการออกกำลังกายที่ดีที่สุดประเภทหนึ่ง และประมาณ 20% ของการออกกำลังกายที่แนะนำ จะเป็นการทำ Bobbing ในท่าทางต่าง ๆ ประมาณ 100 – 125 ครั้ง

การฝึกยืดกล้ามเนื้อ (Stretching) ในน้ำ ทางการแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูได้นำประโยชน์ของน้ำมาใช้ สำหรับการฟื้นฟูสุขภาพผู้มีปัญหาเรื่องข้อติดข้อขัดมานานแล้ว โดยใช้ Whirl Pool หรือ Hydrotherapy ซึ่งในกรณีนี้หากใช้น้ำอุ่น ๆ จะช่วยให้การฝึกยืดกล้ามเนื้อทำได้ดีขึ้น Stretching เป็นการออกกำลังกายที่ให้ประโยชน์ต่อการทำงานของระบบกล้ามเนื้อ และข้อต่อต่าง ๆ Stretching ช่วยทำให้เคลื่อนไหวได้คล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง และที่สำคัญ คือ จะช่วยป้องกันการบาดเจ็บจากการออกกำลังกาย หรือ การปวดเมื่อยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น ปวดหลัง ปวดคอ และปวดหัวไหล่ได้ดี ดังนั้น การฝึกยืดกล้ามเนื้อจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพทุกรูปแบบรวมทั้ง Aquatic Exercises ด้วย ขณะที่อยู่ในน้ำสามารถฝึก Stretching กล้ามเนื้อได้ทุกส่วนของร่างกายอย่างเต็มที่ เนื่องจากมีสภาพคล้ายไร้น้ำหนัก และน้ำทำให้กล้ามเนื้อทุกส่วน Relax การฝึกยืดกล้ามเนื้อควรจะทำในระยะ Warm Up และในระยะ Cool Down

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

การฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อโดยใช้น้ำเป็นตัวต้านทาน

การบริหารกล้ามเนื้อโดยมีแรงต้านทานมีประโยชน์ต่อสุขภาพ วงการแพทย์เริ่มที่จะแนะนำให้เพิ่มการออกกำลังกายแบบนี้ร่วมไปกับการออกกำลังกายเพื่อสร้างความทนทานของ Cadiorespiratory ที่แนะนำมาตั้งแต่ดั้งเดิมด้วย เพราะการออกกำลังกายแบบแอโรบิกบางประเภทไม่สามารถสร้างความแข็งแรงให้กัดกล้ามเนื้อต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกล้ามเนื้อส่วนบนของร่างกาย (Upper Body) ซึ่งมักจะไม่ได้ใช้ในการออกกำลังกายแบบแอโรบิก แต่มีความสำคัญสำหรับการทำงานในชีวิตประจำวันมากกว่าส่วนอื่น ๆ การพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรง จำเป็นต้องบริหารกล้ามเนื้อต่าง ๆ ฝึกกับแรงต้านทานซึ่งอาจจะเป็นน้ำหนักของตัวเอง สปริง ยางยืด หรือ โดยการใช้ Free Weights และ Weight Machines ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้กล้ามเนื้อแข็งแรงขึ้น

การฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อในน้ำสามารถทำได้ง่าย โดยอาจจะออกกำลังบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ แบบตัวเปล่าโดยใช้น้ำเป็นแรงต้านทาน และปรับขนาดให้น้ำต้านมากหรือน้อยโดยความเร็วในการเคลื่อนไหว หรือ อาจจะใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นโฟม Pull Buoy และตีนกบ สำหรับเพิ่มน้ำหนักช่วยได้ โปรแกรมการฝึกความแข็งแรงอาจจะปรับแต่งให้มีลักษณะเฉพาะตัวเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ออกกำลังกายแต่ละคน เช่น โปรแกรมสำหรับผู้ที่มีปัญหาเรื่องปวดหลัง ปวดเข่า หรือ โปรแกรมสำหรับสตรีที่ตั้งครรภ์ เป็นต้น

ความต้านทานของน้ำได้ชื่อว่าเป็น Soft หรือ Flexible resistance สามารถปรับความหนักได้ ตั้งแต่น้อยที่สุด คือ น้อยกว่าขณะที่อยู่บนพื้นดิน จนกระทั่งมากที่สุด และถ้าหากเกินกำลัง น้ำก็จะหยุดต้านทานโดยอัตโนมัติ ทำให้ผู้ออกกำลังกายไม่ค่อยได้รับบาดเจ็บโดยง่าย น้ำมีความต้านทานต่อการเคลื่อนไหวทุกทิศทาง ดังนั้น ในแง่ของการฝึกกีฬาจึงอาจจะใช้ความต้านทานของน้ำต้านทานการเคลื่อนไหวที่ใช้ทักษะสลับซับซ้อนได้ เช่น มีผู้ฝึกเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อในน้ำสำหรับกีฬาบางประเภท เช่น กอล์ฟ ซึ่งมีวงสวิงที่เฉพาะตัว ไม่สามารถสร้างอุปกรณ์มาต้านทานได้เหมือน

คุณสมบัติที่เป็นข้อดีของน้ำคือ

1. การออกกำลังกายในน้ำ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของระบบการหายใจและไหลเวียนของโลหิต เช่นเดียวกับการออกกำลังกายแบบแอโรบิกประเภทอื่น ๆ และสามารถสร้างความแข็งแรงให้กับกล้ามเนื้อต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนสามารถทำให้การเคลื่อนไหวของข้อต่อต่าง ๆ เป็นไปอย่างคล่องแคล่ว มีความยืดหยุ่นสูง เป็นจุดหมายที่สำคัญของการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

2. การออกกำลังกายในน้ำไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ เอ็น และข้อต่อเนื่องจากสภาพที่ไร้น้ำหนัก

3. การออกกำลังกายในน้ำเหมาะ สำหรับคนทุกเพศทุกวัย และไม่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

อุปสรรคต่อสตรีที่ตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ หรือ ผู้ที่มีปัญหาในเรื่องความอ้วน หรือ ปัญหาทางการแพทย์อื่น ๆ

แนวโน้มของการออกกำลังกายในอนาคต นอกจากการมองถึงประโยชน์ที่คนจะได้รับจากการออกกำลังกายทางด้านร่างกายแต่เพียงด้านเดียวอย่างในสมัยก่อน ในปัจจุบันแพทย์มีความสนใจที่จะหาทางให้ได้รับประโยชน์ทางด้านจิตใจด้วย การออกกำลังกายในน้ำมีข้อดี เพราะสามารถลดความตึงเครียดได้เป็นอย่างดีทั้งความเครียดทางด้ายร่างกาย เช่น ใจสั่น ระบบทางเดินอาหารผิดปกติ และความเครียดทางด้านจิตใจ เช่น ความตื่นเต้น ความกังวลต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะขณะที่อยู่ในน้ำจะสัมผัสได้กับความสงบ ความเยือกเย็น และตัดขาดจากสภาพแวดล้อมที่วุ่นวาย ทำให้เกิดสมาธิทางจิตใจได้โดยง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ภาคผนวก ค.

การบำบัดโรคด้วยน้ำ

ตามความเคยชินของชาวตะวันออก หลังจากเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานต่างมีความต้องการที่จะต้องอาบน้ำ เพื่อความสบายของร่างกาย และจิตใจ แต่วาทั่วไปแล้วมักจะไม่มีผู้ที่ให้ความสนใจอุณหภูมิ ปฏิกิริยา แรงดันของน้ำ และกำลังในการลอยน้ำ ซึ่งสามารถทำให้ร่างกายนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการรู้จักอาบน้ำอย่างถูกวิธีสามารถรักษาโรคได้ด้วย

การรักษาโรคได้ด้วยการอาบน้ำ

โดยทั่วไปแล้วจุดประสงค์ของการอาบน้ำ คือ ขจัดเหงื่อไคล และสิ่งสกปรกตามร่างกายที่หมักหมมมาจากการทำงานที่เหน็ดเหนื่อย แต่ที่สำคัญ คือ การอาบน้ำยังมีผลในการรักษาโรคสำหรับผู้ที่สุขภาพไม่ดี เป็นหนึ่งในวิธีการเสริมสร้างร่างกายที่ได้ผลดีอีกด้วย

การอาบน้ำอุ่นมีประโยชน์ต่อร่างกายอย่างแท้จริง โดยเฉพาะผู้ที่ดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่ไม่บริสุทธิ์ ดังนั้นการอาบน้ำอุ่นจะทำให้สมรรถภาพต่าง ๆ ในร่างกายเกิดการผันแปรมากทีเดียว โดย ถ้าร่างกายเกิดการตอบสนองอย่างรุนแรงต่อการอาบน้ำ นั้นแสดงว่ามีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสุขภาพร่างกาย

ปฏิกิริยาที่เกิดจากการอาบน้ำ

การอาบน้ำเกิดจากปฏิกิริยาต่าง ๆ ซึ่งไม่เหมือนกัน คือ ปฏิกิริยาของความร้อนอุ่น ๆ ซึ่งใช้ผิวหนังเป็นขีดกั้นก่อน แล้วจึงอาศัยอุณหภูมิเร่งให้รูขุมขนขยายออก เพิ่มการกระตุ้นของอุณหภูมิ ถือว่าเป็นการกระตุ้นร่างกายที่รุนแรงมากประเภทหนึ่ง โดยเฉพาะในปัจจุบันซึ่งมีการอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สะดวกสบายใช้เครื่องปรับอากาศ

โดยทั่วไปนั้นมนุษย์ส่วนมากจะมีความเคยชินกับการอาบน้ำอุ่นประมาณ 42 ถึง 44 องศาเซลเซียส แต่ผู้ที่ชอบอาบน้ำที่ร้อนนั้น จะมีความเคยชินกับการอาบน้ำที่มีอุณหภูมิสูงถึง 45 องศาเซลเซียส ผลกระทบที่จะได้รับจะมีความแตกต่างกัน เนื่องมาจากวิธีการอาบน้ำ บางครั้งเป็นผลที่ดี แต่บางครั้งก็เป็นผลเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

นอกจากนี้ เพื่อที่จะให้ร่างกายได้รับแรงดันของน้ำนิ่ง จำเป็นที่จะต้องแช่น้ำเพื่อให้ร่างกายสัมผัสกับน้ำ เปรียบเสมือนการอัดทับวัตถุ ขณะเดียวกันความลึกตื้นของอ่างอาบน้ำ ถือเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการอาบน้ำเช่นกัน การอาบน้ำจะเกิดปรากฏการณ์ของกำลังในการลอยน้ำวัตถุได้รับการกระทบจากกำลังในการลอยทำให้น้ำหนักลดลง และน้ำหนักที่ลดลงนั้น จะเท่ากับน้ำหนักของการขังน้ำของวัตถุนี้

การอาบน้ำร้อนช่วยบำบัดโรคกระเพาะอาหาร

อาบน้ำร้อนมีผลอย่างมากต่อผู้ที่ป่วยด้วยโรคกระเพาะอาหารอักเสบ หรือโรคกระเพาะอาหารเป็นแผล และโรคกระเพาะอาหารมีกรดเปรี้ยวมากเกินไป

เวลาในการอาบน้ำร้อนก็จะแตกต่างกัน โดยทั่วไปหากแช่ในน้ำร้อนซึ่งมีอุณหภูมิ 43 องศาเซลเซียส จะต้องแช่อยู่นานประมาณ 6 ถึง 8 นาที ถ้าหากว่าน้ำมีอุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส แช่นานประมาณ 5 นาทีจะเหมาะสมมากกว่า ถ้าหากว่าแช่นานเกินเวลาดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ความดันโลหิต และชีพจร ทำให้รู้สึกอ่อนเพลีย

การอาบน้ำร้อนเพื่อกระตุ้นระบบหายใจ

หลังจากการลงแช่ในอ่างอาบน้ำ แรงดันของน้ำนิ่งจะทำให้หน้าอกหดแคบลง เพราะส่วนท้องได้รับการอัดทับรอบๆ ท้องจะหดเล็กลง มีผลกระทบต่อการบริหารร่างกาย โดยการสูดลมเข้า และการเป่าลมออก กล่าวโดยทั่วๆ ไป เมื่ออาบน้ำอุ่นการบริหารร่างกายโดยการสูดลมเข้า และเป่าลมออกจะเปลี่ยนเป็นลึก และอาบน้ำเย็นจะเปลี่ยนเป็นตื้น แต่ถ้าหากว่าการอาบน้ำในสระที่น้ำร้อน หรือเย็นเป็นพิเศษจำเป็นที่จะต้องใช้แรง ดังนั้นการหายใจจะเปลี่ยนเป็นตื้น และเร็ว ถ้าหากแช่ในน้ำร้อน หรือน้ำเย็นเป็นเวลานานจำเป็นต้องสิ้นเปลืองพลังงานมากกว่าจำนวนครั้งของการหายใจก็จะเพิ่มมากขึ้น

และการอาบน้ำก็สามารถผ่อนคลายเส้นประสาทของผู้ป่วยโรคนอนไม่หลับ เพราะถ้าสามารถแช่ในน้ำอุ่นก่อนนอนจะช่วยให้นอนหลับ กล่าวเป็นรูปธรรม คือ สามารถกำจัดความกังวล ทำให้อารมณ์มั่นคงได้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ภาคผนวก ง.

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
ในบริเวณจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2540

อาศัยอำนาจความในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และโดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ.2540 ออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณจังหวัดภูเก็ต ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เขตควบคุมอาคารตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 บังคับในเขตจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2534 เป็นเขตพื้นที่ที่ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ 5 กำหนดให้พื้นที่ตามข้อ 1 เป็นพื้นที่ที่บริเวณที่ 1 บริเวณที่ 2 บริเวณที่ 3 บริเวณที่ 4 บริเวณที่ 5 บริเวณที่ 6 บริเวณที่ 7 และบริเวณที่ 8 ทั้งนี้ ตามแผนที่แผ่นที่ 1 และแผ่นที่ 2 ท้ายประกาศนี้ดังต่อไปนี้

บริเวณที่ 1 หมายความว่า พื้นที่บริเวณที่วัดจากแนวชายฝั่งทะเลรอบเกาะภูเก็ตเข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ 50 เมตร รวมทั้งพื้นที่ในเกาะต่าง ๆ เว้นแต่พื้นที่ในบริเวณที่ 5 บริเวณที่ 6 และบริเวณที่ 7

บริเวณที่ 2 หมายความว่า พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเขตบริเวณที่ 1 เข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ 150 เมตร เว้นแต่พื้นที่ในบริเวณที่ 5 บริเวณที่ 6 และบริเวณที่ 7

บริเวณที่ 3 หมายความว่า พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นศูนย์ราชการตามมติของคณะรัฐมนตรี และพื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเขตบริเวณที่ 2 เข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ 200 เมตร เว้นแต่พื้นที่ในบริเวณที่ 5 บริเวณที่ 6 และบริเวณที่ 7

บริเวณที่ 6 หมายความว่า พื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ 40 เมตร ถึง 80 เมตร

บริเวณที่ 7 หมายความว่า พื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเกินกว่า 80 เมตร ขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ข้อ 6 ภายใต้บังคับข้อ 2 ข้อ 3 และข้อ 4 ในบริเวณพื้นที่ตามข้อ 5 การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) บริเวณที่ 1 ให้มีได้เฉพาะอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 6 เมตร ต้องมีระยะห่างจากแนวชายฝั่งทะเลไม่น้อยกว่า 20 เมตร และต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น เว้นแต่ในเขตตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้อาคารมีความสูงไม่เกิน 5 เมตร และในเขตอุตสาหกรรมตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ให้มีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น

(2) บริเวณที่ 2 ให้มีได้เฉพาะอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 12 เมตร และต้องมี

(ก) ที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับอาคารที่พักอาศัย

(ข) ที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่น

เว้นแต่กรณีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมของอาคารที่อยู่ในเขตตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้มีไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น

(3) บริเวณที่ 3 ให้มีได้เฉพาะอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 16 เมตร และต้องมี

(ก) ที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับอาคารที่พักอาศัย

(ข) ที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่น

เว้นแต่อาคารและที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมของอาคารที่อยู่ในเขตงายก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยแบบเตาเผาของเทศบาลเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ให้เป็นไปตามที่เทศบาลเมืองภูเก็ตกำหนด

(6) บริเวณที่ 6 ให้มีได้เฉพาะอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 8 เมตร และต้องมีที่ว่างที่ปลูกพืชคลุมดินไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น เว้นแต่พื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน 1:3 (V:H) ห้ามก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารใด ๆ

(7) บริเวณที่ 7 ห้ามก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารใด ๆ

การวัดความสูงของอาคารในบริเวณที่ 1 ถึงบริเวณที่ 6 และบริเวณที่ 8 ให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร เว้นแต่อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ขึ้นไป ให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้า แต่หากเป็นอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 23 เมตร ขึ้นไปที่เป็นอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยา ให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

ข้อ 7 ในพื้นที่ตามข้อ 1 ห้ามกระทำหรือประกอบกิจกรรม ดังต่อไปนี้

(1) การทำเหมืองหิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) การขนส่งหรือลำเลียงวัตถุอันตรายโดยใช้ระบบท่อขนส่ง เว้นแต่ในบริเวณที่กำหนดให้เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ และประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการผังเมือฝ

(3) การถม ปิดกั้น หรือปรับพื้นที่ ซึ่งทำให้แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขินหรือเปลี่ยนทิศทาง

(4) การขุด ถม หรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติของพื้นที่พรุ

(5) การถมทะเล

(6) การปล่อยทิ้งมลพิษลงสู่แหล่งน้ำหรือทะเล เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้ผ่านการบำบัดตามมาตรฐานของทางราชการแล้ว

(7) การเก็บหรือทำลายปะการัง ซากปะการัง หรือหินปะการัง

(8) การจับปลาสวยงาม

(9) การครอบครองปลาสวยงามที่จับได้ในเขตพื้นที่ตามข้อ 1

(10) การขุดตักหรือลอกกรวด หินผุ ดิน ดินลูกรัง หรือทรายบก เพื่อการค้าบนพื้นที่ที่มีความสูงวัดจากระดับน้ำทะเลปานกลางเกิน 80 เมตร หรือมีความลาดชันเฉลี่ยเกิน 1:3 (V:H) หรือความลาดชันเฉลี่ยเกินร้อยละ 35

(11) การเพาะเลี้ยงกุ้งหรือการขุดบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการค้า

การกระทำหรือประกอบกิจกรรมตามวรรคหนึ่งที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต

ข้อ 8 ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างอาคาร หรือดำเนินการโครงการหรือประกอบกิจการในพื้นที่ตามข้อ 1 เสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วแต่กรณี ต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระเบียบปฏิบัติที่กำหนดในมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ดังต่อไปนี้

(1) การก่อสร้างอาคาร หรือการดำเนินการโครงการหรือประกอบกิจการ ดังนี้ ให้จัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น

(ค) โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 10 ห้อง ถึง 79 ห้อง

(ง) อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 10 ห้อง ถึง 79 ห้อง

(จ) การทำเหมือง

การดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารให้เป็นอาคารตามที่กำหนดไว้ใน (1) และ (2) ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งด้วย

ข้อ 10 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ.

กฎกระทรวง ฉบับที่ 436 (พ.ศ. 2542)
ผังเมืองรวมชุมชนเชิงทะเลและกมลา จังหวัดภูเก็ต
ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และมาตรา 26 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกตามกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดห้าปี

ข้อ 2 ให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ในท้องที่ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง และตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 การวางและจัดทำผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การดำรงรักษาเมือง และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินการคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อมในบริเวณแนวเขตตามข้อ 2 ให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อ 4 ผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีนโยบายและมาตรการเพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับ และสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและโครงข่ายบริการสาธารณะ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) พัฒนาและส่งเสริมให้ชุมชนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

(2) ส่งเสริมการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมให้สัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจของชุมชน

(3) พัฒนาการบริการทางสังคม การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้เพียงพอและได้มาตรฐาน

(4) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ข้อ 5 การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม ให้เป็นไปตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทและแสดงโครงการคมนาคมและการขนส่ง และรายการประกอบแผนผังท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 6 การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทและ

แสดงโครงการคมนาคมและขนส่งท้ายกฎกระทรวง ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

(1) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 1.1 ถึงหมายเลข 1.9 ที่กำหนดไว้เป็นสีเหลือง ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

(2) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 2.1 ถึงหมายเลข 2.3 ที่กำหนดไว้เป็นสีส้ม ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง

(3) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 3 ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก

(4) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 4.1 ถึงหมายเลข 4.8 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม

(5) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 5.1 ถึงหมายเลข 5.2 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(6) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 6.1 ถึงหมายเลข 6.2 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อนมีเส้นทแยงสีขาว ให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้

(7) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 7.1 ถึงหมายเลข7.4 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวมะกอก ให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา

(8) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 8.1 ถึงหมายเลข 8.3 ที่กำหนดไว้เป็นสีเทาอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันศาสนา

(9) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 9.1 ถึงหมายเลข 9.6 ที่กำหนดไว้เป็นสีน้ำเงิน ให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและการสาธารณูปการ

(10) ที่ดินในบริเวณแนวถนนโครงการแบบ ก ที่กำหนดไว้เป็นสีชมพู ให้เป็นที่ดินประเภทโครงการคมนาคมขนส่ง

ข้อ10 ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม

(2) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม เว้นแต่เป็นการจัดสรรที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย และมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 5 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

(3) การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถวหรือตึกแถว เว้นแต่เป็นการดำเนินการในโครงการจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย และมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 5 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด

(4) การอยู่อาศัยประเภทบ้านแถว เว้นแต่เป็นการดำเนินการในโครงการจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย และมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด

(5) การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารขนาดใหญ่

(6) โรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวมของชุมชน หรือโรงงานจำพวกที่ 1 ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ทั้งนี้ ถ้ามีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรมตาม (2) และเพื่อการอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถวหรือตึกแถวตาม (3) ดำเนินการอยู่ในการจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยโครงการเดียวกัน ให้ใช้พื้นที่เพื่อกิจการดังกล่าวรวมกันไม่เกินร้อยละ 5 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด

การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย ให้มีที่ว่างไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของแปลงที่ดินที่ยื่นขออนุญาต

การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ให้มีที่ว่างไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแปลงที่ดินที่ยื่นขออนุญาต เว้นแต่อาคารสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เป็นของรัฐ

การใช้ประโยชน์ที่ดินริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำธรรมชาติให้มีที่ว่างตามแนวขนานริมฝั่งคลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 6 เมตร เว้นแต่เป็นการก่อสร้างเพื่อการคมนาคมทางน้ำหรือสาธารณูปโภค

ข้อ 11 ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เฉพาะที่ดินของรัฐ ให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

ที่ดินประเภทนี้ซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย นอกจากการใช้ประโยชน์ที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ใช้ประโยชน์เช่นเดียวกับที่ดินบริเวณข้างเคียงได้ด้วย

ข้อ 12 ที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้ ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษาหรือบำรุงป่าไม้ สัตว์ป่า ต้นน้ำลำธาร และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีและกฎหมายที่เกี่ยวกับการป่าไม้ การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ที่ดินประเภทนี้ซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย นอกจากให้ใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรม การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ สาธารณประโยชน์ การอยู่อาศัยหรือการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเท่านั้น และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจกรรมตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย การประกอบพาณิชยกรรมหรืออุตสาหกรรม

(2) การอยู่อาศัยหรือการประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถวหรือตึกแถว

(3) โรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

(4) สุสานและฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน

(5) กำจัดมูลฝอย

การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทนี้เพื่อกิจการอื่น ให้มีที่ว่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแปลงที่ดินที่ยื่นขออนุญาต

การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านชายฝั่งทะเล ให้มีที่ว่างตามแนวขนานชายฝั่งทะเลไม่น้อยกว่า 25 เมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดินริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำธรรมชาติให้มีที่ว่างตามแนวขนานริมฝั่งคลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 6 เมตร เว้นแต่เป็นการก่อสร้างเพื่อการคมนาคมทางน้ำหรือการสาธารณูปโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ภาคผนวก ฉ.

ประกาศกระทรวงคมนาคม
เรื่อง กำหนดเขตบริเวณใกล้เคียงสนามบิน จังหวัดภูเก็ต
เป็นเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ พ.ศ. 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ ณ สนามบินภูเก็ต ประกาศ ณ วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2524

ข้อ 2 ให้กำหนดเขตบริเวณใกล้เคียงสนามบินภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เป็นเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ ดังต่อไปนี้

บริเวณ ก กำหนดเขตดังนี้

ด้านทิศตะวันออก อาณาบริเวณจากจุดกึ่งกลางหัวทางวิ่ง 27 ที่ต่อออกไป 60 เมตร กำหนดแนวเส้นตรงลากเป็นมุมฉากออกไปทางซ้ายและทางขวาข้างละ 150 เมตร และจากจุดปลายแนวเส้นตรงทั้งสอง (กำหนดโดย 1) ออกไป 60 เมตร (กำหนดโดย 2) ซึ่งรวมพื้นที่บ้านบ่อไทรกลาง บ้านบ่อไทร บ้านรากไม้ ตำบลไม้ขาว บ้านแหลมทราย ตำบลเทพกระษัตรี เกาะงำ เกาะบ่ายู เกาะละวะน้อย ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เกาะละวะใหญ่ เกาะแพ แหลมสอม ตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง แหลมซำ (แหลมสัม) ตำบลหล่อยูง ตำบลตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ดังปรากฏตามแผนที่ท้ายประกาศนี้

ด้านทิศตะวันตก อาณาบริเวณจากจุดกึ่งกลางหัวทางวิ่ง 09 ที่ต่อออกไป 60 เมตร กำหนดแนวเส้นตรงลากเป็นมุมฉากออกไปทางซ้ายและทางขวาข้างละ 150 เมตร และจากจุดปลายแนวเส้นตรงทั้งสอง (กำหนดโดย 3) กำหนดแนวเส้นทำมุม 8.5 องศา กับแนวขนานทางวิ่งที่ต่อออกไป ไปบรรจบเส้นตัดที่ระยะ 15 กิโลเมตร จากหัวทางวิ่งที่ต่อออกไป 60 เมตร (กำหนดโดย 4) ซึ่งพื้นที่ทั้งหมดครอบคลุมทะเลอันดามัน ดังปรากฏตามแผนที่ท้ายประกาศนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

บริเวณ ข กำหนดดังนี้

อาณาบริเวณโดยรอบสนามบินภูเก็ต ยกเว้นบริเวณ ก มีพื้นที่ภายในรัศมี 6 กิโลเมตร โดยมีจุดศูนย์กลางที่จุดกึ่งกลางหัวทางวิ่ง 27 จุดกึ่งกลางหัวทางวิ่ง 09 และจุดกึ่งกลางทางวิ่ง 09/27 ซึ่งรวมท้องที่บ้านบ่อสอม บ้านไม้ขาว บ้านทุ่งคา บ้านส้มป่อย บ้านหมากปรก บ้านยูน บ้านหัวห้อง บ้านบางดุก บ้านโคกยาง บ้านหยีด บ้ายคอเอ็น บ้านอ่าวตุขุน เกาะนก เกาะกะลา ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง บ้านดินทราย บ้านดินเหนียว บ้านในยาง บ้านพะม่าลง บ้านสาคู บ้านในทอน ตำบลสาคู อำเภอถลาง บ้านเมืองใหม่ (1) บ้านเมืองใหม่ (2) บ้านท่ามะพร้าว บ้านแหลมทราย บ้านจะทุ บ้านบางขนุน บ้ายเขาตาเกลี้ยง บ้านนาชอก บ้านท่าสัก ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต บ้านแหลมชำ (แหลมสัม) บ้านบางจัน ตำบลหล่อยูง อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ดังปรากฏตามแผนที่ท้ายประกาศนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ภาคผนวก ช.

กฎกระทรวง
พ.ศ. 2498
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร
พุทธศักราช 2479

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช 2479 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด 3
ลักษณะอาคารต่าง ๆ

ข้อ 20 อาคารที่ปลูกสร้างเกินกว่าสองชั้น ต้องใช้วัตถุถาวร และวัตถุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ และพื้นที่อาคารทุกชั้นต้องทำด้วยวัตถุทนไฟ

อาคารที่ปลูกสร้างเกินกว่าสามชั้น นอกจากมีบันไดตามปกติแล้ว ต้องมีทางลงหนีไฟอย่างน้อยอีกหนึ่งทาง หรือตามที่นายช่างจะได้กำหนดให้ ตามลักษณะแบบของอาคาร

ข้อ 21 ห้องแถวและตึกแถว ต้องมีความกว้างจากเส้นกึ่งกลางของผนังด้านหนึ่งไปยังเส้นกึ่งกลางของผนังอีกด้านหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร และต้องมีประตู หรือทางให้คนเข้าออกได้ทั้งด้านหน้า และด้านหลัง ในกรณีที่เป็นตึกแถว ผนังต้องทำด้วยวัตถุถาวรและวัตถุทนไฟ ถ้าก่อด้วยอิฐ หรือคอนกรีตไม่เสริมเหล็กหรือวัตถุทนไฟอย่างอื่น ผนังนี้ต้องหนาไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

ห้องแถวและตึกแถวซึ่งปลูกสร้างติดต่อกันเป็นแนวยาวให้มีผนังกันไฟหนาไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร ตั้งแต่ระดับพื้นดินขึ้นไปสูงเหนือหลังคาอาคารไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ทุกระยะไม่เกิน 5 ห้อง และในกรณีที่ห้องแถว หรือตึกแถวดังกล่าวปลูกสร้างในที่ดินของเจ้าของเดียวกัน ให้เว้นระยะห่างระหว่างห้องแถวไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง และปกคลุมทุกระยะไม่เกิน 20 ห้อง

อาคารพาณิชย์ ห้องแถว ตึกแถว โรงงานอุตสาหกรรม และอาคารสาธารณะ ต้องมีที่ว่างเป็นทางเดินหลังอาคาร เพื่อใช้ติดต่อถึงกันโดยกั้นเขตให้ปรากฏกว้างไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร เว้นแต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

แนวอาคารด้านหลังอยู่ติดต่อกับทางสาธารณะ แต่ถ้าทางสาธารณะนั้นกว้างไม่ถึง 4.00 เมตร ต้องเว้นทางเดินด้านหลังอาคารกว้าง 2.00 เมตร จากจุดกึ่งกลางทางสาธารณะนั้น

ข้อ 23 รั้ว หรือกำแพงกั้นเขต ให้ทำได้สูงไม่เกิน 300 เซนติเมตร หรือระดับถนนประตูรั้ว หรือกำแพงทางรถเข้า เมื่อมีคานบนให้วางคานสูงตั้งแต่ 300 เซนติเมตร ขึ้นไปจากระดับถนน

ข้อ 25 สะพานสำหรับรถข้ามได้ต้องมีช่องกว้างเป็นทางจราจรไม่น้อยกว่า 300 เซนติเมตร และมีส่วนลาดไม่ชันกว่า 1 ใน 10 ถ้ามีหลังคาคลุม ต้องวางบนคานสูงไม่ต่ำกว่า 300 เซนติเมตร จากระดับพื้นสะพาน

หมวด 4
ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

ข้อ 27 ห้องนอน หรือห้องที่ใช้เป็นที่พักอาศัยในอาคารให้มีส่วนกว้าง หรือส่วนยาวไม่ต่ำกว่า 250 เซนติเมตร กับรวมเนื้อที่พื้นที่ทั้งหมดไม่น้อยกว่า 9 ตารางเมตร และให้มีช่องประตู และหน้าต่างมีเนื้อที่รวมกันไม่น้อยกว่าส่วน 1 ใน 10 ของพื้นที่ของห้องนั้น โดยไม่รวมนับส่วนประตู หรือหน้าต่างอันติดต่อกับห้องอื่น

ข้อ 28 ห้องอาคารซึ่งบุคคลเข้าไปได้จะต้องมีช่องระบายลมให้เพียงพอในเมื่อได้ปิดประตูทั้งหมด

ข้อ 29 ช่องทางเดินภายในอาคารให้ทำกว้างไม่น้อยกว่า 100 เซนติเมตร กับมิให้มีเสากีดกั้นให้ส่วนหนึ่งส่วนใดแคบกว่ากำหนดนั้น ทั้งให้มีแสงสว่างธรรมชาติแลเห็นได้เวลากลางวันด้วย

ข้อ 30 หน้าต่าง และประตูของห้องนอน หรือห้องพักอาศัยให้ทำสูงจากพื้นถึงยอดไม่น้อยกว่า 200 เซนติเมตร และให้บุคคลสามารถเปิดออกจากห้องนั้นได้โดยสะดวก

ข้อ 31 ระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงเพดานตรงยอดฝา หรือยอดผนังของอาคารตอนที่ต่ำสุดต้องไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

ห้องน้ำ ห้องส้วม ระเบียงของอาคารต้องมีระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงเพดานตอนที่ต่ำสุดไม่ต่ำกว่า 2.00 เมตร

โรงเก็บรถยนต์ต้องมีระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงเพดานตรงยอดฝา หรือยอดผนังตอนที่ต่ำสุดไม่ต่ำกว่า 2.40 เมตร

ห้องในอาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม อาคารสาธารณะ ซึ่งมีระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงเพดานตรงยอดฝา หรือยอดผนังตอนที่ต่ำสุดตั้งแต่ 4.60 เมตรขึ้นไป จะทำพื้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยของบุคคลอีกชั้นหนึ่งในห้องนั้นก็ได้ โดยพื้นที่ดังกล่าวนั้น ต้องมีเนื้อที่ไม่เกิน 1 ใน 3 ของเนื้อที่ห้อง และระยะดิ่งระหว่างพื้นดังกล่าวถึงเพดานตรงยอดฝา หรือยอดผนังตอนที่ต่ำสุดต้องไม่ต่ำกว่า 2.40 เมตร และในกรณีที่จะใช้พื้นห้องส่วนที่อยู่ใต้พื้นดังกล่าวนั้น เป็นพื้นเพื่อใช้พักอาศัยเป็นทางผ่านด้วยแล้ว ระยะดิ่งระหว่างพื้นห้องถึงเพดานใต้พื้นดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่า 2.40 เมตร

ข้อ 32 พื้นชั้นล่างของอาคารที่พักอาศัยนั้น ต้องมีระดับสูงกว่าพื้นดินปลูกสร้างอาคารอย่างน้อย 90 เซนติเมตร แต่ถ้าเป็นพื้นซีเมนต์ อิฐ หิน หรือวัตถุแข็งอย่างอื่นที่สร้างคันติดพื้นดิน ต้องมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ระดับสูงกว่าพื้นดินปลูกสร้างอาคารอย่างน้อย 10 เซนติเมตร และถ้าเป็นอาคารตั้งอยู่ริมแนวถนนในที่ราบจะเป็นอาคารที่พักอาศัย หรือไม่ก็ตาม ต้องสูงกว่าระดับถนนนั้นไม่ต่ำกว่า 30 เซนติเมตร

ข้อ 35 บันไดสำหรับอาคารที่พักอาศัยต้องทำขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน 300 เซนติเมตร และลูกตั้งไม่สูงกว่า 20 เซนติเมตร ลูกนอนไม่แคบกว่า 22 เซนติเมตร ถ้าตอนใดต้องทำเลี้ยวมีบันไดเวียนส่วนแคบที่สุดของลูกนอนต้องไม่แคบกว่า 10 เซนติเมตร

ข้อ 36 บันไดอันเป็นประธาน สำหรับอาคารสาธารณะ โรงงานอุตสาหกรรม และอาคารพาณิชย์ ต้องทำขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 150 เซนติเมตร ช่วงหนึ่งไม่สูงเกิน 400 เซนติเมตร ลูกตั้งไม่สูงกว่า 19 เซนติเมตร ลูกนอนไม่แคบกว่า 24 เซนติเมตร ถ้าไม่มีบันไดขึ้นลงให้มากพอที่จะใช้เป็นทางลงหนีไฟได้ดีพอสมควรแล้วจะต้องมีทางลงหนีไฟอีก ตอนใดที่ต้องทำเลี้ยวมีบันไดเวียน ส่วนแคบที่สุดของลูกนอนต้องไม่แคบกว่า 10 เซนติเมตร

ข้อ 37 บันไดซึ่งมีช่วงสูงกว่าระยะที่กำหนดไว้ ให้ทำที่พักมีขนาดกว้างยาวไม่น้อยกว่าส่วนกว้างของบันไดนั้น

ข้อ 38 วัตถุมุงหลังคาให้ทำด้วยวัตถุทนไฟ เว้นแต่อาคารซึ่งตั้งอยู่ห่างจากอาคารอื่นซึ่งมุงด้วยวัตถุทนไฟ หรือจากเขตที่ดิน หรือทางสาธารณะเกิน 40 เมตร จึงจะใช้มุงด้วยวัตถุอื่นได้

หมวด 6
แนวอาคารและระยะต่าง ๆ

ข้อ 52 ห้ามมิให้บุคคลใดปลูกสร้างอาคาร หรือส่วนของอาคารยื่นออกมาในหรือเหนือทางเดินสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหนังสือ ซึ่งจะต้องไม่เกินกำหนด ต่อไปนี้

สำหรับกันสาดของพื้นชั้นแรกเหมือนระดับถนน

ระยะยื่นของกันสาดไม่เกิน 200 เซนติเมตร จากผนัง

ระดับปลายกันสาดไม่ต่ำกว่า 300 เซนติเมตร เหนือทางเท้า

ระยะยื่นของกันสาดจะต้องไม่เกินกำหนดของสูตรนี้ด้วย

$$ย = \frac{(ก + ร)}{10}$$

สำหรับส่วนประณีตสถาปัตยกรรมของพื้นชั้นอื่น ๆ

ระยะยื่นของชายคาไม่เกิน 150 เซนติเมตรจากผนัง

ระยะยื่นของส่วนประณีตสถาปัตยกรรม ไม่เกิน 120 เซนติเมตร จากผนัง

ระยะยื่นที่กล่าวนั้นจะต้องไม่เกินกำหนดของสูตรนี้ด้วย

$$ย = \frac{(ก + ร)}{20}$$

ให้ ย = ระยะยื่นออกมาจากผนังเป็นเซนติเมตร

ก = ความกว้างของถนนเป็นเซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ร = ระยะผนังอาคารจากแนวถนนเป็นเซนติเมตร

ข้อ 56 อาคารที่ปลูกชิดกับที่ดินของผู้อื่น หรือชิดกับอาคารอีกหลังหนึ่งนั้น ถ้ามีระยะห่างน้อยกว่า 200 เซนติเมตร สำหรับอาคารสองชั้นลงมา หรือน้อยกว่า 300 เซนติเมตร สำหรับอาคารเกินสองชั้นขึ้นไป ห้ามมิให้มีหน้าต่าง ประตู หรือช่องระบายลม ในด้านที่ชิดกับเขตที่ดิน หรืออาคารอื่นนั้น

ข้อ 57 อาคารต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งก่อสร้างปกคลุมไม่น้อยกว่าส่วนที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(1) อาคารที่พักอาศัย ห้องแถว ตึกแถว และอาคารอื่นซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยด้วย แต่ละหลัง หรือห้อง ให้มีที่ว่าง 30 ใน 100 ส่วนของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร

(2) อาคารซึ่งมิได้ใช้เป็นที่พักอาศัยด้วย แต่ละหลัง หรือห้องให้มีที่ว่าง 10 ใน 100 ส่วน ของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร

ภายในข้อบังคับข้อ 21 อาคารพาณิชย์ ห้องแถว ตึกแถว หรืออาคารสาธารณะที่มีหน้าต่างหรือประตูเปิดสู่ภายนอกไม่น้อยกว่า 20 ใน 100 ส่วนของพื้นที่แต่ละชั้นของอาคาร จะไม่มีที่ว่างเลยก็ได้

หน้าต่าง ประตู ด้านที่เปิดสู่ภายนอก หมายถึงช่องเปิดของผนังด้านชิดทางสาธารณะ หรือด้านที่ติดต่อกับเขตที่ดินของผู้อื่นไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร สำหรับอาคารตั้งแต่ชั้นที่สองลงมา หรือไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร สำหรับอาคารตั้งแต่ชั้นที่สามขึ้นไป

หมวด 7
การสุขาภิบาล

ข้อ 59 อาคารที่จะปลูกสร้างต้องมีทางระบายน้ำที่ใช้แล้วออกจากอาคารไปได้สะดวก

ข้อ 60 การทำทางระบายน้ำจากอาคารไปสู่ทางระบายน้ำสาธารณะจะต้องให้มีส่วนลาดไม่ต่ำกว่า 1 ใน 200 ตามแนวตรงที่สุดที่จะจัดทำได้ ถ้าจะใช้ท่อกลมเป็นทางระบาย ต้องมีบ่อตรวจระบายทุกระยะ 30 เมตร และทุกมุมเลี้ยวด้วย

ข้อ 61 อาคารตามข้อ 1 (1) ถึง (7) ถ้ามีท่อเอกประปาในทางสาธารณะซึ่งทางสาธารณะนั้นติดเขตที่สร้างอาคารก็ให้ต่อท่อประปาเข้าสู่อาคารด้วย เว้นแต่อาคารที่พักอาศัยซึ่งเจ้าของอยู่เอง

ข้อ 64 อาคารที่บุคคลอาจพักอาศัยใช้สอยได้ ให้มีส้วมไว้ตามจำนวนอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตราตามที่กำหนดไว้นี้

(1) อาคารที่พักอาศัยให้มี 1 แท่นทุกหลัง

(3) โรงแรมให้มี 1 แท่น ต่อกำหนด 10 คน ที่อาคารนั้นจะให้คนพักแรมได้

ข้อ 65 ห้องส้วมต้องมีขนาดเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 1.50 ตารางเมตร ต่อ 1 แท่น มีลักษณะที่จะรักษาความสะอาดได้ง่าย เรียบร้อย และมีพื้นที่ไม่ซึม กับมีช่องระบายลมตามสมควร ถ้าเป็นส้วมระบายน้ำซึ่งไม่ใช่บ่อเก็บอาจม ทำในตัวอาคารที่พักอาศัยได้ แต่ถ้าเป็นส้วมวิธีอื่น ต้องทำเป็นส่วนหนึ่งต่างหากนอกไปจากตัวอาคารที่พักอาศัยนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2517)
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร
พุทธศักราช 2479

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคารพุทธศักราช 2479 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 192 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2515 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

(1) ที่จอดรถยนต์ หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้ใช้เป็นที่จอดรถยนต์โดยเฉพาะสำหรับอาคาร

(2) ที่กลับรถยนต์ หมายความว่า บริเวณที่จัดไว้สำหรับกลับรถยนต์ เพื่อสะดวกในการจอด หรือเข้าออกของรถยนต์

(3) ทางเข้าออกของรถยนต์ หมายความว่า ทางที่ใช้สำหรับรถยนต์เข้า หรือออกจากที่จอดรถยนต์ถึงปากทางเข้าออกของรถยนต์

(4) ปากทางเข้าออกของรถยนต์ หมายความว่า ส่วนของทางเข้าออกของรถยนต์ที่เชื่อมกับทางสาธารณะ

(7) โรงแรม หมายความว่า อาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร ที่ใช้เป็นโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(9) ภัตตาคาร หมายความว่า อาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ขายอาหาร หรือเครื่องดื่ม โดยมีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไว้บริการ ภายในอาคาร หรือภายนอกอาคาร

(13) ห้องโถง หมายความว่า ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ชุมนุม หรือประชุม

ข้อ 2 ให้กำหนดประเภทของอาคารซึ่งต้องมีที่จอดรถยนต์ ที่กลับรถยนต์ และทางเข้าออกรถยนต์ไว้ ดังต่อไปนี้

(2) โรงแรมที่มีห้องพักตั้งแต่ 30 ห้องขึ้นไป

(4) ภัตตาคารที่มีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารตั้งแต่ 150 ตารางเมตร ขึ้นไป

(6) สำนักงานที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป

(8) ห้องโถงของโรงแรมตาม (2) ภัตตาคารตาม (4) หรืออาคารขนาดใหญ่ตาม (7)

ข้อ 3 จำนวนที่จอดรถยนต์ ต้องจัดให้มีตามกำหนด ดังต่อไปนี้

(2) ในเขตเทศบาลทุกแห่ง หรือในเขตท้องที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช 2479 ใช้บังคับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

(ข) โรงแรมที่มีห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 5 คัน สำหรับห้องพัก 30 ห้องแรก ส่วนที่เกิน 30 ห้อง ให้คิดอัตรา 1 คัน ต่อ 10 ห้อง เศษของ 10 ห้อง ให้คิดเป็น 10 ห้อง

(ง) ภัตตาคาร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่ตั้งโต๊ะอาหาร 40 ตารางเมตร เศษของ 40 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 40 ตารางเมตร

(ฉ) สำนักงาน ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่ 120 ตารางเมตร เศษของ 120 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 120 ตารางเมตร

(ช) ห้องโถงของโรงแรมภัตตาคาร หรืออาคารขนาดใหญ่ตามข้อ 2(8) ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่ห้องโถง 30 ตารางเมตร เศษของ 30 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 30 ตารางเมตร

ข้อ 4 อาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการหลายประเภท ถ้าเป็นประเภทของอาคารที่ต้องมีที่จอดรถยนต์ ที่กลับรถยนต์ และทางเข้าออกของรถยนต์ตามข้อ 2 ต้องจัดให้มีจำนวนที่จอดรถยนต์ตามที่กำหนดในข้อ 3 ของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารนั้นรวมกัน

ข้อ 5 ที่จอดรถยนต์ 1 คัน ต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร ยาวไม่น้อยกว่า 6 เมตร โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงลักษณะ และขอบเขตของที่จอดรถยนต์ไว้ให้ปรากฏ

ข้อ 6 ที่จอดรถยนต์ต้องจัดให้อยู่ภายในบริเวณของอาคารนั้น ถ้าอยู่ภายนอกอาคารต้องมีทางไปสู่อาคารนั้นไม่เกิน 200 เมตร

ข้อ 7 ที่กลับรถยนต์ ต้องมีพื้นที่เพียงพอ และอยู่ในที่เหมาะสมให้สามารถกลับรถยนต์เข้าสู่ทางออกของรถยนต์ได้โดยสะดวก โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงแนวกลับรถยนต์ไว้ให้ปรากฏ

ข้อ 8 ทางเข้าออกของรถยนต์ต้องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ในกรณีที่จัดให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียว ทางเข้าและทางออกต้องกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงทางเข้าและทางออกไว้ให้ปรากฏ และปากทางเข้าออกของรถยนต์ ต้องเป็นดังนี้

(1) แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องไม่อยู่ในที่ที่เป็นทางร่วม หรือทางแยก และต้องห่างจากจุดเริ่มต้นโค้ง หรือหักมุมของขอบทางร่วม หรือขอบทางแยกสาธารณะ มีระยะไม่น้อยกว่า 20 เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 50 เมตร

(2) แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องไม่อยู่บนเชิงลาดสะพาน และต้องห่างจากจุดสูงสุดเชิงลาดสะพาน มีระยะไม่น้อยกว่า 50 เมตร สำหรับโรงมหรสพ ระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 100 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5(3) และมาตรา 8(1) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 2 ที่จอดรถ 1 คัน ต้องเป็นพื้นที่มีเหลี่ยมผืนผ้า และต้องมีลักษณะ และขนาดดังนี้

(1) ในกรณีที่จอดรถขนานกับแนวทางเดินรถ หรือทำมุมกับแนวทางเดินรถน้อยกว่าสามสิบองศา ให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และความยาวไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร

(2) ในกรณีที่จอดรถตั้งฉากกับแนวทางเดินรถ ให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และความยาวไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่จัดให้มีทางเข้าออกของรถ เป็นทางเดินรถทางเดียว

(3) ในกรณีที่จอดรถทำมุมกับแนวทางเดินรถมากกว่าสามสิบองศา ให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และความยาวไม่น้อยกว่า 5.50 เมตร

ข้อ 3 ที่จอดรถแต่ละคัน ต้องมีเครื่องหมายแสดงลักษณะ และขอบเขตของที่จอดรถไว้ให้ปรากฏบนพื้น และต้องมีทางเดินรถเชื่อมต่อโดยตรงกับทางเข้าออกของรถ และที่กลับรถ

ข้อ 4 ระยะความสูงสุทธิระหว่างพื้นที่ที่ใช้จอดรถ ทางเดินรถ และทางลาดขึ้นลงของรถ กับส่วนที่ต่ำสุดของชั้นที่ถัดไปของอาคาร ต้องไม่น้อยกว่า 2.10 เมตร

ส่วนของพื้นที่ที่ใช้จอดรถต่างระดับกันจะเหลื่อมกันได้ไม่เกิน 1.00 เมตร และเฉพาะส่วนที่เหลื่อมกันจะมีความสูงน้อยกว่า 2.10 เมตร ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2538)
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5(3) และมาตรา 8(6) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

น้ำเสีย หมายความว่า ของเหลวที่ผ่านการใช้แล้วทุกชนิด ทั้งที่มีกาก และไม่มีกาก

ระบบบำบัดน้ำเสีย หมายความว่า กระบวนการทำ หรือปรับปรุงน้ำเสียให้มีคุณภาพเป็นน้ำทิ้ง รวมทั้งการทำให้น้ำทิ้ง พ้นไปจากอาคาร

น้ำทิ้ง หมายความว่า น้ำจากอาคารที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้ว จนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่กำหนด สำหรับการที่จะระบายลงแหล่งรองรับน้ำทิ้งได้

แหล่งรองรับน้ำทิ้ง หมายความว่า ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ

ข้อ 2 อาคารที่ก่อสร้าง หรือดัดแปลงต้องมีการระบายน้ำฝนออกจากอาคารที่เหมาะสมเพียงพอ ที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น หรือเกิดน้ำไหลนองไปยังที่ดินอื่น ที่มีเขตติดต่อกับเขตที่ดินที่เป็นที่ตั้งของอาคารนั้น

การระบายน้ำฝนออกจากอาคารตามวรรคหนึ่ง จะระบายลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้งโดยตรงก็ได้

ข้อ 3 อาคารประเภทลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีระบบการระบายน้ำ และระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ในการปรับปรุงน้ำเสียจากอาคาร ให้เป็นน้ำทิ้งที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อ 4 ก่อนที่จะระบายลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้ง

(2) อาคารประเภท ข

(ข) โรงแรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักรวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกัน หรือหลายหลังรวมกัน ตั้งแต่ 60 ห้อง แต่ไม่ถึง 200 ห้อง

(ญ) ภัตตาคาร หรือร้านอาหารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกัน หรือหลายหลังรวมกันตั้งแต่ 500 ตารางเมตร ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 2,500 ตารางเมตร

ข้อ 4 น้ำทิ้งจากอาคารที่จะระบายจากอาคารลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้งได้ ต้องมีคุณภาพน้ำทิ้งตามประเภทของอาคารตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้ง	อาคารประเภท ข
1) พีเอช	5 – 9
2) บีโอดี ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลิตร)	30
3) ปริมาณสารแขวนลอยที่เพิ่มขึ้นจากน้ำใช้ ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลิตร)	40
4) ปริมาณสารละลายที่เพิ่มขึ้นจากน้ำใช้ ไม่เกน (มิลลิกรัม/ลิตร)	500
5) ปริมาณตะกอนหนัก ไม่เกน (มิลลิกรัม/ลิตร)	0.5
6) ทีเคเอ็น ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลิตร)	35
7) ออร์แกนิก – ไนโตรเจน ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลิตร)	10
8) แอมโมเนีย – ไนโตรเจน ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลิตร)	–
9) น้ำมัน และไขมัน ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลิตร)	20
10)ซัลไฟด์ ไม่เกิน (มิลลิกรัม/ลิตร)	1.0

พีเอช หมายความว่า ค่าของความเป็นกรด และด่างของน้ำ ที่เกิดจากค่าลบของล็อกฐานสิบของความเข้มข้นเป็นโมลของอนุมูลไฮโดรเจน

บีโอดี หมายความว่า ปริมาณออกซิเจนที่แบคทีเรียใช้ ในการย่อยสารอินทรีย์ชนิดที่ย่อยสลายได้ภายใต้ภาวะของออกซิเจนที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส ในเวลาห้าวัน ซึ่งใช้เป็นการตรวจวัดระดับปริมาณสารอินทรีย์ที่มีอยู่ในตัวอย่างน้ำนั้น ๆ

ปริมาณสารแขวนลอย หมายความว่า สารที่ตกค้างบนแผ่นกรองในการกรองน้ำผ่านแผ่นกรองประเภทกระดาษกรองใยแก้ว (Glass fiber filter – disc) เส้นผ่าศูนย์กลาง 4.7 เซนติเมตร เช่น Whatman type GF/C หรือ Gelman type A

ปริมาณสารละลาย หมายความว่า สารที่ละลายอยู่ในน้ำ และจะเหลืออยู่เป็นตะกอนหลังจากกำจัดปริมาณสารแขวนลอย และปริมาณตะกอนหนักแล้วผ่านการระเหยด้วยไอน้ำ และทำให้แห้งที่อุณหภูมิ 103 –105 องศาเซลเซียส ในเวลาหนึ่งชั่วโมง

ปริมาณตะกอนหนัก หมายความว่า สารที่แขวนลอยอยู่ในน้ำ ซึ่งสามารถตกตะกอนได้โดยแรงโน้มถ่วงของโลก ภายใต้ภาวะที่สงบนิ่ง ในเวลาหนึ่งชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ทีเคเอ็น หมายความว่า ไนโตรเจนที่อยู่ในสารประกอบอินทรีย์ประเภทโปรตีน และผลิตผลจากการย่อยสลายของไขมัน เช่น โพลิเพปไทด์ และกรดอะมิโน เป็นต้น

ออร์แกนิก – ไนโตรเจน หมายความว่า ไนโตรเจนทั้งหมดที่อยู่ในรูป NH_4^+ หรือ NH_3 ซึ่งสมดุลกัน

น้ำมัน และไขมัน หมายความว่า สารอินทรีย์จำพวกน้ำมัน ไขมัน ขี้ผึ้ง และกรดไขมันที่มีน้ำหนักโมเลกุลสูง โดยเป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอน และเอสเตอร์ เป็นต้น สารเหล่านี้จะถูกสกัดได้ด้วยตัวทำละลายประเภทเฮกเซน คลอโรฟอร์ม และไดเอทิลอีเทอร์ แล้วแยกส่วนโดยการระเหยแห้งที่อุณหภูมิ 103 องศาเซลเซียส

ซัลไฟด์ หมายความว่า สารประกอบพวกไฮโดรเจนซัลไฟด์ทั้งชนิดที่ละลายน้ำ และชนิดที่เป็นอนุมูล รวมทั้งสารประกอบพวกโลหะซัลไฟด์ ที่ปนอยู่กับตะกอนแขวนลอยในน้ำด้วย

ข้อ 8 การกำจัดน้ำทิ้งจากอาคารจะดำเนินการระบายลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้ง หรือระบายลงสู่พื้นดินโดยใช้วิธีผ่านบ่อซึม หรือโดยวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของอาคารนั้นก็ได้ แต่ต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น หรือกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อ 9 ในกรณีที่อาคารใดจัดให้มีทางระบายน้ำเพื่อระบายน้ำจากอาคารลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้ง ทางระบายน้ำนั้นต้องมีลักษณะที่สามารถตรวจสอบ และทำความสะอาดได้โดยสะดวก และต้องวางตามแนวตรงที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยต้องมีส่วนลาดเอียงไม่ต่ำกว่า 1 ใน 200 หรือต้องมีส่วนลาดเอียงเพียงพอให้น้ำทิ้งไหลเร็วไม่ต่ำกว่า 60 เซนติเมตรต่อวินาที

ขนาดของทางระบายน้ำต้องมีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำทิ้งของอาคารนั้น โดยถ้าเป็นทางระบายน้ำแบบท่อปิดต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลางภายในไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร โดยต้องมีบ่อพักสำหรับตรวจการระบายน้ำทุกมุมเลี้ยว และทุกระยะไม่เกิน 12 เมตร หรือทุกระยะไม่เกิน 24 เมตร ถ้าทางระบายน้ำแบบท่อปิดนั้นมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายใน ตั้งแต่ 60 เซนติเมตร ขึ้นไป ในกรณีที่เป็นทางระบายน้ำแบบอื่น ต้องมีความกว้างภายในที่ขอบบนสุดไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

ข้อ 10 อาคารที่ใช้เป็น ตลาด โรงแรม ภัตตาคาร หรือสถานพยาบาล ต้องจัดให้มีที่รองรับขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) ผนังต้องทำด้วยวัสดุถาวร และทนไฟ

(2) พื้นผิวภายในต้องเรียบ และกันน้ำซึม

(3) ต้องมีการป้องกันกลิ่น และน้ำฝน

(4) ต้องมีการระบายน้ำเสียจากขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

(5) ต้องมมีการระบายอากาศ และป้องกันน้ำเข้า

(6) ต้องมีความจุไม่น้อยกว่า 1.2 ลิตร ต่อพื้นที่ของอาคารหนึ่งตารางเมตร

(7) ต้องจัดไว้ในที่ที่สามารถขนย้ายขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลได้โดยสะดวก และต้องมีระยะห่างจากสถานที่ประกอบอาหาร และสถานที่เก็บอาหารไม่น้อยกว่า 4 เมตร แต่ถ้าที่รองรับขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลมีขนาดความจุเกินกว่า 3 ลูกบาศก์เมตร ต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าว ไม่น้อยกว่า 10 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543)
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5(3) และมาตรา 8(1) (7) และ (8) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

อาคารอยู่อาศัย หมายความว่า อาคารซึ่งโดยปกติบุคคลใช้อยู่อาศัยได้ ทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัยอย่างถาวร หรือชั่วคราว

อาคารสาธารณะ หมายความว่า อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนได้โดยทั่วไป เพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการ หรือการพาณิชยกรรม เช่น โรงมหรสพ หอประชุม โรงแรม โรงพยาบาล สถานศึกษา หอสมุด สนามกีฬากลางแจ้ง สนามกีฬาในร่ม ตลาด ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานบริการ ท่าอากาศยาน อุโมงค์ สะพาน อาคารจอดรถ สถานีรถ ท่าจอดเรือ โป๊ะจอดเรือ สุสาน ฌาปนสถาน ศาสนสถาน เป็นต้น

สำนักงาน หมายความว่า อาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสำนักงาน หรือที่ทำการ

โรงแรม หมายความว่า อาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

ภัตตาคาร หมายความว่า อาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่ขายอาหาร หรือเครื่องดื่ม โดยมีพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหารไว้บริการภายในอาคาร หรือภายนอกอาคาร

วัสดุถาวร หมายความว่า วัสดุซึ่งตามปกติไม่แปลงสภาพได้ง่ายโดย น้ำ ไฟ หรือดินฟ้าอากาศ

วัสดุทนไฟ หมายความว่า วัสดุก่อสร้างที่ไม่เป็นเชื้อเพลิง

พื้น หมายความว่า พื้นที่ของอาคารที่บุคคลเข้าอยู่ หรือเข้าใช้สอยได้ ภายในขอบเขตของคาน หรือตงที่รับพื้น หรือภายในพื้นนั้น หรือภายในขอบเขตของผนังอาคารรวมทั้งเฉลียง หรือระเบียงด้วย

ฝา หมายความว่า ส่วนก่อสร้างในด้านตั้ง ซึ่งกั้นแบ่งพื้นที่ภายในอาคารให้เป็นห้อง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ผนัง หมายความว่า ส่วนก่อสร้างในด้านตั้ง ซึ่งกั้นด้านนอก หรือระหว่างหน่วยของอาคาร ให้เป็นหลัง หรือเป็นหน่วยแยกจากกัน

ผนังกันไฟ หมายความว่า ผนังทึบที่ก่อด้วยอิฐธรรมดาหนาไม่น้อยกว่า 18 เซนติเมตร และไม่มีช่องที่ให้ไฟ หรือควันผ่านได้ หรือจะเป็นผนังทึบที่ทำด้วยวัสดุทนไฟอย่างอื่น ที่มีคุณสมบัติในการป้องกันไฟได้ดีไม่น้อยกว่าผนังที่ก่อด้วยอิฐธรรมดาหนา 18 เซนติเมตร ถ้าเป็นผนังคอนกรีตเสริมเหล็กต้องหนาไม่น้อยกว่า 12 เซนติเมตร

หลังคา หมายความว่า สิ่งปกคลุมส่วนบนของอาคารสำหรับป้องกันแดด และฝน รวมทั้งโครงสร้าง หรือสิ่งใดซึ่งประกอบขึ้นเพื่อยึดเหนี่ยวสิ่งปกคลุมนี้ให้มั่นคง แข็งแรง

ดาดฟ้า หมายความว่า พื้นส่วนบนสุดของอาคารที่ไม่มีหลังคาปกคลุม และบุคคลสามารถขึ้นไปใช้สอยได้

ช่วงบันได หมายความว่า ระยะตั้งบันไดซึ่งมีขั้นต่อเนื่องกันโดยตลอด

ลูกตั้ง หมายความว่า ระยะตั้งของขั้นบันได

ลูกนอน หมายความว่า ระยะราบของขั้นบันได

ความกว้างสุทธิ หมายความว่า ความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยปราศจากสิ่งใดๆ กีดขวาง

ที่ว่าง หมายความว่า พื้นที่อันปราศจากหลังคา หรือสิ่งก่อสร้างปกคลุม ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวอาจจะจัดให้เป็นบ่อน้ำ สระว่ายน้ำ บ่อพักน้ำเสีย ที่พักมูลฝอย ที่พักรวมมูลฝอย หรือที่จอดรถที่อยู่ภายนอกอาคารก็ได้ และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ของสิ่งก่อสร้าง หรืออาคารที่สูงจากระดับพื้นดินไม่เกิน 1.20 เมตร และไม่มีหลังคา หรือสิ่งก่อสร้างปกคลุมเหนือระดับนั้น

ถนนสาธารณะ หมายความว่า ถนนที่เปิด หรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไป หรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่

หมวด 1
ลักษณะของอาคาร

ข้อ 3 บ้านแถวแต่ละคูหาต้องมีความกว้าง โดยวัดระยะตั้งฉากจากแนวศูนย์กลางของเสาด้านหนึ่ง ไปยังแนวศูนย์กลางของเสาอีกด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า 4 เมตร มีความลึกของอาคาร โดยวัดระยะตั้งฉากกับแนวผนังด้านหน้าชั้นล่างไม่น้อยกว่า 4 เมตร และไม่เกิน 24 เมตร และมีพื้นที่ชั้นล่างแต่ละคูหาไม่น้อยกว่า 24 ตารางเมตร

ในกรณีที่ความลึกของอาคารเกิน 16 เมตร ต้องจัดให้มีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมขึ้นบริเวณหนึ่งที่ระยะระหว่าง 12 เมตร ถึง 16 เมตร โดยให้มีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 20 ใน 100 ของพื้นที่ชั้นล่างของอาคารนั้น

ข้อ 4 ห้องแถว ตึกแถว หรือบ้านแถวจะสร้างต่อเนื่องกันได้ไม่เกิน 10 คูหา และมีความยาวของอาคารแถวหนึ่งๆ รวมกันไม่เกิน 40 เมตร โดยวัดระหว่างจุดศูนย์กลางของเสาแรก ถึงจุดศูนย์กลางของเสาสุดท้าย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของเดียวกัน และใช้โครงสร้างเดียวกัน หรือแยกกันก็ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ข้อ 6 สะพานส่วนบุคคลสำหรับรถยนต์ ต้องมีทางเดินรถกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร และมีส่วนลาดชันไม่เกิน 10 ใน 100

สะพานที่ใช้เป็นทางสาธารณะสำหรับรถยนต์ ต้องมีทางเดินรถกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร มีส่วนลาดชันไม่เกิน 8 ใน 100 มีทางเท้าสองข้างกว้างข้างละไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร เว้นแต่สะพานที่สร้างสำหรับรถยนต์โดยเฉพาะ จะไม่มีทางเท้าก็ได้ และมีราวสะพานที่มั่นคง แข็งแรง ยาวตลอดตัวสะพานสองข้างด้วย

หมวด 2
ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

ส่วนที่ 1
วัสดุของอาคาร

ข้อ 15 เสา คาน พื้น บันได และผนังของอาคารที่สูงตั้งแต่สามชั้นขึ้นไป โรงมหรสพ หอประชุม โรงงาน โรงแรม โรงพยาบาล หอสมุด ห้างสรรพสินค้า อาคารขนาดใหญ่ สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ท่าอากาศยาน หรืออุโมงค์ ต้องทำด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟด้วย

ข้อ 16 ผนังของตึกแถว หรือบ้านแถว ต้องทำด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟด้วย แต่ถ้าก่อด้วยอิฐธรรมดา หรือคอนกรีตไม่เสริมเหล็ก ผนังนี้ต้องหนาไม่น้อยกว่า 8 เซนติเมตร

ข้อ 17 ห้องแถว ตึกแถว หรือบ้านแถวที่สร้างติดต่อกัน ให้มีผนังกันไฟทุกระยะไม่เกินห้าคูหา ผนังกันไฟต้องสร้างต่อเนื่องจากพื้นดินจนถึงระดับดาดฟ้าที่สร้างด้วยวัสดุถาวร ที่เป็นวัสดุทนไฟ กรณีที่เป็นหลังคาสร้างด้วยวัสดุไม่ทนไฟ ให้มีผนังกันไฟสูงเหนือหลังคาไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร ตามความลาดของหลังคา

ข้อ 18 ครัวในอาคารต้องมีพื้น และผนังที่ทำด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟ ส่วนฝาและเพดานนั้น หากไม่ได้ทำด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟ ก็ให้บุด้วยวัสดุทนไฟ

ส่วนที่ 2
พื้นที่ภายในอาคาร

ข้อ 19 อาคารอยู่อาศัยรวมต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละหน่วยที่ใช้เพื่อการอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร

ข้อ 20 ห้องนอนในอาคารให้มีความกว้างด้านแคบที่สุดไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร และมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 8 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ข้อ 21 ช่องทางเดินในอาคาร ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

ประเภทอาคาร	ความกว้าง
2) อาคารอยู่อาศัยรวม หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก สำนักงาน อาคารสาธารณะ อาคาร พาณิชย์ โรงงาน อาคารพิเศษ	1.50 เมตร

ข้อ 22 ห้อง หรือส่วนของอาคารที่ใช้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องมีระยะดิ่งไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

ประเภทการใช้อาคาร	ระยะดิ่ง
1) ห้องที่ใช้เป็นที่พักอาศัย บ้านแถว ห้องพักโรงแรม ห้องเรียนนักเรียนอนุบาล ครัวสำหรับอาคารอยู่อาศัย ห้องพักคนไข้พิเศษ ช่องทางเดินในอาคาร	2.60 เมตร
2) ห้องที่ใช้เป็นสำนักงาน ห้องเรียน ห้องอาหาร ห้องโถงภัตตาคาร โรงงาน	3.00 เมตร
3) ห้องขายสินค้า ห้องประชุม ห้องคนไข้รวม คลังสินค้า โรงครัว ตลาด และอื่น ๆ ที่คล้ายกัน	3.50 เมตร
5) ระเบียง	2.20 เมตร

ระยะดิ่งตามวรรคหนึ่งให้วัดจากพื้นถึงพื้น ในกรณีของชั้นใต้หลังคาให้วัดจากพื้นถึงยอดฝา หรือยอดผนังอาคาร และในกรณีของห้อง หรือส่วนของอาคารที่อยู่ภายในโครงสร้างของหลังคา ให้วัดจากพื้นถึงยอดฝา หรือยอดผนังของห้อง หรือส่วนของอาคารดังกล่าวที่ไม่ใช่โครงสร้างของหลังคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องในอาคารซึ่งมีระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงพื้นอีกชั้นหนึ่งตั้งแต่ 5 เมตร ขึ้นไปจะทำพื้นชั้นลอยในห้องนั้นก็ได้ โดยพื้นชั้นลอยดังกล่าวนั้นจะต้องมีเนื้อที่ไม่เกินร้อยละสี่สิบของเนื้อที่ห้อง ระยะดิ่งระหว่างพื้นชั้นลอยถึงพื้นอีกชั้นหนึ่งต้องไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และระยะดิ่งระหว่างพื้นห้องถึงพื้นชั้นลอยต้องไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร ด้วย

ห้องน้ำ ห้องส้วม ต้องมีระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า 2 เมตร

ส่วนที่ 3
บันไดของอาคาร

ข้อ 23 บันไดของอาคารอยู่อาศัย ถ้ามี ต้องมีอย่างน้อยหนึ่งบันไดที่มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน 3 เมตร ลูกตั้งสูงไม่เกิน 20 เซนติเมตร ลูกนอนเมื่อหักส่วนที่ขึ้นบันไดเหลื่อมกันออกแล้วเหลือความกว้างไม่น้อยกว่า 22 เซนติเมตร และต้องมีพื้นที่หน้าบันไดมีความกว้าง และยาวไม่น้อยกว่าความกว้างของบันได

บันไดที่สูงเกิน 3 เมตร ต้องมีชานพักบันไดทุกช่วง 3 เมตร หรือน้อยกว่านั้น และชานพักบันไดต้องมีความกว้าง และยาวไม่น้อยกว่าความกว้างของบันได ระยะดิ่งจากขั้นบันได หรือชานพักบันไดถึงส่วนต่ำสุดของอาคารที่อยู่เหนือขึ้นไปต้องสูงไม่น้อยกว่า 1.90 เมตร

ข้อ 24 บันไดของอาคารอยู่อาศัยรวม หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก สำนักงาน อาคารสาธารณะ อาคารพาณิชย์ โรงงาน และอาคารพิเศษ สำหรับที่ใช้กับชั้นที่มีพื้นที่อาคารชั้นเหนือขึ้นไปรวมกันไม่เกิน 300 ตารางเมตร ต้องมีความกว้าสุทธิไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร แต่สำหรับบันไดของอาคารดังกล่าวที่ใช้กับชั้นที่มีพื้นที่อาคารชั้นเหนือขึ้นไปรวมกันเกิน 300 ตารางเมตร ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ถ้าความกว้างสุทธิของบันไดน้อยกว่า 1.50 เมตร ต้องมีบันไดอย่างน้อยสองบันได และแต่ละบันไดต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร

บันไดที่สูงเกิน 4 เมตร ต้องมีชานพักบันไดทุกช่วง 4 เมตร หรือน้อยกว่านั้น และระยะดิ่งจากขั้นบันได หรือชานพักบันไดถึงส่วนต่ำสุด ของอาคารที่อยู่เหนือขึ้นไปต้องสูงไม่น้อยกว่า 2.10 เมตร

ชานพักบันได และพื้นหน้าบันไดต้องมีความกว้าง และความยาวไม่น้อยกว่าความกว้างสุทธิของบันได เว้นแต่บันไดที่มีความกว้างสุทธิเกิน 2 เมตร ชานพักบันได และพื้นหน้าบันไดจะมีความยาวไม่เกิน 2 เมตรก็ได้

บันไดตามวรรคหนึ่ง และวรรคสองต้องมีลูกตั้งสูงไม่เกิน 18 เซนติเมตร ลูกนอนเมื่อหักส่วนที่ขึ้นบันไดเหลื่อมกันออกแล้วเหลือความกว้างไม่น้อยกว่า 25 เซนติเมตร และต้องมีราวบันไดกันตก บันไดที่มีความกว้างสุทธิเกิน 6 เมตร และช่วงบันไดสูงเกิน 1 เมตร ต้องมีราวบันไดทั้งสองข้าง บริเวณจมูกบันไดต้องมีวัสดุกันลื่น

ข้อ 25 บันไดตามข้อ 24 จะต้องมีระยะห่างไม่เกิน 40 เมตร จากจุดที่ไกลสุดบนพื้นชั้นนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ข้อ 26 บันไดตามข้อ 23 และข้อ 24 ที่เป็นแนวโค้งเกิน 90 องศา จะไม่มีชานพักบันไดก็ได้ แต่ต้องมีความกว้างเฉลี่ยของลูกนอนไม่น้อยกว่า 22 เซนติเมตร สำหรับบันไดตามข้อ23 และไม่น้อยกว่า 25 เซนติเมตร สำหรับบันไดตามข้อ 24

หมวด 3
ที่ว่างภายนอกอาคาร

ข้อ 33 อาคารแต่ละหลัง หรือหน่วยต้องมีที่ว่างตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) อาคารอยู่อาศัย และอาคารอยู่อาศัยรวม ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 30 ใน 100 ส่วน ของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร

(2) ห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ และอาคารอื่นซึ่งไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 10 ใน 100 ส่วน ของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร แต่ถ้าอาคารดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัยด้วยต้องมีที่ว่างตาม (1)

ข้อ 36 บ้านแถว ต้องมีที่ว่างด้านหน้าระหว่างรั้ว หรือแนวเขตที่ดินกับแนวผนังอาคารกว้างไม่น้อยกว่า 3 เมตร และต้องมีที่ว่างด้านหลังอาคารระหว่างรั้ว หรือแนวเขตที่ดินกับแนวผนังอาคารกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร

ระหว่างแถวด้านข้างของบ้านแถวที่สร้างถึงสิบคูหา หรือมีความยาวรวมกันถึง 40 เมตร ต้องมีที่ว่างระหว่างแถวด้านข้างของบ้านแถวนั้น กว้างไม่น้อยกว่า 4 เมตร เป็นช่องตลอดความลึกของบ้านแถว

บ้านแถวที่สร้างติดต่อกันไม่ถึงสิบคูหา หรือมีความยาวรวมกันไม่ถึง 40 เมตร แต่มีระหว่างแถวด้านข้างของบ้านแถวนั้น กว้างน้อยกว่า 4 เมตร ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ว่างระหว่างแถวด้านข้างของบ้านแถว แต่ให้ถือว่าบ้านแถวนั้นสร้างต่อเนื่องเป็นแถวเดียวกัน

ข้อ 37 บ้านแฝด ต้องมีที่ว่างด้านหน้า และด้านหลังระหว่างรั้ว หรือแนวเขตที่ดินกับแนวผนังอาคารกว้างไม่น้อยกว่า 3 เมตร และ 2 เมตร ตามลำดับ และมีที่ว่างด้านข้างกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

หมวด 4
แนวอาคารและระยะต่าง ๆ ของอาคาร

ข้อ 40 การก่อสร้าง หรือดัดแปลงอาคาร หรือส่วนของอาคารจะต้องไม่ล้ำเข้าไปในที่สาธารณะ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะนั้น

ข้อ 41 อาคารที่ก่อสร้าง หรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า 6 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 3 เมตร

อาคารที่สูงเกินสองชั้น หรือเกิน 8 เมตร ห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ ป้าย หรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติด หรือตั้งป้าย หรือคลังสินค้า ที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะ

(1) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 6 เมตร

ข้อ 42 อาคารที่ก่อสร้าง หรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น แม่น้ำ คู คลอง ลำราง หรือ ลำกระโดง ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตร ขึ้นไป ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 6 เมตร

สำหรับอาคารที่ก่อสร้าง หรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะขนาดใหญ่ เช่น บึง ทะเลสาบ หรือทะเล ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 12 เมตร

ทั้งนี้ เว้นแต่ สะพาน เขื่อน รั้ว ท่อระบายน้ำ ท่าเรือ ป้าย อู่เรือ คานเรือ หรือที่ว่างที่ใช้เป็นที่จอดรถไม่ต้องร่นแนวอาคาร

ข้อ 43 ให้อาคารที่สร้างตามข้อ 41 และข้อ 42 ต้องมีส่วนต่ำสุดของกันสาด หรือส่วนยื่นสถาปัตยกรรม สูงจากระดับทางเท้าไม่น้อยกว่า 3.25 เมตร ทั้งนี้ ไม่นับส่วนตบแต่งที่ยื่นจากผนัง ไม่เกิน 50 เซนติเมตร และต้องมีท่อรับน้ำจากกันสาด หรือหลังคาต่อแนบ หรือฝังในผนัง หรือเสาอาคารลงสู่ท่อสาธารณะ หรือบ่อพัก

ข้อ 44 ความสูงของอาคารไม่ว่าจากจุดหนึ่งจุดใด ต้องไม่เกินสองเท่าของระยะราบวัดจากจุดนั้นไปตั้งฉากกับแนวเขตด้านตรงข้ามของถนนสาธารณะที่อยู่ใกล้อาคารนั้นที่สุด

ความสูงของอาคารให้วัดแนวดิ่งจากระดับถนน หรือระดับพื้นดินที่ก่อสร้างขึ้นไปถึงส่วนของอาคารที่สูงที่สุด สำหรับอาคารทรงจั่ว หรือปั้นหยาให้วัดถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 46 อาคารหลังเดียวกันซึ่งอยู่ที่มุมถนนสาธารณะสองสายขนาดไม่เท่ากัน ความสูงของอาคาร ณ จุดนั้น ต้องไม่เกินสองเท่าของระยะราบ ที่ใกล้ที่สุด จากจุดนั้นไปตั้งฉากกับแนวเขตถนนสาธารณะด้านตรงข้ามของสายที่ใกล้กว่า และความยาวของอาคารตามแนวถนนสาธารณะที่แคบกว่าต้องไม่เกิน 60 เมตร

ข้อ 47 รั้ว หรือกำแพงที่สร้างขึ้นติดต่อ หรือห่างจากถนนสาธารณะน้อยกว่าความสูงของรั้วให้ก่อสร้างได้สูงไม่เกิน 3 เมตร เหนือระดับทางเท้า หรือถนนสาธารณะ

ข้อ 48 การก่อสร้างอาคารใกล้อาคารอื่นในที่ดินเจ้าของเดียวกัน พื้น หรือผนังของอาคารสำหรับอาคารสูงไม่เกิน 9 เมตร ต้องห่างอาคารอื่น ไม่น้อยกว่า 4 เมตร และสำหรับอาคารที่สูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ต้องห่างอาคารอื่น ไม่น้อยกว่า 6 เมตร

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ที่ว่างที่ใช้เป็นที่จอดรถ

ข้อ 50 ผนัง ของอาคารที่มีหน้าต่าง ประตู ช่องระบายอากาศ หรือช่องแสง หรือระเบียงของอาคารต้องมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินดังนี้

(1) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ผนัง หรือระเบียงต้องอยู่ห่างเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 2 เมตร

(2) อาคารที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนัง หรือระเบียงต้องอยู่ห่างเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 3 เมตร

ผนังของอาคารที่อยู่ห่างเขตที่ดินน้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ใน (1) หรือ (2) ต้องอยู่ห่างจากเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร เว้นแต่จะก่อสร้างชิดเขตที่ดิน และอาคารดังกล่าวจะก่อสร้างได้สูงไม่เกิน 15 เมตร ผนังของอาคารที่อยู่ชิดเขตที่ดิน หรือห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่าที่ระบุไว้ใน (1) หรือ (2) ต้องก่อสร้างเป็นผนังทึบ และดาดฟ้าของอาคารด้านนั้น ให้ทำผนังทึบ สูงจากดาดฟ้าไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ในกรณีก่อสร้างชิดเขตที่ดิน ต้องได้รับความยินยอม เป็นหนังสือ จากเจ้าของที่ดินข้างเคียงด้านนั้นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาว ปรียชนัน สายสาคเรศ	
เกิดเมื่อวันที่	1 พฤศจิกายน 2520	
ภูมิลำเนา	112/94 ซ.เวดี 10 ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี	
การศึกษา	พ.ศ.2524 – 2535	ชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัมพรไพศาล จ.นนทบุรี
	พ.ศ.2535 – 2538	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4- 6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพฯ
	พ.ศ.2538 – 2539	คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
	พ.ศ.2539 – 2542	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
	พ.ศ.2542 – 2544	ปริญญาตรี สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติฝึกทำงาน	พ.ศ.2543	บริษัท ดีไซน์ คอนเซปท์ จำกัด 88/29 ซ.ทิมแลนด์ ถ.งามวงศ์วาน บางเขน อ.เมือง จ.นนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
Layan Health Resort and Spa